

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ
ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2025-2026

ΑΘΗΝΑ 2025

Επιτροπή Οδηγού Σπουδών:

Γεωργία Καλογήρου, Καθηγήτρια (Συντονίστρια)

Ιωάννα Κατσιαμπούρα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Γεώργιος Κουτρομάνος, Αναπληρωτής Καθηγητής

Ανδρέας Μούτσιος-Ρέντζος, Αναπληρωτής Καθηγητής

Νικόλαος Αλεξόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής

Ο Οδηγός Σπουδών είναι σημαντικός σύμβουλος των φοιτητών και των φοιτητριών καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών τους. Σε αυτόν περιγράφεται αναλυτικά ο αριθμός, το περιεχόμενο και το πρόγραμμα των μαθημάτων, καθώς και οι διδάσκοντες και οι διδάσκουσες. Περιλαμβάνεται επίσης ένα ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών ανά εξάμηνο φοίτησης και δίνονται βασικές κατευθύνσεις για ζητήματα οργάνωσης των σπουδών.

Πίνακας περιεχομένων

I. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ.....	5
ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ	5
II. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ	6
Α. ΠΡΥΤΑΝΕΙΑ	6
Β. ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ ΣΧΟΛΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ	6
Γ. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	6
Δ. ΤΟΜΕΙΣ.....	7
III. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ 8	
Α. ΜΕΛΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (Δ.Ε.Π.)	8
Β. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (Ε.ΔΙ.Π.)	8
Γ. ΕΙΔΙΚΟ ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (Ε.Τ.Ε.Π.) & ΕΙΔΙΚΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (Ε.Ε.Π.)	9
Δ. ΑΠΟΣΠΑΣΜΕΝΟΙ/ΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ.....	9
Ε. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ.....	9
ΣΤ. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (Δ.Ε.Π.) κατά Τομείς	9
Ζ. ΟΜΟΤΙΜΟΙ/ΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ	10
Η. ΑΦΥΠΗΡΕΤΗΣΑΝΤΕΣ/ΣΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ.....	12
Θ. ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ/ΣΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ	12
Ι. ΕΠΙΤΙΜΟΙ/ΕΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΕΣ/ ΙΣΣΕΣ ΤΟΥ Π.Τ.Δ.Ε.	13
IV. ΧΩΡΟΙ ΤΟΥ Π.Τ.Δ.Ε.	14
V. ΜΑΡΑΣΛΕΙΟ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	15
VI. ΒΑΣΙΚΕΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΚΑΙ ΕΑΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	16
VII. ΟΙ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	17
VIII. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ.....	18
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΕΣΠΑ	25
Α. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	26
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ.....	26
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ.....	27
ΤΟΜΕΑΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ.....	27
ΤΟΜΕΑΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	27
ΤΟΜΕΑΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	27
ΤΟΜΕΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	27
ΤΟΜΕΑΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	28

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	28
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	31
ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ.....	33
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ.....	33
ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ.....	86
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	114
COURSES FOR CIVIS/ERASMUS+ STUDENTS	215
ΙΧ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2025 – 2026	225
Α΄. ΠΙΝΑΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ.....	225
Δ΄. TABLE OF COURSES FOR CIVIS/ERASMUS+ STUDENTS.....	236
Χ. ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΛΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ.....	237

I. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Τα Παιδαγωγικά Τμήματα ιδρύθηκαν με το Ν. 1268/82 (άρθρο 46).

Το Π.Τ.Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Αθηνών άρχισε τη λειτουργία του από το ακαδημαϊκό έτος 1984 – 1985.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ

Π.Δ. 320 (Φ.Ε.Κ. 116/7.9.83)

Άρθρο 2:

"Τα Παιδαγωγικά Τμήματα έχουν, στα πλαίσια του άρθρου 1 παρ. 2 του Ν.1268/82 ειδικότερα, ως αποστολή:

- α) Να καλλιεργούν και να προάγουν τις Παιδαγωγικές Επιστήμες με την ακαδημαϊκή και την εφαρμοσμένη διδασκαλία και έρευνα.
- β) Να παρέχουν στους πτυχιούχους τους τα απαραίτητα εφόδια που θα εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία.
- γ) Να συμβάλλουν στην εξύψωση του επιπέδου και στην κάλυψη των αυξανόμενων αναγκών της Εκπαίδευσης, σε ό,τι αφορά ζητήματα Παιδαγωγικής.
- δ) Να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση και επίλυση παιδαγωγικών προβλημάτων εν γένει".

II. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

A. ΠΡΥΤΑΝΕΙΑ

ΠΡΥΤΑΝΗΣ

Καθηγητής Γεράσιμος ΣΙΑΣΟΣ

ΑΝΤΙΠΡΥΤΑΝΕΙΣ

Έρευνας και Καινοτομίας

Καθηγητής Ευστάθιος ΕΥΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

Ακαδημαϊκών, Διεθνών Σχέσεων και Εξωστρέφειας

Καθηγήτρια Σοφία ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Οικονομικών και Ανάπτυξης

Καθηγητής Αριστείδης ΣΑΜΙΤΑΣ

Διοικητικών Υποθέσεων, Φοιτητικής Μέριμνας και Δια Βίου Μάθησης

Αναπληρωτής Καθηγητής Χρήστος ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ

B. ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ ΣΧΟΛΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ

ΚΟΣΜΗΤΟΡΑΣ

Καθηγητής Βασίλειος ΤΣΑΦΟΣ

Γ. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Καθηγητής Θωμάς ΜΠΑΜΠΑΛΗΣ

(Ιπποκράτους 20, 106 80, 210 3688507)

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Αναπλ. Καθηγήτρια Μαρία ΔΗΜΑΚΗ-ΖΩΡΑ

(Ιπποκράτους 20, 106 80, τηλ. 210 3688537)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Φραντζέσκα ΜΠΟΘΟΥ

(Ναυαρίνου 13^Α, 10680 Αθήνα, τηλ. 210 3688028)

Γραμματεία προπτυχιακών σπουδών: τηλ. 210 3688198

Γραμματεία μεταπτυχιακών σπουδών: τηλ. 210 3688197

Δ. ΤΟΜΕΙΣ

1. ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Διευθυντής Κωνσταντίνος ΜΑΛΑΦΑΝΤΗΣ

(Ναυαρίνου 13^Α, 1ος όροφ., 10680 Αθήνα, τηλ. 210 3688082, 210 3688533)

2. ΕΙΔΙΚΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

3. ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Διευθύντρια Γεωργία ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ

(Ιπποκράτους 20, 106 80, τηλ. 210 3688520)

4. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

5. ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

III. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

A. ΜΕΛΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (Δ.Ε.Π.)

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ/ ΤΡΙΕΣ:

1. Αλέξανδρος-Σταμάτιος ΑΝΤΩΝΙΟΥ
2. Ευαγγελία ΓΑΛΑΝΑΚΗ
3. Αποστολία ΓΑΛΑΝΗ
4. Παναγιώτα ΓΟΥΝΑΡΗ
5. Ρέα ΚΑΚΑΜΠΟΥΡΑ
6. Γεωργία ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ
7. Ευγενία ΜΑΓΟΥΛΑ
8. Κωνσταντίνος ΜΑΛΑΦΑΝΤΗΣ
9. Ευαγγελία ΜΑΥΡΙΚΑΚΗ
10. Θωμάς ΜΠΑΜΠΑΛΗΣ
11. Ζαφειρία – Ηρώ ΜΥΛΩΝΑΚΟΥ – ΚΕΚΕ
12. Γεώργιος ΣΙΔΕΡΙΔΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ/ ΤΡΙΕΣ:

1. Μαρία ΔΗΜΑΚΗ – ΖΩΡΑ
2. Ιωάννα ΚΑΤΣΙΑΜΠΟΥΡΑ
3. Γεώργιος ΚΟΥΤΡΟΜΑΝΟΣ
4. Ελισάβετ ΛΑΖΑΡΑΚΟΥ
5. Ανδρέας ΜΟΥΤΣΙΟΣ – ΡΕΝΤΖΟΣ
6. Μαριέττα ΠΑΠΑΔΑΤΟΥ – ΠΑΣΤΟΥ
7. Κωνσταντίνα ΤΣΩΛΗ

ΕΠΙΚΟΥΡΟΙ/ ΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ/ ΤΡΙΕΣ:

1. Νικόλαος ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ
2. Χριστίνα ΜΙΣΑΗΛΙΔΟΥ
3. Άννα ΤΣΙΜΠΟΥΚΛΗ

B. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (Ε.ΔΙ.Π.)

1. Ιωάννης ΒΡΕΛΛΗΣ
2. Γεώργιος ΘΡΑΨΑΝΙΩΤΗΣ
3. Απόστολος ΚΑΤΣΙΜΠΡΑΣ
4. Σταμάτης ΚΑΤΣΟΡΧΗΣ
5. Χρήστος – Θωμάς ΚΕΧΑΓΙΑΣ

6. Μαρία ΚΟΚΟΛΑΚΗ
7. Νικόλαος ΛΑΡΙΟΣ
8. Βασιλική ΝΙΚΑ
9. Βασιλική ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ
10. Αλεξία ΟΡΦΑΝΟΥ
11. Αλεξία ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ
12. Κωνσταντίνα ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ

**Γ. ΕΙΔΙΚΟ ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (Ε.Τ.Ε.Π.) &
ΕΙΔΙΚΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (Ε.Ε.Π.)**

1. Ειρήνη ΘΑΝΟΥ, ΑΡ (βιβλιοθηκονομίας)
2. Ελένη ΚΩΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, ΑΡ (βιβλιοθηκονομίας)
3. Παναγιώτης ΤΖΑΜΑΡΓΙΑΣ (Ε.Ε.Π.)

Δ. ΑΠΟΣΠΑΣΜΕΝΟΙ/ΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ

1. Κυριακή ΔΕΪΜΕΖΗ
2. Ευγενία ΖΕΥΓΙΤΗ
3. Γεώργιος ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ
4. Χαρά ΠΑΠΟΥΤΣΗ
5. Σταυρούλα ΣΚΙΑΔΑ
6. Μαρία – Σόνια ΤΣΙΠΛΗΤΑΡΗ

Ε. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

1. Φραντζέσκα ΜΠΟΘΟΥ (Προϊσταμένη Γραμματείας Π.Τ.Δ.Ε.)
2. Κωνσταντίνα-Νεκταρία ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
3. Βασιλική ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
4. Λεωνίδας ΕΞΑΡΧΑΚΟΣ
5. Ευδοκία ΛΥΡΙΤΣΗ
6. Ευτέρπη – Χριστίνα ΜΠΡΟΒΑ
7. Αγγελική ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ
8. Μαρίνα ΣΟΪΛΕΔΗ – ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΤ. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (Δ.Ε.Π.) κατά Τομείς

1. Τομέας Επιστημών της Αγωγής
 1. Νικόλαος ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ
 2. Ιωάννα ΚΑΤΣΙΑΜΠΟΥΡΑ

3. Ελισάβετ ΛΑΖΑΡΑΚΟΥ
 4. Κωνσταντίνος ΜΑΛΑΦΑΝΤΗΣ
 5. Θωμάς ΜΠΑΜΠΑΛΗΣ
 6. Ζαφειρία – Ηρώ ΜΥΛΩΝΑΚΟΥ – ΚΕΚΕ
 7. Άννα ΤΣΙΜΠΟΥΚΛΗ
 8. Κωνσταντίνα ΤΣΩΛΗ
- 2. Τομέας Ειδικής Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας**
1. Αλέξανδρος-Σταμάτιος ΑΝΤΩΝΙΟΥ
 2. Ευαγγελία ΓΑΛΑΝΑΚΗ
 3. Μαριέττα ΠΑΠΑΔΑΤΟΥ-ΠΑΣΤΟΥ
 4. Γεώργιος ΣΙΔΕΡΙΔΗΣ
- 3. Τομέας Ανθρωπιστικών Σπουδών**
1. Παναγιώτα ΓΟΥΝΑΡΗ
 2. Μαρία ΔΗΜΑΚΗ-ΖΩΡΑ
 3. Ρέα ΚΑΚΑΜΠΟΥΡΑ
 4. Γεωργία ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ
 5. Ευγενία ΜΑΓΟΥΛΑ
- 4. Τομέας Μαθηματικών και Πληροφορικής**
1. Γεώργιος ΚΟΥΤΡΟΜΑΝΟΣ
 2. Χριστίνα ΜΙΣΑΗΛΙΔΟΥ
 3. Ανδρέας ΜΟΥΤΣΙΟΣ-PENTZOS
- 5. Τομέας Φυσικών Επιστημών Τεχνολογίας και Περιβάλλοντος**
1. Αποστολία ΓΑΛΑΝΗ
 2. Ευαγγελία ΜΑΥΡΙΚΑΚΗ

Z. ΟΜΟΤΙΜΟΙ/ΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ

1. Κωνσταντίνος ΠΑΣΣΑΚΟΣ
Καθηγητής Ψυχοπαιδαγωγικής (31 Αυγούστου 1993)
2. Ανδρέας ΚΑΖΑΜΙΑΣ
Καθηγητής Συγκριτικής Παιδαγωγικής (31 Αυγούστου 1996)
3. Μιχάλης ΜΕΡΑΚΛΗΣ
Καθηγητής Λαογραφίας (31 Αυγούστου 1999)
4. †Δημήτριος ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
Καθηγητής Φυσικής (31 Αυγούστου 1999)
5. Κωνσταντίνος ΜΑΝΟΣ
Καθηγητής Παιδαγωγικής Ψυχολογίας (31 Αυγούστου 2000)

6. †Γεώργιος ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ
Καθηγητής Θρησκευολογίας (31 Αυγούστου 2001)
7. Αθανάσιος ΠΑΠΑΣ
Καθηγητής Παιδαγωγικής (31 Αυγούστου 2002)
8. †Παναγιώτης ΚΟΚΚΟΤΑΣ
Καθηγητής Διδακτικής Φυσικών Επιστημών (31 Αυγούστου 2003)
9. Αθανάσιος ΤΣΙΠΛΗΤΑΡΗΣ
Καθηγητής Παιδαγωγικής (31 Αυγούστου 2004)
10. †Θεόδωρος ΕΞΑΡΧΑΚΟΣ
Καθηγητής Μαθηματικών (31 Αυγούστου 2004)
11. †Εμμανουήλ ΚΟΛΙΑΔΗΣ
Καθηγητής Παιδαγωγικής Ψυχολογίας (31 Αυγούστου 2007)
12. Γεώργιος ΛΕΟΝΤΣΙΝΗΣ
Καθηγητής Ιστορίας (31 Αυγούστου 2008)
13. Ιωάννης ΣΑΛΒΑΡΑΣ
Καθηγητής Παιδαγωγικής (31 Αυγούστου 2008)
14. Χρίστος ΣΑΪΤΗΣ
Καθηγητής Οργάνωσης και Διοίκησης της Εκπαίδευσης (31 Αυγούστου 2009)
15. †Αριστοτέλης ΡΑΠΤΗΣ
Καθηγητής Πληροφορικής (31 Αυγούστου 2009)
16. Δημήτριος ΜΑΤΘΑΙΟΥ
Καθηγητής Συγκριτικής Παιδαγωγικής (31 Αυγούστου 2012)
17. Ιωάννης ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ
Καθηγητής Ψυχοφυσιολογίας (31 Αυγούστου 2011)
18. Αθανάσιος ΤΡΙΛΙΑΝΟΣ
Καθηγητής Διδακτικής Μεθοδολογίας (31 Αυγούστου 2012)
19. Ιωάννης ΡΑΣΣΙΑΣ
Καθηγητής Μαθηματικών (31 Αυγούστου 2012)
20. Μαρία ΤΖΑΝΗ
Καθηγήτρια Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης (31 Αυγούστου 2012)
21. Άντα ΚΑΤΣΙΚΗ-ΓΚΙΒΑΛΟΥ
Καθηγήτρια Ελληνικής Φιλολογίας (31 Αυγούστου 2013)
22. Ηλίας ΜΑΤΣΑΓΓΟΥΡΑΣ
Καθηγητής Παιδαγωγικής (31 Αυγούστου 2013)
23. Γεώργιος ΔΗΜΑΚΟΣ
Καθηγητής Μαθηματικών (31 Αυγούστου 2013)
24. †Γεώργιος ΔΡΑΚΟΣ
Καθηγητής Ειδικής Παιδαγωγικής (13 Δεκεμβρίου 2013)
25. Λουΐζα ΚΑΚΙΣΗ-ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ
Καθηγήτρια Εικαστικής Αγωγής (31 Αυγούστου 2016)
26. Γεώργιος ΚΑΛΚΑΝΗΣ

Καθηγητής Φυσικής (31 Αυγούστου 2016)

27. †Αθανάσιος ΝΑΚΑΣ
Καθηγητής Γλωσσολογίας (31 Αυγούστου 2016)
28. Σταυρούλα ΠΟΛΥΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΥ
Καθηγήτρια Ειδικής Αγωγής (31 Αυγούστου 2016)
29. Κωνσταντίνος ΦΑΣΟΥΛΗΣ
Καθηγητής Διοίκησης Εκπαίδευσης (31 Αυγούστου 2016)
30. Εμμανουήλ ΦΥΡΙΠΠΗΣ
Καθηγητής Πολιτικής Ιστορίας (31 Αυγούστου 2016)
31. Κρυσταλλία ΧΑΛΚΙΑ
Καθηγήτρια Διδακτικής Φυσικών Επιστημών (31 Αυγούστου 2017)
32. †Ιωάννης ΒΡΕΤΤΟΣ
Καθηγητής Πειραματικής Παιδαγωγικής (31 Αυγούστου 2018)
33. Θεόδωρος ΓΡΑΜΜΑΤΑΣ
Καθηγητής Θεατρολογίας (31 Αυγούστου 2019)
34. Χαράλαμπος ΜΠΑΜΠΟΥΝΗΣ
Καθηγητής Ιστορίας (31 Αυγούστου 2020)
35. Γεώργιος ΜΠΑΡΑΛΗΣ
Καθηγητής Μαθηματικών στην Εκπαίδευση (31 Αυγούστου 2021)
36. Αγγελική ΒΟΥΔΟΥΡΗ
Καθηγήτρια Στατιστικής - Πληροφορικών Συστημάτων Διαχείρισης Κινδύνου στην Εκπαίδευση (31 Αυγούστου 2024)
37. Ανδρονίκη ΜΠΟΥΦΗ
Καθηγήτρια Διδακτικής των Μαθηματικών (31 Αυγούστου 2024)
38. Βασιλική ΠΑΤΣΙΟΥ
Καθηγήτρια Νέας Ελληνικής Φιλολογίας (31 Αυγούστου 2025)
39. Κωνσταντίνος ΣΚΟΡΔΟΥΛΗΣ
Καθηγητής Φυσικής: Επιστημολογίας και Διδακτικής Μεθοδολογίας (31 Αυγούστου 2025)

Η. ΑΦΥΠΗΡΕΤΗΣΑΝΤΕΣ/ΣΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ

1. Μενέλαος ΓΚΙΒΑΛΟΣ
Αν. Καθηγητής Πολιτικών Επιστημών (31 Αυγούστου 2011)
2. Λαμπρινή ΣΚΟΥΡΑ
Αν. Καθηγήτρια Ιστορίας της Εκπαίδευσης (31 Αυγούστου 2015)

Θ. ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ/ΣΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ

1. Παναγιώτης ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, της Γενικής Παιδαγωγικής (1985-1996)
2. †Μαρία ΝΑΣΙΑΚΟΥ, της Ψυχολογίας (1985-1991)
3. Τζέλα ΒΑΡΝΑΒΑ-ΣΚΟΥΡΑ, των Παιδαγωγικών (1985-1989)

4. Στέλλα ΒΟΣΝΙΑΔΟΥ, της Ψυχολογίας (1992-1995)
5. Ολυμπία ΦΡΑΓΚΟΥ-ΨΥΧΟΠΑΙΔΗ, της Αισθητικής Αγωγής (1989-1992)
6. Χριστόφορος ΧΑΡΑΛΑΜΠΑΚΗΣ, της Γλωσσολογίας (1993-2000)
7. Μηνάς ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ, της Λαογραφίας (1993-2008)
8. †Ευάγγελος ΝΤΖΙΑΧΡΗΣΤΟΣ, των Μαθηματικών (1993-2005)
9. †Ιωάννης ΚΕΚΕΣ, της Πληροφορικής (1999-2008)
10. Δημοσθένης Δασκαλάκης, της Κοινωνιολογίας (2004-2024)

I. ΕΠΙΤΙΜΟΙ/ΕΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΕΣ/ ΙΣΣΕΣ ΤΟΥ Π.Τ.Δ.Ε.

1. Hansjosef BUCHKREMER, Καθηγητής Θεραπευτικής και Κοινωνικής Παιδαγωγικής του Τμήματος Θεραπευτικής και Κοινωνικής Παιδαγωγικής της Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών του Πανεπιστημίου της Κολωνίας, 19-4-2004.
2. Αναστάσιος Μ. ΤΑΜΗΣ, Καθηγητής Κοινωνιογλωσσολογίας και Ιστορίας της Ελληνικής Διασποράς – Διευθυντής του Εθνικού Κέντρου Ελληνικών Μελετών και Έρευνας του Πανεπιστημίου LaTrobe Μελβούρνης Αυστραλίας, 23-6-2006.
3. Γεράσιμος ΡΗΓΑΤΟΣ, Άμισθος Επίκουρος Καθηγητής Ιατρικής Πανεπιστημίου Αθηνών, Διευθυντής Α΄ Παθολογικής-Ογκολογικής Κλινικής και του Τομέα Παθολογίας του Νοσοκομείου «Άγιος Σάββας» – ειδικός στην ιστορία και στον πολιτισμό της Ιατρικής, 25-10- 2006.
4. Τάσος ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, 12 -7-2007.
5. Βαγγέλης ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, Μουσικοσυνθέτης, 12 -5-2008.
6. Peter MACKRIDGE, Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης, 26-11-2008.
7. Wolfgang DRESSLER, Ομότιμος Καθηγητής Θεωρητικής Γλωσσολογίας του Πανεπιστημίου της Βιέννης, 1-7-2010.
8. †Λάκης ΚΟΥΡΕΤΖΗΣ, Παιδαγωγός – Σκηνοθέτης – Συγγραφέας, 1-7-2010.
9. Deng WEI, Καθηγητής του Πανεπιστημίου Tsinghua του Πεκίνου, 15-4-2011.
10. Κώστας ΧΑΡΗΣ, Παιδαγωγός, Επίτιμος Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, 6-6-2012.
11. Αριστείδης ΒΟΥΓΙΟΥΚΑΣ, Παιδαγωγός, 13-12-2012.
12. Θεόδωρος ΝΗΜΑΣ, Εκπαιδευτικός-Ιστορικός, 13-12-2012.
13. Mary KALANTZIS, Καθηγήτρια Education Policy, Organization and Leadership του Πανεπιστημίου του Ιλλινόις (Urbana – Champaign), 25-7-2017.
14. Γιάννης ΚΑΛΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ, σκηνοθέτης, ηθοποιός και δημιουργός θεάτρου για παιδιά, 22-5-2025.

IV. ΧΩΡΟΙ ΤΟΥ Π.Τ.Δ.Ε.

Γραφεία Μελών ΔΕΠ, Αίθουσες διδασκαλίας, Εργαστήρια, κ.ά.

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης στεγάζεται στα κτίρια:

1. Νέο Χημείο, Ναυαρίνου 13^Α

Γραφεία μελών Δ.Ε.Π., Γραμματεία, Αίθουσες διδασκαλίας, Εργαστήριο Φυσικής, Εργαστήριο Πληροφορικής.

2. Ιπποκράτους 20

Γραφεία μελών Δ.Ε.Π., Γραμματείες Τομέων Επιστημών της Αγωγής, Ανθρωπιστικών Σπουδών, Μαθηματικών και Πληροφορικής.

Ισόγειο: Εργαστήριο Παιδαγωγικών Εφαρμογών και Παραγωγής Εκπαιδευτικού Υλικού.

3ος όροφος: Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας και Μελέτης της Λογοτεχνίας και της Ρητορικής και Παρατηρητήριο Μελέτης της Λογοτεχνίας για Παιδιά και Νέους.

4ος όροφος: Παρατηρητήριο Μελέτης της Παιδικής Ηλικίας

3. Δραγατσάνιου 4, 2ος όροφος

Βιβλιοθήκη Π.Τ.Δ.Ε. (τηλ. 210 3689602-03-04-05)

4. Μαρασλείο Διδασκαλείο Δημοτικής Εκπαίδευσης, Μαρασλή 4

Μεγάλο & Μικρό Αμφιθέατρο, Εργαστήριο Τέχνης & Λόγου.

Υπόγειο: Εργαστήριο Εκπαιδευτικής Ρομποτικής, Εργαστήριο Γεωγραφίας.

Ισόγειο: Αίθουσες διδασκαλίας, Εργαστήριο Πληροφορικής, Εργαστήριο Κοινωνικών Επιστημών, Εργαστήριο Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού Δια βίου Μάθησης και Επικοινωνίας.

1ος όροφος: Αίθουσες διδασκαλίας, Εργαστήριο Μαθηματικών Ιστορίας Φιλοσοφίας και Διδακτικής των Μαθηματικών.

**V. ΜΑΡΑΣΛΕΙΟ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

(Μαρασλή 4, 106 76)

Αναπληρωτής Επόπτης

Επίκουρος Καθηγητής Νικόλαος ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ

VI. ΒΑΣΙΚΕΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΚΑΙ ΕΑΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ

Χειμερινό Εξάμηνο

α)	Έναρξη μαθημάτων:	Τα μαθήματα αρχίζουν μετά το τέλος των εξετάσεων περιόδου Σεπτεμβρίου Ακαδ. Έτους 2025 – 2026
β)	Περίοδος διδασκαλίας:	Από 29 Σεπτεμβρίου 2025
έως και 9 Ιανουαρίου 2026
γ)	Περίοδος εξετάσεων:	Από 19 Ιανουαρίου 2026
έως και 6 Φεβρουαρίου 2026
δ)	Επίσημες αργίες:	
	Εθνική Εορτή	28 Οκτωβρίου 2025
	Πολυτεχνείο	17 Νοέμβρη 2025
	Διακοπές Χριστουγέννων	Από 24 Δεκεμβρίου 2025
έως και 7 Ιανουαρίου 2026

Εαρινό Εξάμηνο

α)	Περίοδος διδασκαλίας:	Από 9 Φεβρουαρίου 2026
έως και 22 Μαΐου 2026
β)	Περίοδος εξετάσεων:	Από 1 Ιουνίου 2026
έως και 19 Ιουνίου 2026
γ)	Επίσημες αργίες:	
	Επέτειος εξέγερσης των φοιτητών της Νομικής του 1973 κατά της δικτατορίας	21 Φεβρουαρίου 2026
	Καθαρά Δευτέρα	23 Φεβρουαρίου 2026
	Εθνική Εορτή	25 Μαρτίου 2026
	Διακοπές Πάσχα	Από 6 Απριλίου 2026
έως και 17 Απριλίου 2026
	Αγίου Πνεύματος	1 Ιουνίου 2026
δ)	Εργατική εορτή – Απεργία:	1 Μαΐου 2026
ε)	Φοιτητικές Εκλογές:	Η Σχολή παραμένει κλειστή την ημέρα των φοιτητικών εκλογών και την επομένη

Εξεταστική περίοδος Σεπτεμβρίου:

Από 1 Σεπτεμβρίου 2026 έως και 25 Σεπτεμβρίου 2026

VII. ΟΙ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο. Κάθε φοιτητής/τρια¹ έχει την υποχρέωση να εγγράφεται στην αρχή κάθε εξαμήνου στα μαθήματα που προτίθεται να παρακολουθήσει κατά το εξάμηνο αυτό και να εξεταστεί στο τέλος του εξαμήνου. Η εγγραφή γίνεται ηλεκτρονικά.

Φοιτητής/τρια που δεν έχει εγγραφεί μέσα στις προθεσμίες σε κάποιο μάθημα δεν γίνεται δεκτός στην εξέταση (ούτε στη συμπληρωματική εξέταση). Η εγγραφή ισχύει μόνο για το συγκεκριμένο εξάμηνο και δεν υπάρχει αυτόματη εγγραφή ή επανεγγραφή. Φοιτητές/τριες που δεν περατώνουν με επιτυχία την εξέταση μαθήματος στο οποίο έχουν εγγραφεί, πρέπει να επανεγγραφούν σε μεταγενέστερο εξάμηνο προκειμένου να εξεταστούν πάλι στο μάθημα αυτό. Δηλαδή, με το παρόν σύστημα σπουδών, δεν αναγνωρίζεται κανενός είδους μεταφορά μαθήματος.

Οι φοιτητές/τριες κάθε εξάμηνο δηλώνουν μαθήματα που αντιστοιχούν σε 30 ECTS μονάδες του εξαμήνου τους και επιπλέον μαθήματα παλαιότερων εξαμήνων (εκ μεταφοράς), ώστε ο συνολικός αριθμός των δηλωθέντων μαθημάτων να μην ξεπερνά τα 10 μαθήματα. Οι επί πτυχίω φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα δήλωσης έως δεκαπέντε μαθημάτων ανεξαρτήτως εξαμήνου (υποχρεωτικά και κατ' επιλογή υποχρεωτικά) και ελεύθερης επιλογής μόνο του τρέχοντος εξαμήνου.

Οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να εγγράφονται στα μαθήματα σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών ως προς τα υποχρεωτικά μαθήματα (με την ένδειξη Υ). Οι φοιτητές/τριες δεν μπορούν να αντικαταστήσουν τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα που επέλεξαν.

Στα μαθήματα στα οποία προβλέπεται κατάθεση γραπτής εργασίας και εργαστηριακή άσκηση, οι φοιτητές/τριες πρέπει να καταθέτουν την εργασία τους μέσα στην προθεσμία που ορίζεται από τον υπεύθυνο διδάσκοντα. Σε αντίθετη περίπτωση, δεν κατατίθεται βαθμός στη Γραμματεία και οι φοιτητές/τριες πρέπει να ξαναδηλώσουν το μάθημα σε επόμενη περίοδο.

¹ Όπου φοιτητής, νοείται φοιτητής/ φοιτήτρια.

VIII. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ) του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών διαρκεί οκτώ (8) εξάμηνα και περιλαμβάνει πενήντα (50) μαθήματα μαζί με την Πρακτική Άσκηση: τριάντα (30) υποχρεωτικά, επτά (7) κατ' επιλογήν υποχρεωτικά (κυμαινόμενα), δώδεκα (12) ελεύθερης επιλογής και η Πρακτική Άσκηση.

Τα ανωτέρω μαθήματα, καθώς και η Πρακτική Άσκηση, την οποία υποχρεούνται να κάνουν οι φοιτητές/τριες προκειμένου να λάβουν το πτυχίο τους, αντιστοιχούν συνολικά σε 240 πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Αναλυτικότερα, τα υποχρεωτικά μαθήματα αντιστοιχούν σε 150 ECTS (30X5 ECTS), τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα σε 28 ECTS (7X4 ECTS), τα ελεύθερης επιλογής σε 48 ECTS (12X4 ECTS) και η Πρακτική Άσκηση σε 14 ECTS .

Τα μαθήματα κατανέμονται σε χειμερινό και εαρινό εξάμηνο και διδάσκονται 3 ώρες εβδομαδιαίως.

Τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (κυμαινόμενα) κατανέμονται στους Τομείς του Τμήματος, ως εξής:

- A. Τομέας Επιστημών της Αγωγής: δύο (2) κατ' επιλογήν υποχρεωτικά.
- B. Τομέας Ειδικής Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας: δύο (2) κατ' επιλογήν υποχρεωτικά.
- Γ. Τομέας Ανθρωπιστικών Σπουδών: ένα (1) κατ' επιλογήν υποχρεωτικό.
- Δ. Τομέας Μαθηματικών και Πληροφορικής: ένα (1) κατ' επιλογήν υποχρεωτικό.
- E. Τομέας Φυσικών Επιστημών, Τεχνολογίας και Περιβάλλοντος: ένα (1) κατ' επιλογήν υποχρεωτικό.

Τα δώδεκα (12) μαθήματα ελεύθερης επιλογής επιλέγονται ανεξαρτήτως Τομέα.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ (Κωδικός μαθήματος: Π100)

Γραφείο Πρακτικής Άσκησης: Ιπποκράτους 20, Ισόγειο, τηλ. 210368 8062

Η Πρακτική Άσκηση των φοιτητών/τριών χωρίζεται σε τρεις φάσεις:

	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΤΟΥ ΠΤΔΕ		
Α΄ ΦΑΣΗ Πρακτικές Ασκήσεις Γενικής Διδακτικής Μεθοδολογίας	2 ^ο Έτος		
	Δ΄ εξάμηνο «Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών: Μικροδιδασκαλίες - Πρακτική Άσκηση»		
	↓		
	3 ^ο Έτος		
	Ε΄ εξάμηνο «Γενικές Αρχές και Στρατηγικές Διδασκαλίας & Πρακτική Άσκηση Ι»	Στ΄ εξάμηνο «Διαχείριση της Σχολικής Τάξης & Πρακτική Άσκηση ΙΙ»	
Β΄ ΦΑΣΗ Πρακτικές Ασκήσεις Ειδικής Διδακτικής	↓		
	4 ^ο Έτος		
	Ζ΄ εξάμηνο «Διδακτική της Γλώσσας»	Ζ΄ εξάμηνο «Διδακτική Μαθηματικών Ι Πρακτικές Ασκήσεις & Σεμινάρια» Η΄ εξάμηνο «Διδακτική Μαθηματικών ΙΙ Πρακτικές Ασκήσεις & Σεμινάρια»	Η΄ εξάμηνο «Διδακτική Φυσικών Επιστημών»
	↓		
Γ΄ ΦΑΣΗ Δι-Εβδομαδιαία Πρακτική Άσκηση	4 ^ο Έτος		
	Δι-Εβδομαδιαία Πρακτική Άσκηση		
	↓		
	Πτυχίο		

Η πρώτη φάση πραγματοποιείται στο πλαίσιο του μαθήματος «Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών: Μικροδιδασκαλίες – Πρακτική Άσκηση» στο 2^ο έτος (Δ΄ εξάμηνο). Στη συνέχεια, στο πλαίσιο του μαθήματος «Γενικές Αρχές και Στρατηγικές Διδασκαλίας & Πρακτική Άσκηση Ι» στο 3^ο έτος (Ε΄ εξάμηνο) και ολοκληρώνεται στο πλαίσιο του μαθήματος «Διαχείριση της Σχολικής Τάξης & Πρακτική Άσκηση ΙΙ» στο ΣΤ΄ εξάμηνο φοίτησης. Η δεύτερη φάση πραγματοποιείται στο πλαίσιο των μαθημάτων των ειδικών γνωστικών αντικειμένων («Διδακτική της Γλώσσας», «Διδακτική Μαθηματικών Ι Πρακτικές Ασκήσεις & Σεμινάρια», «Διδακτική Μαθηματικών ΙΙ Πρακτικές Ασκήσεις & Σεμινάρια» και «Διδακτική Φυσικών Επιστημών») στο Ζ΄ και Η΄

VIII. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

εξάμηνο φοίτησης και η τρίτη και τελευταία φάση συνίσταται στη Δι-Εβδομαδιαία Πρακτική Άσκηση των φοιτητών/τριών.

Προαπαιτούμενα: Η επιτυχής ολοκλήρωση του μαθήματος «Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών: Μικροδιδασκαλίες – Πρακτική Άσκηση» θεωρείται προαπαιτούμενη για τη δήλωση των μαθημάτων «Γενικές Αρχές και Στρατηγικές Διδασκαλίας & Πρακτική Άσκηση Ι» και «Διαχείριση της Σχολικής Τάξης & Πρακτική Άσκηση ΙΙ». Η Πρακτική Άσκηση των προαναφερθέντων μαθημάτων (Α΄ Φάση - Πρακτικές Ασκήσεις Γενικής Διδακτικής Μεθοδολογίας) προηγείται και η επιτυχής ολοκλήρωση των ως άνω μαθημάτων θεωρείται προαπαιτούμενη για τη δήλωση του μαθήματος «Δι-Εβδομαδιαία Πρακτική Άσκηση» του 4^{ου} έτους (Γ΄ Φάση).

Μαθησιακοί στόχοι: Οι φοιτητές/τριες μετά το πέρας της Πρακτικής Άσκησης θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- αξιοποιούν τις γνώσεις που απέκτησαν στο θεωρητικό μέρος των αντίστοιχων μαθημάτων, ώστε να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της διδασκαλίας του μαθήματος και να χειρίζονται προβλήματα συμπεριφοράς των μαθητών/τριών,
- αντιμετωπίζουν με αναστοχαστική πρόθεση τα δεδομένα της καθημερινής διδακτικής πράξης,
- εισηγούνται καινοτομίες και εφαρμόζουν διδακτικά μοντέλα στην πράξη με δημιουργικό και αποτελεσματικό τρόπο.

Φόρτος εργασίας: Το σύνολο των ωρών που προβλέπεται για την Πρακτική Άσκηση των φοιτητών/τριών (παρακολούθηση και διδασκαλίες σε εργαστήριο και/ή σχολείο) ανά γνωστικό αντικείμενο φαίνεται στον Πίνακα 2.

Πίνακας 1: Συγκεντρωτικός Πίνακας Πρακτικών Ασκήσεων

Φάσεις Πρακτικής Άσκησης		Γνωστικά αντικείμενα Πρακτικής Άσκησης	Υποχρεωτική παρακολούθηση σε εργαστήριο ή/και στο σχολείο/ Μικροδιδασκαλίες για κάθε φοιτητή/τρια (σύνολο ωρών)	Υποχρεωτικές διδασκαλίες σε εργαστήριο ή/και στο σχολείο για κάθε φοιτητή/τρια (σύνολο ωρών)
Α΄ ΦΑΣΗ Πρακτικές Ασκήσεις Γενικής	1.	<u>2ο Έτος</u> «Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών: Μικροδιδασκαλίες - Πρακτική Άσκηση»	18 ώρες	9 ώρες
	2.	<u>3ο Έτος-Ε΄ Εξάμηνο</u> «Γενικές Αρχές και Στρατηγικές Διδασκαλίας & Πρακτική Άσκηση Ι»	78 ώρες	-

Διδακτικής Μεθοδολογίας	3.	3^ο Έτος-Στ' Εξάμηνο «Διαχείριση της Σχολικής Τάξης & Πρακτική Άσκηση II»	-	78 ώρες
Β' ΦΑΣΗ Πρακτικές Ασκήσεις Ειδικής Διδακτικής	1.	4^ο Έτος «Διδακτική της Γλώσσας»	4 ώρες	4 ώρες
	2.	4^ο Έτος «Διδακτική Μαθηματικών I Πρακτικές Ασκήσεις & Σεμινάρια» ----- «Διδακτική Μαθηματικών II Πρακτικές Ασκήσεις & Σεμινάρια»	6 ώρες ----- - 6 ώρες	7 ώρες ----- - 7 ώρες
	3.	4^ο Έτος «Διδακτική Φυσικών Επιστημών»	20 ώρες	-
Γ' ΦΑΣΗ Δι- Εβδομαδιαία Πρακτική Άσκηση	1.	4^ο Έτος «Δι-Εβδομαδιαία Πρακτική Άσκηση»	-	A. Διδασκαλία: 50 ώρες B. Προετοιμασία: 50 ώρες X 3= 150 ώρες
		Σύνολο 437 ώρες / περίπου 15 εβδομάδες ανά φοιτητή/τρια	132 ώρες / περίπου 5 εβδομάδες ανά φοιτητή/τρια	305 ώρες / περίπου 10 εβδομάδες ανά φοιτητή

Περιεχόμενο της Πρακτικής Άσκησης:

Κατά την πρώτη φάση, οι φοιτητές/τριες του 2ου έτους στο πλαίσιο του μαθήματος «Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών: Μικροδιδασκαλίες – Πρακτική Άσκηση» έρχονται σε επαφή για πρώτη φορά με θέματα της διδακτικής πράξης σε προσομοιωτικές συνθήκες τάξης. Σκοπός του μαθήματος, το οποίο έχει εργαστηριακή μορφή, είναι η ενημέρωση των υποψήφιων εκπαιδευτικών σχετικά με συγκεκριμένες μορφές συμπεριφοράς κατά τη διδασκαλία και η άσκηση διδακτικών δεξιοτήτων, οι οποίες θεωρούνται σημαντικές για την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας (η σχετική άσκηση στηρίζεται στη βιντεολήψη – βιντεοσκόπηση της διδασκαλίας). Ακολουθεί ανατροφοδότηση από την ομάδα με απώτερο σκοπό τον αναστοχασμό του ασκούμενου.

Στη συνέχεια, οι φοιτητές/τριες παρακολουθούν το μάθημα «Γενικές Αρχές και Στρατηγικές Διδασκαλίας & Πρακτική Άσκηση Ι» στο Ε' Εξάμηνο και επισκέπτονται Δημοτικά Σχολεία. Ειδικότερα, οι φοιτητές/τριες επισκέπτονται υποχρεωτικά κάθε Πέμπτη (13 εβδομάδες) από τις 8.10 π.μ. έως τις 13.15 μ.μ υπό την επίβλεψη του υπεύθυνου-συντονιστή καθορισμένα Δημοτικά Σχολεία της Περιφέρειας Αττικής. Κάθε ομάδα σε κάθε σχολείο χωρίζεται σε υπο-

ομάδες 2 έως 3 ατόμων, οι οποίες παρακολουθούν κυκλικά το ωρολόγιο πρόγραμμα του σχολείου. Ως παρατηρητές μέσα στη σχολική τάξη παρακολουθούν συγκεκριμένες θεματικές που αποτελούν προέκταση του θεωρητικού πλαισίου του μαθήματος. Στη συνέχεια την 5η και 6η ώρα πραγματοποιείται:

- α) συζήτηση στους άξονες της παρατήρησης και
- β) εφαρμογή με ασκήσεις εμπέδωσης.

Για κάθε φοιτητή/τρια διαμορφώνεται ατομικός φάκελος αξιολόγησης (portfolio assessment), ο οποίος περιλαμβάνει:

- 1) Εργασίες – Ασκήσεις εμπέδωσης και
- 2) Υποχρεωτική βιβλιογραφική εργασία.

Τέλος, οι φοιτητές/τριες παρακολουθούν το μάθημα «*Διαχείριση της Σχολικής Τάξης & Πρακτική Άσκηση II*» στο Στ' Εξάμηνο και επισκέπτονται Δημοτικά Σχολεία. Ειδικότερα, οι φοιτητές/τριες επισκέπτονται υποχρεωτικά κάθε Πέμπτη (13 εβδομάδες) από τις 8.10 π.μ. έως τις 13.15 μ.μ καθορισμένα Δημοτικά Σχολεία της Περιφέρειας Αττικής και πραγματοποιούν διδασκαλίες στα μαθήματα του ωρολογίου προγράμματος υπό την επίβλεψη των εκπαιδευτικού της τάξης και του υπεύθυνου – συντονιστή. Σε συνεργασία με τον υπεύθυνο συντονιστή εκπονούν σχέδια διδασκαλίας για κάθε μάθημα που αναλαμβάνουν να διδάξουν. Το σχέδιο περιλαμβάνει ενδεικτικά: διδακτικούς στόχους, διδακτικές τεχνικές, εποπτικά μέσα διδασκαλίας, καθοδηγούμενη ή/και ανεξάρτητη εξάσκηση, αξιολόγηση της διδασκαλίας. Στο τέλος του σχολικού ωραρίου πραγματοποιείται:

- α) συζήτηση σχετική με τις διδασκαλίες (προβληματισμοί, θετικά και αρνητικά στοιχεία) και
- β) εφαρμογή με ασκήσεις εμπέδωσης.

Για κάθε φοιτητή/τρια διαμορφώνεται ατομικός φάκελος αξιολόγησης (portfolio assessment), ο οποίος περιλαμβάνει:

- 1. Εργασίες – Ασκήσεις εμπέδωσης
- 2. Υποχρεωτική εργασία - Σχέδια διδασκαλίας

Η δεύτερη φάση της Πρακτικής Άσκησης των φοιτητών/τριών πραγματοποιείται κατά το Ζ' και Η' εξάμηνο με ευθύνη των καθηγητών των ειδικών γνωστικών αντικειμένων. Η πρακτική άσκηση υποστηρίζεται καθοριστικά από τα υποχρεωτικά εργαστήρια που πραγματοποιούνται σε σχολεία ή σε ελεγχόμενο περιβάλλον.

Ειδικότερα, όσον αφορά το μάθημα «Διδακτική της Γλώσσας» προβλέπεται μία παρακολούθηση και μία διδασκαλία σε μαθητές/τριες της Α' τάξης Δημοτικού. Αντίστοιχα, στο μάθημα «Εισαγωγή στη Γλωσσολογία» προβλέπεται, επίσης, μία παρακολούθηση και μία διδασκαλία σε μαθητές/τριες από Β' έως Στ' τάξη Δημοτικού. Οι φοιτητές/τριες συνοδεύονται στα σχολεία από μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες της κατεύθυνσης «Διδακτική Γλώσσας» ή από αποσπασμένους/ες εκπαιδευτικούς ή από ΕΔΙΠ.

Όσον αφορά το μάθημα «Διδακτική Μαθηματικών I Πρακτικές Ασκήσεις & Σεμινάρια», οι φοιτητές/τριες μία φορά την εβδομάδα πηγαίνουν στα σχολεία σε ομάδες μέχρι πέντε ατόμων και σε συνεννόηση με τους δασκάλους συλλέγουν διάφορα στοιχεία από τις τάξεις που επισκέπτονται με διάφορα μέσα (π.χ. ερωτηματολόγια ή συνεντεύξεις). Οδηγίες για τη συλλογή των στοιχείων δίνονται στο μάθημα ή παραλαμβάνονται από την ηλεκτρονική τάξη (e-class). Οι παρατηρήσεις των φοιτητών/τριών γίνονται αντικείμενο συζητήσεων στο πλαίσιο των ομάδων συνεργασίας τους και στο μάθημα.

Αντίστοιχα, για το μάθημα «Διδακτική Μαθηματικών II Πρακτικές Ασκήσεις & Σεμινάρια» προβλέπονται τρεις φάσεις. Στην πρώτη φάση της πρακτικής άσκησης: (1) οι φοιτητές/τριες εξοικειώνονται με το περιβάλλον της τάξης στην οποία πρόκειται να διδάξουν και (2) κατανοούν (π.χ. δίνοντάς τους συγκεκριμένα προβλήματα) τις άτυπες γνώσεις των μαθητών/τριών σχετικά με την ενότητα που τους ενδιαφέρει να διδάξουν. Στη βάση αυτών, σχεδιάζουν τη διδασκαλία τους. Στη δεύτερη φάση, οι φοιτητές/τριες διδάσκουν το μάθημα που έχουν προετοιμάσει και επισημαίνουν σημεία στα οποία θα μπορούσαν να παρέμβουν με επόμενη διδασκαλία. Στην τρίτη φάση, σχεδιάζουν και πραγματοποιούν ένα δεύτερο μάθημα ως συνέχεια του προηγούμενου. Η πρακτική άσκηση λειτουργεί περισσότερο ως πηγή προβληματισμού των φοιτητών/τριών για τη βελτίωση της μάθησης και διδασκαλίας των μαθηματικών παρά ως ευκαιρία για την εφαρμογή γενικών θεωρητικών αρχών στη διδακτική πράξη.

Όσον αφορά το μάθημα «Διδακτική Φυσικών Επιστημών», οι φοιτητές/τριες παρακολουθούν και συμμετέχουν σε υποχρεωτικά εργαστήρια και την Πρακτική Άσκηση στα σχολεία (3ο και 4ο Έτος).

Τέλος, η τρίτη φάση της Πρακτικής Άσκησης, η οποία συνίσταται σε παρακολούθηση σεμιναρίων-εργαστηρίων-διαλέξεων κάθε Πέμπτη στον χώρο του Πανεπιστημίου και αυτοδύναμη Δι- Εβδομαδιαία διδασκαλία των φοιτητών/τριών στα Δημοτικά Σχολεία, διεξάγεται στο τέλος του Η' εξαμήνου στο πλαίσιο του μαθήματος «Δι-Εβδομαδιαία Πρακτική Άσκηση». Η Δι-Εβδομαδιαία Πρακτική Άσκηση είναι υποχρεωτικό εξαμηνιαίο μάθημα του Η' Εξαμήνου, σκοπός του οποίου είναι αφενός η εμβάθυνση των φοιτητών/τριών σε ζητήματα της παιδαγωγικής, διδακτικής και εκπαιδευτικής πράξης, η οποία επιτυγχάνεται με μια σειρά υποχρεωτικών βιωματικών σεμιναρίων, εργαστηρίων, διαλέξεων (από μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, στελέχη εκπαίδευσης, κ.ά.) κάθε Πέμπτη στον χώρο του Πανεπιστημίου αφετέρου η εξοικείωσή τους με τις πραγματικές συνθήκες που επικρατούν στον χώρο του σχολείου και η σταδιακή διαμόρφωση της επαγγελματικής τους ετοιμότητας και ταυτότητας, η οποία επιτυγχάνεται κατά τη διάρκεια των δύο εβδομάδων διδασκαλίας σε καθορισμένα δημοτικά σχολεία της Περιφέρειας Αττικής.

Η «Δι-Εβδομαδιαία Πρακτική Άσκηση» περιλαμβάνει δύο μέρη:

Α'. Υλοποίηση βιωματικών σεμιναρίων, εργαστηρίων και διαλέξεων κάθε Πέμπτη στον χώρο του Πανεπιστημίου και

Β'. Διδασκαλία για δύο εβδομάδες σε καθορισμένα δημοτικά σχολεία της Περιφέρειας Αττικής.

Το Β' Μέρος, κατά το οποίο κάθε φοιτητής/τρια αναλαμβάνει μία τάξη για δύο εβδομάδες από τις 8.10 π.μ. έως τις 13.15 μ.μ., με σκοπό τη διδασκαλία όλων των μαθημάτων του ωρολογίου προγράμματος που προβλέπεται να διδάσκει ένας εκπαιδευτικός ΠΕ70, χωρίζεται σε τρεις φάσεις:

Α' Φάση: Προετοιμασία. Οι φοιτητές/τριες μέσω ηλεκτρονικής δήλωσης επιλέγουν το σχολείο στο οποίο θα πραγματοποιήσουν τη Δι-Εβδομαδιαία Πρακτική Άσκηση. Αμέσως έρχονται σε επαφή με τον διευθυντή και γίνεται η κατανομή των τάξεων, η γνωριμία με τους εκπαιδευτικούς και η κοινοποίηση της ύλης. Οι φοιτητές/τριες προετοιμάζονται καθημερινά για τις διδασκαλίες που θα πραγματοποιήσουν σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα. Ενδεικτικά, η διδασκαλία που αντιστοιχεί σε μία διδακτική ώρα κάθε μαθήματος απαιτεί προετοιμασία σχεδόν τριών ωρών από κάθε φοιτητή/τρια. Στην προετοιμασία αυτή περιλαμβάνεται και η καταγραφή Σχεδίων Διδασκαλίας για κάθε μάθημα, στο οποίο περιγράφονται όλες οι ενέργειες που λαμβάνουν χώρα πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τη διδασκαλία.

Β΄ Φάση: Εφαρμογή. Οι φοιτητές/τριες πραγματοποιούν καθημερινά στο σχολείο που έχουν επιλέξει τη διδασκαλία όλων των γνωστικών αντικειμένων, σύμφωνα με την προετοιμασία που έχουν διεξαγάγει στην προηγούμενη φάση. Η διδασκαλία ακολουθεί το ωρολόγιο πρόγραμμα του σχολείου και συνεπώς ξεκινά στις 8.10 και ολοκληρώνεται στις 13.15 (Σύνολο: 6 διδακτικές ώρες).

Γ΄ Φάση: Αξιολόγηση-Αναστοχασμός. Οι φοιτητές/τριες αναστοχάζονται ως προς τις διδασκαλίες που έχουν πραγματοποιήσει τις δύο εβδομάδες στο σχολείο και αξιολογούν την Πρακτική Άσκηση εν γένει.

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης αυτής καλούνται να συμπληρώσουν τα παρακάτω έντυπα:

- Έντυπο καταγραφής διδασκαλιών,
- Τρία (3) Σχέδια Διδασκαλίας,
- Συμπλήρωση Ερωτηματολογίων και Φύλλου Αναστοχασμού πάνω στην Πρακτική Άσκηση.

Τα έντυπα αυτά, καθώς και τα σχέδια εργασίας που έχουν συνταχθεί κατά τις προηγούμενες φάσεις της πρακτικής άσκησης, κατατίθενται στον αρμόδιο διδάσκοντα.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΕΣΠΑ

Το Π.Τ.Δ.Ε. συμμετέχει στο πρόγραμμα «Πρακτική Άσκηση Φοιτητών/τριών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών», το οποίο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από Εθνικούς Πόρους, και εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση & Δια Βίου Μάθηση», του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Η Πρακτική Άσκηση ΕΣΠΑ (επιδοτούμενη) λειτουργεί βάσει εσωτερικού κανονισμού που έχει εγκριθεί από τη Συνέλευση του Τμήματος και πραγματοποιείται από τους επί πτυχίω, τεταρτοετείς και τριτοετείς φοιτητές/τριες σε Δημόσιους και Ιδιωτικούς Φορείς της ημεδαπής (π.χ. δημόσια και ιδιωτικά σχολεία, μουσεία, ΜΚΟ, κ.ά.). Δύναται να επιλεγθεί σε χειμερινό και εαρινό εξάμηνο. Κάθε φοιτητής/τρια εργάζεται στο φορέα που θα τοποθετηθεί για 160 συνολικά ώρες, για χρονικό διάστημα που δεν θα είναι μικρότερο των δύο μηνών, στη βάση ωραρίου που θα συμφωνηθεί με τον φορέα. Οι ημέρες εργασίας ανά εβδομάδα διευθετούνται σε συνεννόηση με τον φορέα. Η Πρακτική Άσκηση προσφέρεται ως μάθημα Ελεύθερης Επιλογής με κωδικό μαθήματος 81ΑΠΑ1 και βαθμολογείται στην κλίμακα 0-10. Στην Πρακτική Άσκηση αντιστοιχούν 8 ECTS. Η βαθμολογία και τα αντίστοιχα ECTS σημειώνονται στο παράρτημα του πτυχίου του/της φοιτητή/τριας και στην αναλυτική του βαθμολογία και δεν συνυπολογίζονται στη γενική βαθμολογία ούτε στο σύνολο των πιστωτικών μονάδων για την απόκτηση πτυχίου.

Τη γενική μέριμνα για την ορθή λειτουργία της Πρακτικής Άσκησης έχει το οικείο Τμήμα σε συνεργασία με το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης. Το Τμήμα ενημερώνει το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης για τον αριθμό των φοιτητών/τριών που εκπονούν Πρακτική Άσκηση μέσω ΕΣΠΑ ετησίως στο Τμήμα, ώστε να τηρούνται συγκεντρωτικά στατιστικά στοιχεία των ασκούμενων φοιτητών/τριών στο ΕΚΠΑ.

Ως Υπεύθυνος Τμήματος έχει οριστεί ο Καθηγητής Θωμάς Μπαμπάλης.

Α. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

1. Εισαγωγή στην Παιδαγωγική (Α003) Α' εξάμηνο
2. Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας (Α040) Α' εξάμηνο
3. Κοινωνική Παιδαγωγική: Θεωρία και Πράξη (140) Ε' εξάμηνο
4. Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης (Α041) ΣΤ' εξάμηνο
5. Εκπαιδευτικός Σχεδιασμός και Καινοτομία: Αλληλεπίδραση Α.Π.Σ. & Διδακτικής Πράξης (Α020) Β' εξάμηνο
6. Γενικές Αρχές και Στρατηγικές Διδασκαλίας & Πρακτική Άσκηση Ι (250) Ε' εξάμηνο
7. Διαχείριση της Σχολικής Τάξης & Πρακτική Άσκηση ΙΙ (260) ΣΤ' εξάμηνο
8. Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών: Μικροδιδασκαλίες – Πρακτική Άσκηση (Α039) Δ' εξάμηνο
9. Αναπτυξιακή Ψυχολογία (130) Γ' εξάμηνο
10. Παιδαγωγική Ψυχολογία (131) Δ' εξάμηνο
11. Ειδική Αγωγή (Α012) ΣΤ' εξάμηνο
12. Εκπαιδευτική Νευροεπιστήμη (Α015) Δ' εξάμηνο
13. Κοινωνική Ψυχολογία: Πεδία Επιστημονικής Έρευνας και Εφαρμογές (147Α) ΣΤ' εξάμηνο
14. Εισαγωγή στη Γλωσσολογία (332) Α' εξάμηνο
15. Νεοελληνική Λογοτεχνία: Ποίηση και Πεζογραφία (19ος -20ός αι.) (Β012) Α' εξάμηνο
16. Λογοτεχνία για Παιδιά και Νέους (Β022) Ε' εξάμηνο
17. Νεότερη Ελληνική Ιστορία (10ος αι. – 1830) (Β003) Β' εξάμηνο
18. Θεατρική Παιδεία (Β014) Β' εξάμηνο
19. Διδακτική της Λογοτεχνίας: Θεωρία και Πράξη (Β032) Γ' εξάμηνο
20. Λαϊκός πολιτισμός και εκπαίδευση (Β034) Α' εξάμηνο **ΕΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΣΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΑΚΑΔ. ΕΤΟΣ 2025-26 ΚΑΙ ΕΦΕΞΗΣ**
21. Διδακτική της Γλώσσας (Β028) Ζ' εξάμηνο
22. Μαθηματικά Ι και Φροντιστήρια (311) Β' εξάμηνο
23. Μαθηματικά ΙΙ και Φροντιστήρια (321) Γ' εξάμηνο
24. Διδακτική Μαθηματικών Ι Πρακτικές Ασκήσεις & Σεμινάρια (270) Ζ' εξάμηνο
25. Διδακτική Μαθηματικών ΙΙ Πρακτικές Ασκήσεις & Σεμινάρια (281) Η' εξάμηνο
26. Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση (Γ003) Δ' εξάμηνο
27. Φυσικές Επιστήμες Ι: Φυσική (330) Γ' εξάμηνο
28. Φυσικές Επιστήμες ΙΙ: Βιολογία (360) Δ' εξάμηνο

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

29. Φυσικές Επιστήμες ΙΙΙ: Γεωγραφία (Γ021) Ε΄ εξάμηνο
30. Διδακτική Φυσικών Επιστημών (271) Η΄ εξάμηνο
31. Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία (Β026) Ε΄ εξάμηνο **ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΕΣ/ΕΙΣΕΞ ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ ΤΟ 2024-25**
32. Δι-Εβδομαδιαία Πρακτική Άσκηση (Π100) Η΄ εξάμηνο

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

ΤΟΜΕΑΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

(επιλέγονται 2)

1. Σχεδιασμός, Αειφορία και Δεξιότητες Ζωής: Παιδαγωγικές και Διδακτικές Προσεγγίσεις (Α163) Α΄ εξάμηνο
2. Ψυχοκοινωνιολογία της Σχολικής Τάξης (Α146) Δ΄ εξάμηνο
3. Θεωρίες Αγωγής (160α) Β΄ εξάμηνο
4. Παιδαγωγική της Λογοτεχνίας (Α119) Γ΄ εξάμηνο

ΤΟΜΕΑΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

(επιλέγονται 2)

1. Προαγωγή της Ψυχικής Υγείας και της Μάθησης (Α031) Β΄ εξάμηνο
2. Ψυχικές Διαταραχές και Μαθησιακές Δυσκολίες Παιδιών και Εφήβων: Ψυχολογία ΑμΕΑ (Α032) Ζ΄ εξάμηνο
3. Σχολική Ψυχολογία και Συμβουλευτική (Α038) Ε΄ εξάμηνο
4. Μαθησιακές δυσκολίες-Δυσλεξία: Αξιολόγηση και Παιδαγωγική Αντιμετώπιση (137) ΣΤ΄ εξάμηνο
5. Βασικές αρχές της Ψυχολογίας – Θεωρίες Προσωπικότητας & Αποκλίσεων (Α035) Γ΄ εξάμηνο

ΤΟΜΕΑΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

(επιλέγεται 1)

1. Σύγχρονες Γλωσσολογικές Έννοιες και Διδακτικές Εφαρμογές (Β027) Δ΄ εξάμηνο
2. Θέατρο για Παιδιά και Νέους. Από το Κείμενο στην Παράσταση (Β139) Ε΄ εξάμηνο
3. Νεοελληνική Γλώσσα. Γραμματική και Σύνταξη (345) Β΄ εξάμηνο

ΤΟΜΕΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

(επιλέγεται 1)

1. Εξέλιξη της Μαθηματικής Επιστήμης (Ιστορικές ρίζες των στοιχειωδών Μαθηματικών) (Γ008) Α΄ εξάμηνο
2. Θεωρία Αριθμών (317) Δ΄ εξάμηνο

**ΤΟΜΕΑΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

(επιλέγεται 1)

1. Ο Κόσμος μας: Η Διδασκαλία Βασικών Εννοιών Αστρονομίας και Επιστημών της Γης (Γ006) Δ' εξάμηνο
5. Βιολογία Ανθρώπου (Γ120) Γ' εξάμηνο
6. Περιβαλλοντική Ηθική και Εκπαίδευση (Γ130) ΣΤ' εξάμηνο

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

1. Σχολική Παιδαγωγική και Πρακτική Άσκηση (Α105) χειμερινό
2. Το Παραμύθι και ο Μύθος στην Εκπαίδευση (Α153) εαρινό
3. Το Παιδικό Σχέδιο και η Παιδαγωγική του Αξιοποίηση (Α142) εαρινό
4. Επικοινωνία Σχολείου, Οικογένειας και Κοινότητας (Α140) χειμερινό
5. Φιλοσοφία της Παιδείας (146) εαρινό
6. Η Δημιουργικότητα στην Εκπαίδευση και στην Κοινωνία (Α141) εαρινό
7. Ιδεολογικές Αναπαραστάσεις και Θεσμοποιημένες Μορφές της Αγωγής στην Ευρώπη (Α162) χειμερινό
8. Διοίκηση της Εκπαίδευσης και Λειτουργία Σχολικών Μονάδων (136) εαρινό
9. Μουσειοπαιδαγωγική (Α167) εαρινό
10. Παιδαγωγικός – Αξιακός Λόγος και Εκπαίδευση (Α168) εαρινό
11. Σχολική Κοινωνικοποίηση, Διαφοροποίηση και Κοινωνική Ένταξη (Α166) εαρινό
12. Δια Βίου Μάθηση: Βασικές Αρχές Θεωρίες και Πολιτικές (Α171) χειμερινό
13. Αξιολόγηση της Μαθησιακής Διαδικασίας: Παιδαγωγική-Διδακτική Προσέγγιση (Α169) χειμερινό
14. Δυναμική Ομάδας και Επικοινωνία στην Εκπαίδευση Ενηλίκων (Α172) χειμερινό
15. Διά Βίου Μάθηση και Πρόληψη της Χρήσης Ουσιών (Α173) εαρινό
16. Εκπαίδευση Ενηλίκων και Σχεδιασμός Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων (Α170) εαρινό
17. Ανθρωπολογία της Εκπαίδευσης: Παιδαγωγικές και Διδακτικές Προσεγγίσεις (Α174) εαρινό
18. Διά Βίου Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Εργασία (Α176) εαρινό
19. Νεοελληνική Παιδεία και Εκπαίδευση (Α178) εαρινό
20. Στρατηγική Διοίκηση και Διαχείριση Κρίσεων στο Σχολείο (Α177) χειμερινό
21. Εκπαιδευτικό Υλικό για την ανάγνωση και τη φιλαναγνωσία (Α175) εαρινό
22. Πρακτική Άσκηση ΕΣΠΑ (81ΑΠΑ1) χειμερινό & εαρινό
23. Οργανωσιακή Ψυχολογία και Συμπεριφορά στην Εκπαίδευση (Α156) ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ

24. Γνωστική Ψυχολογία στην Εκπαίδευση (A164) χειμερινό
25. Αγωγή του Λόγου και της Ομιλίας (479) χειμερινό **ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ**
26. Εφαρμογές Στατιστικής με τη Χρήση Λογισμικών SPSS (A161) χειμερινό & εαρινό
27. Εγκέφαλος και Γλώσσα (A165) χειμερινό **ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ**
28. Αρχές Ψυχολογικής Έρευνας (A179) χειμερινό **ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ**
29. Λογοτεχνία και Εκπαίδευση (457) εαρινό
30. Ρεαλισμός και Μυθοπλασία (B136) εαρινό
31. Το Βιβλίο στην Εκπαίδευση (B135) εαρινό
32. Φωνητική και Φωνολογία της Ελληνικής Γλώσσας. Θεωρία και Ασκήσεις (B165) εαρινό
33. Αφηγήσεις Ζωής, Λαογραφία και Εκπαίδευση (B175) εαρινό
34. Η Ιστορία και η Διδακτική της (B127) χειμερινό
35. Σύγχρονες Μέθοδοι διδασκαλίας με την Αξιοποίηση του Δράματος και του Θεάτρου (B141) χειμερινό
36. Διδακτική και Παιδαγωγική του Θεάτρου (B155) εαρινό
37. Μουσικοπαιδαγωγικά Συστήματα (B166) εαρινό
38. Η Νεοελληνική Πεζογραφία στον 20ο αιώνα. Η Νοσταλγία της Εφηβείας (B187) εαρινό
39. Σύγχρονη πεζογραφία. Τάσεις και Προσανατολισμοί (B132) εαρινό
40. Παιδαγωγική Λαογραφία (B144) εαρινό
41. Σχολική Θρησκευτική Αγωγή (B163) εαρινό
42. Θέατρο και Πολιτισμός: Πολιτιστικές Εκδηλώσεις στο Σχολείο (B157) χειμερινό & εαρινό
43. Εισαγωγή στους Κώδικες του Θεάτρου: Θεωρία και Πράξη (B156) εαρινό
44. Ειδικά Θέματα Θεωρίας και Διδακτικής του Λογοτεχνικού Βιβλίου για Παιδιά (B188) χειμερινό
45. Ζητήματα Μελέτης του Θρησκευτικού Φαινομένου και των Θρησκειών στην Εκπαίδευση (B189) χειμερινό
46. Διδακτική της Λογοτεχνίας II. Θεωρία Λογοτεχνίας και διδακτική πράξη (B192) χειμερινό
47. Εισαγωγή στη Λογοτεχνική Ανάγνωση (B193) εαρινό
48. Θεωρία λογοτεχνίας, Διακαλλιτεχνική ποίηση και διδασκαλία (B199) εαρινό
49. Θέατρο και Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση (B197) χειμερινό
50. Το θεατρικό κείμενο και η δημιουργική αξιοποίησή του στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση I (B194) χειμερινό
51. Το θεατρικό κείμενο και η δημιουργική αξιοποίησή του στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση II (B195) εαρινό

- 52. Ψηφιακά Μέσα και Νέες Τεχνολογίες στο Θέατρο για κοινό ανήλικων θεατών (B198) εαρινό
- 53. Κριτική Ανάλυση Λόγου (B201) εαρινό
- 54. Σχεδιασμός, Ανάπτυξη και Αξιολόγηση Εκπαιδευτικού Λογισμικού Ι (Γ111) χειμερινό
- 55. Σχεδιασμός, Ανάπτυξη και Αξιολόγηση Εκπαιδευτικού Λογισμικού ΙΙ (Γ147) εαρινό
- 56. Ειδικά Θέματα Διδακτικής Μαθηματικών Ι (Γ109) χειμερινό
- 57. Ειδικά Θέματα Διδακτικής Μαθηματικών ΙΙ (Γ113) εαρινό
- 58. Βασικά Ζητήματα Διδασκαλίας των Μαθηματικών στο Δημοτικό Σχολείο Ι – Πρακτική Άσκηση – Σεμινάρια (Γ148) χειμερινό **ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ**
- 59. Βασικά Ζητήματα Διδασκαλίας των Μαθηματικών στο Δημοτικό Σχολείο ΙΙ – Πρακτική Άσκηση – Σεμινάρια (Γ149) εαρινό
- 60. Εκπαιδευτική Ρομποτική με Αναδυόμενες Τεχνολογίες Μάθησης (Γ161) χειμερινό
- 61. Αγωγή Υγείας (447) εαρινό
- 62. Ιστορία και Επιστημολογία Φυσικών Επιστημών (Γ022) εαρινό
- 63. Η Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών με Ψηφιακές Τεχνολογίες και Εκπαιδευτική Ρομποτική (Γ151) εαρινό **ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ**
- 64. Στοιχεία Γεωγραφίας (Γ143) χειμερινό
- 65. Το πείραμα στη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών (Γ016) εαρινό **ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ**
- 66. Άτυπες και μη Τυπικές Μορφές Εκπαίδευσης στις Φυσικές Επιστήμες (Γ150) χειμερινό
- 67. Ιστορία των Επιστημών στον 20^ο αιώνα (Γ152) χειμερινό
- 68. Φύλο και Επιστήμες (Γ155) χειμερινό
- 69. Η Κοινωνική Ευθύνη της Επιστήμης (Γ154) εαρινό
- 70. Φύλο και Κριτική Εκπαίδευση (Γ156) εαρινό
- 71. Φύλο, Επιστήμη και Κριτική Εκπαίδευση (Γ153) χειμερινό **ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ**
- 72. Διδακτική της Βιολογίας (Γ157) χειμερινό
- 73. Κριτικός ψηφιακός Γραμματισμός (Γ158) χειμερινό & εαρινό
- 74. Διδασκαλία Σύγχρονων Εννοιών Φυσικών Επιστημών και Φύση της Επιστήμης (Γ159) εαρινό
- 75. Κοινωνικοεπιστημονικά ζητήματα στη Βιολογία και Γεωγραφία (Γ160) εαρινό **ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ**
- 76. Γλωσσική Ανάπτυξη, Πολυγλωσσία και Εκπαίδευση (B202) εαρινό
- 77. Η Διδασκαλία της Γεωγραφίας με Ψηφιακές Τεχνολογίες (Γ145) εαρινό

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, επί 42 χρόνια από την ίδρυσή του, προσφέρει υψηλού επιπέδου ανώτατη εκπαίδευση στις Επιστήμες της Αγωγής και Εκπαίδευσης στην Ελλάδα, προσανατολισμένο στην παροχή γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων στον αυριανό λειτούργό της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, έτσι ώστε να ανταποκρίνεται με απόλυτη επάρκεια στο εκπαιδευτικό του λειτούργημα και στις ανάγκες της σύγχρονης κοινωνίας. Στο πλαίσιο αυτό, το Τμήμα δεσμεύεται στη διαμόρφωση και ανάπτυξη ενός δυναμικού Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών το οποίο, αφενός προετοιμάζει τον επιστήμονα ερευνητή στις Επιστήμες της Αγωγής και στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης και, αφετέρου, προσφέρει υψηλού επιπέδου εκπαίδευση στοχεύοντας στην επαγγελματική κατάρτιση των μελλοντικών λειτουργών της Ελληνικής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Σε μια εποχή ποικίλων εκπαιδευτικών προκλήσεων, η στρατηγική του Τμήματος για τη Διασφάλιση Ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης καθορίζεται από τις συστηματικές και πολύπλευρες ενέργειες που έχουν στόχο να ενισχυθούν η ποιότητα και η πληρότητα της διδασκαλίας, η κριτική έρευνα και η εξωστρέφεια, να ικανοποιηθούν οι ανάγκες νέων επιστημονικών κατευθύνσεων και προβληματισμών και να αναπτυχθούν συνεργασίες, διεπιστημονικές και διεθνείς, στην υπηρεσία των ανωτέρω στόχων. Το Τμήμα παραμένει σταθερά προσηλωμένο στην οικοδόμηση κλίματος εκπαιδευτικής συνεργασίας και υποστήριξης της μάθησης μέσα από ποικίλες δυνατότητες και παιδευτικές ευκαιρίες, καθώς και μέσα από ένα σύνολο μορφωτικών εμπειριών που προσφέρονται στη διάρκεια των σπουδών.

Τα μαθήματα του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών, όπως διαμορφώθηκαν από την ίδρυση του Τμήματος και διαρκώς ανανεώνονται κατά την πορεία των σαράντα δύο χρόνων του, επικεντρώνονται σε μεθόδους και στρατηγικές διδασκαλίας και αξιολόγησης, με σαφώς καθορισμένα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.

Συγκεκριμένα, οι φοιτητές/τριες μετά το πέρας των σπουδών τους επιδιώκεται να είναι σε θέση:

- να γνωρίζουν τη θεμελίωση, την ιστορική εξέλιξη, το αντικείμενο, την ορολογία, τις βασικές έννοιες, τους κλάδους και τις μεθόδους έρευνας των Επιστημών της Εκπαίδευσης, της Ψυχολογίας, της Διδακτικής, καθώς και των Ανθρωπιστικών, Κοινωνικών, Φυσικών Επιστημών και Μαθηματικών, της Τέχνης και της Τεχνολογίας, όπως μελετώνται στο ΠΠΣ,
- να εμβαθύνουν στις επιστημολογικές αρχές των επιμέρους γνωστικών αντικειμένων που συγκροτούν το περιεχόμενο του ΠΠΣ,
- να συγκρίνουν και να συνδυάζουν θεωρητικές, παιδαγωγικές και διδακτικές προσεγγίσεις με δημιουργικό και αποτελεσματικό τρόπο,
- να συνδέουν τη θεωρία με την παιδαγωγική εφαρμογή και την πράξη της διδασκαλίας, αξιοποιώντας και εφαρμόζοντας τις θεωρίες και τα ερευνητικά ευρήματα των Επιστημών της Εκπαίδευσης,
- να επιλέγουν με τρόπο δημιουργικό παιδαγωγικά έγκυρες και εφαρμόσιμες πρακτικές και στρατηγικές διδασκαλίας και μάθησης, κατάλληλες για όλα τα μαθήματα που διδάσκονται στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση,

- να παράγουν νέα γνώση αξιοποιήσιμη από την κοινωνία και τους κοινωνικούς φορείς σε θέματα στρατηγικής, σχεδιασμού και παρέμβασης στον χώρο της Εκπαίδευσης, με σταθερό προσανατολισμό στο μέλλον,
- να γνωρίζουν τις ψηφιακές τεχνολογίες και να αναπτύσσουν παιδαγωγικά εργαλεία και μεθοδολογίες που θα ενισχύουν την αυτενέργεια, την πνευματική χειραφέτηση, τη δημιουργικότητα και την κριτική σκέψη των μαθητών/τριών τους,
- να εργάζονται αυτόνομα, υπεύθυνα και συνεργατικά, αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες και δείχνοντας ευελιξία και επινοητικότητα κατά την επίλυση προβλημάτων και τη διαχείριση κρίσεων μέσα στο πολιτισμικά ποικιλόμορφο και διαρκώς μεταβαλλόμενο σχολικό και ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον,
- να αναγνωρίζουν και να είναι ευαισθητοποιημένοι σε θέματα και προβλήματα της σύγχρονης κοινωνικής ζωής σε εθνικό και σε παγκόσμιο επίπεδο και έχουν διαμορφώσει ισχυρή περιβαλλοντική συνείδηση,
- να αναγνωρίζουν και να είναι ευαισθητοποιημένοι σε θέματα πολιτισμού και πολιτιστικής κληρονομιάς, να είναι ικανοί χρήστες του προφορικού και του γραπτού λόγου και αισθητικά καλλιεργημένοι, έτσι ώστε να εκτιμούν και να απολαμβάνουν τα μορφωτικά και πολιτιστικά αγαθά.

Τέλος, με το πέρας των σπουδών τους, οι φοιτητές/τριες αναμένεται να έχουν αναπτύξει ισχυρή δημοκρατική συνείδηση, να σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και το περιβάλλον και να μπορούν να λειτουργούν ως υπεύθυνοι πολίτες που προάγουν την ανάπτυξη και τη μάθηση των παιδιών σε μια πλουραλιστική και δημοκρατικά οργανωμένη κοινωνία.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ

Κωδικός μαθήματος: A003

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 1ο

Εξάμηνο: Α΄

Όνομα διδάσκοντος: Καθηγ. Κωνσταντίνος Δ. Μαλαφάντης

Σκοπός του μαθήματος:

Το μάθημα εισάγει τους νέους φοιτητές και φοιτήτριες στην Παιδαγωγική Επιστήμη εξοικειώνοντάς τους με τους βασικούς όρους, τις βασικές έννοιες και τους κλάδους της. Παράλληλα συζητούνται θέματα εξέλιξης της παιδαγωγικής σκέψης και της διδακτικής πράξης διεθνώς, καθώς και η συμβολή της Παιδαγωγικής Επιστήμης στη διαμόρφωση της σύγχρονης εκπαίδευσης και της διδασκαλίας.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές/τριες μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

- γνωρίζουν την επιστημονική θεμελίωση και την εξέλιξη της Παιδαγωγικής επιστήμης και τη συμβολή της στη διαμόρφωση της σύγχρονης Εκπαίδευσης,
- γνωρίζουν τους βασικούς όρους, τις βασικές έννοιες και τους κλάδους της Παιδαγωγικής επιστήμης,
- γνωρίζουν και να κατανοούν τις διάφορες μεθόδους της παιδαγωγικής έρευνας,
- αντιλαμβάνονται τη σημασία της παιδαγωγικής σχέσης και της επικοινωνίας δασκάλου και μαθητών/τριών στη σχολική τάξη,
- γνωρίζουν τους τρόπους εξωτερικής και εσωτερικής παρώθησης και ενθάρρυνσης των μαθητών/τριών, αλλά και να ρυθμίζουν ζητήματα απειθαρχίας σε προληπτικό και μετέπειτα παρεμβατικό επίπεδο,
- αποτιμούν κριτικά τα ισχύοντα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών και τα Σχολικά Βιβλία, καθώς και τη χρήση του εκπαιδευτικού υλικού και των εποπτικών μέσων διδασκαλίας,
- συμμετέχουν σε συζητήσεις που αφορούν τον σκοπό και τους στόχους της αγωγής, τη διδασκαλία και μάθηση και την αξιολόγηση των μαθητών/τριών,
- προβληματίζονται για τα σύγχρονα προβλήματα της εκπαίδευσης, υπό το πρίσμα των επιστημών της Αγωγής.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Παιδαγωγική Επιστήμη: Θεωρητική θεμελίωση, επιστημονικό πεδίο. Ορισμός και έργο της Παιδαγωγικής Επιστήμης. Βασικοί παιδαγωγικοί όροι.
- Κλάδοι της Παιδαγωγικής Επιστήμης. Η Παιδαγωγική σε συνεργασία με άλλες κοινωνικές επιστήμες. Σύντομη ιστορική εξέλιξη της Παιδαγωγικής Επιστήμης.
- Μέθοδοι έρευνας της Παιδαγωγικής Επιστήμης. Η ερμηνευτική μέθοδος. Η φαινομενολογική μέθοδος. Σχέδιο συγκριτικής μελέτης. Μέθοδοι εμπειρικής Παιδαγωγικής. Η παρατήρηση. Το πείραμα. Η συνέντευξη. Το ερωτηματολόγιο. Τα τεστ. Ο ρόλος της στατιστικής. Επιστημολογικές κατευθύνσεις. Ελληνική Παιδαγωγική και εκπαιδευτική έρευνα και μεθοδολογία.
- Σχολείο, Αγωγή και Κοινωνία. Εξάπλωση του Σχολείου: γένεση του κοινωνικού ανθρώπου. Οι λειτουργίες του σχολείου. Τα μέσα του Σχολείου. Το αίτημα για ισότητα ευκαιριών στην εκπαίδευση. Το κίνημα της Αποσχολειοποίησης.
- Σχολείο και κοινωνία στην Ελλάδα: το λειτουργικό πλέγμα της ελληνικής Εκπαίδευσης.
- Το παιδαγωγικό ζεύγος μαθητής/τρια και δάσκαλος/α: η παιδαγωγική και διαπροσωπική αλληλεπίδραση.
- Ο/Η μαθητής/τρια,: κοινωνικο-οικονομική προέλευση και σχολική επιτυχία/αποτυχία.
- Μάθηση: φυσική και σχολική μάθηση, θεωρίες μάθησης, δυσκολίες μάθησης. Κοινωνικοποίηση. Ελευθερία και πειθαρχία.
- Παρώθηση και κίνητρα μάθησης: τρόποι καλλιέργειας εξωτερικής και εσωτερικής παρώθησης στους μαθητές. Αμοιβές-ποινές, άμιλλα-συνεργασία, σχολική επιτυχία/αποτυχία, έπαινος-αποδοκιμασία-τιμωρία, άγχος επίδοσης/αξιολόγησης, επίπεδο φιλοδοξίας/ανταγωνισμός, διαμόρφωση ενδιαφερόντων, ενθάρρυνση μαθητών/τριών.
- Βασική μόρφωση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Η προσωπικότητα και το έργο του/της εκπαιδευτικού. Βασικές επαγγελματικές προϋποθέσεις. Έλληνες εκπαιδευτικοί: κοινωνική αναγνώριση του έργου τους, η σχετική βιβλιογραφία και έρευνες.
- Οι παιδαγωγικές σχέσεις και η διαπροσωπική επικοινωνία στη σχολική τάξη. Προϋποθέσεις της διαπροσωπικής επικοινωνίας στη σχολική τάξη. Η εσωτερική επικοινωνία δασκάλου/ας - μαθητών. Η διαπροσωπική επικοινωνία μεταξύ των μαθητών.
- Σκοποί, αντικείμενα διδασκαλίας και μάθησης, Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών, Σχολικά Βιβλία. Σκοποί, αξίες και ιδεώδη της παιδείας: ιστορική αναδρομή, συστηματική ταξινόμηση. Το πρόβλημα της διαχρονικότητας των αξιών και των σκοπών.
- Τα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών. Από τα προγράμματα ύλης στα προγράμματα στόχων. Από τη γενικότητα των σκοπών στην αντικειμενικότητα των στόχων.
- Διδακτικά μοντέλα. Κριτική αποτίμηση των στοχοκεντρικών Προγραμμάτων μέχρι σήμερα.
- Τα Σχολικά Βιβλία. Η ιστορία των σχολικών εγχειριδίων και η εξέλιξή τους. Η ελληνική πραγματικότητα.
- Διά βίου Παιδεία και Εκπαίδευση Ενηλίκων. Προϋποθέσεις, σκοποί και στόχοι της Εκπαίδευσης Ενηλίκων.
- Σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα και Παιδαγωγική. Ο ενστερνισμός των αξιών: ένα θεωρητικό μοντέλο. Εκπαίδευση και παγκόσμια ειρήνη. Ισότητα των δύο φύλων.
- Περιβάλλον και Παιδαγωγική. Πολυ-πολιτισμικές κοινωνίες και Εκπαίδευση. Ενωμένη Ευρώπη και Εκπαίδευση.

- Ρατσισμός και Επιστήμη. Τσιγγάνοι και ελληνική παιδεία. Παιδιά των φαναριών-παιδιά των δρόμων.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

1η επιλογή:

Κωνσταντίνος Γ. Καρράς, *Η Παιδαγωγική επιστήμη άλλοτε και τώρα*, εκδ. Gutenberg, Αθήνα 2014.

2η επιλογή:

Παναγιώτα Γούναρη & Γιώργος Γρόλλιος (επιμ.), *Κριτική Παιδαγωγική*, εκδ. Gutenberg, Αθήνα 2010.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις και Σεμινάρια.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU280/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις και προαιρετική πριμοδοτική εργασία, θεωρητική ή ερευνητική.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Κωδικός μαθήματος: Α040

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 1ο

Εξάμηνο: Α΄

Όνομα διδάσκοντος: Καθηγ. Θωμάς Μπαμπάλης, Επίκ. Καθηγ. Νικόλαος Αλεξόπουλος

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η ερμηνεία βασικών εννοιών της Μ.Ε.Ε., π.χ. Πληθυσμός, Μέθοδοι Δειγματοληψίας, Μεταβλητές, Υποθέσεις, Τιμές, η περιγραφή των κατηγοριών των φοιτητικών ερευνητικών εργασιών και η πορεία που ακολουθείται για την ερευνητική εργασία, η παρουσίαση των μεθόδων επισκόπησης της σχετικής βιβλιογραφίας, η ανάλυση των μεθόδων παραπομπών στις πηγές των πληροφοριών, η συζήτηση γύρω από θέματα δεοντολογίας και ηθικής της Επιστημονικής Έρευνας, η επισκόπηση των μεθόδων Επιστημονικής Έρευνας, και συγκεκριμένα της βιβλιογραφικής μεθόδου, της παρατήρησης, του ερωτηματολογίου, της συνέντευξης, του πειράματος, του κοινωνιογράμματος, των Τεστ (Νοημοσύνης, Γνώσεων και Δεξιοτήτων, Προσωπικότητας, Κοινωνικότητας) και της ανάλυσης περιεχομένου, καθώς επίσης και η περιγραφή της διεξαγωγής και συγγραφής μιας επιστημονικής εργασίας.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να:

- γνωρίζουν βασικές έννοιες της Μεθοδολογίας Επιστημονικής Έρευνας (πληθυσμός, δειγματοληψία, μεταβλητές, υποθέσεις, τιμές),
- διακρίνουν τα είδη των επιστημονικών ερευνών,

- περιγράφουν τα βασικά για την ανασκόπηση της σχετικής με το θέμα βιβλιογραφίας,
- γνωρίζουν και αναλύουν τις μεθόδους επιστημονικής έρευνας (παρατήρηση, ερωτηματολόγιο, συνέντευξη, πείραμα, κοινωνιόγραμμα, τεστ, ανάλυση περιεχομένου),
- διακρίνουν τα στάδια πορείας για τη διεξαγωγή και τη συγγραφή μιας επιστημονικής εργασίας και
- προβαίνουν στη συγγραφή μιας βιβλιογραφικής εργασίας έχοντας υπόψη τον τρόπο καταγραφής των παραπομπών και της βιβλιογραφίας.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Βασικές έννοιες της Μ.Ε.Ε. (π.χ. πληθυσμός, μέθοδοι δειγματοληψίας, μεταβλητές, υποθέσεις, τιμές), Είδη επιστημονικών ερευνών, Πορεία ερευνητικής εργασίας, Δεοντολογία – Ηθική επιστημονικής έρευνας, Μέθοδοι Επιστημονικής Έρευνας (π.χ. βιβλιογραφική μέθοδος, παρατήρηση, ερωτηματολόγιο, συνέντευξη, πείραμα, κοινωνιόγραμμα, τεστ, ανάλυση περιεχομένου), Διεξαγωγή και Συγγραφή Επιστημονικής Εργασίας – Στάδια Πορείας.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Τσιπλητάρης, Α., & Μπαμπάλης, Θ. (2011). *Δέκα παραδείγματα μεθοδολογίας επιστημονικής έρευνας: Από τη θεωρία στην πράξη*. Διάδραση. Κωδικός Ευδόξου: 86054308

Ανδρεαδάκης, Ν. Σ., & Βάμβουκας, Μ. Ι. (2011). *Οδηγός για την εκπόνηση και τη σύνταξη γραπτής ερευνητικής εργασίας, σεμιναριακής, πτυχιακής, διπλωματικής*. Διάδραση. Κωδικός Ευδόξου: 86056420

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – Παραδείγματα ερευνών

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU1049/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Κωδικός μαθήματος: 332

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 1ο

Εξάμηνο: Α΄

Διδάσκων/ουσα: (στο τρέχον ακαδ. έτος) Διδάσκων-ουσα με το πρόγραμμα «Απόκτηση ακαδημαϊκής διδακτικής εμπειρίας σε νέους επιστήμονες κατόχους διδακτορικού» (ΕΣΠΑ)

Μαθησιακοί στόχοι:

Η γνώση της ιστορίας της ελληνικής γλώσσας, η σχέση της με άλλες γλώσσες και οι αλλαγές στο σύστημά της κατά τις διάφορες χρονικές περιόδους. Η κατανόηση εννοιών όπως γλωσσικός και λεξιλογικός δανεισμός, γλωσσική μεταβολή, ετυμολογικές οικογένειες λέξεων. Η εισαγωγή σε βασικές έννοιες της συγχρονικής Γλωσσολογίας και των μεθόδων ανάλυσης

κάθε επιπέδου: γλωσσολογικά επίπεδα, φωνολογία, μορφολογία, σύνταξη, σημασιολογία και πραγματολογία. Η καλλιέργεια του λεξιλογίου και η επίγνωση της ορθογραφίας απαιτητικών λέξεων.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Σύντομη ιστορία της ελληνικής γλώσσας και των σημαντικών αλλαγών στις διάφορες χρονικές περιόδους, από την προελληνική έως τη νέα ελληνική. Έννοια και είδη του γλωσσικού δανεισμού. Διαχρονικές μεταβολές του λεξιλογίου και δημιουργία ετυμολογικών οικογενειών λέξεων. Εισαγωγή σε βασικές έννοιες της συγχρονικής Γλωσσολογίας: γλωσσολογικά επίπεδα, φωνολογία, μορφολογία, σύνταξη, σημασιολογία και πραγματολογία. Σύντομη ιστορία της Γλωσσολογίας και επιφανείς γλωσσολόγοι. Γλωσσικές ασκήσεις λεξιλογίου και ορθογραφίας.

Συγγράμματα:

Γούτσος Δ. (2012). *Γλώσσα. Κείμενο, ποικιλία, σύστημα*. Αθήνα: Κριτική.

Μαγουλάς, Γ. & Μαγουλά, Ε. (2019). *Γλωσσολογία και ελληνική γλώσσα*. Αθήνα: Πεδίο.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU241/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Τελική γραπτή εξέταση, ενδιαμέση πρόοδος (προαιρετική) που συνυπολογίζεται θετικά στον τελικό βαθμό

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ: ΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ (19ος – 20ός αι.)

Κωδικός μαθήματος: B012

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 1ο

Εξάμηνο: Α΄

Ονόματα διδασκουσών: Καθηγ. Βίκυ Πάτσιου, Βασιλική Οικονομοπούλου, Ε.ΔΙ.Π.

Σκοπός του μαθήματος:

Επιδίωξη του μαθήματος αυτού είναι να εμπλουτίσει τις γνώσεις των φοιτητών και των φοιτητριών σε κύρια θεωρητικά, κριτικά και ιστορικά ζητήματα της Νεοελληνικής λογοτεχνίας. Ειδικότερα προσεγγίζονται τα ιστορικά και κοινωνικά πλαίσια μέσα στα οποία αναπτύχθηκαν συγκεκριμένα αισθητικά ρεύματα και καλλιιεργήθηκαν τα ανάλογα γραμματολογικά είδη, εξετάζονται οι σταθμοί στην εξέλιξη της ποίησης και της πεζογραφίας και αναλύονται αντιπροσωπευτικά έργα των σημαντικότερων συγγραφέων του 19ου και του 20^{ου} αιώνα. Τέλος γίνεται αναφορά στις βασικές έννοιες ανάλυσης και αναγνωστικής προσέγγισης ενός λογοτεχνήματος: αφήγηση, πλοκή, δομή, χαρακτήρες, οπτική γωνία/εστίαση, σκηνικό, θέμα. Παράλληλα, δίνεται έμφαση στην ανάλυση του ποιητικού λόγου και των συστατικών χαρακτηριστικών του, όπως ο στίχος, ο ρυθμός, κ.ά.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να γνωρίζουν τη θεωρία, την κριτική και την ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας.
- Να εξοικειωθούν με τα σημαντικά ρεύματα και τις τάσεις της Ευρωπαϊκής και της Νεοελληνικής λογοτεχνίας (ρομαντισμός, παρνασσισμός, συμβολισμός, ηθογραφία, ρεαλισμός, νατουραλισμός, υπερρεαλισμός).
- Να μπορούν να εντάξουν τα λογοτεχνικά έργα στο πνευματικό και ιδεολογικό κλίμα της εποχής τους.
- Να αποκτήσουν την εμπειρία βασικών εννοιών ανάλυσης και ανάγνωσης/ προσέγγισης ενός λογοτεχνήματος.
- Να ερευνούν και να αναγνωρίζουν από γραμματολογική άποψη έργα γνωστών και καταξιωμένων συγγραφέων.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Στοιχεία Ιστορίας της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας: Όροι, ορισμοί, περίοδοι.
- Αισθητικά ρεύματα (ρομαντισμός, παρνασσισμός, συμβολισμός, ηθογραφία ρεαλισμός, νατουραλισμός, υπερρεαλισμός) και λογοτεχνικά είδη.
- Παρουσίαση των εργαλείων του νεοελληνιστή (βασικά εγχειρίδια, βιβλιογραφίες, ηλεκτρονικές πηγές, κ.ά.) και μέθοδοι προσέγγισης των κειμένων.
- Η παράδοση της ρομαντικής αφήγησης και η υπονόμευσή της (Εμμ. Ροΐδης, Δημ. Βικέλας).
- Ο Κ. Παλαμάς και η γενιά του 1880.
- Ο Ψυχάρης και το γλωσσικό ζήτημα.
- Το ηθογραφικό διήγημα: θέματα, μοτίβα και αφηγηματικοί τρόποι (Αλ. Παπαδιαμάντης, Γ. Βιζυηνός, Ανδ. Καρκαβίτσας).
- Κ.Π. Καβάφης.
- Η γενιά του 1920: ποίηση και πεζογραφία.
- Η γενιά του 1930: η ρήξη με το παρελθόν και η έκφραση της νεοτερικότητας.
- Γ. Σεφέρης.
- Ανανέωση και πρωτοπορία στην ποίηση (Ανδ. Εμπειρίκος, Οδ. Ελύτης, Γ. Ρίτσος, κ.ά.).
- Ανανέωση και πρωτοπορία στην πεζογραφία (Γ. Θεοτοκάς, Κ. Πολίτης, Η. Βενέζης, Αγγ. Τερζάκης, κ.ά.).

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Το διήγημα στην ελληνική και στις ξένες λογοτεχνίες. Θεωρία – Γραφή – Πρόσληψη, επιμέλεια – εισαγωγή Ελ. Πολίτου – Μαρμαρινού, Σ. Ντενίση, Αθήνα, εκδ. Gutenberg, 2009.

Η Ελληνική Λογοτεχνία (συλλογικό έργο), Αθήνα, εκδ. Εκδοτική Αθηνών, 2005.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις. Ηλεκτρονικές παρουσιάσεις-χρήση εποπτικού υλικού. Προαιρετική προφορική παρουσίαση φοιτητικών εργασιών και κριτική συζήτηση επί των πορισμάτων. Εργαστήριο. Το μάθημα υποστηρίζεται από την πλατφόρμα ασύγχρονης τηλε-εκπαίδευσης «e class».

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU208/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές/Προφορικές εξετάσεις. Συνυπολογίζεται η προαιρετική εργασία, η οποία βαθμολογείται από ένα έως τρία της δεκάβαθμης κλίμακας αξιολόγησης.

ΛΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κωδικός μαθήματος: B034

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 1ο

Εξάμηνο: Α΄

Όνομα διδάσκουσας Καθηγ. Ρέα Κακάμπουρα

Σκοπός του μαθήματος:

Το μάθημα έχει ως σκοπό να εισαγάγει τους/ τις φοιτητές/ τριες στην πολύπλευρη έννοια του λαϊκού πολιτισμού έτσι όπως αναλύεται από τις σύγχρονες λαογραφικές σπουδές και, ειδικότερα, να αναδείξει την πολυδιάστατη παρουσία και εκπαιδευτική αξιοποίησή του στη σχολική πράξη της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι: Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

Να διακρίνουν τα γνωρίσματα του λαϊκού πολιτισμού στη δυναμική και εξελισσόμενη διάστασή του από το νεοελληνικό παραδοσιακό στο σύγχρονο λαϊκό πολιτισμό μέσα από την οπτική των σύγχρονων λαογραφικών σπουδών.

Να αναλύουν όψεις του λαϊκού πολιτισμού (κοινωνική συγκρότηση, ήθη και έθιμα, υλικός πολιτισμός/ λαϊκή τέχνη, άυλη πολιτιστική κληρονομιά, που εμπεριέχονται: α) σε πολλά αντικείμενα που διδάσκονται στην προσχολική και πρωτοβάθμια εκπαίδευση μέσα από τα μαθήματα του Αναλυτικού Προγράμματος (γλώσσα, λογοτεχνία, ιστορία, μελέτη περιβάλλοντος, γεωγραφία, μαθηματικά, μουσική, εικαστικά, ξένες γλώσσες, θεατρική αγωγή, γυμναστική), β) σε Καινοτόμα Προγράμματα (Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Αγωγή Υγείας, Πολιτιστικά θέματα, Ευρωπαϊκά Προγράμματα), γ) σε project στο πλαίσιο των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων και αποτελούν τη βάση σχολικών γιορτών, πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκπαιδευτικών εκδρομών, και

Να αποδέχονται την πολιτισμική ετερότητα και να αξιοποιούν εθνογραφικά παραδείγματα από τη λαϊκή παράδοση στη διδακτική πράξη καλλιεργώντας τη μετασχηματιστική διαπολιτισμική ικανότητα των μαθητών/ ητριών τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Η έννοια του λαϊκού πολιτισμού. Παράδοση και νεοτερικότητα στο λαϊκό πολιτισμό. Ορισμός και περιεχόμενο της Λαογραφίας. Σύντομη αναδρομή στην ιστορία της Λαογραφίας.

Λαογραφία και δάσκαλοι: Η συγκρότηση των λαογραφικών αρχείων και η ερευνητική συμβολή των εκπαιδευτικών.

Θεματική διάρθρωση και ανάλυση όψεων του λαϊκού πολιτισμού και σύνδεσή τους με το Αναλυτικό Πρόγραμμα του Δημοτικού Σχολείου:

1. Κοινωνική συγκρότηση: Κοινότητα. Συγγένεια. Οικογένεια.

Ήθη και έθιμα: Ανάλυση όρων. Η επιβίωση και η αναβίωση εθίμων στη σύγχρονη εποχή. Φολκλορισμός. Διαβατήριες τελετουργίες του κύκλου της ζωής (γέννηση – γάμος – θάνατος). Ευρητηριακά έθιμα του Εορτολογίου με έμφαση στις περιόδους του Δωδεκαήμερου (παραμονή Χριστουγέννων έως τα Θεοφάνια), Αποκριάς και Πάσχα.

Υλικός πολιτισμός/ Λαϊκή τέχνη. Ορισμοί. Οι παραδοσιακές τεχνικές παραγωγής αγαθών (ανεμόμυλος, νερόμυλος, ελαιοτριβείο, πατητήρι, κ.ά.). Τα είδη της λαϊκής χειροτεχνίας.

Λαϊκή λογοτεχνία: παροιμία, αίνιγμα, παραμύθι, παράδοση, επωδή, τραγούδι, ευτράπελες διηγήσεις, παραλογοτεχνία.

Θέατρο σκιών (Καραγκιόζης) και κουκλοθέατρο.

Παραδοσιακή μουσική και χορός.

Η παρουσία του λαϊκού πολιτισμού στα σχολικά εγχειρίδια του δημοτικού σχολείου.

Εκπαιδευτική πολιτική αξιοποίησης του λαϊκού πολιτισμού στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Παρουσίαση αποτελεσμάτων πανελλήνιας έρευνας.

Εκπαιδευτικές δράσεις για το Λαϊκό Πολιτισμό σε νηπιαγωγεία και δημοτικά σχολεία στο διαδίκτυο. Παρουσίαση πορισμάτων πανελλήνιας έρευνας.

Πρόγραμμα διδασκαλίας του Λαϊκού Πολιτισμού στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση.

Ο λαϊκός πολιτισμός ως πεδίο διαπολιτισμικής εκπαίδευσης.

Λαϊκός πολιτισμός, θεατρική αγωγή και σχολικές γιορτές.

Η αξιοποίηση του παραμυθιού στη σχολική εκπαίδευση.

Εκπαιδευτικά προγράμματα λαογραφικών μουσείων και σχολείο. Λαϊκή παράδοση και σχολικό μουσείο.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Μερακλής Μ. Γ. (2011). *Ελληνική Λαογραφία: Κοινωνική συγκρότηση, Ήθη και έθιμα, Λαϊκή τέχνη*. Αθήνα: Καρδαμίτσα.

Γκασούκα, Μ., & Φουλίδη Ξ. (2012). *Σύγχρονοι ορίζοντες των Λαογραφικών Σπουδών:*

Εννοιολογικό Πλαίσιο, Έρευνα, Φύλο, Διαδίκτυο, Σχολείο. Αθήνα: εκδ. Σιδέρης.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – εργαστήρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU266/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορική εξέταση. Απαλλακτική εργασία για τους/τις επί πτυχίω φοιτητές/ριες.

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

**ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ:
ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ Α.Π.Σ. & ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ**

Κωδικός μαθήματος: Α020

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 1^ο

Εξάμηνο: Β'

Ονόματα διδασκόντων: Καθηγ. Θωμάς Μπαμπάλης, Επίκ. Καθηγ. Νικόλαος Αλεξόπουλος

Σκοπός του μαθήματος:

Ως σκοπός του μαθήματος τίθεται η περιγραφή και ανάλυση των εννοιών του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού και της Καινοτομίας, ο ρόλος των οποίων θεωρείται από τους πλέον σημαντικούς τόσο για τη διαμόρφωση του περιεχομένου των Αναλυτικών Προγραμμάτων όσο και για την ίδια τη διδακτική πράξη. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του μαθήματος επιχειρείται η επισκόπηση του πεδίου των Αναλυτικών Προγραμμάτων και των Curricula που εφαρμόζονται και έχουν κατά καιρούς εφαρμοστεί στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Ιδιαίτερα, δίνεται έμφαση στη δομή και διάρθρωση των Αναλυτικών Προγραμμάτων, όπως επίσης στη δομική εξέλιξη, λειτουργία και τα δομικά χαρακτηριστικά των σχολικών εγχειριδίων. Τέλος, αναλύεται η εικόνα στο σχολικό εγχειρίδιο και η αποτελεσματικότητά της στη διδασκαλία και μάθηση. Όλα τα παραπάνω μελετώνται στο εκπαιδευτικό πλαίσιο λαμβάνοντας υπόψη την αλληλεπιδραστική διεργασία μεταξύ Αναλυτικών Προγραμμάτων και πρακτικών εφαρμογών στη σχολική τάξη.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να:

- οριοθετούν τις έννοιες του σχεδιασμού, του εκπαιδευτικού σχεδιασμού και της καινοτομίας,
- εξοικειωθούν με τα βήματα της Μεθοδολογίας Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού σε επίπεδο τάξης, σχολείου, κοινότητας, πολιτείας,
- αναγνωρίζουν τα πολλαπλά οφέλη από την εφαρμογή της διαδικασίας σχεδιασμού,
- έχουν μια καλή εικόνα των Αναλυτικών Προγραμμάτων των διαφόρων τύπων σχολείων (Ολοήμερο/Διευρυμένου ωραρίου/Νέο Σχολείο, κ.λπ.),
- συγκρίνουν τις προδιαγραφές των ισχυόντων Αναλυτικών Προγραμμάτων με το περιεχόμενο των Σχολικών Εγχειριδίων και να εκτιμούν τις δυνατότητες που αυτά προσφέρουν για την επίτευξη των σκοπών και στόχων των Αναλυτικών Προγραμμάτων και
- σχεδιάζουν και να συντάσσουν μικρού εύρους Curricula και Αναλυτικά Προγράμματα με μορφή Curriculum, με γνώμονα τις πολλαπλές ευφυΐες και τη διεπιστημονική – διαθεματική προσέγγιση.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Οριοθέτηση εννοιών (σχεδιασμός, εκπαιδευτικός σχεδιασμός, καινοτομία).
- Οι φάσεις στη διαδικασία σχεδιασμού.
- Μεθοδολογία εκπαιδευτικού σχεδιασμού και διδακτική πράξη.

- Θεσμική εξέλιξη και σύγχρονη προβληματική των Αναλυτικών Προγραμμάτων και των σχολικών εγχειριδίων.
- Σκοποί και στόχοι Αναλυτικών Προγραμμάτων και σχολικών εγχειριδίων.
- Θεωρία και έρευνα των Αναλυτικών Προγραμμάτων.
- Αναλυτικό Πρόγραμμα, εκπαιδευτική πολιτική και εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.
- Αναλυτικό Πρόγραμμα και Ιδεολογία.
- Δομή και διάρθρωση των Αναλυτικών Προγραμμάτων.
- Αναλυτικό Πρόγραμμα και Curriculum.
- Πηγές σκοπών του Αναλυτικού Προγράμματος: ενδιαφέροντα και ανάγκες του μαθητή.
- Ταξινόμια στόχων διδασκαλίας και μάθησης. Η παιδαγωγική συζήτηση για τους στόχους διδασκαλίας και μάθησης.
- Αναλυτικό Πρόγραμμα και το “βιβλίο για το δάσκαλο”.
- Αξιολόγηση και αναμόρφωση Αναλυτικού Προγράμματος.
- Η συμμετοχή και ο ρόλος του εκπαιδευτικού στη σύνταξη Αναλυτικών Προγραμμάτων.
- Νέα περιεχόμενα διδασκαλίας και Αναλυτικό Πρόγραμμα.
- Η έρευνα του Αναλυτικού Προγράμματος σε διάφορες χώρες.
- Αναλυτικό Πρόγραμμα και Εκπαιδευτική Τεχνολογία.
- Αναλυτικό Πρόγραμμα και Σχολικό Εγχειρίδιο.
- Το Σχολικό Εγχειρίδιο ως αντικείμενο έρευνας.
- Το σχολικό εγχειρίδιο: ιστορική εξέλιξη και επιλογές της εκπαιδευτικής πολιτικής.
- Λειτουργίες και δομικά χαρακτηριστικά του σχολικού εγχειριδίου.
- Το σχολικό εγχειρίδιο ως μέσο διδασκαλίας και μάθησης: καλλιέργεια και ανάπτυξη της κριτικής και δημιουργικής σκέψης των μαθητών.
- Διαθεματική προσέγγιση και Ευέλικτη Ζώνη.
- Εικόνα και σχολικό εγχειρίδιο.
- Αποτελεσματικότητα της εικόνας κατά τη διδασκαλία.
- Μεθοδολογική προσέγγιση της εικόνας.
- Το πρόβλημα της αποκωδικοποίησης και ανάγνωσης μιας εικόνας.
- Τα έργα τέχνης στα Σχολικά Εγχειρίδια.
- Αξιολόγηση των Σχολικών Εγχειριδίων.
- Το πολλαπλό εγχειρίδιο: εμπειρικά δεδομένα.
- Το σχολικό βιβλίο στα εκπαιδευτικά συστήματα της Ελλάδος και των άλλων χωρών.
- Σχολικό Εγχειρίδιο και ευρωπαϊκή προοπτική στην εκπαίδευση.
- Η πολυπολιτισμική και διαπολιτισμική διάσταση των Σχολικών Εγχειριδίων.
- Σχολικό Εγχειρίδιο και Παιδαγωγική της Ειρήνης.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Βρεττός, Ι., & Καψάλης, Α. (2009). *Αναλυτικά Προγράμματα Θεωρία, έρευνα και πράξη* (δ΄ έκδοση). Διάδραση.

Χατζηγεωργίου, Ι. (2012). *Γνώθι το Curriculum. Γενικά και ειδικά θέματα Αναλυτικών Προγραμμάτων και Διδακτικής*. Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – Κύκλος σεμιναρίων, εισηγήσεις – γραπτές εργασίες, εκπαιδευτικές τεχνικές: σύντομες εισηγήσεις, παιχνίδι ρόλων, ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, σύνδεση του μαθήματος με το σχολείο: λήψη συνεντεύξεων εκπαιδευτικών από φοιτητές σχετικά με την αξιοποίηση των Αναλυτικών Προγραμμάτων και των Σχολικών Εγχειριδίων.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU876/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Σύντομες εισηγήσεις – γραπτές εργασίες, Κατάθεση και σχολιασμός ομαδικών εργασιών, Γραπτές εξετάσεις

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ Ι ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Κωδικός μαθήματος: 311

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 1^ο

Εξάμηνο: Β΄

Όνομα διδάσκοντος: Ομότ. Καθηγ. Γεώργιος Μπαραλής

Σκοπός του μαθήματος:

Οι φοιτητές/τριες να είναι σε θέση να αναφέρουν και να εξηγούν με πολλούς τρόπους βασικές μαθηματικές έννοιες.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να αναπτύξουν βαθιά κατανόηση των σημαντικών μαθηματικών εννοιών που περιλαμβάνει το αναλυτικό πρόγραμμα μαθηματικών του δημοτικού σχολείου
- Να μάθουν πώς να μαθαίνουν μαθηματικά με ολοένα και πιο αποτελεσματικούς τρόπους
- Να μπορούν να παρουσιάσουν τις μαθηματικές τους γνώσεις με τρόπο απλό και κατανοητό στα παιδιά ανάλογα με την ηλικία τους

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Αξιωματική Θεμελίωση μιας Μαθηματικής Θεωρίας.
- Στοιχεία λογικής.
- Μέθοδοι απόδειξης.
- Στοιχεία Θεωρίας συνόλων και πράξεις συνόλων.
- Συστήματα αρίθμησης θέσης.
- Η έννοια του ποσού ή του μεγέθους.
- Πράξεις ποσών με μέτρα φυσικούς αριθμούς (πρόσθεση, αφαίρεση, πολλαπλασιασμός και διαίρεση).
- Μέγιστος Κοινός Διαιρετής – Ελάχιστο Κοινό Πολλαπλάσιο (μέθοδοι εύρεσης).
- Μεθοδολογία επίλυσης προβλημάτων.
- Ρητοί – Άρρητοι αριθμοί.
- Αναλογίες, ποσά ανάλογα και αντιστρόφως ανάλογα, ποσοστά.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Δημάκος, Γ. & Μπρουχούτας, Κ. (2005). *Μεθοδολογία Λύσης Αριθμητικών Προβλημάτων*.

Αθήνα: Γ. Δαρδανός και Σία Ε.Ε.

Λεμονίδης, Χ. (2009). *Περίπατος στη μάθηση της Στοιχειώδους Αριθμητικής*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.

Κολέζα, Ε. (2020). *Ψηφίδες σκέψης στα στοιχειώδη μαθηματικά. Αριθμητική, Άλγεβρα και Γεωμετρία*. Αθήνα: Gutenberg.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση

ΝΕΟΤΕΡΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (10ος αι. – 1830)

Κωδικός μαθήματος: B003

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 1ο

Εξάμηνο: Β΄

Όνομα διδάσκοντος: Διδάσκων-ουσα με το πρόγραμμα «Απόκτηση ακαδημαϊκής διδακτικής εμπειρίας σε νέους επιστήμονες κατόχους διδακτορικού» (ΕΣΠΑ)

Σκοπός του μαθήματος:

Το μάθημα έχει σκοπό να εισάγει τους/ τις φοιτητές/ τριες στη γένεση του Νέου Ελληνισμού και την εξέλιξη της ταυτότητας και της Ιστορίας του έως το 1830.

Μαθησιακοί στόχοι:

Να μελετηθεί και να αξιολογηθεί η ιστορία του ελληνισμού από τις απαρχές του νεότερου ελληνισμού έως την Ελληνική Επανάσταση του 1821 και τη συγκρότηση του ελληνικού κράτους.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Γενικοί χαρακτήρες της ελληνικής ιστορίας. Ιστοριογραφία του Νέου Ελληνισμού.
- Η γένεση του Νέου Ελληνισμού.
- Η άλωση της Κωνσταντινούπολης (1204) από τους Δυτικούς. Λατινική διείσδυση και κατάκτηση της Ανατολής.
- Δυτικές ευρωπαϊκές κυριαρχίες στον ελληνικό χώρο (1204 – 1864). Οικονομικοκοινωνικές, πολιτισμικές και ιδεολογικές προσεγγίσεις.
- Από την Οθωμανική περίοδο στην Ελληνική Επανάσταση. Η εκπαίδευση και η παιδεία.
- Εξεγέρσεις και επαναστατικά κινήματα στον ελληνικό χώρο. Ιδεολογία και επαναστατικό φαινόμενο.

- Ιστορική δημογραφία του ελληνικού χώρου.
- Το κίνημα του νεοελληνικού Διαφωτισμού, οι φορείς και η ταυτότητά του. Η «είσοδος» των δυτικών ιδεών στον οθωμανικό/ελληνικό χώρο.
- Η Επανάσταση του 1821. Ερμηνευτικές προσεγγίσεις.
- Η προετοιμασία, η δυναμική και η εξέλιξη του Αγώνα της Ελληνικής Ανεξαρτησίας.
- Η «Ελληνική Πολιτεία».
- Η Ελληνική Διασπορά και η ιστορική της πορεία.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Λεοντσίνης Γ., *Ζητήματα επανησιακής κοινωνικής ιστορίας*, αυτοέκδοση, Αθήνα 2005.

Βακαλόπουλος Α., *Νέα Ελληνική Ιστορία*, εκδ. «Ηρόδοτος», Αθήνα 2019. ISBN 978-960-485-301-4

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – Διάλογος, παρουσίαση των προαιρετικών γραπτών εργασιών. Εργαστήρια

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση. Προαιρετική (ενισχυτική) εργασία

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ

Κωδικός μαθήματος: B014

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 1ο

Εξάμηνο: Β΄

Ονόματα διδάσκοντα-ουσας: Αν. Καθηγ. Μαρία Δημάκη – Ζώρα, Τάκης Τζαμαργιάς, ΕΕΠ

Σκοπός του μαθήματος:

Το μάθημα έχει ως σκοπό να εισαγάγει τους φοιτητές/ τριες στην πολύπτυχη έννοια του Θεάτρου και τις βασικές αρχές της Θεατρολογίας, καθώς και, ειδικότερα, στο γνωστικό πεδίο του Θεάτρου στην Εκπαίδευση. Παρουσιάζονται στους/ στις φοιτητές/ τριες στοιχεία θεωρίας θεάτρου, ενότητες που αφορούν στο Θέατρο για ανήλικους θεατές, στο Θέατρο στην Εκπαίδευση, καθώς και στοιχεία Ιστορίας του Θεάτρου (ειδικότερα του Νεοελληνικού), ενώ παράλληλα αναλύονται γενικές έννοιες, όπως: «θεατρικό και λογοτεχνικό κείμενο», «διαδικασίες σκηνικής μεταγραφής του δραματικού κειμένου», «κώδικες της παράστασης», «θεατρική επικοινωνία» κ.ά..

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να κατανοήσουν τις βασικές έννοιες του θεάτρου (ρόλος, σκηνοθεσία, αμφίδρομη επικοινωνία).
- Να γνωρίσουν βασικές μορφές από την ιστορία του παγκόσμιου θεάτρου, τόσο στον χώρο της θεωρίας (Αριστοτέλης – Μπρεχτ), της σκηνοθεσίας (Στανισλάβσκι –

Ροντήρης – Κουν), όσο και στον χώρο της δραματουργίας (Αισχύλος – Χορτάτης – Καμπανέλλης).

- Να αντιληφθούν τις ιδιαιτερότητες του θεάτρου και τον τρόπο αντιμετώπισης και ερμηνείας του ως κειμένου και ως παράσταση.
- Να συνειδητοποιήσουν την παιδαγωγική του αποστολή και τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει στην εκπαίδευση.
- Να αποκτήσουν γνώσεις και εμπειρίες για να αξιοποιήσουν το θέατρο ως διδακτική μεθοδολογία και ως καλλιτεχνική έκφραση στο σχολείο.
- Να συμμετάσχουν βιωματικά σε θεατρικούς ρόλους και σε θεατρικές δράσεις (θεατρικό παιχνίδι, χάπενινγκ, θεατρική παράσταση).

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Το μάθημα επικεντρώνεται στην ανάλυση βασικών θεωρητικών εννοιών (σκηνοθεσία, θεατής, δράμα, παράσταση, χρόνος, χώρος, επικοινωνία), στην παρουσίαση ιστορικών σταθμών από την εξέλιξη του Νεοελληνικού Θεάτρου και την εμβάθυνση σε θέματα σκηνοθεσίας και σκηνικής πράξης.
- Έμφαση δίνεται στην κατηγορία του Θεάτρου για παιδιά και νέους αλλά και στις μορφές και τα είδη διά των οποίων το Θέατρο στην εφαρμοσμένη του μορφή κάνει την παρουσία του στην Εκπαίδευση (θεατρικό παιχνίδι, δραματοποίηση, χάπενινγκ, παράσταση, πολυθέαμα).
- Μέσα σε αυτό το πλαίσιο προσεγγίζεται ο παιδευτικός ρόλος και η αποστολή του Θεάτρου στο σχολείο και αναλύεται η «διά θεάτρου παιδείς».
- Με βάση τα προηγούμενα, το μάθημα συνιστά ένα απαραίτητο εφόδιο κατάρτισης των μελλοντικών εκπαιδευτικών, όχι μόνο σε θέματα γενικής παιδείας αλλά και παιδαγωγικής κατάρτισης.

Πρακτικές εφαρμογές:

Στο πλαίσιο των σεμιναριακών μαθημάτων, οι φοιτητές καλούνται να δραματοποιήσουν ένα λογοτεχνικό κείμενο και να εργαστούν σε ομάδες προκειμένου να παρουσιάσουν το καλλιτεχνικό έργο που δημιούργησαν (π.χ. Θεατρικό Αναλόγιο).

Βιβλιογραφία:

Θ. Γραμματάς, *Θεατρική Αγωγή και Παιδεία*, Διάδραση Αθήνα 2017.

Θ. Γραμματάς, *Το Θέατρο ως πολιτισμικό φαινόμενο*, Παπαζήσης, Αθήνα 2015.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια (υποχρεωτικά), Προβολή οπτικοακουστικού υλικού, Παρακολούθηση θεατρικών παραστάσεων.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU250/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση, ενισχυτική εργασία.

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Κωδικός μαθήματος: 130

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 2ο

Εξάμηνο: Γ'

Όνομα διδάσκουσας: Καθηγ. Ευαγγελία Γαλανάκη

Σκοπός του μαθήματος:

Η κατάρτιση των φοιτητών και των φοιτητριών στα βασικά ζητήματα της βιοσωματικής, γνωστικής, γλωσσικής, ηθικής, κοινωνικής και συναισθηματικής ανάπτυξης, καθώς και ανάπτυξης της προσωπικότητας του νηπίου, του παιδιού και του εφήβου, μέσα στα διάφορα κοινωνικά πλαίσια, κυρίως την οικογένεια και το σχολείο.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να κατανοούν θεωρίες, έρευνες, μεθόδους και εφαρμογές της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας.
- Να έχουν επαρκή γνώση της ολόπλευρης ανάπτυξης και προσαρμογής του νηπίου, του παιδιού και του εφήβου στα πλαίσια μέσα στα οποία αυτή συντελείται, με έμφαση στο οικογενειακό και στο σχολικό πλαίσιο.
- Να εξοικειώνονται με στάσεις και πρακτικές για την προαγωγή της ανάπτυξης, της μάθησης και της προσαρμογής του αναπτυσσόμενου ανθρώπου, με έμφαση στο σχολικό πλαίσιο.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εισαγωγή στην Αναπτυξιακή Ψυχολογία: αντικείμενο, βασικές έννοιες.
- Θεωρητικά μοντέλα της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας.
- Μέθοδοι έρευνας της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας.
- Βιοσωματική ανάπτυξη.
- Γνωστική και γλωσσική ανάπτυξη.
- Ηθική ανάπτυξη.
- Κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη.
- Ανάπτυξη της προσωπικότητας.
- Οικογένεια, σχολική εκπαίδευση και ανάπτυξη.
- Φύλο, έμφυλες διεργασίες και ανάπτυξη.
- Τραύμα, ανάπτυξη και ο ρόλος της οικογένειας και του σχολείου.
- Πολιτισμική ποικιλομορφία και διαπολιτισμικές διαφορές.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Lightfoot, C., Cole, M., & Cole S. R. (2022). *Η ανάπτυξη των παιδιών* (Γεν. Επιμ. Ζ. Μπαμπλέκου – Επιμ. Ε. Χρυσόχοου & Δ. Πνευματικός). Gutenberg.

Feldman, R. S. (2019). *Αναπτυξιακή Ψυχολογία* (Επιμ. Η. Μπεζεβέγκης). Gutenberg.

Smith, P. K., Cowie, H., & Blades, M. (2018). *Κατανοώντας την ανάπτυξη των παιδιών* (6η έκδ., Επιμ. Ε. Γαλανάκη). Τζιόλας.

Dunn, W. L., & Craig, G. J. (2021). *Κατανοώντας την ανάπτυξη του ανθρώπου* (Επιμ. Π. Βορριά). Παπαζήσης.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, χρήση οπτικο – ακουστικού υλικού, Εργαστήριο.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU126/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση, προαιρετική ενισχυτική εργασία, εργαστηριακές ασκήσεις, προαιρετική συμμετοχή σε έρευνα.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΙΙ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Κωδικός μαθήματος: 321

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 2^ο

Εξάμηνο: Γ'

Όνομα διδάσκοντος: Ομότ. Καθηγ. Γεώργιος Μπαραλής

Σκοπός του μαθήματος:

Οι φοιτητές/τριες να είναι σε θέση να αναφέρουν και να εξηγούν με πολλούς τρόπους βασικές Αλγεβρικές και Γεωμετρικές έννοιες.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να αναπτύξουν βαθιά κατανόηση των σημαντικών μαθηματικών εννοιών που περιλαμβάνει το αναλυτικό πρόγραμμα μαθηματικών του δημοτικού σχολείου,
- Να μάθουν πώς να μαθαίνουν μαθηματικά με ολοένα και πιο αποτελεσματικούς τρόπους και
- Να μπορούν να παρουσιάσουν τις μαθηματικές τους γνώσεις με τρόπο απλό και κατανοητό στα παιδιά ανάλογα με την ηλικία τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Βασικά στοιχεία συναρτήσεων.
- Πράξεις σε σύνολα (εσωτερικές – εξωτερικές).
- Ιδιότητες των πράξεων.
- Αλγεβρικές δομές – Ομάδες.
- Βασικές έννοιες της Γεωμετρίας – αξιωματικά συστήματα.

- Στοιχεία τριγώνου, τετράπλευρου, πολύγωνου και κύκλου.
- Απλές κατασκευές με κανόνα και διαβήτη απλών επιπέδων σχημάτων.
- Εμβαδά επίπεδων σχημάτων.
- Όγκοι Γεωμετρικών Στερεών.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Εξαρχάκος, Θ. (2018). *Γραμμική Άλγεβρα*. Αθηνά: Διάδραση.

Βουγιουκλής, Θ. (2009). *Γραμμική Άλγεβρα*. Ξάνθη: Μ. Σπανίδης.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ: ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ

Κωδικός μαθήματος: B032

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 2ο

Εξάμηνο: Γ'

Όνομα διδάσκουσας: Καθηγ. Γεωργία (Τζίνα) Καλογήρου

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/τριών στη Διδακτική της Λογοτεχνίας ως γνωστικό – ακαδημαϊκό αντικείμενο και η εξοικείωσή τους με βασικές αρχές και μεθόδους ερμηνευτικής και διδακτικής προσέγγισης της λογοτεχνίας.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές/τριες μετά το πέρας του μαθήματος θα πρέπει να έχουν γόνιμα αφομοιώσει βασικές θεωρίες κριτικής προσέγγισης, ανάγνωσης, πρόσληψης και διδασκαλίας του λογοτεχνικού κειμένου, αλλά και να έχουν αποκτήσει δεξιότητες που θα τους επιτρέπουν να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν με επιτυχία καινοτόμες διδακτικές προσεγγίσεις και διδακτικο-μαθησιακές δραστηριότητες για το μάθημα της λογοτεχνίας. Επίσης, θα πρέπει να έχουν μελετήσει κριτικές και λογοτεχνικές θεωρίες και να έχουν εξασκηθεί βιωματικά σε διδακτικές μεθόδους που ανανεώνουν τη διδασκαλία της λογοτεχνίας και αναβαθμίζουν τόσο το ρόλο του μαθητή όσο και το ρόλο του εκπαιδευτικού.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εισαγωγή στις έννοιες της λογοτεχνίας, της λογοτεχνικής θεωρίας και κριτικής. Η αισθητική απόλαυση της ανάγνωσης και η καλλιέργεια της φιλιαναγνωσίας.
- Λογοτεχνία και δημιουργική έκφραση. Η λογοτεχνία και το παιχνίδι.
- Στοιχεία Θεωρίας της Λογοτεχνίας.

- Κειμενοκεντρικές προσεγγίσεις του λογοτεχνικού κειμένου. Εισαγωγή στη Νέα Κριτική. Η εκ του σύνεγγυς ανάγνωση και η ανάλυση του λογοτεχνικού κειμένου. Μορφή και Περιεχόμενο του λογοτεχνικού κειμένου.
- Η έννοια του αναγνώστη στη σύγχρονη θεωρία της λογοτεχνίας. Θεωρίες πρόσληψης. Συνοπτική παρουσίαση θεωριών «αναγνωστικής ανταπόκρισης» (Iser, Rosenblatt, Holland, Fish, Bleich, κ.ά.). Ο μαθητής ως αναγνώστης. Αναγνωστικοκεντρικά μοντέλα διδασκαλίας της λογοτεχνίας.
- Η έννοια του «ανθιστάμενου αναγνώστη» στη θεωρία και τη διδακτική της λογοτεχνίας.
- Η τάξη ως «ερμηνευτική κοινότητα».
- Η έννοια της «δυσκολίας» στη θεωρία και τη διδακτική της λογοτεχνίας.
- Μέθοδοι διδακτικής προσέγγισης λογοτεχνικού κειμένου. Σχέδια διδασκαλίας και εφαρμογές σε λογοτεχνικά κείμενα.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Τζίνα Καλογήρου, *Το Αλωνάκι της Ανάγνωσης. Αναλύσεις Λογοτεχνικών Κειμένων και Διδακτικές Προσεγγίσεις της Λογοτεχνίας*, Αθήνα: Επτάλοφος, 2016.

Η Δύναμη της Λογοτεχνίας: Διδακτικές Προσεγγίσεις – Αξιοποίηση Διδακτικού Υλικού (Δημοτικό-Γυμνάσιο-Λύκειο), Εισαγωγή και επιστημονική επιμέλεια Β. Πάτσιου - Τζ. Καλογήρου, Αθήνα: Gutenberg / Γ. Δαρδανός 2013.

Δίνονται επίσης σε ηλεκτρονική μορφή (μέσω του e-class) οι παρουσιάσεις (ppt) των μαθημάτων, καθώς και σημειώσεις για συγκεκριμένα ζητήματα/θέματα (π.χ. δείγματα σχεδίων μαθημάτων, δραστηριοτήτων, κτλ).

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, σεμιναριακά μαθήματα, δειγματικές διδασκαλίες.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (E-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU205/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις, προαιρετική ενισχυτική εργασία.

ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ Ι: ΦΥΣΙΚΗ

Κωδικός μαθήματος: 330

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 2ο

Εξάμηνο: Γ΄

Όνομα διδάσκοντος: Ομότ. Καθηγ. Κωνσταντίνος Σκορδούλης, Διδάσκουσα σεμιναρίων - εργαστηρίων: Κωνσταντίνα Στεφανίδου, ΕΔΙΠ

Σκοπός του μαθήματος:

Η εμπλοκή των φοιτητών και φοιτητριών με τις βασικές Αρχές, έννοιες και Νόμους της Φυσικής, όπως αυτές διδάσκονται στη σχολική τάξη. Η μελέτη και ερμηνεία βασικών φυσικών φαινομένων από τον κόσμο που μας περιβάλλει και από την καθημερινή ζωή. Η σπουδή της

Φυσικής ως μία έκφραση του ανθρώπινου πολιτισμού και η διασύνδεσή της με το ευρύτερο κοινωνικό και ιστορικό γίνεσθαι.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να κατανοούν τις βασικές έννοιες και θεωρίες της επιστήμης της Φυσικής (ιδιαίτερα αυτές που διδάσκονται στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση).
- Να εφαρμόζουν Νόμους και Αρχές της Φυσικής για να κατανοούν και να ερμηνεύουν φαινόμενα και καταστάσεις της καθημερινής τους ζωής.
- Να έχουν αναπτύξει ιδιαίτερες πειραματικές και εργαστηριακές δεξιότητες, ώστε να είναι σε θέση να οργανώσουν την πειραματική διδασκαλία του γνωστικού αντικειμένου.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΦΥΣΙΚΗ: Ιστορία. Βασικές Έννοιες. Νόμοι, Μοντέλα, Θεωρίες. Η Πειραματική Μέθοδος.
- ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΥΛΗΣ: Σωματιδιακή και κυματική μορφή της ύλης. Καταστάσεις της ύλης. Σωματιδιακή δομή της ύλης.
- ΕΝΕΡΓΕΙΑ: Η Ενέργεια ως ιδιότητα της ύλης. Μορφές Ενέργειας. Μετατροπές Ενέργειας.
- ΜΗΧΑΝΙΚΗ: Μελέτη της Κίνησης: ταχύτητα, επιτάχυνση. Η έννοια της δύναμης. Δυνάμεις εξ επαφής και εξ αποστάσεως. Η έννοια του πεδίου. Ορμή και Διατήρηση της Ορμής. Στοιχεία της Ομαλής Κυκλικής Κίνησης. Παγκόσμια Έλξη. Βαρύτητα.
- ΘΕΡΜΟΤΗΤΑ: Θερμότητα και θερμοκρασία. Τήξη – Πήξη. Εξάτμιση, Βρασμός και Υγροποίηση. Διαστολή – Συστολή. Μετάδοση της θερμότητας.
- ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ: Το ηλεκτρικό φορτίο. Δυνάμεις μεταξύ φορτίων. Το ηλεκτρικό κύκλωμα. Αγωγοί και μονωτές – Αντίσταση. Ηλεκτρικές πηγές – Διαφορά δυναμικού. Ηλεκτρικό ρεύμα. Νόμος του Ohm. Στοιχεία Ηλεκτρομαγνητισμού.
- ΦΩΣ: Το φως ως ηλεκτρομαγνητικό κύμα. Διάδοση του φωτός. Φως και υλικά σώματα. Ανάκλαση, διάχυση και απορρόφηση του φωτός. Διάθλαση. Τα Χρώματα.
- ΗΧΟΣ: Παραγωγή και Διάδοση ήχου. Ανάκλαση και απορρόφηση του ήχου. Φαινόμενο Doppler.
- ΥΓΡΑ ΚΑΙ ΑΕΡΙΑ: Πίεση, Υδροστατική Πίεση, Άνωση, Ατμοσφαιρική Πίεση.
- ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΥΣΙΚΗ: Κβαντομηχανική, Θεωρία της Σχετικότητας, Πυρηνική Φυσική

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Gerald Holton & Stephen Brush, *Εισαγωγή στις Έννοιες και στις Θεωρίες της Φυσικής Επιστήμης*, Εκδόσεις Gutenberg.

Paul G. Hewitt, *Οι Έννοιες της Φυσικής*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμιναριακά μαθήματα και Εργαστήρια (υποχρεωτικά).

Η παρακολούθηση των εργαστηρίων και η εμπρόθεσμη παράδοση των εργαστηριακών ασκήσεων συνιστούν προαπαιτούμενα της γραπτής εξέτασης.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU350/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση και αξιολόγηση των εργασιών των Εργαστηριακών ασκήσεων. Ο βαθμός των εργαστηρίων συμμετέχει με ποσοστό 30% στον τελικό βαθμό του μαθήματος.

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Κωδικός μαθήματος: 131

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 2ο

Εξάμηνο: Δ'

Ονόματα διδάσκοντος-ουσας: Καθηγ. Ευαγγελία Γαλανάκη, Καθηγ. Ιστορία και η Διδακτική Γεώργιος Σιδερίδης

Σκοπός του μαθήματος:

Η κατάρτιση των φοιτητών και των φοιτητριών στις εφαρμογές της Ψυχολογίας στο πεδίο της Εκπαίδευσης. Εξετάζονται θεωρητικά μοντέλα, ερευνητικά δεδομένα και πρακτικές/ πολιτικές από ποικίλους βασικούς και εφαρμοσμένους κλάδους της Ψυχολογίας, όπως της Αναπτυξιακής, της Γνωστικής, της Κοινωνικής, της Συμβουλευτικής, της Κλινικής Ψυχολογίας και της Ψυχομετρίας, κατά την αξιοποίησή τους στα εκπαιδευτικά πλαίσια. Η εστίαση είναι στο παιδί και τον έφηβο, στον εκπαιδευτικό, στη σχολική κοινότητα και στις σχέσεις σχολείου – οικογένειας.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να κατανοούν θεωρίες, έρευνες, μεθόδους και πρακτικές της Παιδαγωγικής Ψυχολογίας.
- Να μπορούν να εφαρμόζουν γνώσεις από το πεδίο της Ψυχολογίας στην εκπαιδευτική πράξη.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εισαγωγή στην Παιδαγωγική Ψυχολογία: ορισμός, έννοιες – κλειδιά.
- Μέθοδοι έρευνας της Παιδαγωγικής Ψυχολογίας.
- Θεωρίες μάθησης και πρακτικές εφαρμογές: κλασική εξαρτημένη μάθηση, συντελεστική εξαρτημένη μάθηση, κοινωνική γνωστική μάθηση.
- Γνωστική ψυχολογία και οικοδόμηση της γνώσης: βιολογική βάση της μάθησης, νοημοσύνη, θεωρία σχημάτων, θεωρία επεξεργασίας πληροφοριών, ουσιαστική μάθηση, ανακαλυπτική μάθηση, γνωστικός κονστρουκτιβισμός/εποικοδομισμός, κοινωνικο-πολιτισμικός κονστρουκτιβισμός/εποικοδομισμός. Αντίληψη, προσοχή, αναπαράσταση, μνήμη, λήθη, μεταμνήμη, μεταγνώση.
- Μάθηση μέσω συνομηλίκων, μάθηση σε ομάδες, ομαδοσυνεργατική μάθηση, υποστηρικτική διδασκαλία.
- Δεξιότητες σκέψης και στρατηγικές επίλυσης προβλημάτων.
- Κίνητρα και εμπλοκή: θεωρίες κινήτρων και εμπλοκής (π.χ. ενδογενή-εξωγενή κίνητρα, αιτιακές αποδόσεις, ψυχολογικές ανάγκες, αυτοαποτελεσματικότητα, πεποιθήσεις

προσανατολισμένες στη μάθηση, αυτορρύθμιση, αυτοαντίληψη), τρόποι ενίσχυσης κινήτρων και εμπλοκής.

- Στρατηγικές αποτελεσματικής διδασκαλίας και σχεδιασμός διδασκαλίας.
- Αξιολόγηση της μάθησης και της επίδοσης, δημιουργία δοκιμασιών, στάθμιση.
- Διαχείριση της σχολικής τάξης και διαμόρφωση κατάλληλου σχολικού κλίματος και αποτελεσματικού μαθησιακού περιβάλλοντος.
- Προβλήματα συμπεριφοράς στο σχολείο, με έμφαση στην ενδοσχολική βία και τον σχολικό εκφοβισμό: πρόληψη, αντιμετώπιση.
- Φύλο, έμφυλες διεργασίες και σχολείο.
- Πολιτισμική ποικιλομορφία και διαπολιτισμικές διαφορές.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

O'Donnell, A. M., Reeve, J., & Smith, K. J. (2021). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία* (Επιμ. Γ. Μανωλίτσης & Φ. Αντωνίου). Gutenberg.

Ormrod, E. J. (2020). *Ψυχολογία της μάθησης* (Επιμ. Κ. Κόκκινος). Gutenberg.

Elliott, S. N., Kratochwill, T. R., & Littlefield-Cook, J., & Travers, J. F. (2008). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Αποτελεσματική διδασκαλία, αποτελεσματική μάθηση* (Επιμ. Α. Λεονταρή). Gutenberg.

Μαριδάκη-Κασσωτάκη, Α. (2011). *Παιδαγωγική Ψυχολογία*. Διάδραση.

Santrock, J. W. (2020). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία* (6η έκδ., Επιμέλεια Α.-Σ. Αντωνίου & Φ. Πολυχρόνη). Τζιόλας.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, χρήση οπτικο – ακουστικού υλικού, Εργαστήριο.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU152/>

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU284/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση, προαιρετική ενισχυτική εργασία, εργαστηριακές ασκήσεις, προαιρετική συμμετοχή σε έρευνα.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΝΕΥΡΟΕΠΙΣΤΗΜΗ

Κωδικός μαθήματος: A015

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 2ο

Εξάμηνο: Δ΄

Όνομα διδάσκουσας: Αναπλ.Καθηγ. Μ. Παπαδάτου - Παστού

Σκοπός του μαθήματος:

Η Εκπαιδευτική Νευροεπιστήμη αποτελεί ένα αναδυόμενο επιστημονικό πεδίο που αντλεί από τη γνωσιακή νευροεπιστήμη, την ψυχολογία, την εκπαίδευση και άλλους συναφείς κλάδους

για να διερευνήσει τις αλληλεπιδράσεις ανάμεσα στις βιολογικές διαδικασίες και την εκπαίδευση. Στα πλαίσια του μαθήματος "Εκπαιδευτική Νευροεπιστήμη" εξετάζονται οι βασικές αρχές λειτουργίας του νευρικού συστήματος, καθώς και οι εγκεφαλικές δομές που υποστηρίζουν ανατομικά και λειτουργικά τις γνωστικές διεργασίες (μνήμη, γλώσσα, επιτελικές λειτουργίες, οπτικο – χωρικές ικανότητες), το συναίσθημα και τη συμπεριφορά. Ακόμα, εξετάζονται οι τρόποι με τους οποίους οι γνώσεις αυτές μπορούν να εφαρμοστούν για να καταστήσουν πιο αποτελεσματική τη διδασκαλία και τη μάθηση. Τέλος, μελετάται η ψυχοφυσιολογία του αυτισμού, της νοητικής αναπηρίας και μαθησιακών δυσκολιών, όπως η δυσλεξία και οι μαθησιακές δυσκολίες στα μαθηματικά.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να είναι σε θέση να αναφέρουν βασικές αρχές λειτουργίας του νευρικού συστήματος, καθώς και τις εγκεφαλικές δομές που υποστηρίζουν ανατομικά και λειτουργικά τις γνωστικές διεργασίες (μνήμη, γλώσσα, οπτικο – χωρικές και επιτελικές λειτουργίες), το συναίσθημα και τη συμπεριφορά.
- Να είναι σε θέση να αναφέρουν τις διαφορές στην εγκεφαλική λειτουργία ανάμεσα σε άτομα με αυτισμό, νοητική αναπηρία, δυσλεξία και μαθησιακές δυσκολίες στα μαθηματικά σε σχέση με τα τυπικώς αναπτυσσόμενα άτομα.
- Να είναι σε θέση να σκέφτονται κριτικά σε σχέση με τους τρόπους με τους οποίους οι γνώσεις των νευροεπιστημών μπορούν να εφαρμοστούν για να καταστήσουν πιο αποτελεσματική τη διδασκαλία και τη μάθηση.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εισαγωγή στην Εκπαιδευτική Νευροεπιστήμη
- Μύθοι και πραγματικότητες για τον εγκέφαλο
- Δομή και λειτουργία του νευρώνα και του εγκεφάλου
- Μέθοδοι έρευνας
- Βιολογική βάση της μάθησης
- Βιολογική βάση της μνήμης εργασίας
- Βιολογική βάση της μακροπρόθεσμης μνήμης
- Εξέλιξη και ανάπτυξη του νευρικού συστήματος
- Κληρονομικότητα και περιβάλλον
- Βιολογική βάση της γλώσσας (δυσλεξία)
- Εγκέφαλος και νοημοσύνη (νοητική αναπηρία)
- Εγκέφαλος και μαθηματικά (μαθησιακές δυσκολίες στα μαθηματικά) –
- Ύπνος και παγίωση της μνήμης
- Βιολογική βάση των συναισθημάτων
- Ενσυνειδητότητα και εκπαίδευση

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Παπαδάτος, Γ. (2011). *Ψυχοφυσιολογία*. Αθήνα: Παρισιάνος.

Pinel, J.P.J., (2001). *Βιοψυχολογία*. Εκδόσεις Έλλην.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU1098>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις (υποχρεωτικές), εργασία με προφορική παρουσίαση (προαιρετική), συμμετοχή σε έρευνα (προαιρετική)

**ΟΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

Κωδικός μαθήματος: Γ003

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 2ο

Εξάμηνο: Δ΄

Όνομα διδάσκοντος: Αναπλ. Καθηγ. Γεώργιος Κουτρομάνος

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων χρήσης των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) και κυρίως η παιδαγωγική αξιοποίησή τους στη διδασκαλία και τη μάθηση.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι να καταστήσει τους φοιτητές ικανούς:

- Να αναπτύξουν βασικές τεχνολογικές δεξιότητες χρήσης συγκεκριμένων εργαλείων, λογισμικών και εφαρμογών των ΤΠΕ για τη διδασκαλία και τη μάθηση.
- Να σχεδιάζουν και να αναπτύσσουν παιδαγωγικά τεκμηριωμένες εκπαιδευτικές εφαρμογές με τη χρήση των ΤΠΕ.
- Να σχεδιάζουν και να αναπτύσσουν εκπαιδευτικά περιβάλλοντα με την υποστήριξη των ΤΠΕ.
- Να αξιολογούν με βάση συγκεκριμένα παιδαγωγικά και τεχνολογικά κριτήρια εκπαιδευτικό λογισμικό και ψηφιακό υλικό ώστε να το εντάξουν στη διδασκαλία και τη μάθηση.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Θεωρία μαθήματος:

- Βασικές έννοιες της Πληροφορικής και των ΤΠΕ.
- Μοντέλα ένταξης των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση. Εκπαιδευτικές λειτουργίες των ΤΠΕ.
- Πληροφορική & ΤΠΕ στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση – Προγράμματα Σπουδών.
- Θεωρίες μάθησης και ΤΠΕ.
- Σχεδιασμός εκπαιδευτικών περιβαλλόντων με ΤΠΕ.
- Ψηφιακά εργαλεία και περιβάλλοντα: Κατηγοριοποίηση με βάση τις θεωρίες μάθησης.
- Αξιοποίηση εφαρμογών Ιστού 2.0 στην εκπαίδευση.
- Σύγχρονη και ασύγχρονη τηλεεκπαίδευση.
- Αναδυόμενες τεχνολογίες στην εκπαίδευση (εικονική, επαυξημένη και μικτή πραγματικότητα, εναέρια ρομποτική και STEM).

- Μάθηση βασισμένη στο εκπαιδευτικό ψηφιακό παιχνίδι.

Εργαστήρια μαθήματος:

- Αναζήτηση στο διαδίκτυο (μηχανές και μεταμηχανές αναζήτησης, σύνθετη αναζήτηση, μεταφράσεις, πνευματικά δικαιώματα ψηφιακού υλικού).
- Ψηφιακή επεξεργασία κειμένου, εικόνας, βίντεο, ήχου.
- Ελεύθερο λογισμικό και λογισμικό ανοιχτού κώδικα.
- Γλώσσες προγραμματισμού (Logo, Scratch).
- Λογισμικό γενικής χρήσης, συνεργατική επεξεργασία εγγράφων (Google docs), υπολογιστικών φύλλων (Google sheets), παρουσιάσεων (Google slides), δημιουργία ερωτηματολογίων (Google forms).
- Εφαρμογές Ιστού 2.0 για την εκπαίδευση.
- Σχεδιασμός και ανάπτυξη ιστοσελίδων για εκπαιδευτικούς σκοπούς.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Ράπτης, Α. & Ράπτη, Α. (2017). *Μάθηση και Διδασκαλία στην Εποχή της Πληροφορίας, Ολική Προσέγγιση*. Αθήνα: Open Line.

Κόμης, Β. (2004). *Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών*. Αθήνα: Νέων Τεχνολογιών.

Βούλγαρη, Η., Ροϊνιώτη, Ε., Κουτρομάνος, Γ. Ι., Σιντόρης, Χ. & Μάνεσης, Δ. (2024). *Ψηφιακά Παιχνίδια και Μάθηση* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. [Σύγγραμμα ελεύθερα προσβάσιμο στο διαδίκτυο] <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/9738?&locale=el>

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις και Εργαστήριο Πληροφορικής (υποχρεωτικό).

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU255/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση, εκπόνηση υποχρεωτικής εργασίας, εργαστηριακές ασκήσεις.

ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ II: ΒΙΟΛΟΓΙΑ

Κωδικός μαθήματος: 360

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 2ο

Εξάμηνο: Δ΄

Όνομα διδάσκουσας: Καθηγ. Ευαγγελία Μαυρικάκη

Σκοπός του μαθήματος:

Οι φοιτητές/τριες να αποκτήσουν τις βασικές γνώσεις Βιολογίας

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να είναι σε θέση να εξηγούν τους μηχανισμούς με τους οποίους δρα η εξέλιξη,
- Να αναφέρουν τα βασικά χαρακτηριστικά διαφορετικών βασικών ταξινομικών ομάδων και
- Να περιγράφουν βασικές δομές και λειτουργίες φυτικών και ζωικών οργανισμών.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Ιδιότητες της ζωής και χημική της βάση.
- Εξέλιξη.
- Κληρονομικότητα.
- Γενετική μηχανική και εφαρμογές της.
- Οι μικροοργανισμοί και ρόλοι τους στο οικοσύστημα και στον άνθρωπο.
- Φυτικό και Ζωικό βασίλειο: ιδιαίτερα γνωρίσματα και λειτουργίες χαρακτηριστικών αντιπροσώπων.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Starr, C., Evers, Ch., & Starr, L. (2014). *Βιολογία*. Αθήνα: Utopia.

Ματθόπουλος, Δ. (2005). *Γενικές αρχές Βιολογίας*. Αθήνα: Τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδανός.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις και Εργαστήρια (υποχρεωτικά).

Η παρακολούθηση των εργαστηρίων και η εμπρόθεσμη παράδοση των εργαστηριακών ασκήσεων συνιστούν προαπαιτούμενα της γραπτής εξέτασης.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU388/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση και αξιολόγηση των εργασιών των Εργαστηριακών ασκήσεων. Ο βαθμός των εργαστηρίων συμμετέχει με ποσοστό 30% στον τελικό βαθμό του μαθήματος.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ: ΜΙΚΡΟΔΙΔΑΣΚΑΛΙΕΣ – ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Κωδικός μαθήματος: A039

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 2ο

Εξάμηνο: Δ'

Ονόματα διδάσκοντος-διδασκουσών: Καθηγ. Θωμάς Μπαμπάλης, Αναπλ. Καθηγ. Κωνσταντίνα Τσώλη, Αναπλ. Καθηγ. Ελισάβετ Λαζαράκου

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η περιγραφή, ανάλυση και εφαρμογή της μικροδιδασκαλίας, μιας προσομοιωτικής τεχνικής, μιας ενδεικτικής διδασκαλίας, μιας μικρογραφίας ενός μαθήματος, που στοχεύει στην ανάπτυξη και βελτίωση βασικών διδακτικών δεξιοτήτων του υποψήφιου εκπαιδευτικού και ευρύτερα των συμπεριφορών και στάσεων που απορρέουν από τον ρόλο

του. Οι διδακτικές δεξιότητες που τίθενται υπό μελέτη και εφαρμογή είναι η μη λεκτική συμπεριφορά, η θέση ερωτήσεων, η ενίσχυση του μαθητή και η έναρξη και λήξη της διδασκαλίας. Οι φοιτητές/τριες σχεδιάζουν και υλοποιούν μικροδιδασκαλίες δίνοντας έμφαση στο «πώς» της διδασκαλίας, το οποίο αποτελεί βάση για σχολιασμό, με απώτερη επιδίωξη τη βελτίωση του εκπαιδευτικού.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να:

- έχουν μια σαφή εικόνα των θεμάτων και προβλημάτων που σχετίζονται με την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών τόσο στη χώρα μας όσο και σε άλλες χώρες,
- διαχειρίζονται συγκεκριμένες προβληματικές καταστάσεις της καθημερινής εκπαιδευτικής πραγματικότητας,
- παρατηρούν και να σχολιάζουν συγκεκριμένες μορφές συμπεριφοράς του εκπαιδευτικού με βάση Φύλλα Παρατήρησης,
- εκδηλώνουν αποτελεσματικές διδακτικές προσεγγίσεις με αφετηρία την άσκηση διδακτικών δεξιοτήτων μέσω της τεχνικής της μικροδιδασκαλίας,
- εντοπίζουν κατά τη βιντεολήψη και τη βιντεοσκόπηση διδασκαλιών μορφές συμπεριφοράς, οι οποίες δημιουργούν προβλήματα στην επικοινωνία εκπαιδευτικού – μαθητή ή/και που δεν προωθούν τη διαδικασία της μάθησης,
- σχεδιάζουν και να οργανώνουν μορφές εργασίας και εκπαιδευτικές τεχνικές ή συγκεκριμένες μεθοδολογικές προσεγγίσεις (π.χ. της εικόνας, ενός έργου τέχνης, ενός χάρτη, κ.λπ.) μέσω της άσκησης με μικρομαθήματα,
- αποκτούν μέσα από την άσκηση μεμονωμένων διδακτικών δεξιοτήτων ένα ενιαίο σώμα διδακτικών δεξιοτήτων και μορφών συμπεριφοράς,
- αναθεωρούν απόψεις και στάσεις τους σχετικά με τον χειρισμό των περιεχομένων διδασκαλίας και τη διαχείριση προβλημάτων και
- αναστοχάζονται με αφετηρία τις εμπειρίες και τις διδακτικές επιλογές τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

I. Θεωρητικό μέρος

- Ο καλός εκπαιδευτικός: μύθος ή πραγματικότητα; Δάσκαλος ή εκπαιδευτικός; Ο εκπαιδευτικός ανάμεσα στην τέχνη και στην τεχνική.
- Ο θεσμός του μέντορα.
- Απλοποίηση του πολύπλοκου φαινομένου της διδασκαλίας.
- Παρατήρηση και ανάλυση της διδασκαλίας. Μάθηση με παρατήρηση προτύπου.
- Ο επόπτης και η δυναμική της ομάδας.
- Μοντέλα μικροδιδασκαλίας-ένα ελληνικό μοντέλο μικροδιδασκαλίας.

II. Πρακτικό μέρος

- Βιντεοσκόπηση μικροδιδασκαλιών. Άσκηση με Φύλλα Παρατήρησης.
- Άσκηση με μικροδιδασκαλία διδακτικών δεξιοτήτων: Έναρξη και Λήξη της Διδασκαλίας, Μη Λεκτική Συμπεριφορά, Θέση Ερωτήσεων, Ενίσχυση του μαθητή. Βιντεολήψη και Βιντεοσκόπηση.
- Άσκηση με μικρομαθήματα εκπαιδευτικών τεχνικών, μορφών εργασίας και ποικίλων μεθοδολογικών προσεγγίσεων: ανάγνωση της εικόνας, ενός έργου τέχνης, χάρτη (διεπιστημονική-διαθεματική προσέγγιση), παιχνίδι ρόλων, κ.λπ.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Καψάλης, Α., & Βρεττός, Ι. (2015). *Μικροδιδασκαλία και άσκηση διδακτικών δεξιοτήτων*. Αθήνα: Διάδραση.

Βρεττός, Ι. (2010). *Μη λεκτική συμπεριφορά εκπαιδευτικού – μαθητή: άσκηση με μικροδιδασκαλία*. Αθήνα: Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – Πρακτική άσκηση με μικροδιδασκαλίες και μικρομαθήματα: βιντεολήψη και βιντεοσκοπήση

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU1099/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Σχεδιασμός και εκτέλεση μικροδιδασκαλιών και μικρομαθημάτων. Συνεχής παρουσία και συμμετοχή στην προετοιμασία και στην οργάνωση των διδακτικών προσπαθειών. Συμπλήρωση Φύλλων Παρατήρησης και σχετικός σχολιασμός. Γραπτές εξετάσεις.

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ: ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ

Κωδικός μαθήματος: 140

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: Ε΄

Όνομα διδάσκουσας: Καθηγ. Ζαφειρία – Ηρώ Μυλωνάκου – Κεκέ

Σκοπός του μαθήματος:

Η παροχή εκπαίδευσης στους φοιτητές στις θεωρητικές, επιστημολογικές και μεθοδολογικές διαστάσεις και εφαρμογές του πολυδύναμου διεπιστημονικού χώρου της Κοινωνικής Παιδαγωγικής, με έμφαση στη διαχείριση σύγχρονων ζητημάτων αιχμής της Κοινωνικής Παιδαγωγικής και στην ενίσχυση του πολλαπλού κοινωνικοπαιδαγωγικού ρόλου του εκπαιδευτικού και του σχολείου.

Μαθησιακοί στόχοι:

Επιδιώκεται οι φοιτητές/τριες, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος:

- Να γνωρίζουν βιωματικά και να κατανοούν τις θεωρητικές, επιστημολογικές, μεθοδολογικές διαστάσεις της Κοινωνικής Παιδαγωγικής.
- Να κατανοούν βιωματικά και να εφαρμόζουν τις σύγχρονες αντιλήψεις και τις πρακτικές της Κοινωνικής Παιδαγωγικής, προκειμένου να επιλύσουν κοινωνικοπαιδαγωγικά ζητήματα.
- Να αναλύουν κριτικά και αναστοχαστικά κοινωνικοπαιδαγωγικά προβλήματα, μέσα και έξω από τη σχολική κοινότητα και να σχεδιάζουν, να οργανώνουν και να αναπτύσσουν κοινωνικοπαιδαγωγικές παρεμβάσεις και εκπαιδευτικά προγράμματα για την πρόληψη και την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων.
- Να αξιολογούν κοινωνικοπαιδαγωγικές παρεμβάσεις και προγράμματα στα πεδία της τυπικής, μη τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης.
- Να ανασυνθέτουν και να αναδημιουργούν γνώσεις, που θα τους κάνουν ικανούς να αναπτύσσουν κοινωνικοπαιδαγωγικές δραστηριότητες στο σχολείο, ώστε να βελτιώνουν το επίπεδο της παρεχόμενης εκπαίδευσης και της ποιότητας ζωής της σχολικής τάξης και κοινότητας.
- Να είναι ικανοί, ως μελλοντικοί εκπαιδευτικοί, να υποστηρίξουν τις πολλαπλές δυνατότητες του κοινωνικοπαιδαγωγικού ρόλου του δασκάλου και του σχολείου και να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες απαιτήσεις της σχολικής και της ευρύτερης κοινότητας.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Η ευρύτητα, το πολυδιάστατο πεδίο εφαρμογής και η πολλαπλότητα των ρόλων της Κοινωνικής Παιδαγωγικής (Κ.Π.).

- Θεμελιώδεις αξίες, αρχές, βασικές θέσεις, προτεραιότητες και θεωρήσεις της Κ.Π.
- Η Κ. Π. ως διεπιστημονικός χώρος. Ανάδειξη και δυνατότητες αξιοποίησης των διεπιστημονικών συνεργειών.
- Ζητήματα μεθοδολογίας έρευνας στην Κ.Π.
- Σχεδιασμός, διεξαγωγή, δυνατότητες και προοπτικές της κοινωνικοπαιδαγωγικής έρευνας.
- Ο δάσκαλος ως κοινωνικός παιδαγωγός. Ο πολυδύναμος κοινωνικοπαιδαγωγικός ρόλος του σχολείου.
- Σημαντικά σύγχρονα κοινωνικοπαιδαγωγικά προβλήματα με έμφαση σε αυτά που εκδηλώνονται στη σχολική τάξη και στη σχολική κοινότητα. Η πρόληψη και η αντιμετώπισή τους. Μελέτη περιπτώσεων και Ερευνητικά παραδείγματα με βιωματικές παιδαγωγικές προσεγγίσεις.
- Σχεδιασμός, οργάνωση, υλοποίηση και αξιολόγηση κοινωνικοπαιδαγωγικών παρεμβάσεων σε σχολικά (τυπικά) και εξωσχολικά (μη τυπικά και άτυπα) εκπαιδευτικά συστήματα (σε συνεργασία με δημοτικά σχολεία και φορείς). Μελέτη περιπτώσεων και βιωματική συμμετοχή.
- Η αξιοποίηση της δημιουργικότητας και των διαφορετικών μορφών Τέχνης στην Κοινωνική Παιδαγωγική.
- Ο ρόλος της Κ. Π. στην παραγωγή κοινωνικής και εκπαιδευτικής πολιτικής.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Μυλωνάκου – Κεκέ, Η. (2021). *Κοινωνική Παιδαγωγική: Θεωρία και Πράξη*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις/διαδραστική διδασκαλία, Υποχρεωτικά Βιωματικά Εργαστήρια, Υποχρεωτικές Πρακτικές Ασκήσεις (σε δημοτικά σχολεία και σε κοινωνικο-παιδαγωγικούς φορείς), Σεμινάρια, Βιωματικές ασκήσεις.

Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να έχουν συμμετάσχει σε όλες τις υποχρεωτικές Πρακτικές Ασκήσεις και σε όλα τα υποχρεωτικά Εργαστήρια (και παραδώσει τις αντίστοιχες Εργασίες) της Κοινωνικής Παιδαγωγικής (τα οποία αποτελούν προαπαιτούμενα για την ανακοίνωση της βαθμολογίας του μαθήματος).

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU1038/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Ατομική εργασία μετά από κάθε Εργαστήριο, Ομαδικές-συνεργατικές Εργασίες στην Πρακτική Άσκηση, Γραπτή εξέταση. Συνυπολογίζονται: Φύλλο εργασίας/εμπέδωσης σε κάθε μάθημα, Πριμοδοτικές Εβδομαδιαίες Εργασίες και κεντρική Εργασία μαθήματος.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ & ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ Ι

Κωδικός μαθήματος: 250

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: Ε΄

Ονόματα διδασκόντων-διδασκουσών: Καθηγ. Θωμάς Μπαμπάλης, Αναπλ. Καθηγ. Κωνσταντίνα Τσώλη, Αναπλ. Καθηγ. Ελισάβετ Λαζαράκου, Επικ. Καθηγ. Νικόλαος Αλεξόπουλος

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η οριοθέτηση και περιγραφή του επιστημονικού εύρους της Διδακτικής Επιστήμης και η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με βασικές έννοιες της διδακτικής και με τα δομικά στοιχεία της διδασκαλίας βάσει των θεωριών μάθησης και των μοντέλων διδασκαλίας. Ειδικότερα, το μάθημα εστιάζεται κυρίως στο θέμα της εξέλιξης και της φύσης της Διδακτικής Επιστήμης, καθώς επίσης και της σκοποθεσίας και στοχοθεσίας στην εκπαίδευση και του προγραμματισμού και σχεδιασμού της διδασκαλίας. Εν γένει, το περιεχόμενο του μαθήματος επικεντρώνεται στους τρόπους οργάνωσης της μαθησιακής διαδικασίας στη σχολική τάξη.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να:

- γνωρίζουν την έννοια, τη φύση και την εξέλιξη της Διδακτικής Επιστήμης,
- οριοθετούν βασικές έννοιες της Διδακτικής Επιστήμης, όπως η διδασκαλία και η μάθηση, και να γνωρίζουν βασικές αρχές των θεωριών μάθησης και των μοντέλων διδασκαλίας,
- α διακρίνουν τους σκοπούς και τους στόχους της εκπαίδευσης,
- συνειδητοποιούν βαθμιαία τα προβλήματα, τα οποία αντιμετωπίζει ο εκπαιδευτικός κατά την άσκηση των βασικών επαγγελματικών του δραστηριοτήτων, κυρίως σε επίπεδο σχεδιασμού, εκτέλεσης και αξιολόγησης της διδασκαλίας και της μαθησιακής διαδικασίας και
- αναπτύσσουν μια ερευνητική πρόθεση και ματιά, καθώς επίσης και μια κριτική και αναθεωρητική στάση απέναντι στις διδακτικές επιλογές και τις επιδράσεις τους στο συναισθηματικό κλίμα της τάξης και τις επιδόσεις των μαθητών.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Α΄ Μέρος: Θεωρητικό Πλαίσιο

- Διαλέξεις

Το πρώτο μέρος περιλαμβάνει το θεωρητικό πλαίσιο του εκάστοτε μαθήματος (προβολή και παρουσίαση διαφανειών, βίντεο). Ειδικότερα, το περιεχόμενο περιλαμβάνει τα εξής:

- Έννοια και Φύση της Διδακτικής Επιστήμης
- Εξέλιξη της Διδακτικής Επιστήμης
- Διδασκαλία και μάθηση
- Η σκοποθεσία στην Εκπαίδευση
- Η στρατηγική της διδακτικής πράξης
- Ο σχεδιασμός της διδασκαλίας
- Διαπροσωπικές σχέσεις στη σχολική τάξη

- Σύγχρονα Μοντέλα διδασκαλίας

Τα παραπάνω περιεχόμενα του μαθήματος αποτελούν, μεταξύ άλλων, ενδεικτικές θεματικές της υποχρεωτικής βιβλιογραφικής εργασίας των φοιτητών, οι οποίες αναρτώνται στο e-class.

- Ασκήσεις Εμπέδωσης

Το δεύτερο μέρος των διαλέξεων αφιερώνεται στην πρακτική εφαρμογή της θεωρίας μέσα από την πραγματοποίηση σχετικών ασκήσεων εμπέδωσης.

Β' Μέρος: Πρακτική Άσκηση σε σχολεία

Υποχρεωτική παρακολούθηση μαθημάτων στα σχολεία χωρίς απουσίες για 13 εβδομάδες κατά τη διάρκεια του Χειμερινού Εξαμήνου.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Τριλιανός, Αθ. (2013). *Μεθοδολογία της Διδασκαλίας*. Αθήνα: Διάδραση.

Σαλβαράς, Γ., & Σαλβαρά, Μ. (2013). *Μοντέλα και Στρατηγικές Διδασκαλίας*. Αθήνα: Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

- Διαλέξεις,
- Υποχρεωτικά Εργαστήρια – Δειγματικές Διδασκαλίες με πολυμεσικά εργαλεία,
- Υποχρεωτική παρακολούθηση σε σχολεία χωρίς απουσίες. Ειδικότερα, οι φοιτητές επισκέπτονται υποχρεωτικά κάθε Πέμπτη (13 εβδομάδες) από τις 8.10 π.μ. έως τις 13.15 μ.μ υπό την επίβλεψη του υπεύθυνου – συντονιστή καθορισμένα σε ΦΕΚ Δημοτικά Σχολεία της Αττικής. Κάθε ομάδα σε κάθε σχολείο χωρίζεται σε υπο-ομάδες 2 έως 3 ατόμων, οι οποίες παρακολουθούν κυκλικά το ωρολόγιο πρόγραμμα του σχολείου. Ως παρατηρητές μέσα στη σχολική τάξη παρακολουθούν συγκεκριμένες θεματικές που αποτελούν προέκταση του θεωρητικού πλαισίου του μαθήματος. Στη συνέχεια την 5η και 6η ώρα πραγματοποιείται:
 - γ) συζήτηση στους άξονες της παρατήρησης και
 - δ) εφαρμογή με ασκήσεις εμπέδωσης.

Για κάθε φοιτητή διαμορφώνεται ατομικός φάκελος αξιολόγησης (portfolio assessment), ο οποίος παραδίδεται στο τέλος του εξαμήνου και περιλαμβάνει:

1. Εργασίες – Ασκήσεις εμπέδωσης και
2. Υποχρεωτική βιβλιογραφική εργασία.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU1048/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Η τελική βαθμολογία του μαθήματος διαμορφώνεται ως εξής:

- Υποχρεωτική βιβλιογραφική εργασία (50% του τελικού βαθμού) και
- Γραπτές εξετάσεις (50% του τελικού βαθμού)

Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος πρέπει να πληρούνται οι παρακάτω τρεις προϋποθέσεις:

1. Υποχρεωτική παρακολούθηση στο δημοτικό σχολείο χωρίς απουσίες (13 εβδομάδες)

2. Γραπτές εξετάσεις στην εξεταστική περίοδο (ερώτηση ελεύθερης ανάπτυξης και ασκήσεις πολλαπλών επιλογών, αντιστοίχισης, σωστού – λάθους, κ.ά.) (ελάχιστη βαθμολογία: 5)
3. Παράδοση υποχρεωτικής βιβλιογραφικής εργασίας στο τέλος του εξαμήνου (ελάχιστη βαθμολογία: 5)

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΝΕΟΥΣ

Κωδικός μαθήματος: B022

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: Ε΄

Όνομα διδάσκουσας: Ομότ. Καθηγ. Βίκυ Πάτσιου, Βασιλική Οικονομοπούλου, Ε.ΔΙ.Π.

Σκοπός του μαθήματος:

Επιδίωξη του μαθήματος αυτού είναι να εμπλουτίσει τις γνώσεις των φοιτητών και των φοιτητριών με τα αποτελέσματα των σύγχρονων ερευνών σε κύρια θεωρητικά, κριτικά και ιστορικά ζητήματα της Ελληνικής και της Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας για Παιδιά και Νέους (19^{ος} – 20^{ός} αι.). Συγκεκριμένα προσεγγίζονται τα ιστορικά και κοινωνικά πλαίσια μέσα στα οποία δημιουργήθηκε η Λογοτεχνία για Παιδιά και Νέους, εξετάζονται οι σταθμοί στην εξέλιξη της ποίησης και της πεζογραφίας για παιδιά και νέους και αναλύονται αντιπροσωπευτικά έργα των σημαντικότερων συγγραφέων του 19ου και του 20ού αιώνα. Τέλος γίνεται αναφορά στις βασικές έννοιες ανάλυσης και αναγνωστικής προσέγγισης ενός λογοτεχνήματος: αφήγηση, πλοκή, δομή, χαρακτήρες, οπτική γωνία/εστίαση, σκηνικό, θέμα.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι: Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να γνωρίζουν τη θεωρία, την κριτική και την ιστορία της Ελληνικής Λογοτεχνίας για Παιδιά και Νέους.
- Να αποκτήσουν την εμπειρία βασικών εννοιών ανάλυσης και ανάγνωσης/προσέγγισης ενός λογοτεχνήματος.
- Να ερευνούν και να αναγνωρίζουν από γραμματολογική άποψη έργα γνωστών και καταξιωμένων συγγραφέων της λογοτεχνίας για παιδιά και νέους.
- Να κατακτήσουν τη γνώση της αναπτυξιακής εξέλιξης του παιδιού και του εφήβου ως κριτικού αναγνώστη μέσα από διάφορα λογοτεχνικά είδη, εικονογραφημένα βιβλία, παραμύθια, διηγήματα, νουβέλες, μυθιστορήματα.
- Να αποκτήσουν συνείδηση της σημασίας της φιλαναγνωσίας για την κοινωνική και πολιτισμική ανάπτυξη του παιδιού και του εφήβου.
- Να συνδέσουν τη διδακτική πράξη με την αισθητική απόλαυση των λογοτεχνικών κειμένων.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εισαγωγή. Θεωρητικά και ειδολογικά ζητήματα. Αναπαραστάσεις/ κατασκευές της παιδικής ηλικίας και της νεότητας στη Λογοτεχνία για Παιδιά και Νέους.
- Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Λογοτεχνίας για Παιδιά και Νέους. Ιστορικό, κοινωνικό και πολιτισμικό πλαίσιο.

- Τρόποι κριτικής προσέγγισης και μέθοδοι ερμηνευτικής ανάλυσης λογοτεχνικών κειμένων. Η ρητορική της εικόνας και οι αναγνώσεις της.
- Το ζήτημα των μεταφράσεων και των διασκευών. Τα παιδικά περιοδικά έντυπα.
- Ο διδακτισμός στον 19ο αιώνα και οι σύγχρονες αναβιώσεις του.
- Η ποίηση για παιδιά και νέους (19ος – 20ός αι.). Αισθητικά ρεύματα και χαρακτηριστικά έργα.
- Η Πην. Δέλτα και το ιστορικό μυθιστόρημα.
- Ιστορικός λόγος και αυτοβιογραφική καταγραφή: Ά. Ζέη, Ζ. Σαρή.
- Οι σύγχρονες μορφές αφήγησης και η θεματική ανανέωση στα έργα για παιδιά και νέους (Μ. Κοντολέων, Β. Μάστορη, Τ. Τίγκα, κ.ά.).
- Νεότερη γραφή και μεταμυθοπλασία (Τζ. Ροντάρι, Ευγ. Τριβιζάς, Χρ. Μπουλώτης, κ.ά.).
- Τα κοινωνικά στερεότυπα και οι εικόνες του Άλλου. Η διαμόρφωση των έμφυλων ταυτοτήτων.
- Πραγματικός και μυθοπλαστικός κόσμος: Εθνική ταυτότητα και πολιτισμικές αλλαγές.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Τιμητική Ημερίδα Μάνος Κοντολέων 40 χρόνια: Έψαχνα πάντα τις λέξεις, Επιμέλεια: Βίκυ Πάτσιου, Αθήνα: Διάδραση, 2022.

Βίκυ Πάτσιου, «Η Διάπλασις των Παίδων» (1879-1922). Το Πρότυπο και η Συγκρότησή του, Αθήνα, Καστανιώτης, 2009.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις. Ηλεκτρονικές παρουσιάσεις-χρήση εποπτικού υλικού. Προαιρετική προφορική παρουσίαση φοιτητικών εργασιών και κριτική συζήτηση επί των πορισμάτων. Στις εργασίες περιλαμβάνονται ενδεικτικά και διδασκαλίες λογοτεχνικών κειμένων για παιδιά και νέους ορισμένα από τα οποία συμπεριλαμβάνονται στα Ανθολόγια Λογοτεχνικών Κειμένων για το Δημοτικό. Το μάθημα υποστηρίζεται από την πλατφόρμα ασύγχρονης τηλε-εκπαίδευσης «e class». Βιωματικά Εργαστήρια.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class): (Παρατίθεται ο σύνδεσμος)

<https://eclass.uoa.gr/courses/DI317/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές/ Προφορικές εξετάσεις. Συνυπολογίζεται η προαιρετική εργασία, η οποία βαθμολογείται από ένα έως τρία της δεκάβαθμης κλίμακας αξιολόγησης.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ (ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ/ΕΣ ΕΝΕΓΡΑΦΗΣΑΝ ΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟ 2024-2025)

Κωδικός Αριθμός Μαθήματος: B026

Είδος Μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο Μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος Σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: Ε΄

Όνομα Διδάσκοντος: Μαρία Κοκολάκη, ΕΔΙΠ

Σκοπός του μαθήματος:

Να εισάγει τις φοιτήτριες και φοιτητές του Π.Τ.Δ.Ε. θεωρητικά και ερευνητικά στην λειτουργία του κοινωνικού φαινομένου, και ιδίως των κοινωνικών διαντιδράσεων, σχέσεων και θεσμών που αναπτύχθηκαν κατά τους δύο τελευταίους αιώνες.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ολοκληρώνοντας με επιτυχία την παρακολούθηση του μαθήματος θα πρέπει να έχουν εξοικειωθεί και να έχουν αποκτήσει βασικές γνώσεις όσον αφορά: **α)** τα κεντρικά θεωρητικά, επιστημολογικά και μεθοδολογικά ζητήματα στα πλαίσια του σύγχρονου κοινωνιολογικού στοχασμού. **β)** τις μεθόδους, τις τεχνικές διεξαγωγής, τις κρίσιμες θεματικές, το περιεχόμενο και τα πορίσματα της κοινωνικής και κοινωνιολογικής έρευνας. **γ)** ζητήματα λειτουργίας του δρώντος κοινωνικού υποκειμένου αλλά και των κοινωνικών δομών τόσο παραδοσιακά όσο και στα πλαίσια του σύγχρονου τεχνολογικού, πολυπολιτισμικού, ευρωπαϊκού και παγκοσμιοποιημένου περιβάλλοντος.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Το μάθημα καλύπτει τους ενότητες: Κοινωνιολογία: έννοια, σκοπός, διακρίσεις και κλάδοι, αξία και προβλήματα στη σύγχρονη εποχή, οι κοινωνικές επιστήμες. Το αντικείμενο της κοινωνιολογίας, η κοινωνιολογική οπτική, η «κοινωνιολογική φαντασία». Λόγοι εμφάνισης της κοινωνιολογίας. Η γένεση της επιστήμης. Η κοινωνιολογία ως επιστήμη. Η κοινωνιολογική προσφορά. Η παγκόσμια κοινωνιολογική οπτική. Διακρίσεις και κλάδοι της κοινωνιολογίας – οι άλλες κοινωνικές επιστήμες. Μεθοδολογία των κοινωνικών επιστημών και μέθοδοι έρευνας. Η κοινωνιολογική μέθοδος. Η μεθοδολογία της κοινωνιολογικής έρευνας. Έννοια και σημασία της επιστήμης και σκοποί της επιστημονικής έρευνας. Προβλήματα και είδη ερευνών. Βασικά στάδια προετοιμασίας των επιστημονικών εργασιών. Η επιλογή και η οριοθέτηση του αντικειμένου της έρευνας. Η ερευνητική υπόθεση. Ποσοτικές και ποιοτικές μεταβλητές. Ανεξάρτητες και εξαρτημένες μεταβλητές. Δοκιμή και διακρίβωση της υπόθεσης, σύνδεση μεταβλητών και υποθέσεων. Προϋποθέσεις επιτυχούς ολοκλήρωσης της επιστημονικής έρευνας: η κατανόηση του θέματος, η αποσαφήνιση του επιδιωκόμενου σκοπού και η συστηματική ακολουθία των σταδίων ολοκλήρωσης της έρευνας. Προσεγγίσεις μεθοδολογίας και έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες και στην κοινωνιολογία. Σχεδιασμός ερευνητικών μελετών. Ποιοτικές ερευνητικές προσεγγίσεις. Η επιτόπια συμμετοχική έρευνα. Η παρατήρηση. Η βιογραφική μέθοδος. Μέσα συλλογής δεδομένων στις ποιοτικές ερευνητικές προσεγγίσεις. Οι ποιοτικές συνεντεύξεις. Η ανάλυση ποιοτικών δεδομένων. Οι επισκοπήσεις. Η ανάλυση των ποσοτικών δεδομένων και η αξία των κοινωνικών δεικτών και των κοινωνικών στατιστικών. Η διάχυση και αξιοποίηση των πορισμάτων της έρευνας. Η αποτελεσματική σύνταξη εκθέσεων. Η συνέντευξη (interview) και οι μορφές συνέντευξης. Η δομημένη συνέντευξη (standardized open-ended interview), η ημικατευθυνόμενη συνέντευξη (semi-structured interview), η συνέντευξη μέσω οδηγού (interview guide approach), η άτυπη συνέντευξη μέσω συζήτησης (informal conversational interview), οι ομάδες εστιασμένης συζήτησης (focus groups), η έρευνα πεδίου, η ανάλυση περιεχομένου. Σημασία, περιεχόμενο, τεχνικές και χρήσεις της αρχειακής έρευνας. Αντιμετώπιση προβλημάτων και ζητήματα δεοντολογίας κατά την διεξαγωγή έρευνας. Οι πρώτοι κοινωνιολόγοι. Ο Αύγουστος Κόντ, ο Χέρμπερτ Σπένσερ, ο Κάρλ Μάρξ, ο Εμίλ Ντυρκάιμ, ο Μάξ Βέμπερ, ο Τάλκοτ Πάρσονς. Θεωρίες σύγχρονων στοχαστών. Κοινωνιολογική θεωρία και κοινωνιολογικά παραδείγματα. Τα βασικά κοινωνιολογικά παραδείγματα: το συγκρουσιακό παράδειγμα, το λειτουργιστικό παράδειγμα (λειτουργισμός – δομολειτουργισμός), το παράδειγμα της διαντίδρασης, η εθνομεθοδολογία, η φεμινιστική κοινωνιολογία. Η προσέγγιση της κοινωνιοβιολογίας. Κοινωνία: ορισμός και τυπολογία. Κοινωνικοί τύποι. Κοινωνία και κοινωνική μεταβολή. Κοινότητα και κοινωνία. Από την προνεωτερική στη νεωτερική κοινωνία. Εκβιομηχάνιση

Κοινωνία και Κοινωνικό σύστημα. Ανάπτυξη και υπανάπτυξη – εξάρτηση και εκσυγχρονισμός. Κοινωνία και κοινωνική σύγκρουση. Η σύγκρουση ως κοινωνική διαδικασία, έννοια και είδη τους. Έννοια, θεωρίες και παράγοντες της κοινωνικής μεταβολής. Κοινωνική διαστρωμάτωση, σύγκρουση και τεχνολογία στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης. Κοινωνική δομή και κοινωνική οργάνωση. Κοινωνική διαντίδραση και κοινωνική δομή. Κοινωνικές σχέσεις, κοινωνικός ρόλος και κοινωνική θέση. Κοινωνία και κουλτούρα. Τα σύμβολα και η γλώσσα. Όψεις του πολιτισμού. Πολιτιστική διαφοροποίηση, καθολικές πολιτισμικές έννοιες, υποκουλτούρες. Νέοι και υποκουλτούρα. Κοινωνικοποίηση και προσωπικότητα: ορισμοί, φορείς, θεωρητικές προσεγγίσεις. Ο ρόλος των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Κοινωνικές θέσεις και κοινωνικοί ρόλοι. Κοινωνικές ομάδες και κοινωνικές οργανώσεις. Κοινωνική δομή και κοινωνικοί θεσμοί. Ο κοινωνικός έλεγχος και η παρεκκλίνουσα συμπεριφορά. Κοινωνικοί θεσμοί, η οικογένεια, η θρησκεία. Η οικονομία και το κράτος. Κοινωνικές ανισότητες και κοινωνικές διακρίσεις. Οι κοινωνικές διακρίσεις. Προκατάληψη και τα στερεότυπα. Η ετεροφοβία. Οι μειονοτικές ομάδες. Φυλή και ρατσισμός. Εθνότητα και εθνικισμός. Ερμηνείες των ρατσιστικών διακρίσεων. Φύλο, γένος και σεξισμός. Ο κύκλος της ζωής, οι ηλικίες και οι διακρίσεις με βάση την ηλικία. Η παιδική ηλικία και η κοινωνιολογία της παιδικής ηλικίας. Η κοινωνιολογική προσέγγιση της παιδικής ηλικίας. Η ιστορία της παιδικής ηλικίας. Η κοινωνιολογία της παιδικής ηλικίας. Η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Η παιδική εργασία. Κοινωνική διαστρωμάτωση, κοινωνική τάξη και κοινωνική κινητικότητα. Η κοινωνική διαστρωμάτωση, το σύστημα της κλάσης, οι κοινωνικές τάξεις. Κοινωνικές τάξεις και κοινωνικές ομαδοποιήσεις. Οι κοινωνικές τάξεις στις σύγχρονες κοινωνίες. Σύγχρονες εξελίξεις στις κοινωνικές τάξεις. Η κοινωνική κινητικότητα. Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός. Ο κοινωνικός αποκλεισμός: ορισμός και προσεγγίσεις. Παλαιές και νέες ανισότητες. Πώς βιώνεται ο κοινωνικός αποκλεισμός. Η φτώχεια. Θεωρητικές ερμηνείες της φτώχειας. Φτώχεια, κοινωνικός αποκλεισμός και παιδική ηλικία. Παγκοσμιοποίηση, καταμερισμός εργασίας και κοινωνικές ανισότητες. Η φτώχεια στο σύγχρονο κόσμο. Η εργασία: ιστορική εξέλιξη και σύγχρονος κοινωνικός ρόλος. Ιστορική περιοδολόγηση και βασικές αναλυτικές έννοιες. Η σύγχρονη διάσταση. Εργασία, ευελιξία και νέα τεχνολογία. Εργασία και απασχόληση. Εργατικό δυναμικό: απασχόληση και ανεργία. Αίτια και είδη ανεργίας. Κανονικό μοντέλο εργασίας, πλήρης απασχόλησης, εργασιακή ευελιξία και καταταμημένες/ δυαδικές αγορές εργασίας. Θεωρητικές ερμηνείες του φαινομένου της μετανάστευσης. Κοινωνικές ανισότητες στην εκπαίδευση. Από τη φεουδαρχία στον καπιταλισμό. Η εκπαίδευση στήριγμα της αξιολογικής ιδεολογίας και της ιδεολογίας του ατομικού χαρίσματος. Θεωρητικές προσεγγίσεις για τη σχέση του σχολείου με τις κοινωνικές ανισότητες: η φονξιοναλιστική ερμηνεία, η ερμηνεία των ριζοσπαστών, η θεωρία του «μορφωτικού κεφαλαίου», η μαρξιστική προσέγγιση. Εκδηλώσεις των κοινωνικών ανισοτήτων στην εκπαίδευση. Σχολική εγκατάλειψη και αποκλεισμός από την εκπαίδευση. Διαφορές σχολικών επιδόσεων των μαθητών διαφορετικής κοινωνικής προέλευσης. Ανισότητες πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Σχολείο: μηχανισμός υπέρβασης ή αναπαραγωγής και νομιμοποίησης των κοινωνικών ανισοτήτων; Η σύγχρονη κοινωνία. Από την βιομηχανική επανάσταση στη μεταβιομηχανική εποχή. Η νέα τεχνολογική επανάσταση, η παγκοσμιοποίηση, η μεταβιομηχανική κοινωνία. Μεταφορντισμός και μετακαπιταλιστική οικονομία. Η μακντοναλντοποίηση της κοινωνίας. Το τέλος των «μεγάλων αφηγήσεων». Η «κοινωνία της διακινδύνευσης». Η «κατασκευή» της πραγματικότητας-ένας κόσμος ειδώλων. Το ζήτημα της μετανεωτερικότητας. Εκβιομηχάνιση και κοινωνία: οργάνωση εργασίας, κοινωνία και ο ρόλος της τεχνολογίας. Βιομηχανικές, τεχνολογικές και οργανωτικές επαναστάσεις. Νέα τεχνολογία, εργασία και κοινωνία. Σύγχρονες τάσεις: το μεταβιομηχανικό πλαίσιο και οι πολιτισμικές αντιφάσεις.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

α) Διαλέξεις/ Παραδόσεις, και β) Εργαστήριο (Υποχρεωτικά)

Βιβλιογραφία:

Δασκαλάκης, Δ., (2014), Εισαγωγή στη Σύγχρονη Κοινωνιολογία, 2η Έκδοση Βελτιωμένη, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.

Νίνα – Παζαρζή, Ελ., (2012), *Κοινωνιολογία. Η Μελέτη και Κατανόηση των Ανθρώπινων Κοινωνιών*, αυτοέκδοση, Αθήνα.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU177/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

α) Γραπτή Εξέταση, β) Προαιρετική Εκπόνηση Πριμοδοτικής Εργασίας (ενισχύει τον βαθμό κατά την αξιολόγηση) και Υποχρεωτική Παρουσίαση των Πριμοδοτικών Εργασιών των φοιτητών και φοιτητριών.

ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΙΙΙ: ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

Κωδικός μαθήματος: Γ021

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης, Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: Ε΄

Όνομα διδάσκουσας: Καθηγ. Αποστολία Γαλάνη

Σκοπός του μαθήματος:

Το μάθημα στοχεύει να καλλιεργήσει θετικές στάσεις για τη Γεωγραφία προτείνοντας παιδαγωγικά εργαλεία χρήσιμα στη διδασκαλία του μαθήματος και να ενδυναμώσει τους φοιτητές/ τριες ώστε να μπορούν αυτοδύναμα να σχεδιάζουν τις διδασκαλίες τους και το σχετικό εκπαιδευτικό υλικό ανάλογα με τις ιδιαίτερες ανάγκες των μαθητών/ μαθητριών τους.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να αναγνωρίζουν βασικές έννοιες της σχολικής Γεωγραφίας ως προς το επιστημονικό τους περιεχόμενο.
- Να αναγνωρίζουν πώς οι βασικές έννοιες παρουσιάζονται στα ΠΣ του μαθήματος της Γεωγραφίας και να ασκούν κριτική ως προς το περιεχόμενο και τη δομή των ΠΣ.
- Να αναγνωρίζουν το ρόλο και τη σπουδαιότητα του εργαστηρίου στη Γεωγραφία και να είναι ικανοί /έξνα υλοποιούν εργαστηριακές ασκήσεις.
- Να προτείνουν παιδαγωγικά εργαλεία για το μετασχηματισμό της επιστήμης σε σχολική επιστήμη.
- Να εφαρμόζουν μεθοδολογίες της Διδακτικής της Γεωγραφίας προκειμένου να προσεγγίσουν έννοιες της σχολικής ύλης.
- Να συνδέουν τις έννοιες του μαθήματος της Γεωγραφίας με έννοιες κοινωνικών και φυσικών επιστημών.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Από τη Γεωγραφική Επιστήμη στη Σχολική Επιστήμη – Υποκειμενική οπτικοποίηση
- Νοητικοί χάρτες, Σχολικοί χάρτες, Χαρτογραφικές προβολές. - Λένε οι χάρτες ψέματα;
- Η χρήση του χάρτη στο σχολείο: Η ανάκριση του χάρτη, η έννοια της κλίμακας, του προσανατολισμού του χάρτη στο χώρο και των ατόμων στο χάρτη.
- Γεωγραφικές συντεταγμένες, Απόλυτη και σχετική θέση.
- Αναγνωρίζοντας στοιχεία του χώρου – Τοπογραφικοί χάρτες
- Ο καιρός και τα μέτωπα
- Ο γεωλογικός χρόνος ως αρχή κατανόησης των αλλαγών που συμβαίνουν στην επιφάνεια της Γης
- Κλιματική κρίση – τρόποι αντιμετώπισης
- Ακραία φαινόμενα – Πλημμύρες, πυρκαγιές και γεωγραφική εκπαίδευση.
- Οι νέες τεχνολογίες στην υπηρεσία της σχολικής Γεωγραφίας.
- Εργαστήριο: Εφαρμογές στη Γεωγραφία. Ολοκλήρωση, παράδοση εργαστηριακών ασκήσεων.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Γαλάνη, Α. και Ρόκκα, Α. (2016) *Η διδασκαλία της Γεωγραφίας με τη βοήθεια του H/Y – Γεωγραφία και Λογισμικά ελεύθερης πρόσβασης*, εκδ. Gutenberg, ISBN 978-960-01-1743-
Bonnett Alastair (2010). Γεωγραφία. Κριτική

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – Συζήτηση – Εργαστήρια (υποχρεωτικά).

Η παρακολούθηση των εργαστηρίων και η εμπρόθεσμη παράδοση των εργαστηριακών ασκήσεων συνιστούν προαπαιτούμενα της γραπτής εξέτασης.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

https://eclass.uoa.gr/modules/course_description/?course=PRIMEDU360

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση και αξιολόγηση των εργασιών των Εργαστηριακών ασκήσεων. Ο βαθμός των εργαστηρίων αντιστοιχεί στο 20% του τελικού βαθμού του μαθήματος.

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ & ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ II

Κωδικός μαθήματος: 260

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής Κατάρτισης

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: Στ'

Ονόματα διδασκόντων-ουσών: Καθηγ. Θωμάς Μπαμπάλης, Αναπλ. Καθηγ. Κωνσταντίνα Τσώλη, Αναπλ. Καθηγ. Ελισάβετ Λαζαράκου, Επικ. Καθηγ. Νικόλαος Αλεξόπουλος

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η προσέγγιση, παρουσίαση και κατανόηση πρακτικών και τρόπων αποτελεσματικής διαχείρισης μιας σχολικής τάξης. Πιο αναλυτικά, το μάθημα εστιάζεται στις μορφές διδασκαλίας (επαγωγή, απαγωγή, μονόλογος και διάλογος), προσεγγίζει τη διδακτική πράξη λαμβάνοντας υπόψη τη διαφορετικότητα των μαθητών, παρουσιάζει τρόπους πρόληψης και παρέμβασης σε περίπτωση εμφάνισης ανεπιθύμητων συμπεριφορών στην τάξη, και προτείνει εναλλακτικές τεχνικές αξιολόγησης των μαθητών. Τέλος, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εξοικείωση και εκπόνηση σχεδίων διδασκαλίας, τα οποία συμβάλλουν στην όσο το δυνατόν άρτια οργάνωση του μαθήματος και κατάλληλη προετοιμασία του εκπαιδευτικού.

Μαθησιακοί στόχοι: Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να:

- γνωρίζουν τρόπους διαχείρισης της σχολικής τάξης σε επίπεδο πρόληψης και αντιμετώπισης προβλημάτων συμπεριφοράς,
- εφαρμόζουν διδακτικές προσεγγίσεις για την προαγωγή της κριτικής και δημιουργικής σκέψης και την ολόπλευρη ανάπτυξη των μαθητών,
- αναλύουν τα βασικά στάδια και τα πλεονεκτήματα από την εφαρμογή της ομαδοσυνεργατικής μεθόδου διδασκαλίας,
- χειρίζονται ποικίλες εκπαιδευτικές τεχνικές ανάλογα με τις απαιτήσεις του μαθήματος,
- αναγνωρίζουν τη διαφορετικότητα των μαθητών και να οικοδομούν το μάθημα πάνω σε αυτή τη,
- περιγράφουν την αναγκαιότητα δια βίου μάθησης του εκπαιδευτικού ως επαγγελματία και
- εντοπίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά του αποτελεσματικού εκπαιδευτικού.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

A' Μέρος: Θεωρητικό Πλαίσιο

- Διαλέξεις

Το πρώτο μέρος περιλαμβάνει το θεωρητικό πλαίσιο του εκάστοτε μαθήματος (προβολή και παρουσίαση διαφανειών, βίντεο, μελέτες περίπτωσης, εικόνες-διαγράμματα). Ειδικότερα, το περιεχόμενο περιλαμβάνει τα εξής: Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, Η καλλιέργεια της κριτικής και δημιουργικής σκέψης, Διαχείριση της σχολικής τάξης: πρόληψη και παρέμβαση, Θεωρίες για την αντιμετώπιση των προβλημάτων πειθαρχίας, Τεχνολογία και διδακτική πράξη, Η ένταξη των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρία στις κανονικές σχολικές τάξεις, Ο ρόλος του σύγχρονου εκπαιδευτικού, Διαφοροποιημένη Διδασκαλία, Αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή, Επαγγελματική Ανάπτυξη του Εκπαιδευτικού.

Οι φοιτητές υλοποιούν υποχρεωτική εργασία, που περιλαμβάνει την εκπόνηση επτά (7) Σχεδίων Διδασκαλίας, τα οποία συνδέονται με τις διδασκαλίες που πραγματοποιούν στα σχολεία κατά τη διάρκεια του Εαρινού Εξαμήνου.

- Ασκήσεις Εμπέδωσης

Η τελευταία ώρα των διαλέξεων αφιερώνεται στην πρακτική εφαρμογή της θεωρίας μέσα από την πραγματοποίηση σχετικών ασκήσεων εμπέδωσης.

B' Μέρος: Πρακτική Άσκηση σε σχολεία

Υποχρεωτική διδασκαλία στα σχολεία χωρίς απουσίες για 13 εβδομάδες κατά τη διάρκεια του Εαρινού Εξαμήνου.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Jacobsen, D.A., Eggen, P., & Kauchak, D. (2011). *Μέθοδοι Διδασκαλίας. Ενίσχυση της μάθησης των παιδιών από το νηπιαγωγείο έως το λύκειο* (Επιμ., Μ. Σακελλαρίου, & Μ. Κόνσολας – μτφρ. Ρ. Λαμπρέλλη). Διάδραση.

Τριλιανός, Αθ. (2013). *Μεθοδολογία της Διδασκαλίας*. Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

- Διαλέξεις (το πρώτο μέρος περιλαμβάνει το θεωρητικό πλαίσιο του εκάστοτε μαθήματος – προβολή και παρουσίαση διαφανειών, βίντεο, μελέτες περίπτωσης, εικόνες – διαγράμματα – και το δεύτερο μέρος αφιερώνεται στην πρακτική εφαρμογή της θεωρίας μέσα από την πραγματοποίηση σχετικών ασκήσεων εμπέδωσης),
- Υποχρεωτικά Εργαστήρια – Δειγματικές Διδασκαλίες με πολυμεσικά εργαλεία,
- Υποχρεωτική διδασκαλία σε σχολεία χωρίς απουσίες.

Ειδικότερα, οι φοιτητές επισκέπτονται υποχρεωτικά κάθε Πέμπτη (13 εβδομάδες) από τις 8.10 π.μ. έως τις 13.15 μ.μ. καθορισμένα με ΦΕΚ Δημοτικά Σχολεία του Ν. Αττικής και υποχρεωτικά πραγματοποιούν διδασκαλίες στα μαθήματα του ωρολογίου προγράμματος υπό την επίβλεψη του εκπαιδευτικού της τάξης και του υπεύθυνου – συντονιστή. Σε συνεργασία με τον τελευταίο εκπονούν σχέδια διδασκαλίας για κάθε μάθημα που αναλαμβάνουν να διδάξουν. Το σχέδιο περιλαμβάνει ενδεικτικά: διδακτικούς στόχους, διδακτικές τεχνικές, εποπτικά μέσα διδασκαλίας, καθοδηγούμενη ή/ και ανεξάρτητη εξάσκηση, αξιολόγηση της διδασκαλίας. Στο τέλος του σχολικού ωραρίου πραγματοποιείται:

- συζήτηση σχετική με τις διδασκαλίες (προβληματισμοί, θετικά και αρνητικά στοιχεία) και
- εφαρμογή με ασκήσεις εμπέδωσης.

Για κάθε φοιτητή δημιουργείται ατομικός φάκελος αξιολόγησης (portfolio assessment), ο οποίος περιλαμβάνει:

- Εργασίες – Ασκήσεις εμπέδωσης και
- Υποχρεωτική εργασία – Σχέδια διδασκαλίας.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU1100/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Η τελική βαθμολογία του μαθήματος διαμορφώνεται ως εξής:

- Υποχρεωτική εργασία (50% του τελικού βαθμού) και
- Γραπτές εξετάσεις (50% του τελικού βαθμού)

Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος πρέπει να πληρούνται οι παρακάτω τρεις προϋποθέσεις:

- Υποχρεωτική διδασκαλία στα σχολεία χωρίς απουσίες (13 εβδομάδες),
- Γραπτές εξετάσεις στην εξεταστική περίοδο (ερώτηση ελεύθερης ανάπτυξης και ασκήσεις πολλαπλών επιλογών, αντιστοίχισης, σωστού – λάθους κ.ά.) (ελάχιστη βαθμολογία: 5) και
- Παράδοση υποχρεωτικής εργασίας-Σχεδίων διδασκαλίας στο τέλος του εξαμήνου (ελάχιστη βαθμολογία: 5).

ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Κωδικός μαθήματος: Α012

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: ΣΤ΄

Ονόματα διδάσκοντος-ουσας: Καθηγ. Αλέξανδρος-Σταμάτιος Αντωνίου, Ομότ. Καθηγ. Σταυρούλα Πολυχρονοπούλου

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να ενημερωθούν σχετικά με τη φιλοσοφία, τον σκοπό και τις επιδιώξεις της ειδικής αγωγής και να έρθουν σε επαφή με την κατάσταση της ειδικής αγωγής, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί στην Ελλάδα. Πιο συγκεκριμένα, το μάθημα εστιάζει σε θεωρητικές γνώσεις που στόχο έχουν να παρέχουν το απαραίτητο υπόβαθρο στους φοιτητές για την ειδική αγωγή και την εξέλιξή της τα τελευταία χρόνια όσο και σε πρακτικές γνώσεις και τεχνικές μέσω των οποίων θα προωθηθεί η συνεκπαίδευση στο σχολικό πλαίσιο. Επιδιώκεται να καταστεί σαφής η δυνατότητα των εκπαιδευτικών να προσαρμόζουν τη διδασκαλία τους και να συμβάλλουν στην ένταξη των μαθητών/τριών στο σχολικό περιβάλλον τόσο στα πλαίσια της τυπικής εκπαίδευσης όσο και της φοίτησης σε σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές/τριες μετά το πέρας του μαθήματος θα είναι σε θέση: να αναγνωρίζουν τα μαθησιακά και ψυχολογικά χαρακτηριστικά των μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, νευροαναπτυξιακές διαταραχές, όπως Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής και Υπερκινητικότητα (ΔΕΠ-Υ), Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ), αισθητηριακά προβλήματα, σωματικές αναπηρίες, συναισθηματικές διαταραχές και άλλα προβλήματα υγείας. Επιπλέον, θα έχουν τη δυνατότητα να εντοπίζουν τις επιπτώσεις των μαθησιακών και κοινωνικοσυναισθηματικών δυσκολιών αυτών των παιδιών στην ακαδημαϊκή τους επίδοση και την καθημερινότητά τους, με στόχο την καλύτερη προσαρμογή τους στο εκπαιδευτικό και κοινωνικό περιβάλλον. Οι φοιτητές/τριες μέσω της συμμετοχής τους σε εκπαιδευτικές διαδικασίες θα έχουν την ευκαιρία να κατανοήσουν τις διαδικασίες διαγνωστικής εκτίμησης των ειδικών αναγκών και εν συνεχεία να σχεδιάσουν εξατομικευμένα προγράμματα εκπαίδευσης για παιδιά με κάθε είδους αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στα πλαίσια της πρόληψης και της έγκαιρης παρέμβασης. Ακόμη, θα είναι σε θέση να μελετήσουν τις διαστάσεις και τη σημασία της σχολικής ενσωμάτωσης, καθώς και να συμμετέχουν στη διαδικασία σχεδιασμού ποικίλων πρακτικών ένταξης στα πλαίσια του σχολικού περιβάλλοντος βασιζόμενοι/ες σε σύγχρονες τάσεις εκπαίδευσης μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Επιπρόσθετα, θα αντιληφθούν τις συναισθηματικές δυσκολίες των οικογενειών των παιδιών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, θα αποκτήσουν βασικές γνώσεις συμβουλευτικής, ώστε να μπορούν να τους παρέχουν καθοδήγηση και στήριξη στις δυσκολίες που θα εκδηλωθούν.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Φιλοσοφία, σκοπός και επιδιώξεις της ειδικής αγωγής, ιστορικοκοινωνική εξέλιξη, η κατάσταση στην Ελλάδα – Διαγνωστική έρευνα, προγράμματα πρόληψης και έγκαιρης παρέμβασης – Σύγχρονες τάσεις εκπαίδευσης παιδιών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, σχολική ενσωμάτωση – Συμβουλευτική υποστήριξη της οικογένειας – Διαχείριση

προβληματικής συμπεριφοράς στο χώρο του σχολείου – Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής και Υπερκινητικότητα (ΔΕΠ-Υ) – Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ) – Νοητική αναπηρία – Αισθητηριακά προβλήματα – Σωματικές αναπηρίες και σοβαρά προβλήματα υγείας – Τεχνικές ένταξης και συνεκπαίδευσης – Διδακτικές προσαρμογές.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Smith, D. D., & Tyler C. N. / Α.-Σ. Αντωνίου, Επιμ. (2019). *Εισαγωγή στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg / Δαρδανός.

Πολυχρονοπούλου, Στ. (2012). *Παιδιά και έφηβοι με ειδικές ανάγκες και δυνατότητες*. Αθήνα: Γρηγόρης.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – εργαστήρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU1025/>

Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ: ΠΕΔΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

Κωδικός μαθήματος: 147Α

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: ΣΤ΄

Όνομα διδάσκοντος: Καθηγ. Αλέξανδρος-Σταμάτιος Αντωνίου

Σκοπός του μαθήματος:

Να εισάγει και να ενημερώσει για θεωρίες, μοντέλα, σχέσεις και φαινόμενα που σχετίζονται με το άτομο, τις επιμέρους ομάδες και την κοινωνία ευρύτερα. Μέσω του μαθήματος αυτού επιδιώκεται η ενίσχυση του προβληματισμού ως προς θέματα που σχετίζονται με την ένταξη του ατόμου σε ομάδες, τις προκαταλήψεις και τα στερεότυπα, την επιθετικότητα και τη δημιουργία και σύναψη διαπροσωπικών σχέσεων. Παράλληλα, παρέχεται ενημέρωση σχετικά με τα επίπεδα και τους τρόπους έρευνας των κοινωνικών ψυχολόγων.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι: Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

Να γνωρίσουν τους κοινωνικούς, ψυχολογικούς, συναισθηματικούς και άλλους παράγοντες που ασκούν ποικίλες επιδράσεις στην ανθρώπινη συμπεριφορά εντός των πλαισίων διαφορετικών ομάδων.

Να κατανοήσουν τη σύνδεση της κοινωνικής ψυχολογίας με άλλους κλάδους κοινωνικών επιστημών και τη σπουδαιότητά της στο χώρο της εκπαίδευσης

Να αφομοιώσουν και να αντιλαμβάνονται φαινόμενα που υφίστανται σε ατομικό και ομαδικό πλαίσιο,

Να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις ώστε να αξιολογούν και να διαχειρίζονται αποτελεσματικά κοινωνικά φαινόμενα που λαμβάνουν χώρα στο εκπαιδευτικό και ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Τομείς έρευνας και πεδία εφαρμογής των θεωριών της Κοινωνικής Ψυχολογίας – Μεθοδολογικά ζητήματα και ερευνητική δεοντολογία – Προκοινωνική συμπεριφορά – Διαπολιτισμική μεθοδολογία και εθολογικό πρότυπο – Κοινωνική νόηση και κοινωνική σκέψη – Θεωρίες των αιτιακών αποδόσεων και κοινωνική γνώση – Διαμόρφωση και αλλαγή στάσεων, πειθώ – Στερεοτυπικές αντιλήψεις για πρόσωπα και ομάδες – Δομή ομάδας και σχέσεις μεταξύ ομάδων, εθνική και κοινωνική ταυτότητα, κουλτούρα, ατομικισμός/ συλλογικότητα, πλειοψηφία, πολιτική ψυχολογία – Θέματα δυναμικής της ομάδας – Στενές διαπροσωπικές σχέσεις – Επικοινωνία – Θεωρίες επιθετικότητας και αντιμετώπιση – Δυναμική διάρθρωση των σχέσεων αλληλεπίδρασης στην οικογένεια, στο σχολείο και στο εργασιακό περιβάλλον – Επίδραση ψυχοκοινωνικών προβλημάτων στην ψυχική υγεία παιδιών και εφήβων.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Hogg, M. A., & Vaughan, G. M. / Α. Χαντζή, Επιμ. (2023). *Κοινωνική Ψυχολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg/ Δαρδανός.

Dickerson P. / Θ. Δραγώνα, Ν. Μποζατζής, Α. Σαπουντζής & Ε. Φίγγου, Επιμ. (2021). *Κοινωνική ψυχολογία: Παραδοσιακές και κριτικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Εργαστήριο

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU282/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κωδικός Αριθμός Μαθήματος: Α041

Είδος Μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο Μαθήματος: Παιδαγωγικής Εμβάθυνσης

Έτος Σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: ΣΤ΄

Όνομα διδάσκοντος: Αναπλ. Καθηγ. Ιωάννα Κατσιαμπούρα

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπό του μαθήματος αποτελεί η εισαγωγή των φοιτητριών και φοιτητών του Π.Τ.Δ.Ε. στην Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης, ως επιμέρους κοινωνιολογικού κλάδου, η αναζήτηση της κοινωνικοφιλοσοφικής και επιστημολογικής θεμελίωσης του κλάδου καθώς και των επιμέρους θεωρητικών προσεγγίσεων, η συσχέτιση του κλάδου αλλά και η οριοθέτησή του ως προς την παιδαγωγική επιστήμη, η ενημέρωση των διδασκομένων για όλο το φάσμα των θεωρητικών προσεγγίσεων ερμηνείας των όψεων της εκπαιδευτικής πραγματικότητας καθώς και η κατανόηση των μεθόδων και θεματικών της σύγχρονης εκπαιδευτικής έρευνας.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ολοκληρώνοντας με επιτυχία την παρακολούθηση του μαθήματος θα πρέπει να έχουν εξοικειωθεί και να έχουν αποκτήσει βασικές γνώσεις όσον αφορά: **α)** τα θεωρητικά, επιστημολογικά και μεθοδολογικά ζητήματα της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης. **β)** τις μεθόδους, τις τεχνικές διεξαγωγής, τις κρίσιμες θεματικές, το περιεχόμενο και τα πορίσματα της εκπαιδευτικής έρευνας. **γ)** το ρόλο και τη λειτουργία της εκπαίδευσης τόσο παραδοσιακά όσο και στα πλαίσια του σύγχρονου τεχνολογικού, πολυπολιτισμικού, ευρωπαϊκού και παγκοσμιοποιημένου περιβάλλοντος.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Εισαγωγή στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης. Κοινωνιολογία και κοινωνιολογία της εκπαίδευσης. Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης και κοινωνιολογία της γνώσης. Από την εκπαιδευτική κοινωνιολογία στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης. Η σχέση της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης με την παιδαγωγική. Ψυχοκοινωνικές διαστάσεις της εκπαίδευσης. Επιστημολογικά και κοινωνικο – φιλοσοφικά θεμέλια της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης. Η επιστημονική έρευνα και η μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας. Μεθοδολογία, θεωρία και έρευνα στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης. Σχέση ερευνητικού ερωτήματος, ερευνητικού εργαλείου και θεωρητικού πλαισίου. Ο ρόλος της θεωρίας στην εκπαιδευτική έρευνα, ο καθορισμός των μεταβλητών, ζητήματα αντικειμενικότητας, εγκυρότητας και αξιοπιστίας, η δειγματοληψία και οι υποθέσεις. Μέθοδοι, τεχνικές διεξαγωγής, περιεχόμενο και πορίσματα της εκπαιδευτικής έρευνας. Ποσοτικές και ποιοτικές μέθοδοι. Εκπαιδευτικές στατιστικές. Οι ποιοτικές μέθοδοι έρευνας: ορισμός και είδη ποιοτικής έρευνας. Βασικά θεωρητικά και ερευνητικά ζητήματα της εκπαίδευσης σε μακρο – μέσο – και μικρο επίπεδο. Οι δάσκαλοι και τα παιδιά ως ερευνητές. Η κοινωνική έρευνα και τα παιδιά: η περίπτωση της εκπαίδευσης. Οι κοινωνιολογικές θεωρίες για την εκπαίδευση. Δομικές (μακροκοινωνιολογικές), ερμηνευτικές (μικροκοινωνιολογικές) και συνδυαστικές προσεγγίσεις. Δομο – λειτουργιστικές θεωρίες: Durkheim, Talcott Parsons, Merton, R. Davis, κ.λ.π. Μικροκοινωνιολογικές – ερμηνευτικές θεωρίες: Dilthey, M. Weber και Νεοβεμπεριανοί, η φαινομενολογία των Husserl και Schutz, Berger και Luckmann, Dale, Freeman, Ritzer, Blumer, Mead (Συμβολική Αλληλόδραση), Garfinkel (Εθνομεθοδολογία), θεωρίες της ετικέτας Thomas, Lemert, Becker, Payne, D. Hargreaves, P. Woods. Μαρξιστικές και συγκρουσιακές θεωρίες. K. Marx και Fr. Engels, Lukas, Gramsci, Althusser, N. Poulantzas, R. Miliband, R. Dahrendorf. Η θεωρία του «Μορφωτικού Κεφαλαίου» των Bourdieu και Passeron. Οι Ριζοσπάστες: S. Bowles και H. Gintis. Θεωρίες της Αντίστασης: Willis, Giroux, Freire. Η Κριτική Σχετικιστική Προσέγγιση του Michael Apple. Οι θεωρίες των A. Giddens, J. Habermas, Bernstein, Wittgenstein. Κοινωνία και εκπαίδευση. Εκπαίδευση και κοινωνική αναπαραγωγή. Εκπαιδευτικά συστήματα, οργάνωση και μεταβολή. Ο ρόλος και οι βασικές λειτουργίες της εκπαίδευσης και του σχολείου. Το εκπαιδευτικό σύστημα και το σχολείο ως οργάνωση. Δομή και χαρακτηριστικά του σημερινού ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος. Το περιεχόμενο της εκπαίδευσης. Το επίσημο/ τυπικό αναλυτικό πρόγραμμα και το άτυπο/ κρυφό (hidden curriculum). Διαντιδράσεις στη σχολική τάξη και στο σχολείο. Σχέση σχολείου και τοπικής κοινότητας. Σχέση σχολείου και οικογένειας. Μορφές και περιεχόμενο της γονεϊκής εμπλοκής στα θέματα του σχολείου. Κοινωνική θέση, κοινωνικός ρόλος, ταυτότητα και λειτουργία του εκπαιδευτικού τόσο παραδοσιακά όσο και στα πλαίσια του σύγχρονου τεχνολογικού, πολυπολιτισμικού και εκπαιδευτικού περιβάλλοντος. Σχολείο, κοινωνικοποίηση και πολιτική κοινωνικοποίηση. Κοινωνικοποίηση, πολιτική κοινωνικοποίηση και εκπαίδευση: νέες ορίζουσες και προοπτικές σε συνθήκες παγκοσμιοποίησης. Κοινωνικές ανισότητες και κοινωνικές διακρίσεις στην εκπαίδευση. Κοινωνικές διαστάσεις, παράγοντες δημιουργίας και εκφάνσεις των εκπαιδευτικών ανισοτήτων και των εκπαιδευτικών κινήτρων. Παιδική ηλικία, οικογενειακή προέλευση,

γλώσσα, πολιτιστικό κεφάλαιο, φύλο και σχολική επίδοση. Η σχολική επίδοση των αλλοδαπών μαθητών στην Ελλάδα. Το ζήτημα της πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Εκδημοκρατισμός της εκπαίδευσης και αναπαραγωγή των κοινωνικών ανισοτήτων. Οι κοινωνιολογικές συνιστώσες της σχολικής διαρροής και της μαθητικής αδιαφορίας. Οι κοινωνικές λειτουργίες της αξιολόγησης των μαθητικών επιδόσεων. Συγκρούσεις και εκφοβισμός στο χώρο του σχολείου: αίτια, εκφάνσεις και αντιμετώπιση. Ζητήματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης. Πολυπολιτισμικές κοινωνίες, πολυπολιτισμικές σχολικές τάξεις, μοντέλα εκπαίδευσης και διαπολιτισμική εκπαίδευση. Η διαπολιτισμική εκπαίδευση στο σύγχρονο πολυπολιτισμικό περιβάλλον ως απόρροια της Σύμβασης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.) για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Η θρησκευτική εκπαίδευση στις σύγχρονες πολυπολιτισμικές κοινωνίες. Εκπαίδευση για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Τεχνολογία και εκπαίδευση. Οι νέες τεχνολογίες στην εκπαίδευση. Παραδοσιακή εκπαίδευση και εκπαίδευση με χρήση των νέων τεχνολογιών. Μάθηση με την χρήση των νέων τεχνολογιών. Νέες τεχνολογίες και εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Νέες τεχνολογίες, νέοι ρόλοι διδασκόντων και διδασκομένων και νέες εκπαιδευτικές πρακτικές. Συγκριτικά πλεονεκτήματα και προβλήματα της δυνητικής εκπαιδευτικής διαδικασίας. Το σύγχρονο σχολείο και η ανθρωπιστική παιδεία. Από τα εθνικά συστήματα εκπαίδευσης στην εκπαίδευση στα πλαίσια του σύγχρονου διεθνούς οικονομικο – πολιτικού περιβάλλοντος. Οι κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την εκπαίδευση. Η συγκρότηση κοινωνικοϊστορικά του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος και το σημερινό ελληνικό σχολείο.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

α) Διαλέξεις/ Παραδόσεις, και β) Εργαστήριο (Υποχρεωτικά)

Βιβλιογραφία:

Boronski, T., & Hassan N. (2025). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης*. Πεδίο.

Δασκαλάκης, Δ., (2017). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης*. Παπαζήση.

Δασκαλάκης, Δ., (2014) (επιμ.). *Ζητήματα Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης*. Διάδραση.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU1335/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

α) Γραπτή Εξέταση

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Κωδικός μαθήματος: B028

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 4ο

Εξάμηνο: Ζ'

Όνομα διδάσκουσας: Διδάσκων-ουσα με το πρόγραμμα «Απόκτηση ακαδημαϊκής διδακτικής εμπειρίας σε νέους επιστήμονες κατόχους διδακτορικού» (ΕΣΠΑ)

Μαθησιακοί στόχοι:

Η κατανόηση της μαθησιακής διαδικασίας κατάκτησης της ανάγνωσης και της γραφής. Η γνώση των παλαιότερων και νεότερων μεθόδων διδασκαλίας της ανάγνωσης. Η γνώση του πώς επιδρά το ορθογραφικό σύστημα μιας γλώσσας στη διδασκαλία του γραπτού λόγου. Η γνώση των σύγχρονων προσεγγίσεων στη διδασκαλία της γραμματικής και της σύνταξης. Πώς αναγνωρίζουμε και διδάσκουμε βασικά κειμενικά είδη και τα χαρακτηριστικά τους. Οι φοιτητές ασκούνται στην ανάπτυξη σχεδίων μαθήματος και στην παραγωγή διδακτικού υλικού.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Η ανάγνωση ως γνωσιακή και γλωσσική λειτουργία. Αναδυόμενος γραμματισμός, κατάκτηση και μέθοδοι διδασκαλίας της πρώτης ανάγνωσης και γραφής. Συστήματα γραφής, η έννοια της διαφάνειας του ορθογραφικού συστήματος, το ελληνικό γραφικό σύστημα. Ανάλυση των τεσσάρων δεξιοτήτων (κατανόηση και παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου). Θέματα γραμματικής και σύνταξης της Νέας Ελληνικής: το ρηματικό σύστημα και η διδασκαλία του. Είδη κειμένων και διδακτική εφαρμογές. Δειγματικές διδασκαλίες σε ενότητες των βιβλίων γλώσσας του δημοτικού. Προετοιμασία σχεδίων διδασκαλίας και διδακτικού υλικού.

Υποχρεωτική Πρακτική Άσκηση:

Γίνεται μία (1) παρακολούθηση και μία (1) διδασκαλία διδακτικού δώρου στην Α' δημοτικού και αντιστοίχως σε μεγαλύτερη τάξη. (Σύνολο: 4 διδακτικά δώρα). Κατάθεση σχετικής εργασίας. Η πρακτική άσκηση είναι είτε ατομική είτε σε ζεύγη.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Μπαμπινιώτης, Γ. (2017). *Σύγχρονη Σχολική Γραμματική για όλους*. Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας.

Μήτσης, Ν. (2019). *Γλώσσα, γλωσσολογία και γλωσσική διδασκαλία*. Αθήνα: Γρηγόρη.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Δειγματικές διδασκαλίες.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU207/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις – Υποχρεωτική εργασία στην Πρακτική άσκηση, Πριμοδοτικές εργασίες.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ Ι ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ & ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Κωδικός μαθήματος: 270

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 4ο

Εξάμηνο: Ζ'

Ονόματα διδάσκοντος-ουσας: Αναπλ. Καθηγ. Ανδρέας Μούτσιος-Ρέντζος, Επίκ. Καθηγ. Χριστίνα Μισαηλίδου

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι

A. Η επαφή των φοιτητριών και των φοιτητών με θεμελιώδεις αρχές της Διδακτικής των Μαθηματικών

B. Να προετοιμάσει τους/ τις φοιτητές/ τριες να μάθουν πώς να μαθαίνουν να διδάσκουν μαθηματικά με ολοένα και πιο αποτελεσματικούς τρόπους, όταν θα αρχίσουν να διδάσκουν σε σχολικές τάξεις.

Μαθησιακοί στόχοι:

Η γνώση των σύγχρονων προσεγγίσεων στην διδασκαλία των μαθηματικών και η εφαρμογή τους στο σχεδιασμό της διδασκαλίας στο δημοτικό σχολείο.

Οι φοιτητές/ τριες θα συνειδητοποιήσουν τη σημασία που έχει η κατανόηση της σκέψης των μαθητών/τριών στη λήψη διδακτικών αποφάσεων για το μάθημα των μαθηματικών, θα αρχίσουν να αντιλαμβάνονται την αξία που έχουν οι έμμεσοι τρόποι στήριξης της εξέλιξης της μαθηματικής σκέψης όλων των μαθητών/ τριών σε μια σχολική τάξη.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Θεωρίες Μάθησης και συνέπειες για τη διδασκαλία των μαθηματικών/Μοντέλα Διδασκαλίας των Μαθηματικών (Συμπεριφορισμός και Μαθηματική Εκπαίδευση, Κονστрукτιβισμός και Μαθηματική Εκπαίδευση, Κοινωνικο-πολιτισμικές Θεωρίες και Μαθηματική Εκπαίδευση), Ρεαλιστική Μαθηματική Εκπαίδευση, Διαγνωστική αξιολόγηση και διαφοροποιημένη διδασκαλία, ομαδο-συνεργατική διδασκαλία, αρχές σχεδιασμού δραστηριοτήτων για τα μαθηματικά, Αξιολόγηση στα μαθηματικά.

Λύση προβλημάτων και κατασκευή μαθηματικών εννοιών και διαδικασιών – Ο ρόλος του πλαισίου ενός προβλήματος και οι άτυπες γνώσεις των μαθητών/ τριών – Αναστοχασμός και εξέλιξη μαθηματικών γνώσεων: Από τις διαδικασίες στα μαθηματικά αντικείμενα – Ποικιλίες κατανόησης μαθηματικών εννοιών και διαδικασιών – Τύποι μαθηματικών συζητήσεων στην τάξη και μάθηση των μαθητών/ τριών – Νόρμες κοινωνικών αλληλεπιδράσεων στο μάθημα των μαθηματικών – Ανάπτυξη μαθηματικής επιχειρηματολογίας στη σχολική τάξη - Συμβολιστική δραστηριότητα και εξέλιξη μαθηματικών νοημάτων – Λειτουργίες διδακτικών αναπαραστάσεων και ανάπτυξη μαθηματικής γνώσης – Ο ρόλος της διαμορφωτικής αξιολόγησης στη διδασκαλία των μαθηματικών – Διαφορετικοί τρόποι αξιοποίησης των διδακτικών βιβλίων των μαθηματικών.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Streefland, L. (2000). *Ρεαλιστικά Μαθηματικά στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση*. Αθήνα: Liberal Books.

Καλαβάσης, Φ., & Μούτσιος-Ρέντζος, Α. (2015). *Ανάμεσα στο μέρος και στο όλο. Αναστοχαστική οικοδόμηση μαθηματικών εννοιών*. Gutenberg.

Κολέζα, Ε. (2000) *Γνωσιολογική και Διδακτική Προσέγγιση των Στοιχειωδών Μαθηματικών Εννοιών*. Αθήνα: Liberal Books.

Χασάπης Δ. (2000). *Διδακτική βασικών μαθηματικών εννοιών*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, σεμινάρια.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU637/> (κ. Μούτσιος – Ρέντζος)

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU348/> (κ. Μισαηλίδου)

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις

Προφορικές εξετάσεις

Απαλλακτική εργασία

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ II ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ & ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Κωδικός μαθήματος: 281

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 4ο

Εξάμηνο: Η'

Ονόματα διδάσκοντος-ουσας: Αναπλ. Καθηγ. Ανδρέας Μούτσιος-Ρέντζος, Επίκ. Καθηγ. Χριστίνα Μισαηλίδου

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι να προετοιμάσει τους/ τις φοιτητές/ τριες να αντιμετωπίζουν ως 'πειράματα σχεδιασμού' τα μαθήματα μαθηματικών που θα διδάσκουν.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές/ τριες θα:

- αναπτύξουν βαθιά κατανόηση των σημαντικών μαθηματικών εννοιών και διαδικασιών που περιλαμβάνει το αναλυτικό πρόγραμμα μαθηματικών του δημοτικού σχολείου,
- μπορούν να εξηγούν τις διαφορές στη σκέψη των μαθητών/ τριών αναφερόμενοι σε τρόπους κατανόησης που επιδέχονται περαιτέρω μαθηματικοποίηση και σηματοδοτούν αρχικά ή ενδιάμεσα στάδια στην ανάπτυξη σημαντικών μαθηματικών ιδεών που περιέχονται στο αναλυτικό πρόγραμμα,
- προσεγγίσουν τη λογική ακολουθιών από δραστηριότητες που έχουν αναπτυχθεί σε πειραματικές τάξεις με σκοπό τη στήριξη των μαθητών/ τριών στην ανάπτυξη κατανόησης και υπολογιστικής ευχέρειας,
- αναπτύξουν κριτήρια για την αξιολόγηση των διδακτικών βιβλίων των μαθηματικών και θα είναι σε θέση να τα προσαρμόζουν στις ανάγκες των μαθητών/ τριών μιας τάξης,
- σχεδιάζουν και βελτιώνουν τις διδασκαλίες που πραγματοποιούν σε σχολικές τάξεις.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Φυσικοί αριθμοί – Πρώτες αριθμητικές έννοιες – Πρόσθεση και αφαίρεση στην πρώτη εικοσάδα – Αξία θέσης – Πράξεις με μεγαλύτερους αριθμούς – Εκτίμηση αποτελεσμάτων υπολογισμών – Ρητοί αριθμοί – Λόγοι και Αναλογίες – Κλάσματα – Ποσοστά – Δεκαδικοί – Βασικές γεωμετρικές έννοιες – Στατιστική και Πιθανότητες.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Streefland, L. (2000). *Ρεαλιστικά Μαθηματικά στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση*. Αθήνα: Leader Books.

Van de Walle J., Lovin L. A., Karp K., Bay-Williams J. (2017). *Μαθηματικά από το Νηπιαγωγείο ως το Γυμνάσιο*, επιμ.Τρ.Τριανταφυλλίδης, Αθήνα: Gutenberg.

Χασάπης Δ. (2000). *Διδακτική βασικών μαθηματικών εννοιών*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU551/> (κ. Μούτσιος – Ρέντζος)

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU349/> (κ. Μισαηλίδου)

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές

Προφορικές εξετάσεις

Απαλλακτική εργασία

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Κωδικός μαθήματος: 271

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 4ο

Εξάμηνο: Η΄

Διδάσκοντες: Ομότ. Καθηγ. Κωνσταντίνος Σκορδούλης, Κωνσταντίνα Στεφανίδου, ΕΔΙΠ

Σεμινάριο - Εργαστήρια: Κωνσταντίνα Στεφανίδου

Σκοπός του μαθήματος:

Η εφαρμογή από τους φοιτητές των αρχών και των πρακτικών της σύγχρονης διδακτικής φυσικών επιστημών (φ.ε.).

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να σχεδιάζουν και να πραγματοποιούν διδασκαλίες στα μαθήματα των φ.ε., χρησιμοποιώντας τις κατάλληλες στρατηγικές διδασκαλίας και τα κατάλληλα μοντέλα διδασκαλίας.
- Να αξιοποιούν τεχνικές ανίχνευσης και αναδόμησης των ιδεών των μαθητών/τριών για έννοιες των φ.ε..
- Να καταστρώνουν σχέδια μαθήματος και να σχεδιάζουν φύλλα εργασίας για ενότητες των φ.ε., σύμφωνα με συγκεκριμένα μοντέλα διδασκαλίας.
- Να πραγματοποιούν μικρές έρευνες, χρησιμοποιώντας τις σχετικές επιστημονικές διαδικασίες.
- Να χρησιμοποιούν τα διάφορα διδακτικά εργαλεία, αξιοποιώντας τα δυνατά και αποφεύγοντας τα αδύνατα σημεία τους και
- Να εξηγούν τη σημασία των άτυπων πηγών μάθησης στη σχολική πράξη και να περιγράφουν πώς θα τις αξιοποιούν τόσο εντός σχολείου όσο και σε επισκέψεις εκτός σχολείου.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Το αντικείμενο της Διδακτικής Φυσικών Επιστημών

- Επιστημολογικό εμπόδιο
- Διδακτικός μετασχηματισμός
- Από την επιστημονική μέθοδο στο διερευνητικό μοντέλο διδασκαλίας
- Διερευνητική διδασκαλία και μάθηση
- Το μοντέλο των τριών διαστάσεων
- Τα επιστημονικά μοντέλα ως διδακτικά εργαλεία
- Ο ρόλος της Ιστορίας και Φιλοσοφίας των Φυσικών Επιστημών στη Διδακτική των Φυσικών Επιστημών
- Η διδασκαλία της Φύσης της Επιστήμης (ρητή και άρρητη προσέγγιση)
- Εκπαίδευση STEM
- Άτυπες μορφές μάθησης στις Φυσικές Επιστήμες
- Σχέδια μαθήματος: Οδηγός κατάστροφης σχεδίου μαθήματος στο πλαίσιο του μαθήματος φυσικών επιστημών: Μηχανική, Θερμότητα, Ηλεκτρισμός, Οπτική, Φωτοσύνθεση (τα σχέδια μαθήματος ακολουθούν το διερευνητικό μοντέλο διδασκαλίας και μάθησης).

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Κ. Σκορδούλης, Κ. Στεφανίδου (2020). Διδακτική Μεθοδολογία των Φικών Επιστημών. Εκδόσεις ΠΡΟΠΟΜΠΟΣ

Χαλκιά, Κρ. (2012). *Διδάσκοντας Φυσικές Επιστήμες*. Εκδ. Πατάκη.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμιναριακά μαθήματα και Εργαστήρια (υποχρεωτικά). Η παρακολούθηση των εργαστηρίων και η εμπρόθεσμη παράδοση των εργαστηριακών ασκήσεων συνιστούν προαπαιτούμενα της γραπτής εξέτασης.

Ηλεκτρονική τάξη:

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU456/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση μαθήματος και αξιολόγηση εργασιών και συμμετοχής στα εργαστήρια. Ο βαθμός των εργαστηρίων συμμετέχει με ποσοστό 30% στον τελικό βαθμό του μαθήματος

ΔΙ-ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Κωδικός μαθήματος: Π100

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής Κατάρτισης

ECTS: 14

Έτος σπουδών: 4ο

Εξάμηνο: Η΄

Ονόματα διδασκόντων-διδάσκουσας: Καθηγ. Θωμάς Μπαμπάλης, Αναπλ. Καθηγ. Κωνσταντίνα Τσώλη, Επίκ. Καθηγ. Νικόλαος Αλεξόπουλος

Σκοπός του μαθήματος:

Η Δι-Εβδομαδιαία Πρακτική Άσκηση είναι υποχρεωτικό εξαμηνιαίο μάθημα, σκοπός του οποίου είναι αφενός η εμβάθυνση των φοιτητών σε ζητήματα της παιδαγωγικής, διδακτικής και εκπαιδευτικής πράξης, η οποία επιτυγχάνεται με μια σειρά υποχρεωτικών βιωματικών σεμιναρίων, εργαστηρίων και διαλέξεων (από μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, στελέχη εκπαίδευσης, κ.ά.) κάθε Πέμπτη στον χώρο του Πανεπιστημίου αφετέρου η εξοικείωσή τους με τις πραγματικές συνθήκες που επικρατούν στον χώρο του σχολείου και η σταδιακή διαμόρφωση της επαγγελματικής τους ετοιμότητας και ταυτότητας, η οποία επιτυγχάνεται κατά τη διάρκεια των δύο εβδομάδων διδασκαλίας σε καθορισμένα δημοτικά σχολεία του Ν. Αττικής.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να:

- προσεγγίσουν επίκαιρα θέματα της παιδαγωγικής και της διδακτικής μεθοδολογίας σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο,
- έρθουν σε επαφή με την εκπαιδευτική πραγματικότητα και το μελλοντικό εργασιακό τους περιβάλλον,
- εξοικειωθούν με τη λειτουργία του σχολείου,
- συνδέσουν τη θεωρία με την πράξη εφαρμόζοντας γνώσεις και δοκιμάζοντας τις δεξιότητές και ικανότητές τους στην πράξη και
- αναστοχαστούν στις παιδαγωγικές τους προσεγγίσεις και τις διδακτικές τους πρακτικές.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Η Δι-Εβδομαδιαία Πρακτική Άσκηση περιλαμβάνει δύο μέρη:

Α΄. Υλοποίηση βιωματικών σεμιναρίων, εργαστηρίων και διαλέξεων κάθε Πέμπτη στον χώρο του Πανεπιστημίου και

Β΄. Διδασκαλία για δύο εβδομάδες σε καθορισμένα δημοτικά σχολεία του Ν. Αττικής.

Το Β΄ Μέρος, κατά το οποίο κάθε φοιτητής αναλαμβάνει μία τάξη για δύο εβδομάδες από τις 8.10 π.μ. έως τις 13.15 μ.μ., με σκοπό τη διδασκαλία όλων των μαθημάτων του ωρολογίου προγράμματος που προβλέπεται να διδάσκει ένας εκπαιδευτικός ΠΕ70, χωρίζεται σε τρεις φάσεις:

Α΄ Φάση: Προετοιμασία. Οι φοιτητές μέσω ηλεκτρονικής δήλωσης επιλέγουν το σχολείο στο οποίο θα πραγματοποιήσουν τη Δι-Εβδομαδιαία διδασκαλία. Αμέσως έρχονται σε επαφή με

τον διευθυντή και γίνεται η κατανομή των τάξεων, η γνωριμία με τους εκπαιδευτικούς και η κοινοποίηση της ύλης. Οι φοιτητές προετοιμάζονται καθημερινά για τις διδασκαλίες που θα πραγματοποιήσουν σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα. Ενδεικτικά, η διδασκαλία που αντιστοιχεί σε μία διδακτική ώρα κάθε μαθήματος απαιτεί προετοιμασία σχεδόν τριών ωρών από κάθε φοιτητή. Στην προετοιμασία αυτή περιλαμβάνεται και η καταγραφή Σχεδίων Διδασκαλίας για κάθε μάθημα, στο οποίο περιγράφονται όλες οι ενέργειες που θα λάβουν χώρα πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τη διδασκαλία.

Β' Φάση: Εφαρμογή. Οι φοιτητές πραγματοποιούν καθημερινά στο σχολείο που έχουν επιλέξει τη διδασκαλία όλων των γνωστικών αντικειμένων, σύμφωνα με την προετοιμασία που έχουν διεξάγει στην προηγούμενη φάση. Η διδασκαλία ακολουθεί το ωρολόγιο πρόγραμμα του σχολείου και συνεπώς ξεκινά στις 8.10 και ολοκληρώνεται στις 13.15 (Σύνολο: 6 διδακτικές ώρες).

Γ' Φάση: Αξιολόγηση-Αναστοχασμός. Οι φοιτητές αναστοχάζονται ως προς τις διδασκαλίες που έχουν πραγματοποιήσει τις δύο εβδομάδες στο σχολείο και αξιολογούν την Πρακτική Άσκηση εν γένει.

Με την ολοκλήρωση της Δι-Εβδομαδιαίας Πρακτικής Άσκησης, διαμορφώνεται φάκελος αξιολόγησης (portfolio) από τις φοιτήτριες με τη συμπλήρωση των παρακάτω εγγράφων, τα οποία κατατίθενται στους αρμόδιους διδάσκοντες:

- Έντυπο καταγραφής διδασκαλιών,
- Τρία (3) Σχέδια Διδασκαλίας,
- Συμπλήρωση Ερωτηματολογίων και Φύλλου Αναστοχασμού πάνω στην Πρακτική Άσκηση.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Αρτινοπούλου, Β., Μπαμπάλης, Θ., Τσώλη, Κ., & Νικολόπουλος, Β. (2023). *Σχολικός εκφοβισμός: θεωρία, έρευνα και πρακτικές*. Διάδραση.

Μπαμπάλης, Θ. (2014). *Από την Αγωγή στην Εκπαίδευση: επισημάνσεις στην εξέλιξη της παιδαγωγικής επιστήμης*. Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας: Βιωματικά σεμινάρια, Εργαστήρια, Διαλέξεις, Διαδραστική διδασκαλία, Υποχρεωτική Πρακτική Άσκηση σε δημοτικά σχολεία

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU531/>

Μέθοδοι αξιολόγησης: α) Κατάθεση φακέλου αξιολόγησης (portfolio) με τα εξής έγγραφα: Έντυπο καταγραφής διδασκαλιών, Τρία (3) Σχέδια Διδασκαλίας, Συμπλήρωση Ερωτηματολογίων και Φύλλου Αναστοχασμού πάνω στην Πρακτική Άσκηση (50% του τελικού βαθμού) και β) γραπτές εξετάσεις (50% του τελικού βαθμού).

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ (ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΡΙΖΕΣ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ)

Κωδικός μαθήματος: Γ008

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 1ο

Εξάμηνο: Α'

Όνομα διδάσκοντος: Αναπλ. Καθηγ. Ανδρέας-Μούτσιος-Ρέντζος

Σκοπός του μαθήματος:

Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν βασικά στοιχεία για την εξέλιξη των μαθηματικών εννοιών από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές/τριες μετά το πέρας του μαθήματος θα πρέπει:

- Να γνωρίζουν τους σπουδαιότερους σταθμούς στην Ιστορία των Μαθηματικών από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα
- Να αναγνωρίζουν βασικά στοιχεία για την εξέλιξη των βασικών μαθηματικών εννοιών
- Να μπορούν μελλοντικά να χρησιμοποιήσουν αυτές τις γνώσεις στη διδακτική πράξη.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Τα Μαθηματικά των λαών της αρχαίας Μεσοποταμίας

- Η ανάγνωση της σφηνοειδούς γραφής
- Πήλινες πλάκες με μαθηματικό περιεχόμενο
- Χρονολογική ταξινόμηση των πήλινων πλακών με μαθηματικό περιεχόμενο
- Χαρακτήρας των βαβυλωνιακών Μαθηματικών

Το σύστημα αρίθμησης των λαών της Μεσοποταμίας

- Το εξηνταδικό σύστημα αρίθμησης
- Γραφή των βαβυλωνιακών αριθμών

Στοιχειώδεις πράξεις – Αντίστροφοι αριθμοί

- Πρόσθεση και αφαίρεση
- Πολλαπλασιασμός
- Διαίρεση, αντίστροφοι αριθμοί, κλάσματα

Προβλήματα Αριθμητικής και Άλγεβρας

- Προβλήματα υπολογισμού βάρους
- Προβλήματα αντίστροφων αριθμών

Η Γεωμετρία των Βαβυλωνίων

- Όγκος κόλυρης πυραμίδας και κόλυρου κώνου
- Η έννοια της κλίσης και το Πυθαγόρειο Θεώρημα

Θέματα από τη ζωή και τον πολιτισμό των αρχαίων Αιγυπτίων

- Γραφή

Τα Μαθηματικά των αρχαίων Αιγυπτίων

- Ο πάπυρος του Rhind
- Ο Μαθηματικός Δερμάτινος Κύλινδρος

Συστήματα αρίθμησης – Μονάδες μέτρησης – Στοιχειώδεις πράξεις

- Το σύστημα Αρίθμησης των αρχαίων Αιγυπτίων
- Πρόσθεση και αφαίρεση ακεραίων
- Πολλαπλασιασμός των ακεραίων
- Διαίρεση των ακεραίων
- Κλάσματα
- Πρόσθεση και αφαίρεση κλασματικών μονάδων
- Πολλαπλασιασμός και διαίρεση κλασματικών μονάδων

Η Αριθμητική και η Άλγεβρα των αρχαίων Αιγυπτίων

- Αναλογίες ή ανάλογα ποσά

Τα Μαθηματικά των Ινδών

- Η γλώσσα και η γραφή
- Τα Μαθηματικά των Ινδών μετά τον 6ο μ.Χ αιώνα
- Τα συστήματα αρίθμησης των Ινδών

Τα Μαγικά τετράγωνα

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Εξαρχάκος, Θ. (2018). *Ιστορία των Μαθηματικών, τόμος Α, Τα Μαθηματικά των Βαβυλωνίων και των Αρχαίων Αιγυπτίων*. Διάδραση.

Basmakova, I. G. (2012). *Ιστορία των Αρχαίων Ελληνικών Μαθηματικών*. Α. Παπασωτηρίου & ΣΙΑ Ι.Κ.Ε.

Katz, V. J. (2013). *Ιστορία των μαθηματικών: Μια εισαγωγή*. Π.Ε.Κ.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU797/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση ή Απαλλακτική Εργασία με προφορική εξέταση, Ενισχυτική εργασία.

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΑΕΙΦΟΡΙΑ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ: ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

Κωδικός μαθήματος: A163

Είδος μαθήματος: Κατ'επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο

Εξάμηνο: Γ'

Όνομα διδάσκοντος: Καθηγ. Θωμάς Μπαμπάλης

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η περιγραφή και ανάλυση των εννοιών σχεδιασμός, δεξιότητες ζωής, καινοτομία, δημιουργικότητα, αειφορία, αειφόρος ανάπτυξη, οι οποίες συνδέονται άρρηκτα μεταξύ τους και γίνονται κατανοητές με ολιστικό τρόπο. Ο σχεδιασμός συμπεριλαμβάνει τη σύλληψη μιας ιδέας και τη νοητική χαρτογράφηση αντικειμένου, δράσης ή project. Το «σύμπαν» της καινοτομίας συναπαρτίζουν το περιβάλλον, η νοημοσύνη, η προσωπικότητα και οι διαδικασίες και συνδέεται με πληθώρα αντικειμένων και προϊόντων. Τέλος, διερευνώνται οι δεξιότητες ζωής (π.χ. επικοινωνία, δεξιότητες διαπροσωπικών σχέσεων, λήψη απόφασης, επίλυση προβλημάτων, αυτεπίγνωση, ενσυναίσθηση) ως πλαίσιο προσωπικής και επαγγελματικής ανάπτυξης του ατόμου καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του. Όλα τα παραπάνω μελετώνται με αναφορές στη διδακτική πράξη και ευρύτερα στην εκπαίδευση, η οποία θεωρείται ο σημαντικότερος θεσμός που διαθέτει η κοινωνία, προκειμένου να σχεδιάσει, να θεμελιώσει και να οικοδομήσει την αειφόρο ανάπτυξη.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να:

- οριοθετούν τις έννοιες του σχεδιασμού, του εκπαιδευτικού σχεδιασμού, της δημιουργικότητας, της καινοτομίας, της αειφορίας και των δεξιοτήτων ζωής,
- αναγνωρίζουν πώς η σχεδιαστική σκέψη υποστηρίζει την καινοτομία στην εκπαίδευση,
- εφαρμόζουν καινοτόμες εκπαιδευτικές τεχνικές,
- περιγράφουν το θεωρητικό πρότυπο του Guilford για τη δομή της νοημοσύνης,
- γνωρίζουν τους τύπους σκέψης-μάθησης και τα προϊόντα της γνώσης,
- αναγνωρίζουν τα οφέλη από τον σχεδιασμό, την εκτέλεση και την εφαρμογή προγραμμάτων δεξιοτήτων ζωής στην εκπαίδευση,
- αναπτύσσουν τις δεξιότητες ζωής και τις επιχειρηματικές τους δεξιότητες με στόχο την αειφόρο ανάπτυξη
- εξοικειωθούν με τα βήματα της μεθοδολογίας εκπαιδευτικού σχεδιασμού σε πολλαπλά επίπεδα (τάξης, σχολείου, κοινότητας, πολιτείας).

Περιεχόμενο του μαθήματος:

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

- Οριοθέτηση εννοιών (σχεδιασμός, καινοτομία, δημιουργικότητα, αειφορία, αειφόρος ανάπτυξη, δεξιότητες ζωής)
- Η «ιστορία» των εννοιών
- Το θεωρητικό πρότυπο του Guilford για τη δομή της νοημοσύνης: νοητικές διεργασίες
- Σχεδιασμός-Σχεδιαστική σκέψη: πώς υποστηρίζεται η καινοτομία στην εκπαίδευση
- Κοιτάζοντας στο μέλλον: μια κουλτούρα καινοτομίας
- Ο ρόλος της ηγεσίας στον εκπαιδευτικό σχεδιασμό
- Καινοτομία και επαγγελματικός σχεδιασμός σε τελειόφοιτους ΑΕΙ: μια ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση
- Ο Άλλος είναι η ύπαρξη του πιθανού: αναζητώντας νέα ιδανικά, αξίες και έννοιες
- Η πρόκληση της εργασίας: όταν μεγαλώσεις, μπορεί και να μην έχεις δουλειά
- Ηθική και Εκπαίδευση για την επιχειρηματικότητα στο σχολείο
- Σχεδιασμός, ανάπτυξη και εφαρμογή προγραμμάτων δεξιοτήτων ζωής στο σχολείο
- Μεθοδολογία εκπαιδευτικού σχεδιασμού και διδακτική πράξη

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Τσώλη, Κ., & Μπαμπάλης, Θ. (2023). *Δεξιότητες ζωής: θεωρία και εφαρμογές για εκπαιδευτικούς και γονείς*. Αθήνα: Διάδραση.

VIII. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Παπαβασιλείου, Β., Κατσιγιάννη, Β., Τζαμπερής, Ν., & Καΐλα, Μ. (2019). *Καινοτομία, Αειφορία και Εκπαιδευτικός Σχεδιασμός*. Αθήνα: Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – Σεμινάρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU1047/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

Κωδικός μαθήματος: Α031

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 1ο

Εξάμηνο: Β'

Όνομα διδάσκουσας: Καθηγ. Ευαγγελία Γαλανάκη

Σκοπός του μαθήματος:

Η κατάρτιση των φοιτητών και των φοιτητριών σε προγράμματα που εφαρμόζονται στη σχολική κοινότητα για την προαγωγή της ψυχικής υγείας και της μάθησης των μαθητών.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με προγράμματα παρέμβασης στη σχολική τάξη και γενικότερα στη σχολική κοινότητα, με σκοπό την προαγωγή της ψυχικής υγείας και της μάθησης των μαθητών, σε επίπεδο πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας πρόληψης, ώστε να είναι σε θέση να τα επιλέγουν κατάλληλα και να τα εφαρμόζουν αποτελεσματικά.
- Να ασκηθούν στον σχεδιασμό και τη διαμόρφωση προγραμμάτων παρέμβασης στη σχολική κοινότητα, μελετώντας, αξιοποιώντας και συνθέτοντας δημιουργικά το σχετικό πλούσιο υλικό από την ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία, το οποίο είναι αναρτημένο στην ηλεκτρονική τάξη του μαθήματος.
- Να πραγματοποιήσουν πρακτική άσκηση εφαρμόζοντας μέσα στη σχολική τάξη ένα πρόγραμμα παρέμβασης.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Δεξιότητες επικοινωνίας.
- Αναγνώριση, έκφραση και διαχείριση συναισθημάτων.
- Προαγωγή της αυτοαντίληψης και ενίσχυση της αυτοεκτίμησης.
- Αντιμετώπιση αγχογόνων καταστάσεων.
- Ενίσχυση της κοινωνικής επάρκειας και των κοινωνικών δεξιοτήτων.
- Επίλυση συγκρούσεων.
- Αναγνώριση και σεβασμός της πολυπολιτισμικότητας και της διαφορετικότητας.
- Δεξιότητες μελέτης.
- Διαχείριση κρίσεων στη σχολική κοινότητα.
- Πρόληψη και αντιμετώπιση εσωτερικευμένων προβλημάτων (άγχος, κατάθλιψη, χαμηλή αυτοεκτίμηση) και εξωτερικευμένων προβλημάτων (διαταρακτικότητα, επιθετικότητα, εκφοβισμός, έμφυλη βία).
- Βιωματικές ασκήσεις και δραστηριότητες.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Χατζηχρήστου, Χ. Γ. (Επιμ.). (2011). *Κοινωνική και συναισθηματική αγωγή στο σχολείο: Προαγωγή της ψυχικής υγείας και της μάθησης στη σχολική κοινότητα. Εκπαιδευτικό υλικό II: Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, Γ', Δ', Ε', ΣΤ' Δημοτικού*. Τυπωθήτω.

Χατζηχρήστου, Χ. Γ. (Επιμ.). (2011). *Κοινωνική και συναισθηματική αγωγή στο σχολείο: Προαγωγή της ψυχικής υγείας και της μάθησης στη σχολική κοινότητα. Εκπαιδευτικό υλικό I: Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, Νηπιαγωγείο, Α' και Β' Δημοτικού*. Τυπωθήτω.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, χρήση οπτικο – ακουστικού υλικού, βιωματικές δραστηριότητες, Εργαστήριο.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU150/Σχολική>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση ή απαλλακτική εργασία με πρακτική άσκηση, προαιρετική συμμετοχή σε έρευνα.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΗ

Κωδικός μαθήματος: 345

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 1ο

Εξάμηνο: Β'

Όνομα διδάσκοντος/ουσας: Διδάσκων-ουσα με το πρόγραμμα «Απόκτηση ακαδημαϊκής διδακτικής εμπειρίας σε νέους επιστήμονες κατόχους διδακτορικού» (ΕΣΠΑ)

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η επικαιροποίηση και η εμβάθυνση στη γνώση της γραμματικής και του συντακτικού της Ελληνικής γλώσσας, η αντιμετώπιση προβληματικών περιοχών όπου το σύστημα είναι αδιαφανές ή υπάρχουν διαφορετικές περιγραφές και προσεγγίσεις των φαινομένων, η μελέτη των σχολικών γραμματικών και η σύγκριση με τις επιστημονικές γραμματικές. Αντιμετωπίζονται γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα που δυσκολεύουν τους χρήστες της Ελληνικής, τους εκπαιδευτικούς στη διδασκαλία και περισσότερο τους μαθητές του δημοτικού.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές να είναι σε θέση να:

- εφαρμόζουν τις νέες γλωσσολογικές θεωρίες στη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας,
- προσεγγίζουν σωστά τα σχολικά βιβλία για τη γλώσσα,
- γνωρίσουν την παραδοσιακή γραμματική και να την αντιπαραβάλλουν με σύγχρονες τάσεις στη νεοελληνική γραμματική,
- συνδυάζουν τη δομολειτουργική και επικοινωνιακή προσέγγιση στη διδασκαλία της γλώσσας,
- δημιουργούν δικές τους δραστηριότητες και ασκήσεις.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Η γλώσσα ως σύστημα επικοινωνίας.

- Γραμματική δομή της Νέας Ελληνικής γλώσσας και μονάδες ανάλυσης.
- Μορφολογία (μορφήματα – λέξεις).
- Σύνταξη (λεξικές και φραστικές κατηγορίες, λειτουργίες).
- Συντακτικές θεωρίες.
- Συντακτικά φαινόμενα: σύνταξη αποθετικών ρημάτων, ενεργητική – παθητική σύνταξη κ.λπ..
- Συνεκτικότητα/ νοηματική αλληλουχία, συνοχή.
- Κειμενικοί σύνδεσμοι/ συνδέτες ('διαρθρωτικές' λέξεις και εκφράσεις) και ο σημασιολογικός τους ρόλος.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Γαβριηλίδου Ζωή, Μητσιάκη Μαρία, Φλιάτουρας Ασημάκης (2021). 100 Βασικές έννοιες για τη γλωσσολογία. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΑΡΔΑΝΟΣ

Κατσούδα Γεωργία (21018). Σύγχρονη Πρακτική Γραμματική τσέπης. ΕΚΔΟΤΗΣ: Δ.Α.ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Α.Β.Ε.Ε.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις

ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Κωδικός μαθήματος: 160

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 1^ο

Εξάμηνο: Β'

Όνομα διδάσκουσας: Αναπλ. Καθηγ. Ελισάβετ Λαζαράκου

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η προσέγγιση σύγχρονων θεμάτων και προβλημάτων της Παιδαγωγικής μέσω των απόψεων και των προτάσεων των «κλασικών» παιδαγωγών. Απώτερος σκοπός είναι η αξιοποίηση των παιδαγωγικών θεωριών και προτάσεων κορυφαίων παιδαγωγών για την αντιμετώπιση προβλημάτων της αγωγής και της εκπαίδευσης στο σήμερα και ακόμα η ανάδειξη νέων προβλημάτων καθώς και νέων πιο παραγωγικών λύσεων.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να περιγράφουν τις θεωρίες της αγωγής, οι οποίες διατυπώθηκαν και επικράτησαν κατά καιρούς,
- Να εκθέτουν την παιδαγωγική θεωρία, το επιστημονικό έργο και την καθημερινή δράση «μεγάλων παιδαγωγών» από την Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Να συγκρίνουν αυτές τις θεωρίες της αγωγής με τα σύγχρονα παιδαγωγικά ρεύματα.
- Να προσεγγίζουν και να αντιμετωπίζουν τα σύγχρονα προβλήματα και θέματα της Παιδαγωγικής αναζητώντας λύσεις και προτάσεις σε αυτές τις θεωρίες της αγωγής.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Σταθμοί στην Ιστορία των Θεωριών της Αγωγής: η συμβολή παιδαγωγικών ιδεών και προτάσεων που διατυπώθηκαν κατά καιρούς στην επίλυση σύγχρονων προβλημάτων.
- Θεωρίες της Αγωγής και μοντέλα διδασκαλίας: επιδράσεις των θεωριών της αγωγής στον προσδιορισμό των σκοπών της εκπαίδευσης.
- Μύθοι και στερεότυπα σχετικά με τον ρόλο και την αποστολή του εκπαιδευτικού και του σχολείου: σύγχρονοι προβληματισμοί και λανθασμένες επιλογές.
- Summerhill: η αντιαυταρχική αγωγή στο σχολείο του Alexander Sutherland Neill. Η έννοια της ελευθερίας στην αντιαυταρχική εκπαίδευση.
- Σχολείο – εργαστήριο: η προοδευτική εκπαίδευση στα σχολεία - εργαστήρια του John Dewey. Η έννοια της εμπειρικής εκπαίδευσης.
- Πλάτων: Έρως και Διαλεκτική στους πλατωνικούς διαλόγους. «Το διδακτόν της αρετής»: από τον Πλάτωνα στη σύγχρονη παιδαγωγική σκέψη. Πλατωνική Φιλοσοφία και Ηθικά Διλήμματα.
- Από τη γραφή στον υπολογιστή: οι πλατωνικές απόψεις στον «Φαίδρο» και η σύγχρονη πραγματικότητα των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας.
- Jean Jacques Rousseau: φυσική ελευθερία ή κοινωνικές δεσμεύσεις; Η δύναμη της «φύσης» και η «καλά ρυθμισμένη ελευθερία».
- John Heinrich Pestalozzi: «μόνο με την καρδιά οδηγείται του ανθρώπου η καρδιά». Η μόρφωση της καρδιάς.
- Πλάτων και Pestalozzi: «πλατωνικός έρως» για την αρετή και «παιδαγωγική αγάπη». Παιδαγωγική σχέση δασκάλου-μαθητή στο σύγχρονο σχολείο.
- Αδαμάντιος Κοραής: επικαιρότητα απόψεων, αξιοποίηση από το σχολείο σήμερα.
- Το πρόβλημα της διδασκαλίας των αξιών. Η διδασκαλία των αξιών στο αναλυτικό πρόγραμμα και στο σχολικό εγχειρίδιο.
- Η πολυπολιτισμική και διαπολιτισμική διάσταση στην παιδαγωγική και στην εκπαίδευση.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Βρεττός, Ι. (2005). *Θεωρίες της Αγωγής* (τόμ. Β' *Johann Henrich Pestalozzi – Αδαμάντιος Κοραής*). Αθήνα: Διάδραση.

Μπαμπάλης, Θ. (2014). *Από την Αγωγή στην Εκπαίδευση: επισημάνσεις στην εξέλιξη της παιδαγωγικής επιστήμης*. Αθήνα: Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις με τη χρήση ψηφιακών μέσων, διάλογος, συνεργατικές δραστηριότητες, μελέτη περιπτώσεων, βιωματικές δραστηριότητες

Ηλεκτρονική τάξη:

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU999/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις, Γραπτές εργασίες.

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

**ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ – ΘΕΩΡΙΕΣ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ & ΑΠΟΚΛΙΣΕΩΝ**

Κωδικός μαθήματος: A035

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: Γ'

Όνομα διδάσκοντος: Καθηγ. Αλέξανδρος-Σταμάτιος Αντωνίου

Σκοπός του μαθήματος:

Να εισάγει και να παρουσιάσει θεμελιώδεις έννοιες, μοντέλα και θεωρίες του ευρύτερου γνωστικού πεδίου της ψυχολογίας βάσει των οποίων ερμηνεύεται και αναλύεται η ανθρώπινη συμπεριφορά σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο. Επίσης, επιχειρείται σύνδεση της ψυχολογίας και της εκπαίδευσης ως προς τις μεθοδολογίες μάθησης. Παράλληλα, επιδιώκεται η απόκτηση γνώσεων σε θέματα που σχετίζονται με τα κίνητρα, τη γλώσσα, τη σκέψη, τη μνήμη και τη νοημοσύνη. Αναδεικνύεται η σπουδαιότητα της ψυχικής υγείας των ατόμων με την αναφορά διαφόρων διαταραχών και παρατίθενται τρόποι αντιμετώπισής τους.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι: Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να εξοικειωθούν με τις βασικές αρχές των σύγχρονων ψυχολογικών προσεγγίσεων και να κατανοήσουν την έννοια της προσωπικότητας και τις σχετικές θεωρίες που έχουν διατυπωθεί για αυτήν καθώς επίσης και την έννοια των ατομικών διαφορών και τα είδη τους και την σημασία των ψυχομετρικών εργαλείων.
- Να διαχωρίσουν και να αντιληφθούν τις θεωρίες προσωπικότητας που έχουν διαμορφωθεί με στόχο να ερμηνεύουν την ανθρώπινη συμπεριφορά και τα κίνητρα των ατόμων.
- Να συνειδητοποιήσουν τους τρόπους μάθησης βάσει των ψυχολογικών θεωριών που έχουν διατυπωθεί με σκοπό να εφαρμόζουν τις κατάλληλες πρακτικές στο σχολικό περιβάλλον.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Οι απαρχές της Ψυχολογίας και η εξέλιξή της κατά τις τελευταίες δεκαετίες – Ερευνητικές μέθοδοι της Ψυχολογίας – Νευροεπιστήμη και συμπεριφορά – Διαχωρισμός αίσθησης και αντίληψης – Συνειδητό και ασυνείδητο – Ύπνος και όνειρα – Ναρκωτικά και συνείδηση – Μνήμη, μορφές μνήμης, αποτυχίες μνήμης – Κλασική εξαρτημένη μάθηση – Λειτουργική εξαρτημένη μάθηση – Μάθηση μέσω παρατήρησης – Μάθηση σε τάξη – Συγκίνηση και κίνητρα – Γλώσσα, σκέψη και νοημοσύνη – Αναπτυξιακά στάδια ανθρώπου – Προσωπικότητα και βασικές θεωρίες προσωπικότητας – Ψυχοδυναμική Προσέγγιση – Ανθρωπιστική/υπαρξιακή προσέγγιση – Κοινωνιογνωστική προσέγγιση – Κοινωνική συμπεριφορά, επιρροή και κοινωνική νόηση – Στρες και τρόποι διαχείρισης – Ψυχικές διαταραχές και παρεμβάσεις.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Schacter, D., Gilbert, D., Wegner, D., & Nock, N. / Σ. Βοσνιάδου, Α.-Σ. Αντωνίου, Μ. Δαφέρμος, Ε. Καραδήμας κ.ά., Επιμ. (2020). *Εισαγωγή στην Ψυχολογία (2^η Έκδοση)*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg/ Δαρδανός.

Smith, B. D./Α.-Σ. Αντωνίου & Γ. Τσίτσας, Επιμ. (2015). *Ψυχολογία: Επιστήμη και Κατανόηση*. Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Εργαστήρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU503/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση

ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Κωδικός μαθήματος: Γ120

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: Γ'

Όνομα διδάσκουσας: Καθηγ. Ευαγγελία Μαυρικάκη

Σκοπός του μαθήματος:

Οι φοιτητές/ τριες να αποκτήσουν τις βασικές γνώσεις Βιολογίας ανθρώπου.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- να είναι σε θέση να περιγράφουν την οργάνωση του ανθρώπινου σώματος από το κύτταρο ως τον οργανισμό,
- να αναφέρουν το ρόλο κάθε συστήματος του οργανισμού και τα όργανα που το αποτελούν,
- να περιγράφουν τις λειτουργίες που επιτελεί κάθε όργανο και πώς συνδέονται αυτά μεταξύ τους,
- να αναγνωρίζουν και εντοπίζουν κινδύνους για την ομαλή λειτουργία κάθε συστήματος και τέλος,
- να περιγράφουν τις σχέσεις μεταξύ των διαφόρων συστημάτων και τον τρόπο με τον οποίο αυτά λειτουργούν υπό τον έλεγχο του νευρικού και ενδοκρινικού συστήματος.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Από το κύτταρο στον οργανισμό.
- Δομή, λειτουργία και ρόλος των συστημάτων του ανθρώπινου οργανισμού: νευρικό, αισθητηρίων οργάνων, αναπνευστικό, κυκλοφορικό, πεπτικό, ουροποιητικό, γεννητικό, ερειστικό, μυϊκό, ενδοκρινών αδένων.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Aleixo, P., Baillon, M. (2012). *Βιολογική ψυχολογία για όλους*. Αθήνα: Gutenberg – Γιώργος & Κώστας Δαρδανός.

FOX STUART IRA. (2022). Φυσιολογία Ανθρώπου. (Εκδότης): ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΣ

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU121/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Κωδικός μαθήματος: A119

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 2^ο

Εξάμηνο: - Γ'

Όνομα διδάσκοντος: Καθηγ. Κωνσταντίνος Μαλαφάντης

Σκοπός του μαθήματος:

Η εισαγωγή των νέων φοιτητών στον συγκεκριμένο κλάδο της Παιδαγωγικής Επιστήμης.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές/ τριες μετά το πέρας του μαθήματος θα πρέπει να είναι σε θέση: να κατανοούν τη σύνδεση Παιδαγωγικής και λογοτεχνίας μέσα από την αναφορά σε σημαντικά έργα και πρόσωπα και να έχουν αποκτήσει βασικές γνώσεις και διδακτικές πρακτικές για την αξιοποίηση της λογοτεχνίας για παιδαγωγικούς σκοπούς (απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων, καλλιέργεια αξιών, αισθητική αγωγή, πνευματική και συναισθηματική ανάπτυξη) και για τη διά βίου προαγωγή της φιλαναγνωσίας.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Η Παιδαγωγική της λογοτεχνίας ως κλάδος της Παιδαγωγικής Επιστήμης. Σχέση Παιδαγωγικής και λογοτεχνίας. Οι παιδαγωγικές διαστάσεις της λογοτεχνίας. Οι δύο εκδοχές περί Τέχνης: η Τέχνη για την Τέχνη και ο κοινωνικός προορισμός της Τέχνης. Η λογοτεχνική μορφή ως έκφραση πνευματικής και ηθικής πειθαρχίας. Αρχαϊκή ποίηση, δημοτική ποίηση, διδακτική ποίηση, μύθος. Στρατευμένη λογοτεχνία. Η παιδική και η άλλη λογοτεχνία. Η «Ιστορία της παιδαγωγίας» ως κλάδος της φιλολογίας. Η νεοελληνική λογοτεχνία ως πηγή της ιστοριογραφίας της εκπαίδευσης. Το παιδί και η ανάγνωση. Ορισμός, σπουδαιότητα και συναισθηματικές πλευρές της ανάγνωσης. Η διαμόρφωση του αναγνώστη κατά τη θεωρία του J. A. Appleyard: η λογοτεχνική εμπειρία από την παιδική ηλικία έως την ενηλικίωση. Χαρακτηριστικά του αναγνώστη σχολικής ηλικίας. Αναγνωστικές στάσεις και αναγνωστικά κίνητρα. Αναγνωστικό ενδιαφέρον και αναγνωστικές προτιμήσεις. Οι αναγνωστικές προτιμήσεις των μαθητών Δημοτικού Σχολείου και οι μεταξύ τους σχέσεις. Οι αναγνωστικές προτιμήσεις των μαθητών του Δημοτικού Σχολείου σε σχέση με το φύλο, την ηλικία, το κοινωνικοοικονομικό επίπεδο και τη σχολική επίδοση. Προτιμήσεις των παιδιών και των εφήβων για την ποίηση: παιδαγωγικές προεκτάσεις. Η συμβολή της λογοτεχνίας για παιδιά και

νέους στην καλλιέργεια της φιλαναγνωσίας των παιδιών σχολικής ηλικίας. Η αισθητική αναγνωστική στάση και ανταπόκριση ως παράγοντας ενίσχυσης του αναγνωστικού κινήτρου. Εκπαιδευτικές και διδακτικές προεκτάσεις της “συναλλακτικής” θεωρίας της L. M. Rosenblatt στην ανάγνωση της λογοτεχνίας. Παιδαγωγικές πρακτικές για την προαγωγή της φιλαναγνωσίας των παιδιών. Τα πρόσωπα και το έργο τους: Αδ. Κοραής, Λ. Μελάς, Αλ. Παπαδιαμάντης, Κ. Παλαμάς, Γρ. Ξενόπουλος, Ζαχ. Παπαντωνίου, Ε. Π. Παπανούτσος, Α. Π. Δελμούζος, Δ. Γληνός, Μ. Τριανταφυλλίδης, Μ. Παπαμαύρος, Θ. Γέρου, Γ. Κοτζιούλας, Ν. Βρεττάκος, Αλ. Τροπαιάτης, Ι. Δ. Ιωαννίδης, Α. Δελώνης, Ευγ. Τριβιζάς, Mary Poppins, Antoine de Saint Exupéry κ.ά..

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Κωνσταντίνος Δ. Μαλαφάντης, *Παιδαγωγική της λογοτεχνίας*, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2015.

Κωνσταντίνος Δ. Μαλαφάντης, *Το παιδί και η ανάγνωση*, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2005.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις και Σεμινάρια.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU146/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις και προαιρετική πριμοδοτική εργασία, θεωρητική ή ερευνητική.

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΑΕΙΦΟΡΙΑ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ: ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

Κωδικός μαθήματος: Α163

Είδος μαθήματος: Κατ’ επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο

Εξάμηνο: Α΄, Γ΄, Ε΄, Ζ΄

Όνομα διδάσκοντος: Θωμάς Μπαμπάλης

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η περιγραφή και ανάλυση των εννοιών σχεδιασμός, δεξιότητες ζωής, καινοτομία, δημιουργικότητα, αειφορία, αειφόρος ανάπτυξη, οι οποίες συνδέονται άρρηκτα μεταξύ τους και γίνονται κατανοητές με ολιστικό τρόπο. Ο σχεδιασμός συμπεριλαμβάνει τη σύλληψη μιας ιδέας και τη νοητική χαρτογράφηση αντικειμένου, δράσης ή project. Το «σύμπαν» της καινοτομίας συναπαρτίζουν το περιβάλλον, η νοημοσύνη, η προσωπικότητα και οι διαδικασίες και συνδέεται με πληθώρα αντικειμένων και προϊόντων, καθώς και με την αξιοποίηση της κριτικής και δημιουργικής σκέψης. Τέλος, διερευνώνται οι δεξιότητες ζωής (π.χ. κριτική και δημιουργική σκέψη, επικοινωνία, δεξιότητες διαπροσωπικών σχέσεων, λήψη απόφασης, επίλυση προβλημάτων, αυτεπίγνωση, ενσυναίσθηση) ως πλαίσιο προσωπικής και επαγγελματικής ανάπτυξης του ατόμου καθ’ όλη τη διάρκεια της ζωής του. Όλα τα παραπάνω μελετώνται με αναφορές στη διδακτική πράξη και ευρύτερα στην εκπαίδευση, η οποία θεωρείται ο σημαντικότερος θεσμός που διαθέτει η κοινωνία, προκειμένου να σχεδιάσει, να θεμελιώσει και να οικοδομήσει την αειφόρο ανάπτυξη.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να:

- οριοθετούν τις έννοιες του σχεδιασμού, του εκπαιδευτικού σχεδιασμού, της δημιουργικότητας, της καινοτομίας, της αειφορίας και των δεξιοτήτων ζωής,
- αναγνωρίζουν πώς η σχεδιαστική σκέψη υποστηρίζει την καινοτομία στην εκπαίδευση,
- εφαρμόζουν καινοτόμες εκπαιδευτικές τεχνικές,
- περιγράφουν το θεωρητικό πρότυπο του Guilford για τη δομή της νοημοσύνης,
- αναλύουν τους τύπους σκέψης-μάθησης και τα προϊόντα της γνώσης,
- συνειδητοποιούν τον ρόλο των δεξιοτήτων ζωής στο πλαίσιο της οικογένειας, του σχολείου και της κοινωνίας, εν γένει,
- εφαρμόζουν δραστηριότητες καλλιέργειας δεξιοτήτων ζωής (π.χ. λήψη απόφασης, επίλυση προβλήματος, διαχείριση συναισθημάτων, κριτική και δημιουργική σκέψη, αυτεπίγνωση, ενσυναίσθηση),
- αναγνωρίζουν τα οφέλη από τον σχεδιασμό, την εκτέλεση και την εφαρμογή προγραμμάτων δεξιοτήτων ζωής στην εκπαίδευση,
- αναπτύσσουν τις δεξιότητες ζωής και τις επιχειρηματικές τους δεξιότητες με στόχο την αειφόρο ανάπτυξη
- εξοικειωθούν με τα βήματα της μεθοδολογίας εκπαιδευτικού σχεδιασμού σε πολλαπλά επίπεδα (τάξης, σχολείου, κοινότητας, πολιτείας).

Περιεχόμενο του μαθήματος:

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

- Οριοθέτηση εννοιών (σχεδιασμός, καινοτομία, δημιουργικότητα, αειφορία, αειφόρος ανάπτυξη, δεξιότητες ζωής)
- Η «ιστορία» των εννοιών
- Το θεωρητικό πρότυπο του Guilford για τη δομή της νοημοσύνης: νοητικές διεργασίες
- Σχεδιασμός-Σχεδιαστική σκέψη: πώς υποστηρίζεται η καινοτομία στην εκπαίδευση
- Κοιτάζοντας στο μέλλον: μια κουλτούρα καινοτομίας
- Ο ρόλος της ηγεσίας στον εκπαιδευτικό σχεδιασμό
- Καινοτομία και επαγγελματικός σχεδιασμός σε τελειόφοιτους ΑΕΙ: μια ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση
- Ο Άλλος είναι η ύπαρξη του πιθανού: αναζητώντας νέα ιδανικά, αξίες και έννοιες
- Η πρόκληση της εργασίας: όταν μεγαλώσεις, μπορεί και να μην έχεις δουλειά
- Ηθική και Εκπαίδευση για την επιχειρηματικότητα στο σχολείο
- Οι δεξιότητες ζωής στο πλαίσιο της οικογένειας
- Η «νέα κανονικότητα» στην εκπαίδευση
- Ο ρόλος της κοινωνίας στην ανάπτυξη δεξιοτήτων ζωής
- Σχεδιασμός, ανάπτυξη και εφαρμογή προγραμμάτων δεξιοτήτων ζωής στο σχολείο
- Μεθοδολογία εκπαιδευτικού σχεδιασμού και διδακτική πράξη

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Τσώλη, Κ., & Μπαμπάλης, Θ. (2023). *Δεξιότητες ζωής: θεωρία και εφαρμογές για εκπαιδευτικούς και γονείς*. Διάδραση.

Παπαβασιλείου, Β., Κατσιγιάννη, Β., Τζαμπερής, Ν., & Καΐλα, Μ. (2019). *Καινοτομία, Αειφορία και Εκπαιδευτικός Σχεδιασμός*. Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – Σεμινάρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU1254/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ

Κωδικός μαθήματος: A146

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο

Εξάμηνο: Δ'

Όνομα διδάσκοντος: Καθηγ. Θωμάς Μπαμπάλης

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η περιγραφή, ανάλυση και ερμηνεία βάσει θεωρητικών και εμπειρικών δεδομένων των δρώμενων στη σχολική τάξη μέσω των οποίων πραγματοποιείται η μάθηση και συγκροτείται η προσωπικότητα του παιδιού. Κεντρικό σημείο αναφοράς του μαθήματος είναι η επικοινωνία και αλληλεπίδραση μεταξύ δασκάλου – μαθητών στη σχολική τάξη, η λειτουργία και η δυναμική της ως ομάδα, ο ρόλος του δασκάλου στη λειτουργία της σχολικής τάξης και αντίστοιχα ο ρόλος του μαθητή σε σχέση με τις σχολικές του επιδόσεις, τη συμπεριφορά και τη συγκρότηση της προσωπικότητάς του.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να:

- οριοθετούν εννοιολογικά βασικούς όρους της Ψυχοκοινωνιολογίας της Σχολικής Τάξης (κοινωνική επικοινωνία και αλληλεπίδραση, ομάδα, προσδοκίες, έλξη και απώθηση, στερεότυπα και προκαταλήψεις, φυσιολογική και αποκλίνουσα συμπεριφορά),
- αναφέρουν τους παράγοντες που επηρεάζουν την αλληλεπίδραση ανάμεσα στον δάσκαλο και τους μαθητές,
- εφαρμόζουν τεχνικές επίλυσης συγκρούσεων και αγχογόνων καταστάσεων στη σχολική τάξη,
- κατανοούν και εφαρμόζουν την κοινωνιομετρική μέθοδο ως τεχνική διερεύνησης και μέτρησης των κοινωνικών σχέσεων τη σχολική τάξη και
- γνωρίζουν παραδείγματα εκπαιδευτικής έρευνας μέσα από σενάρια, μελέτες περίπτωσης και έρευνες.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Α' Μέρος: Θεωρητικό Πλαίσιο

- Ψυχοκοινωνιολογία, Ψυχοκοινωνιολογία της Σχολικής Τάξης, Κοινωνική επικοινωνία και αλληλεπίδραση, Ομάδα, Το απλό και ακτινικό κοινωνιόγραμμα της σχολικής τάξης, Ανάπτυξη κινήτρων μάθησης και επίδοση, Δάσκαλοι και μαθητές πρόσωπο με πρόσωπο, Το φαινόμενο έλξης – απώθησης, Οι στερεότυπες αντιλήψεις (ο ρατσισμός), Συμπεριφορά του δασκάλου στη σχολική τάξη, Επίλυση συγκρούσεων και αγχογόνων καταστάσεων στη σχολική τάξη.

Β' Μέρος: Εκπαιδευτική Έρευνα

- Κοινωνιομετρία: Διερεύνηση και μέτρηση των κοινωνικών σχέσεων στη σχολική τάξη, Κοινωνιόγραμμα, Κοινωνιομετρικό τεστ – Ερωτηματολόγιο στη σχολική τάξη, Τεστ Κοινωνιομετρικής αντίληψης, Κλίμακες Κοινωνιομετρικής Εκτίμησης, Πειράματα εξουσίας, Τα στυλ του εκπαιδευτικού (σενάρια, μελέτες περίπτωσης και έρευνες), Στερεότυπα και Προκαταλήψεις (Παρατήρηση, Πείραμα, Κοινωνιομετρικές τεχνικές).
- Τα παραπάνω περιεχόμενα του μαθήματος αποτελούν ενδεικτικές θεματικές της προαιρετικής βιβλιογραφικής εργασίας των φοιτητών.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Τσιπλητάρης, Αθ. (2011). *Ψυχοκοινωνιολογία της Σχολικής Τάξης*. Αθήνα: Διάδραση.

Κοντάκος, Α., & Σταμάτης, Π. (2017). *Θεωρίες και Μοντέλα Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση*. Αθήνα: Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – Σεμινάρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU1101/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

Κωδικός μαθήματος: B027

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 2ο

Εξάμηνο: Δ'

Όνομα διδάσκουσας: Καθηγ. Ευγενία Μαγουλά

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές να γνωρίσουν σύγχρονες γλωσσολογικές θεωρίες που συνδέονται με τη μάθηση της γλώσσας και τη διδασκαλία της, να εφαρμόσουν τις θεωρίες αυτές σε συγκεκριμένα πεδία της γλωσσικού συστήματος και να σχεδιάσουν διδακτικό υλικό που θα υποστηρίξει μεθοδολογικά τις σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να είναι σε θέση να:

- κατανοούν βασικές έννοιες της γλωσσολογίας που βρίσκουν εφαρμογή στην εκπαίδευση: μεταγλωσσικές ικανότητες, μορφολογική και μορφοσυντακτική επίγνωση,
- προσεγγίζουν διδακτικά διάφορες περιοχές της γραμματικής και του λεξιλογίου,
- διερευνούν τους τρόπους οργάνωσης της ύλης και σύνταξης πρωτότυπου διδακτικού υλικού,
- κατασκευάζουν διδακτικό υλικό,

- σχεδιάζουν και υλοποιούν διδασκαλίες στο σχολείο (προαιρετικά),
- συντάσσουν εργασίες με βάση τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της διδασκαλίας,
- δημιουργούν δραστηριότητες με βάση τη μορφολογική επίγνωση των μαθητών.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Ανάλυση βασικών γλωσσολογικών εννοιών και όρων που απαντούν στις νεότερες επιστημονικές και σχολικές γραμματικές και τα σχολικά εγχειρίδια.
- Το πεδίο της μορφολογίας και η μορφολογική ανάλυση.
- Παραγωγικό λεξιλόγιο: μηχανισμοί παραγωγής και σύνθεσης.
- Δύσκολες περιοχές του κλιτικού συστήματος της Νέας Ελληνικής.
- Έννοια και δραστηριότητες της Μορφολογικής Επίγνωσης για την Ελληνική γλώσσα.
- Για κάθε ενότητα οι φοιτητές ετοιμάζουν πρωτότυπο διδακτικό υλικό και σχέδιο διδασκαλίας τα οποία, στη συνέχεια, εφαρμόζουν σε πραγματική διδασκαλία σε τάξη ή τα παρουσιάζουν στο πλαίσιο του μαθήματος.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Ευθυμίου Α. (2013). *Η Διδασκαλία του λεξιλογίου στο Δημοτικό Σχολείο*. Αθήνα: Επίκεντρο.

Γεώργιος Μπαμπινιώτης (2016). *Λεξικό των Παραγώγων και Συνθέτων της Νέας Ελληνικής*. Εκδότης: ΚΕΝΤΡΟ ΛΕΞΙΚΟΛΟΓΙΑΣ Ι.Κ.Ε.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU215/>

Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση, προαιρετική ενισχυτική εργασία, προαιρετική πρακτική σε σχολεία.

ΘΕΩΡΙΑ ΑΡΙΘΜΩΝ

Κωδικός μαθήματος: 317

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο

Εξάμηνο: Δ'

Όνομα διδάσκουσας: Επίκ. Καθηγ. Χριστίνα Μισαηλίδου

Σκοπός του μαθήματος:

Οι φοιτητές/τριες να είναι σε θέση να αναφέρουν και να εξηγούν με πολλούς τρόπους βασικές έννοιες της Θεωρίας Αριθμών και να τις προσαρμόζουν όπου είναι δυνατό σε τάξεις του Δημοτικού Σχολείου.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να κατανοούν τις βασικές έννοιες της Θεωρίας Αριθμών και ιδιαίτερα αυτές που διδάσκονται στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση

- Να αρχίσουν να αντιλαμβάνονται την αξία που έχει το μάθημα και το ρόλο που παίζει στην μαθηματοποίηση προβλημάτων της καθημερινότητας
- Να είναι σε θέση να προσαρμόζουν έννοιες της Θεωρίας Αριθμών στις ανάγκες των μαθητών/ τριών μιας τάξης του Δημοτικού Σχολείου

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Ευκλείδεια διαίρεση.
- Διαιρετότητα.
- Μ.Κ.Δ. και οι ιδιότητές του.
- Ε.Κ.Π. και οι ιδιότητές τους.
- Πρώτοι Αριθμοί.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Ρασσιάς, Ι. Μ. (1999). *Θεωρία Αριθμών*. Αθήνα: Εκδόσεις Συμμετρία.

Λεμονίδης Χαράλαμπος Ε. (2000). *Στοιχεία αριθμητικής και θεωρίας αριθμών για το δάσκαλο*. Εκδότης: Σ. ΠΑΤΑΚΗΣ

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class): <https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU881/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση

**Ο ΚΟΣΜΟΣ ΜΑΣ: Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ
ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΓΗΣ**

Κωδικός μαθήματος: Γ006

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης, Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο

Εξάμηνο: Δ'

Όνομα διδάσκουσας: Καθηγ. Αποστολία Γαλάνη

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή των γνώσεων, τις οποίες ένας σύγχρονος πτυχιούχος δάσκαλος πρέπει, απαραιτήτως, να έχει για την κατανόηση του μεγάκοσμου, της Γης, αλλά και των δυνάμεων στο εσωτερικό της Γης που διαμορφώνουν το ανάγλυφο.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να κατανοήσουν βασικές έννοιες των Επιστημών του Διαστήματος και των Επιστημών της Γης, που τους είναι απαραίτητες για τη διδασκαλία βασικών φαινομένων του μαθήματος των φυσικών επιστημών και του μαθήματος της Γεωγραφίας.

- Να συζητήσουν στις ιδέες των μαθητών/τριών για τις συγκεκριμένες έννοιες και φαινόμενα.
- Να αναπτύξουν δεξιότητες ώστε να είναι ικανοί/ές να διδάσκουν τις συγκεκριμένες έννοιες και τα φαινόμενα βάσει συγκεκριμένων μοντέλων διδασκαλίας.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Οι ιδέες μαθητών/ τριών για το μέγακοσμο – Αιτίες σχηματισμού εναλλακτικών ιδεών για τον μέγακοσμο.
- Ιστορική αναδρομή: Η Συμβολή της Ιστορίας της Επιστήμης στη διδασκαλία εννοιών της Αστρονομίας.
- Το σχήμα της Γης.
- Το ηλιακό σύστημα: Ο Ήλιος, Οι πλανήτες, Τα άλλα σώματα του ηλιακού συστήματος (κομήτες, αστεροειδείς, μετεωρίτες). Η Σελήνη.
- Οι εκλείψεις του Ηλίου και της Σελήνης.
- Οι επιδράσεις του Ήλιου στη Γη (Τα φαινόμενα της μέρας – νύχτας, των εποχών, κλπ.).
- Το σύμπαν: η δημιουργία και η εξέλιξη των άστρων (κόκκινοι γίγαντες, λευκοί νάνοι, άστρα νετρονίων, μαύρες τρύπες), οι γαλαξίες, τα νεφελώματα, ο σχηματισμός του σύμπαντος, κλπ.
- Η ηλικία της Γης: Με ποιες μεθόδους προσδιορίζεται.
- Ο σχηματισμός της γήινης ατμόσφαιρας: Από ποιες φάσεις πέρασε και πώς τροποποιήθηκε η γήινη ατμόσφαιρα από τότε που σχηματίστηκε ο πλανήτης μας έως σήμερα.
- Η δομή της Γης: Με ποιες μεθόδους μελετάμε το εσωτερικό της Γης, Ποια είναι τα βασικά τμήματα στα οποία δομείται το εσωτερικό της Γης και ποια είναι τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους.
- Η μετατόπιση των ηπείρων – Η τεκτονική των πλακών: Ιστορικά πώς εξελίχθηκε η γνώση μας για τη δυναμική της Γης, Η θεωρία του Wegener για τη μετατόπιση των ηπείρων και τη δημιουργία του αναγλύφου της Γης, Η θεωρία της τεκτονικής των πλακών, Οι κινήσεις των λιθοσφαιρικών πλακών.
- Οι σεισμοί: Τι είναι σεισμός, Τι είναι ρήγμα, Πού συμβαίνουν οι σεισμοί, Πώς καταγράφονται και εντοπίζεται το επίκεντρό τους, Πώς μετράμε το μέγεθος ενός σεισμού (κλίμακες μέτρησης).
- Τα ηφαίστεια: Τι είναι τα ηφαίστεια, Ποιος είναι ο μηχανισμός λειτουργίας τους, Ποια είναι τα χαρακτηριστικά τους, Τα είδη των ηφαιστείων, Ποιες περιοχές του πλανήτη έχουν ηφαιστειακή δράση.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Παυλίδης, Σ. (2007) *Παν-γαία* (Παγγαία), εκδ.: LEADER BOOKS/ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ, ISBN: 9789607901637.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – Συζήτηση – Παρατήρηση (Μελέτη πεδίου)

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU198/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές Εξετάσεις

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ

Κωδικός μαθήματος: A038

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: Ε΄

Όνομα διδάσκουσας: Καθηγ. Ευαγγελία Γαλανάκη

Σκοπός του μαθήματος:

Η κατάρτιση των φοιτητών και των φοιτητριών στα μοντέλα και τις πρακτικές πρόληψης και παρέμβασης στη σχολική κοινότητα, καθώς και σε δεξιότητες συμβουλευτικής στο ίδιο πλαίσιο.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να γνωρίζουν και να μπορούν να εφαρμόσουν μοντέλα και πρακτικές πρόληψης και παρέμβασης στη σχολική κοινότητα για την προαγωγή της ψυχικής ανθεκτικότητας και της προσαρμογής, καθώς και για την πρόληψη και αντιμετώπιση των ψυχικών δυσκολιών/διαταραχών και των ψυχοκοινωνικών προβλημάτων των παιδιών και των εφήβων.
- Να γνωρίζουν και να μπορούν να εφαρμόσουν βασικές αρχές και δεξιότητες συμβουλευτικής στο ίδιο πλαίσιο, κατά την αλληπίδραση με μαθητές, γονείς και άλλους εκπαιδευτικούς.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Σχολική Ψυχολογία: επιστήμη και επάγγελμα.
- Πρόληψη και παρέμβαση στη σχολική κοινότητα: επίπεδα και μοντέλα.
- Το σχολείο και η οικογένεια ως συστήματα. Σχέσεις οικογένειας – σχολείου.
- Το σχολείο ως κοινότητα που νοιάζεται και φροντίζει.
- Ψυχική ανθεκτικότητα, παράγοντες κινδύνου και προστατευτικοί παράγοντες, προαγωγή της ψυχικής ανθεκτικότητας και της ψυχοσωματικής ευεξίας στη σχολική κοινότητα.
- Ψυχικές δυσκολίες, ψυχικές διαταραχές και νευροαναπτυξιακές διαταραχές παιδιών και εφήβων: αγχώδεις διαταραχές και φοβίες (π.χ. διαταραχή άγχους αποχωρισμού, γενικευμένη αγχώδης διαταραχή, διαταραχή κοινωνικού άγχους, επιλεκτική αλαλία), σχολική άρνηση/φοβία, διαταραχή μετατραυματικού στρες, ιδεοψυχαναγκαστική διαταραχή, διαταραχή μυοσπασμάτων, διαταραχές του δεσμού, διαταραχές της διάθεσης (π.χ. μείζων καταθλιπτική διαταραχή, διαταραχή διασπαστικής απορρύθμισης της διάθεσης), εναντιωματική προκλητική διαταραχή, διαταραχή διαγωγής, αυτοτραυματισμός, αυτοκτονικότητα, διαταραχή ελλειμματικής προσοχής-υπερκινητικότητα. Διαγνωστικά κριτήρια, έγκαιρη και έγκυρη ανίχνευση από τον εκπαιδευτικό, κατευθυντήριες οδηγίες σύμφωνα με τις διεθνείς προδιαγραφές για την

πρόληψη και αντιμετώπισή τους από τον εκπαιδευτικό, συμβουλευτική γονέων, συνεργασία με άλλους επαγγελματίες.

- Ψυχοκοινωνικά προβλήματα παιδιών και εφήβων: παραμέληση/κακοποίηση, χωρισμός/διαζύγιο γονέων, ψυχική διαταραχή γονέων, παραβατικότητα γονέων, ασθένεια/ατύχημα/χρόνια ασθένεια, αναπηρία, απώλεια/θρήνος/πένθος, υιοθεσία/αναδοχή, παιδιά σε ιδρύματα, υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, ΛΟΑΤΚΙ+ παιδιά, νέες μορφές οικογένειας, ανεργία/φτώχεια/οικονομική κρίση, μετανάστευση, προσφυγική κρίση, πόλεμος/τρομοκρατία, επιδημία/πανδημία, φυσικές καταστροφές, κλιματική αλλαγή/περιβαλλοντικές κρίσεις. Βασικά χαρακτηριστικά των ανωτέρω προβλημάτων, έγκαιρη και έγκυρη ανίχνευση από τον εκπαιδευτικό, κατευθυντήριες οδηγίες σύμφωνα με τις διεθνείς προδιαγραφές για τη διαχείριση από τον εκπαιδευτικό και το σχολείο, συμβουλευτική γονέων, συνεργασία με άλλους επαγγελματίες.
- Πρόληψη και διαχείριση κρίσεων στο σχολικό περιβάλλον.
- Το ενημερωμένο-για-το-τραύμα σχολείο ως πλαίσιο επούλωσης του τραύματος.
- Εφαρμογές της Θετικής Ψυχολογίας στο σχολείο: ενίσχυση των ψυχικών δυνάμεων, των θετικών συναισθημάτων, της ψυχικής ανθεκτικότητας και ευεξίας των μελών της σχολικής κοινότητας, προαγωγή του θετικού σχολικού κλίματος, του θετικού μαθησιακού περιβάλλοντος, των διαπροσωπικών σχέσεων, της λειτουργίας των ομάδων και της διομαδικής επικοινωνίας. Ολιστική/συστημική προσέγγιση.
- Συμβουλευτική στο σχολείο: επίπεδα παρέμβασης, διαδικασία, στάδια, συμβουλευτική σχέση, δεξιότητες.
- Βιωματικές ασκήσεις και δραστηριότητες.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Χατζηχρήστου, Χ. Γ. (2023). *Σχολική Ψυχολογία*. Gutenberg.

Χατζηχρήστου, Χ. Γ. (2015). *Πρόληψη και προαγωγή της ψυχικής υγείας στο σχολείο και στην οικογένεια*. Gutenberg.

Furlong, M. J., Gilman, R., & Huebner S. E. (2021). *Η Θετική Ψυχολογία στα σχολεία* (Επιμ. Α. Σταλίκας, Ε. Γαλανάκη, & Ε. Καρακασίδου). Παπαζήσης.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, χρήση οπτικο – ακουστικού υλικού, βιωματικές δραστηριότητες, Εργαστήριο.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU111/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση ή απαλλακτική εργασία, προαιρετική συμμετοχή σε έρευνα.

ΘΕΑΤΡΟ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΝΕΟΥΣ – ΑΠΟ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Κωδικός μαθήματος: B139

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: Ε'

Ονόματα διδάσκοντος-ουσας: Αναπλ. Καθηγ. Μαρία Δημάκη – Ζώρα, Τάκης Τζαμαργιάς, ΕΕΠ

Σκοπός του μαθήματος:

Το μάθημα αφορά την ιδιαίτερη κατηγορία Θεάτρου, που απευθύνεται σε κοινό ανηλίκων θεατών. Παρουσιάζει τα βασικά ειδολογικά χαρακτηριστικά του και προβαίνει σε δραματουργική ανάλυση των κειμένων ως προς τα θέματα, την ιδεολογία, την αισθητική και την παιδαγωγική του σκοπιμότητα. Στη συνέχεια αναπτύσσει τους μηχανισμούς μεταγραφής του κειμένου σε σκηνική δράση και αναλύει τους ειδικούς κώδικες που χαρακτηρίζουν το συγκεκριμένο είδος. Οι παραδόσεις συμπληρώνονται και με εργαστήρια πρακτικής εφαρμογής και σωματικής άσκησης των φοιτητών.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι: Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να κατανοήσουν τις ιδιαίτερες συνιστώσες του θεάτρου που απευθύνεται σε παιδιά και νέους.
- Να γνωρίσουν σημαντικούς συγγραφείς και κείμενα του είδους.
- Να προχωρήσουν σε δραματολογική ανάλυση χαρακτηριστικών κειμένων.
- Να αποκτήσουν το πλαίσιο σχηματισμού κριτηρίων για την επιλογή παραστάσεων, με εργαλεία από το χώρο της κοινωνιολογίας του θεάτρου για ανήλικους θεατές.
- Να μπορούν να εντοπίσουν τους μηχανισμούς παραγωγής και πρόσληψης που χρησιμοποιεί το εκάστοτε θεατρικό σχήμα που απευθύνεται σε παιδιά, προκειμένου να διαμορφώσει την απαραίτητη κρίση ως μελλοντικός δάσκαλος στην επιλογή ενός θεάματος για την τάξη του.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Το μάθημα περιλαμβάνει ενότητες στις οποίες παρουσιάζονται ιστορικά στοιχεία για την εξέλιξη του θεάτρου για παιδιά στον ελληνικό χώρο (από το τέλος του 19ου αι. με τους προδρόμους Ιωάννη Καμπούρογλου, Αριστοτέλη Κουρτίδη και Γρηγόριο Ξενόπουλο έως τις μέρες μας), δηλαδή από το «παιδικό θέατρο» στο «θέατρο για ανήλικους θεατές».
- Παρουσιάζονται στοιχεία για τη θεματολογία των έργων, την ιδεολογία, την παιδαγωγική διάσταση και την αισθητική.
- Παράλληλα, οι φοιτητές/ φοιτήτριες, με την καθοδήγηση και την επίβλεψη των διδασκόντων, επιλέγουν αντιπροσωπευτικά θεατρικά σχήματα προκειμένου να ασκηθούν στα εργαλεία διερεύνησης της κοινωνιολογίας της θεατρικής παραγωγής και της πρόσληψης.

Πρακτικές εφαρμογές:

Οι φοιτητές ασκούνται στη σύνταξη ερωτηματολογίων για τη διερεύνηση της ανταπόκρισης των θεατών του είδους (μαθητές, γονείς, εκπαιδευτικοί) ως προς το ιδεολογικό, αισθητικό, και παιδαγωγικό μέρος των τρεχουσών παραστάσεων.

Βιβλιογραφία(τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Θ. Γραμματάς, *Fantasyland. Θέατρο για Παιδικό και Νεανικό Κοινό*, εκδ. Τυπωθήτω, Αθήνα, 1996.

Θ. Γραμματάς, *Στη χώρα του Τοτόρα*, Εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2010.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάριο (υποχρεωτικά), Προβολή οπτικοακουστικού υλικού, Παρακολούθηση και κριτικός σχολιασμός θεατρικών παραστάσεων.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU345/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Απαλλακτική εργασία ή προφορική εξέταση.

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ – ΔΥΣΛΕΞΙΑ: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

Κωδικός μαθήματος: 137

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: ΣΤ'

Ονόματα διδασκόντων: Καθηγ. Αλέξανδρος-Σταμάτιος Αντωνίου

Μαθησιακοί στόχοι:

Επιδίωξη του συγκεκριμένου μαθήματος είναι να εμπλουτίσει τις γνώσεις των φοιτητών και φοιτητριών σε κύρια θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα των μαθησιακών δυσκολιών, ώστε:

- Να κατανοήσουν το σύνθετο χαρακτήρα τους και να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τα συμπτώματά τους,
- Να εξοικειωθούν με τις παιδαγωγικές πρακτικές που έχουν κατά καιρούς προταθεί για την αντιμετώπισή τους και να είναι σε θέση να τις εφαρμόσουν,
- Να ευαισθητοποιηθούν στο να αναζητούν εξατομικευμένες μεθόδους διδακτικής παρέμβασης προσαρμοσμένες σε κάθε περίπτωση παιδιού.

Περιεχόμενο μαθήματος:

- Ολιστική προσέγγιση του ζητήματος των μαθησιακών δυσκολιών μέσα από τους κλάδους της ψυχολογίας, της γλωσσολογίας, της νευροεπιστήμης, της παιδαγωγικής και της φιλοσοφίας με αναφορές στους J. Piaget, D. Winnicott, S. Freud, J. Lacan, L. Wittgenstein, F. De Saussure, Ch. Chassagny, M. Mannoni, Fr. Dolto.
- Ανάλυση εννοιών: Δυσλεξία, ΔΕΠΥ, Μαθησιακές Δυσκολίες
- Εξωγενείς και ενδογενείς παράγοντες των μαθησιακών δυσκολιών
- Χαρακτηριστικά παιδιών με δυσλεξία και μαθησιακές δυσκολίες
- Σχολική αποτυχία
- Ο ρόλος της οικογένειας στην ψυχοκοινωνική ανάπτυξη του παιδιού
- Η σημασία της οριοθέτησης
- Συνάντηση του εκπαιδευτικού – παιδαγωγού με το παιδί και την οικογένειά του
- Η παιδαγωγική δύναμη της σχέσης και του λόγου
- Διαφορές γραπτού και προφορικού λόγου
- Εκμάθηση ανάγνωσης και γραφής: θεωρητικά μοντέλα
- Επανορθωτική αγωγή του γραπτού λόγου

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Πολυχρόνη, Φ. (2011). *Ειδικές μαθησιακές δυσκολίες-δυσλεξία*. Πεδίο.

Δράκος, Δ. Γ. (2011). *Σύγχρονα θέματα της ειδικής παιδαγωγικής. Προβληματισμοί, αναζητήσεις, προοπτικές*. Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

- Διαλέξεις/ Διάλογος
- Μελέτη περιπτώσεων/ Παραδειγματικές δραστηριότητες

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

Μέθοδοι αξιολόγησης: Προφορικές εξετάσεις ή εργασία

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κωδικός μαθήματος: Γ130

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: ΣΤ'

Όνομα διδάσκοντος: Διδάσκων-ουσα με το πρόγραμμα «Απόκτηση ακαδημαϊκής διδακτικής εμπειρίας σε νέους επιστήμονες κατόχους διδακτορικού» (ΕΣΠΑ)

Σκοπός του μαθήματος:

Να έλθουν οι φοιτητές και φοιτήτριες σε επαφή με τις βασικές αρχές της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και της Εκπαίδευσης για την Αειφορία και τη μεθοδολογία εφαρμογής αυτών των αρχών στη διδασκαλία και τη μάθηση.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να κατανοήσουν τις βασικές φιλοσοφικές έννοιες που σχετίζονται με τη στάση του ανθρώπου απέναντι στη φύση και το περιβάλλον.
- Να κατανοήσουν τη φύση και τη σημασία των περιβαλλοντικών προβλημάτων.
- Να κατανοήσουν τις βασικές έννοιες και μεθόδους της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.
- Να συνδέουν έννοιες και θεωρητικές προσεγγίσεις της περιβαλλοντικής ηθικής με την εκπαίδευση για το περιβάλλον και την Αειφορία και
- Να σχεδιάζουν και να εκπονούν δραστηριότητες και projects στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Οι Βασικές Θεωρίες της Περιβαλλοντικής Ηθικής. Ανθρωποκεντισμός. Βιοκεντρική και Φυσιοκεντρική Αντίληψη. Οικοκεντισμός. Η Μετάβαση από τον Ανθρωποκεντισμό στο Βιοκεντισμό.
- Περιβαλλοντική και Ανθρώπινη Ηθική.
- Η ιστορία της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.
- Ο ρόλος της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στην προστασία του περιβάλλοντος και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη.
- Το γενικό πλαίσιο της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.
- Η εκπαιδευτική προσέγγιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων. Από την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στην Εκπαίδευση για την Αειφορία.
- Γενικά χαρακτηριστικά της Π.Ε. Γενικοί σκοποί της Π.Ε. Ενδιάμεσοι στόχοι. Τελικός σκοπός.
- Εκπαιδευτικό Υλικό Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.
- Μεθοδολογία Προσέγγισης των Περιβαλλοντικών προβλημάτων: Η μέθοδος Project. Σχέδια έρευνας. Σχέδια επίλυσης προβλήματος.

- Η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στην Ελλάδα. Περιβαλλοντικοί φορείς.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Α.Μανδρίκας: *Περιβαλλοντική Επιστήμη, Ηθική και Εκπαίδευση*, Εκδόσεις Καλέντης.

Κ.Σκορδούλης: *Από την Περιβαλλοντική Ηθική στην Πολιτική Οικολογία*, Εκδόσεις ΠΡΟΜΠΟΜΠΟΣ

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις (με χρήση ψηφιακών εποπτικών μέσων), Σεμινάρια στα οποία εκπονούνται εργασίες, Εργαστηριακές Ασκήσεις.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU245/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Απαλλακτική εργασία.

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

**ΨΥΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ
ΚΑΙ ΕΦΗΒΩΝ: ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΑμΕΑ**

Κωδικός μαθήματος: Α032

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 4ο

Εξάμηνο: Ζ'

Όνομα διδάσκοντος: Καθηγ. Αλέξανδρος – Σταμάτιος Αντωνίου

Σκοπός του μαθήματος:

Να εισάγει και να παρουσιάσει τις νευροαναπτυξιακές διαταραχές και αναπηρίες οι οποίες εκδηλώνονται καθόλη τη διάρκεια της ζωής του ατόμου με ιδιαίτερη έμφαση κατά τα πρώτα στάδια ζωής (βρεφική, προσχολική, σχολική και εφηβική ηλικία). Επιπλέον, αναδεικνύονται πρόσφατα στοιχεία που σχετίζονται με τον επιπολασμό, τους αιτιολογικούς παράγοντες και αναφέρονται πιθανοί τρόποι αντιμετώπισης και μεθοδολογίες παρέμβασης.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι: Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

Να είναι σε θέση να αντιληφθούν τους ψυχολογικούς, κοινωνικούς, συναισθηματικούς, γενετικούς και άλλους παράγοντες οι οποίοι συμβάλλουν στην εδραίωση της ψυχικής υγείας των παιδιών και των εφήβων και να ενημερωθούν για τη σχετική αναπτυξιακή ψυχοπαθολογία.

Να συνειδητοποιήσουν τα χαρακτηριστικά των ψυχικών διαταραχών και τις διαφορές που υπάρχουν μεταξύ τους

Να γνωρίζουν τους αιτιολογικούς παράγοντες που σχετίζονται τόσο με κληρονομικά χαρακτηριστικά όσο και με περιβαλλοντικά αίτια, τα οποία μπορούν να πυροδοτήσουν την εκδήλωσή τους.

Να μπορούν να αντιλαμβάνονται τις δυσκολίες των μαθητών και μαθητριών, ώστε να αποφορτίζουν τους μαθητές, να ενισχύουν τα μαθησιακά τους κίνητρα και την αυτοεκτίμησή τους και να τα βοηθούν να βελτιώνονται μαθησιακά αλλά και να παραμένουν ψυχικά υγείς.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Κριτήρια ψυχικής υγείας – Επιδημιολογία και συμπτώματα ψυχικών διαταραχών – Αγχώδεις διαταραχές – Φοβίες – Επεισόδια πανικού – Διαταραχή στρες μετά από ψυχοτραυματικό γεγονός – Ιδεοψυχαναγκαστική διαταραχή – Διαταραχές διαγωγής – Διαταραχές διάθεσης – Κατάθλιψη – Δυσθυμική διαταραχή – Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής-Υπερκινητικότητα (ΔΕΠ-Υ) – Παράγοντες που επηρεάζουν τη σχολική επίδοση – Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ) – Νοητική αναπηρία – Παιδική αποδιοργανωτική διαταραχή – Παιδική σχιζοφρένεια – Διαταραχές βασικών σωματικών λειτουργιών – Διαταραχές πρόσληψης τροφής- Διαταραχές ύπνου – Ερωτική συμπεριφορά – Γλωσσική λειτουργία – Μαθησιακές δυσκολίες/ δυσλεξία – Διαταραχές μάθησης και επικοινωνίας – Αντιμετώπιση ψυχικών διαταραχών.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Wilmshurst, L. / Η. Μπεζεβέγκης & Χ. Παπαηλίου, Επιμ. (2021). *Αναπτυξιακή Ψυχοπαθολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg / Δαρδανός.

Harwood, V., & Allan J./ Δ. Κατσαρού, Επιμ. (2023). *Ψυχοπαθολογία στο σχολικό περιβάλλον*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήσης.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Εργαστήρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU310/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Κωδικός μαθήματος: Α105

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκουσας: Αναπλ. Καθηγ. Κωνσταντίνα Τσώλη

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η περιγραφή και ανάλυση βασικών ζητημάτων που άπτονται του πεδίου της Σχολικής Παιδαγωγικής. Ειδικότερα, η Σχολική Παιδαγωγική έχει ως γνωστικό αντικείμενο τη διερεύνηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας στον χώρο του σχολείου. Απώτερη επιδίωξη της Σχολικής Παιδαγωγικής αποτελεί η πρακτική εφαρμογή όλων των θεωρητικών δεδομένων στην καθημερινή διδακτική πράξη. Η Πρακτική Άσκηση των υποψήφιων εκπαιδευτικών αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της αρχικής εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών σε όλες τις χώρες. Η αναγκαιότητά της απορρέει από τη δυνατότητα που παρέχει τόσο για τη σύνδεση θεωρίας και πράξης όσο και του αναστοχασμού πάνω στην αποκτημένη διδακτική εμπειρία. Κοινός παρονομαστής της Σχολικής Παιδαγωγικής και της Πρακτικής Άσκησης είναι η γνωριμία και κατανόηση της εκπαιδευτικής πράξης. Εν γένει, το μάθημα καλύπτει θέματα που αφορούν στο σχολείο, στον εκπαιδευτικό, στο μαθητή και στη σχολική πραγματικότητα εν γένει

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να:

- γνωρίζουν τους κλάδους της Παιδαγωγικής Επιστήμης και να περιγράφουν το ζήτημα της αυτονομίας της ως επιστήμης,
- οριοθετούν βασικές έννοιες της Παιδαγωγικής Επιστήμης, όπως αγωγή, παιδεία, εκπαίδευση, κοινωνικοποίηση, και να τις διακρίνουν μεταξύ τους,
- προβαίνουν σε περιγραφή της ιστορικής εξέλιξης του θεσμού του σχολείου,
- αναλύουν τους παράγοντες συνδιαμόρφωσης του κλίματος της σχολικής τάξης και να αναγνωρίζουν τη συμβολή του στην οικοδόμηση θετικών δασκαλο-μαθητικών και δια-μαθητικών σχέσεων και την επίδρασή του σε επιμέρους τομείς της διδασκαλίας και μάθησης,
- αναγνωρίζουν τη σπουδαιότητα καλλιέργειας των κοινωνικών και συναισθηματικών δεξιοτήτων των μαθητών, πέρα από τις γνωστικές δεξιότητες στις οποίες εστιάζει το παραδοσιακό σχολείο και
- αναλύουν την έννοια και σημασία του ελεύθερου χρόνου, καθώς επίσης και τη συμβολή του ευρύτερου περιβάλλοντος των μαθητών στην αποτελεσματική χρήση και διαχείρισή του.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Α' ΜΕΡΟΣ: Ιστορική Εξέλιξη του Θεσμού του Σχολείου

- Διαχρονική εξέλιξη στη μετάδοση των γνώσεων
- Βασικοί σταθμοί της εξέλιξης του σχολείου
- Σχολείο και άλλοι θεσμοί
- Η Παιδαγωγική επιστήμη

Β' ΜΕΡΟΣ: Η ζωή στη Σχολική Τάξη

- Το κλίμα της σχολικής τάξης – Παράγοντες διαμόρφωσης του κλίματος της σχολικής τάξης
- Οι σχέσεις δασκάλου και μαθητών – Οι σχέσεις μεταξύ των μαθητών
- Η επίδραση του κλίματος της σχολικής τάξης – σχολικού κλίματος στους μαθητές

Γ' ΜΕΡΟΣ: Κοινωνική και Συναισθηματική Αγωγή

- Η έννοια της Συναισθηματικής Νοημοσύνης
- Συναισθηματική νοημοσύνη στο σχολείο
- Προγράμματα καλλιέργειας της Συναισθηματικής Νοημοσύνης των μαθητών

Δ' ΜΕΡΟΣ: Παιδαγωγική του Ελεύθερου Χρόνου

- Η έννοια και η σημασία του ελεύθερου χρόνου
- Ελεύθερος χρόνος και σχολείο

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Μπαμπάλης, Θ. (2012). *Η ζωή στη σχολική τάξη*. Διάδραση.

Μπαμπάλης, Θ. (2011). *Η κοινωνικοποίηση του παιδιού στη σχολική τάξη: ο ρόλος του εκπαιδευτικού*. Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Διαδραστική διδασκαλία, Βιωματικές και συνεργατικές δραστηριότητες

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

https://eclass.uoa.gr/modules/course_home/register.php?course=PRIMEDU1046

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές Εξετάσεις

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κωδικός μαθήματος: Α178

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Καθηγ. Κωνσταντίνος Δ. Μαλαφάντης

Σκοπός του μαθήματος:

Το μάθημα στοχεύει στην κατανόηση των σπουδαιότερων σταθμών στην Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης, στη γνωριμία με τους σημαντικότερους νεοέλληνες παιδαγωγούς και το έργο τους και στην κριτική εξέταση των σημαντικότερων γλωσσοεκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές/τριες μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

- κατανοούν τη σημασία της Παιδείας κατά την περίοδο του Νεοελληνικού Διαφωτισμού (περ. 1730-1830) και να αναγνωρίζουν τον ρόλο της εκπαίδευσης στη διαμόρφωση της εθνικής συνείδησης και τη σύνολη πνευματική κίνηση κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας,
- γνωρίζουν τις προσωπικότητες της Νεοελληνικής Παιδείας («Διδασκάλους του Γένους»), τον στοχασμό τους, το έργο τους και τη συμβολή τους στην εθνική Παιδεία, καθώς και να αναγνωρίζουν την πολλαπλή συμβολή του Διαφωτισμού στη διαμόρφωση της Νεοελληνικής Παιδείας.
- γνωρίζουν τις βάσεις, την ιστορία και την εξέλιξη του νεοελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, καθώς και τη σημασία της εκπαίδευσης στην οργάνωση και ανάπτυξη του νεοελληνικού κράτους.
- γνωρίζουν τις σημαντικότερες γλωσσο-εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις, τους σπουδαιότερους σταθμούς στην Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης, τους πρωταγωνιστές τους, τη σημασία τους και τα αποτελέσματά τους.
- κατανοούν την οργάνωση και εξέλιξη των εκπαιδευτικών θεσμών και τις κοινωνικο-εκπαιδευτικές και ιδεολογικές τάσεις που οδήγησαν σε γλωσσοεκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις, από τη σύσταση του ελληνικού κράτους μέχρι σήμερα.
- κατανοούν τη σημασία της διδασκαλίας και της γενικότερης αξιοποίησης της μητρικής (της δημοτικής) γλώσσας στην εκπαίδευση.
- γνωρίζουν τις προσπάθειες και τις μεταρρυθμίσεις για την επιστημονική και επαγγελματική εκπαίδευση των εκπαιδευτικών, κατά τη διάρκεια του 20ού αιώνα.
- γνωρίζουν το παιδαγωγικό, διδακτικό και συγγραφικό έργο των σημαντικότερων Ελλήνων και Ελληνίδων παιδαγωγών του 20ού αιώνα, που με τη δράση τους καθόρισαν τη Νεοελληνική Εκπαίδευση.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Πρώτη περίοδος (περ. 1730-1830): Ο Νεοελληνικός Διαφωτισμός ως προϋπόθεση του Αγώνα της εθνικής ανεξαρτησίας και ως θεμέλιο για την διαμόρφωση της Νεοελληνικής Παιδείας. Οι «Διδασκάλοι του Γένους», ο στοχασμός τους, το έργο τους και η συμβολή τους στην εθνική Παιδεία.
- Δεύτερη περίοδος (1821-1862): Θεμελίωση του εκπαιδευτικού συστήματος και εκπαιδευτική πολιτική στα χρόνια του Αγώνα και του Καποδίστρια. Περίοδος των Βαυαρών και θεσμοθέτηση του εκπαιδευτικού συστήματος. Εκπαίδευση κατά την Οθωμανική περίοδο. Το φοιτητικό κίνημα.
- Τρίτη περίοδος (1862-1910): Εκπαιδευτικά μέτρα μετά τον Όθωνα, συζήτηση του συνταγματικού άρθρου για την εκπαίδευση, εκπαίδευση στις απαρχές της βασιλείας του Γεωργίου Α΄ και εκπαιδευτική πολιτική των κυβερνήσεων Γ. Κουμουνδούρου. Εκπαιδευτικά μέτρα των κυβερνήσεων Τρικούπη-Δηλιγιάννη, νομοσχέδια του 1889, εκπαιδευτική «μεταρρύθμιση» του 1895. Εκπαιδευτικές προσπάθειες των κυβερνήσεων Γ. Θεοτόκη, Κ. Μαυρομιχάλη και Σ. Δραγούμη.
- Τέταρτη περίοδος (1910-1940): Εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις κατά την πρώτη και δεύτερη Βενιζελική περίοδο, γλωσσοεκπαιδευτική μεταρρύθμιση του 1917-1919, μεταρρύθμιση του 1929, το γλωσσικό ζήτημα (Ευαγγελικά, Ορεσσειακά, Αθεικά, Μαρασλειακά, Διδασκαλειακά, η «Δίκη των τόνων»), ο Εκπαιδευτικός Όμιλος, Αλ. Δελμούζος, Δημ. Γληνός, Μαν. Τριανταφυλλίδης, εκπαιδευτική πολιτική κατά την

περίοδο της δικτατορίας Μεταξά ().

- Πέμπτη περίοδος (1940-1974): Η Εκπαίδευση κατά την περίοδο της Εθνικής Αντίστασης, μεταπολεμική περίοδος, κυβερνήσεις Καραμανλή, Επιτροπή Παιδείας του 1957, εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του Γ. Παπανδρέου, εκπαιδευτική πολιτική κατά την περίοδο της δικτατορίας (1967-1974).
- Έκτη περίοδος (1975-2000): Εκπαίδευση και εκπαιδευτική πολιτική κατά την πρώτη περίοδο της μεταπολίτευσης. Εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις, περιορισμένες αλλαγές και εκπαιδευτικά αδιέξοδα.
- Έβδομη περίοδος (2001-σήμερα): Εκπαίδευση και εκπαιδευτική πολιτική κατά το πρώτο τέταρτο του 21^{ου} αιώνα. Τα αποτελέσματα της Παγκοσμιοποίησης στη θεσμική οργάνωση, τη διοίκηση και την αποτελεσματικότητα της Εκπαίδευσης.
- Γενική ιστορικοπολιτική θεώρηση του νεοελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

1η επιλογή:

Αντωνίου Δανίδ (2016.) *Διαδρομές και στάσεις στη νεοελληνική Εκπαίδευση 19ος - 20ος αιώνας*. Εκδόσεις Γρηγόρη Ο.Ε.

2η επιλογή:

Παντελής Κυπριανός (2004). *Συγκριτική Ιστορία της Ελληνικής Εκπαίδευσης*. Εκδότης: Φ. Φίλωνος - Π. Καρναβάς Ο.Ε.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις και Σεμινάρια.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU288/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις και προαιρετική πριμοδοτική εργασία, θεωρητική ή ερευνητική.

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΚΑΙ Ο ΜΥΘΟΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κωδικός μαθήματος: A153

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Β', Δ', Στ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Καθηγ. Κωνσταντίνος Δ. Μαλαφάντης

Σκοπός του μαθήματος:

Το μάθημα έχει σκοπό να βοηθήσει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες να επανεκτιμήσουν την αξία του παραμυθιού και του μύθου ως σύγχρονα και αποτελεσματικά παιδαγωγικά και διδακτικά μέσα και να τα εντάξουν στην καθημερινή εκπαιδευτική πράξη.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές/τριες μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

- γνωρίζουν βασικές έννοιες, ορισμούς και γνωρίσματα του λαϊκού παραμυθιού και του μύθου, τις βασικές θεωρίες για την καταγωγή τους, βασικά στοιχεία για την ταξινόμησή τους, τις μεθόδους ανάλυσής τους και τους τρόπους διάδοσής τους,
- κατανοούν το παραμύθι και τον μύθο ως κορυφαία πολιτισμικά αγαθά της προφορικής λαϊκής παράδοσης,
- κατανοούν τα κρυμμένα νοήματα και τους συμβολισμούς των λαϊκών παραμυθιών και των μύθων από την πλευρά της Ψυχολογίας και της Ψυχανάλυσης,
- γνωρίζουν τους παιδαγωγικούς σκοπούς, τους διδακτικούς στόχους και τις μεθόδους διδασκαλίας για την αξιοποίηση του παραμυθιού και του μύθου στην προσχολική αγωγή και στο δημοτικό σχολείο,
- γνωρίζουν τα κριτήρια επιλογής παραμυθιών και μύθων και να προβαίνουν στην εκλογή των διδακτικά και παιδαγωγικά κατάλληλων παραμυθιών και μύθων για κάθε ηλικία,
- αξιοποιούν το παραμύθι, τον μύθο και γενικότερα την αφήγηση στην εκπαίδευση και να γνωρίζουν την τεχνική της αφήγησης στην επικοινωνία, στην εκπαίδευση, καθώς και σε διάφορες συναφείς δραστηριότητες,
- συνδέουν το παραμύθι και τον μύθο με συγκεκριμένους στόχους του αναλυτικού προγράμματος και να αξιοποιούν το παραμύθι και τον μύθο ως σύγχρονο και αποτελεσματικό παιδαγωγικό και διδακτικό μέσο στα μαθήματα σε διάφορες τάξεις του δημοτικού σχολείου,
- συμβάλουν με καινοτομικές διδακτικές προσεγγίσεις (εικαστικές και παραστατικές τέχνες, θεατρικές παραστάσεις, παιχνίδια, δρώμενα κ.λπ.) στην επανένταξη του παραμυθιού και της μυθολογίας στο εκπαιδευτικό σύστημα.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Το λαϊκό παραμύθι, ο μύθος και η μελέτη τους.
- Ορισμός, γνωρίσματα, καταγωγή, ταξινόμηση, μέθοδοι ανάλυσης και διάδοση του λαϊκού παραμυθιού.
- Η ελληνική προφορική παράδοση και το λαϊκό παραμύθι.
- Η έννοια του μύθου. Εισαγωγή στη μυθική σκέψη του ανθρώπου. Ιδιοτυπίες του ελληνικού μύθου.
- Ανάλυση του μύθου. Καταγωγή των ελληνικών μύθων. Λόγοι που οδήγησαν στη δημιουργία των μύθων. Ανάλυση των στοιχείων που απαρτίζουν έναν μύθο.
- Το παραμύθι και ο μύθος στη σύγχρονη εποχή.
- Η τέχνη της αφήγησης του λαϊκού παραμυθιού. Λαϊκό και λόγιο παραμύθι.
- Το έντεχνο παραμύθι και η παιδική λογοτεχνία. Διαφορές μεταξύ προφορικής και γραπτής λογοτεχνίας.
- Το παραμύθι και ο μύθος στην εκπαίδευση.
- Η Παιδαγωγική και το παραμύθι στο ελληνικό σχολείο (19ος-21ος αι.).
- Το παραμύθι και ο μύθος στα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών της Προσχολικής Αγωγής και του Δημοτικού Σχολείου.
- Η Ψυχοπαιδαγωγική διάσταση και αξιοποίηση του παραμυθιού και του μύθου.
- Το παραμύθι και ο μύθος από την πλευρά της Ψυχολογίας και της Ψυχανάλυσης.
- Η «μαγική στάση» και το παραμύθι.
- Ο φανταστικός κόσμος και η φυγή από την πραγματικότητα.
- Οι ψυχικές ανάγκες του παιδιού και το παραμύθι.

- Απόψεις της Ψυχολογίας και της Ψυχανάλυσης για το παραμύθι: Sigmund Freud, Bruno M. Bettelheim.
- Το Εγώ ενάντια στο Εκείνο μέσα από το παραμύθι. Οιδιπόδειες συγκρούσεις και λύσεις στο παραμύθι. Ανάγκη για ανεξαρτητοποίηση και επιβεβαίωση του Εγώ στο παραμύθι.
- Το «οικογενειακό μυθιστόρημα». Η φαντασίωση της μοχθηρής μητριάς.
- Η μετάβαση στην παιδική ηλικία με τη βοήθεια του παραμυθιού.
- Η θεωρία του Jerome Bruner για την αφήγηση.
- Παιδαγωγική σημασία και διδασκαλία του παραμυθιού.
- Το παραμύθι και ο μύθος ως μέσα αγωγής.
- Το παραμύθι και η δημιουργικότητα των παιδιών.
- Η διδασκαλία του παραμυθιού.
- Παιδαγωγική και διδακτική αξιοποίηση του παραμυθιού.
- Η εκλογή των διδακτικά και παιδαγωγικά κατάλληλων παραμυθιών.
- Κριτήρια επιλογής παραμυθιών.
- Σχέση του παραμυθιού με τα σχολικά μαθήματα.
- Η συμβολή της τεχνολογίας στην αφήγηση και τη διδασκαλία του παραμυθιού.
- Η διδακτική σημασία της νεοελληνικής μυθολογίας και η εκπαιδευτική αξιοποίησή της.
- Τέχνη και τεχνική της αφήγησης στο σχολείο.
- Το παραμύθι και ο μύθος σε Προγράμματα Δημιουργικής Απασχόλησης.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

1η επιλογή:

Κωνσταντίνος Δ. Μαλαφάντης, *Το παραμύθι στην εκπαίδευση*, εκδ. Διάδραση, Αθήνα 2011.

2η επιλογή:

Κωνσταντίνος Δ. Μαλαφάντης & Ευαγγελία Μουλά, *Παραμύθι και Κριτική Παιδαγωγική*, εκδ. Διάδραση, Αθήνα 2015.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις και ειδικά Σεμινάρια από αφηγητές και αφηγήτριες λαϊκών παραμυθιών (νεο-αφηγητές).

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU147/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις και προαιρετική πριμοδοτική εργασία, θεωρητική ή ερευνητική.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΟΥ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ

Κωδικός μαθήματος: A127

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Β', Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Καθηγ. Κωνσταντίνος Δ. Μαλαφάντης

Σκοπός του μαθήματος:

Το μάθημα εξετάζει και αναλύει τη σημασία του Νεοελληνικού Διαφωτισμού ως προϋπόθεση του Αγώνα της εθνικής ανεξαρτησίας και ως θεμέλιο για την διαμόρφωση της Νεοελληνικής Παιδείας με παράλληλη αναφορά στους σημαντικότερους «Διδασκάλους του Γένους», τον στοχασμό τους, το έργο τους και τη συμβολή τους στην διατήρηση της εθνικής συνείδησης και στην υπόθεση της εθνικής Παιδείας.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές/τριες μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

- κατανοούν τις καταβολές της Παιδαγωγικής στην περίοδο του Νεοελληνικού Διαφωτισμού (περ. 1730-1830),
- συνειδητοποιούν τις επιδράσεις του Ευρωπαϊκού Διαφωτισμού στη συγκρότηση του νεοελληνικού στοχασμού και στην εθνική συνειδητοποίηση,
- αναγνωρίζουν τον ρόλο της Παιδείας γενικά και της Εκπαίδευσης στη διαμόρφωση της εθνικής συνείδησης και την πνευματική κίνηση κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας,
- γνωρίζουν τις προσωπικότητες της Νεοελληνικής Παιδείας («Διδασκάλους του Γένους»), τον στοχασμό τους, το έργο τους και τη συμβολή τους στην διατήρηση της εθνικής συνείδησης και στην υπόθεση της εθνικής Παιδείας,
- γνωρίζουν τα λογοτεχνικά είδη της περιόδου του Νεοελληνικού Διαφωτισμού και την παιδαγωγική σημασία και επίδρασή τους στους υπόδουλους Έλληνες,
- αναστοχάζονται ως προς το γλωσσικό ζήτημα κατά την περίοδο του Νεοελληνικού Διαφωτισμού και μετέπειτα,
- αναγνωρίζουν την πολλαπλή συμβολή του Διαφωτισμού στη διαμόρφωση του φιλοσοφικού στοχασμού και της Νεοελληνικής Παιδείας.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Ο Ευρωπαϊκός Διαφωτισμός και η Παιδαγωγική.
- Ο Νεοελληνικός Διαφωτισμός (περ. 1730-1830) και η Παιδαγωγική.
- Ο Νεοελληνικός Διαφωτισμός και η επανεξέταση της παιδικής ηλικίας.
- Κοσμάς ο Αιτωλός: Ο Δάσκαλος του λαού και φωτιστής του Γένους.
- Παιδαγωγικά στοιχεία στο έργο του Ρήγα Βελεστινλή.
- Η πρόσληψη του Jean-Jacques Rousseau από τη νεοελληνική διάνοηση κατά τον 18ο και 19ο αιώνα.
- Η δράση του Αδαμάντιου Κοραή και του κύκλου του.
- Από τις πηγές της ρωσικής ορθοδοξίας: Η «μετακένωσις» της Ορθοδόξου Διδασκαλίας του Μητροπολίτου Μόσχας Πλάτωνος από τον Αδαμάντιο Κοραή (1782).
- Ο Κοραής ως Παιδαγωγός: «Αυτοσχέδιοι Στοχασμοί περί της Ελληνικής Παιδείας και Γλώσσης».
- Απόψεις του Κοραή για τη διδασκαλία της γλώσσας.
- Ο Κοραής και η δυτική Παιδεία.
- Η Συλλογή Αναγνώσεων του Κοραή.
- Η διασταύρωση της αρχαίας κληρονομιάς και των νεωτερικών ιδεών της Δύσης: «Μετακένωσις», «Ανάμνησις», «Εκλεκτικισμός».
- Η έννοια της Παιδείας και της Παιδαγωγικής κατά τον Κωνσταντίνο Μ. Κούμα.
- Η αισθητική του «ωφελίμου»: «Το τερπνόν μετά του ωφελίμου».
- Τα λογοτεχνικά είδη της περιόδου του Νεοελληνικού Διαφωτισμού («χρηστοθήθειες», επαναστατική φιλολογία και «Ανώνυμοι», μυθιστόρημα, μεταφράσεις).
- Το «Παιδαγωγικό Μυθιστόρημα» (Bildungsroman).
- Μυθογραφία και παιδαγωγία στη λογοτεχνία του Νεοελληνικού Διαφωτισμού.
- Ο Δημήτριος Ν. Δάρβαρης, η Παιδαγωγική και ο «ηδυσμένος λόγος».

- Το γλωσσικό ζήτημα κατά τον Νεοελληνικό Διαφωτισμό.
- Ο δάσκαλος κατά τον Νεοελληνικό Διαφωτισμό: σκέψεις, προτάσεις και οραματισμοί για το έργο και την αποστολή του.
- Η πρόσληψη του Johann Heinrich Pestalozzi στον ελληνικό χώρο.
- Pestalozzi, *Λεονάρδος και Γερτρούδη*: ένα παιδαγωγικό μυθιστόρημα.
- Η πολλαπλή συμβολή του Διαφωτισμού στη διαμόρφωση της Νεοελληνικής Παιδείας.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

1η επιλογή:

Κωνσταντίνος Δ. Μαλαφάντης, *Η Παιδαγωγική του Νεοελληνικού Διαφωτισμού*, εκδ. Πορεία, Αθήνα 2001.

2η επιλογή:

Κωνσταντίνος Δ. Μαλαφάντης, *J. H. Pestalozzi, Λεονάρδος και Γερτρούδη: Ένα παιδαγωγικό μυθιστόρημα*, εκδ. Πορεία, Αθήνα 2006.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις και Σεμινάρια.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU159/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις και προαιρετική πριμοδοτική εργασία, θεωρητική ή ερευνητική.

ΤΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΙ Η ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΟΥ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ

Κωδικός μαθήματος: Α142

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής Εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκουσας: Καθηγ. Ζαφειρία – Ηρώ Μυλωνάκου – Κεκέ

Σκοπός του μαθήματος:

Η ανάδειξη της αξίας του παιδικού σχεδίου και των πολύπλευρων δυνατοτήτων του στην επικοινωνιακή διεργασία. στην εκπαιδευτική διαδικασία και στην παιδαγωγική λειτουργία.

Μαθησιακοί στόχοι (ενδεικτικά):

Επιδιώκεται οι φοιτητές/τριες, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος:

- Να γνωρίζουν και να κατανοούν τις σύγχρονες επιστημονικές προσεγγίσεις στη μελέτη των παιδικών σχεδίων.
- Να εφαρμόζουν δημιουργικές παιδαγωγικές τεχνικές στην προσέγγιση του παιδικού σχεδίου στη σχολική κοινότητα.
- Να αναλύουν και να αξιολογούν τις διαφορετικές προσεγγίσεις από τις «σχολές σκέψης» στη μελέτη των παιδικών σχεδίων.

- Να είναι ικανοί να αξιοποιούν, πολλαπλά, το παιδικό σχέδιο ως επικοινωνιακό μέσο στον χώρο της τάξης, μεταξύ σχολείου και οικογένειας, στη σχολική κοινότητα, καθώς και στην εκπαιδευτική διαδικασία και στην παιδαγωγική λειτουργία.
- Να οργανώνουν και να αξιοποιούν τη μελέτη του παιδικού σχεδίου για να βελτιώνουν, ως μελλοντικοί εκπαιδευτικοί, τις δικές τους παιδαγωγικές πρακτικές στην ψυχοκοινωνική υποστήριξη των μαθητών τους.
- Να ανασυνθέτουν, να οργανώνουν και να αξιοποιούν τις πολλαπλές δυνατότητες του παιδικού σχεδίου για να εμπλουτίζουν τις διδακτικές τους πρακτικές.
- Να εφαρμόζουν και να αναπτύσσουν, με ποικίλους τρόπους, τις δυνατότητες του παιδικού σχεδίου για την υποστήριξη της αισθητικοεκφραστικής ανάγκης των μαθητών και για την ενίσχυση της δημιουργικότητάς τους.
- Να αξιοποιούν το παιδικό σχέδιο για να βελτιώνουν την ανάπτυξη σχέσεων σε διαφορετικά πολιτισμικά πλαίσια, σε διαφορετικές ομάδες, καθώς και να ενισχύουν την κοινωνική μάθηση, στα πεδία της τυπικής, μη τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

** Το μάθημα υποστηρίζεται συνεχώς από πολλές εκατοντάδες παιδικά σχέδια και μελέτες περίπτωσης*

Θεωρητικό Μέρος

- Η εξέλιξη της σχεδιαστικής διαδικασίας – Θεωρήσεις διαφορετικών μελετητών.
- Μεγάλοι καλλιτέχνες και παιδικό σχέδιο.
- Η σχεδιαστική ανάπτυξη των παιδιών από την προνηπιακή έως την εφηβική ηλικία
- Χαρακτηριστικά του παιδικού σχεδίου.
- Έρευνες για τα παιδικά σχέδια: ιστορικο-κριτική προσέγγιση – Μελέτες περιπτώσεων
- Βασικά θέματα στα σχέδια των παιδιών, μέσα από σχετικές έρευνες. Μελέτες περιπτώσεων.
- Η έρευνα στην Ελλάδα για διαφορετικές προσεγγίσεις των παιδικών σχεδίων. Μελέτες περιπτώσεων.
- Η οικογένεια στα σχέδια των παιδιών – Τυπολογία και ιστορικο-κριτική προσέγγιση.
- Το «δυναμικό» σχέδιο της οικογένειας.
- Συγκριτικές έρευνες στην Ελλάδα για διαφορετικές θεωρήσεις του παιδικού σχεδίου της οικογένειας.
- Το παιδικό σχέδιο ως επικοινωνιακό μέσο.
- Το παιδικό σχέδιο ως αισθητικοεκφραστικό και παιδαγωγικό μέσο.
- Παιδικό σχέδιο και ενίσχυση της δημιουργικότητας.
- Η αξιοποίηση του παιδικού σχεδίου στο πλαίσιο της επικοινωνίας σχολείου και οικογένειας.
- Η μεθοδολογία μιας επιστημονικής εργασίας σχετικής με τα παιδικά σχέδια.

Ερμηνευτικές προσεγγίσεις

- Οι προσπάθειες για ερμηνεία των παιδικών σχεδίων μέσα από διαφορετικές «σχολές» σκέψης - Δυνατότητες και περιορισμοί.
- Παιδικό σχέδιο και κοινωνικο- πολιτισμικές διαφορές και επικαθορισμοί.
- Δυνατότητες ερμηνείας των παιδικών σχεδίων, μέσα από την ποιοτική και την ποσοτική προσέγγιση.
- Οι διαφορετικές προσεγγίσεις στα σχέδια της οικογένειας.
- Η οικογενειακή δυναμική μέσα από το «δυναμικό» σχέδιο της οικογένειας.
- Παιδικό σχέδιο και παιδική συμπεριφορά: θεωρητικές και ερευνητικές προσεγγίσεις.

Παιδαγωγική αξιοποίηση

- Το παιδικό σχέδιο ως μέσο επικοινωνίας παιδιών και ενηλίκων σε διαφορετικά περιβάλλοντα.
- Η πολλαπλή αξιοποίηση των παιδικών σχεδίων από τον εκπαιδευτικό, στις διδακτικές και παιδαγωγικές του πρακτικές, δυνατότητες, προοπτικές, επιφυλάξεις και περιορισμοί.
- Μέθοδοι και τεχνικές ενεργοποίησης και ενίσχυσης της δημιουργικότητας των μαθητών, με την αξιοποίηση των παιδικών σχεδίων.
- Το παιδικό σχέδιο ως υποστηρικτικό μέσο διδακτικών προσεγγίσεων.
- Παιδικό σχέδιο, παιχνίδι και δημιουργικές δραστηριότητες.
- Η δημιουργική αξιοποίηση των σκέψεων των παιδιών για τα σχέδια τα δικά τους και των άλλων.
- Η «τέχνη» των παιδιών ως έμπνευση για την Τέχνη των «μεγάλων» - Συσχετισμοί και παιδαγωγικές – επικοινωνιακές προεκτάσεις.
- Ερευνητικές προσεγγίσεις για τη συσχέτιση του σχεδίου του παιδιού με τη συμπεριφορά του στον σχολικό χώρο.
- Παιδικό σχέδιο και ψυχοκοινωνική υποστήριξη μαθητών.
- Η εφαρμογή, η αξιοποίηση, οι δυνατότητες, οι περιορισμοί και οι προοπτικές του «δυναμικού» σχεδίου της οικογένειας από τον εκπαιδευτικό, στο πλαίσιο μιας επικοινωνιακής διαδικασίας με την οικογένεια του παιδιού.
- Ο ρόλος του παιδικού σχεδίου στη δημιουργική διασύνδεση και την αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ σχολείου και οικογένειας και μέσα στη σχολική κοινότητα.
- Το παιδικό σχέδιο και η αξιοποίησή του σε ευπαθείς κοινωνικά ομάδες και διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα.
- Εκπόνηση ερευνητικής εργασίας σχετικής με την παιδαγωγική αξιοποίηση του παιδικού σχεδίου.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Μυλωνάκου – Κεκέ, Η. (2022). *Πώς τα παιδιά μιλούν με το σχέδιο. Ψυχοπαιδαγωγική Αξιοποίηση και Εφαρμογές*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις/διαδραστική διδασκαλία, Βιωματικά Εργαστήρια, Ασκήσεις προσομοίωσης παιδαγωγικής αξιοποίησης του παιδικού σχεδίου, Σεμινάρια, Βιωματικές ασκήσεις.

Σημείωση: Λόγω του βιωματικού χαρακτήρα του μαθήματος, δεν προσφέρεται σε κατηγορίες φοιτητών (π.χ. από κατατακτήριες), να το δηλώσουν κατά την πρώτη, μετά την εισαγωγή τους στο Τμήμα, εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου μόνο για να εξεταστούν, γιατί απαιτείται να το έχουν δηλώσει κατά το εαρινό εξάμηνο που προηγήθηκε και το μάθημα προσφέρθηκε.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU1105/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Ομαδικές-συνεργατικές Εργασίες, Γραπτή εξέταση. Συνυπολογίζονται: Φύλλο εργασίας/εμπέδωσης σε κάθε μάθημα, Πριμοδοτικές Εβδομαδιαίες Εργασίες και κεντρική Εργασία μαθήματος.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ, ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Κωδικός μαθήματος: A140

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκουσας: Καθηγ. Ζαφειρία – Ηρώ Μυλωνάκου – Κεκέ

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η θεωρητική και βιωματική εκπαίδευση των φοιτητών σε ζητήματα που σχετίζονται με: α) την ουσιαστική επικοινωνία μεταξύ των συστημάτων του Σχολείου, της Οικογένειας και της Κοινότητας β) τη μετεξέλιξη αυτής της επικοινωνίας σε συνεργατικό δίκτυο, το οποίο θα είναι αποτελεσματικό στην αντιμετώπιση, αλλά και στην πρόληψη διαφόρων απαιτήσεων, αναγκών και προβλημάτων, τα οποία ανακύπτουν στη ζωή της σχολικής κοινότητας στη σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα.

Μαθησιακοί στόχοι:

Επιδιώκεται οι φοιτητές/τριες, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος:

- Να γνωρίζουν και να κατανοούν τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις που συγκροτούν την ευρύτερη προβληματική των σχέσεων μεταξύ των συστημάτων του Σχολείου, της Οικογένειας και της Κοινότητας.
- Να γνωρίζουν, να κατανοούν και να αναλύουν επιτυχημένα παραδείγματα εφαρμογών από διεθνή και ελληνικά ερευνητικά προγράμματα – Μελέτες περιπτώσεων.
- Να γνωρίζουν και να είναι ικανοί να εφαρμόζουν τις αρχές και τη μεθοδολογία για τη συγκρότηση συνεκτικών επικοινωνιακών δικτύων.

- Να μπορούν να εφαρμόζουν καλές μεθόδους και πρακτικές για τη βελτίωση της επικοινωνίας μεταξύ του Σχολείου, της Οικογένειας και της Κοινότητας.
- Να είναι ικανοί να αναλύουν τα προβλήματα και τους περιορισμούς στην επικοινωνία Σχολείου, Οικογένειας και Κοινότητας, καθώς και τις δυνατότητες αντιμετώπισης και τους τρόπους υπέρβασης των εμποδίων.
- Να δημιουργούν, να οργανώνουν και να αναπτύσσουν προγράμματα, που θα ενισχύουν τον ρόλο του Σχολείου, της Οικογένειας και της Κοινότητας και θα υποστηρίζουν τη δημιουργική διασύνδεσή τους (με τη λογική της δικτυακής λειτουργίας).
- Να είναι ικανοί να οργανώνουν, να εφαρμόζουν και να αξιολογούν συνεκπαιδευτικά προγράμματα στη σχολική κοινότητα, που γίνονται με την αξιοποίηση του μοντέλου της Συνεκπαίδευσης [Syneducation (Synergy+Education) Model].
- Να αξιολογούν και να ανασυνθέτουν, δημιουργικά και βελτιωτικά, παρεμβάσεις και προγράμματα συνεργασίας Σχολείου, Οικογένειας και Κοινότητας, τα οποία γίνονται από τους ίδιους ή από άλλους στη σχολική κοινότητα, με στόχο τη διαχείριση και την πρόληψη προβλημάτων που δημιουργούνται μέσα σε αυτή.
- Να οργανώνουν, να εφαρμόζουν και να αξιολογούν προγράμματα συνέργειας του Σχολείου, της Οικογένειας και της Κοινότητας που θα επιδιώκουν τον «συστημικό μετασχηματισμό» της κουλτούρας τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Μοντέλα επικοινωνίας: θεωρητικές προσεγγίσεις και πρακτικές εφαρμογές.
- Η κοινωνικοποίηση και η ανάπτυξη του παιδιού μέσα στα συστήματα της οικογένειας, του σχολείου και της τοπικής κοινότητας.
- Η ανάγκη για την επικοινωνία σχολείου, οικογένειας και κοινότητας μέσα στις σύγχρονες προκλήσεις και απαιτήσεις.
- Βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις και σύγχρονα μοντέλα για την επικοινωνία σχολείου, οικογένειας και κοινότητας.
- Μεθοδολογία έρευνας στην επικοινωνία σχολείου, οικογένειας και κοινότητας. Σχεδιασμός, οργάνωση, υλοποίηση ερευνητικών προσεγγίσεων.
- Μέθοδοι, τεχνικές και πρακτικές για τη βελτίωση και τη διεύρυνση της επικοινωνίας σχολείου, οικογένειας και κοινότητας.
- Επιτυχημένα παραδείγματα εφαρμογών από διεθνή και ελληνικά ερευνητικά προγράμματα – Μελέτες περιπτώσεων.
- Λειτουργία και δυνατότητες συνεργατικών δικτύων σχολείου, οικογένειας και κοινότητας.
- Το μοντέλο της Συνεκπαίδευσης [Syneducation (Synergy+Education) Model] Θεωρητικό και μεθοδολογικό πλαίσιο και ανάπτυξη συνεκπαιδευτικών προγραμμάτων.
- Σχεδιασμός – προγραμματισμός δράσεων από τον εκπαιδευτικό, μέσα και έξω από τη σχολική τάξη, που ενισχύουν την επικοινωνία σχολείου, οικογένειας και κοινότητας και τη δημιουργία συνεργατικού δικτύου.
- Προβλήματα και περιορισμοί στην επικοινωνία σχολείου, οικογένειας και κοινότητας. Δυνατότητες αντιμετώπισης και τρόποι υπέρβασης εμποδίων.

- Μέθοδοι αξιολόγησης των παρεμβάσεων και των προγραμμάτων συνεργασίας σχολείου, οικογένειας και κοινότητας.
- Η αξιοποίηση της συνεργασίας σχολείου, οικογένειας και κοινότητας, υποστηρίζοντας τον κοινωνικοπαιδαγωγικό ρόλο του σχολείου για τη διαχείριση κρίσιμων προβλημάτων (π.χ. πρόληψη και αντιμετώπιση αντικοινωνικών συμπεριφορών στον χώρο του σχολείου και στο περιβάλλον της κοινότητας).

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Μυλωνάκου - Κεκέ, Η. (2019). *Σχολείο, Οικογένεια και Κοινότητα: Συνεργασία, Ενδυνάμωση και Ανάπτυξη*. Αθήνα: Εκδόσεις Αρμός.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις/διαδραστική διδασκαλία, Βιωματικά Εργαστήρια, Ασκήσεις προσομοίωσης, Σεμινάρια, Βιωματικές ασκήσεις.

Σημείωση: Λόγω του βιωματικού χαρακτήρα του μαθήματος, δεν προσφέρεται σε κατηγορίες φοιτητών (π.χ. από κατατακτήριες), να το δηλώσουν κατά την πρώτη, μετά την εισαγωγή τους στο Τμήμα, εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου μόνο για να εξεταστούν, γιατί απαιτείται να το έχουν δηλώσει κατά το χειμερινό εξάμηνο που προηγήθηκε και το μάθημα προσφέρθηκε.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU1039/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Ομαδικές-συνεργατικές Εργασίες, Γραπτή εξέταση. Συνυπολογίζονται: Φύλλο εργασίας/εμπέδωσης σε κάθε μάθημα, Πριμοδοτικές Εβδομαδιαίες Εργασίες και κεντρική Εργασία μαθήματος.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Κωδικός μαθήματος: 146

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Χρήστος Κεχαγιάς, Ε.ΔΙ.Π.

Σκοπός του μαθήματος:

Η Φιλοσοφία της Παιδείας καλύπτει ένα ευρύτατο φάσμα της τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης, απαντώντας σε ερωτήματα που σχετίζονται με την οντολογία, την μεθοδολογία, την αισθητική, την ηθική και τις εν γένει ιδεολογικές, κοινωνικο – πολιτικές και πολιτισμικές συνθήκες ανάπτυξης και λειτουργίας του φαινομένου της παιδείας στον άνθρωπο και τις κοινωνίες του. Η σύγχρονη φιλοσοφική προσέγγιση της Παιδείας δεν περιλαμβάνει μια 'ιστορική' παρουσίαση των γνωστών σχολών σκέψης, αλλά την κριτική προσέγγιση και την εργώδη αξιοποίηση των φιλοσοφικών προσεγγίσεων σε σύγχρονα προβλήματα της εκπαίδευσης του 21ου αιώνα, τόσο στο θεωρείν, όσο – και κυρίως – στο πράττειν. Έτσι, ως σκοποί του συγκεκριμένου μαθήματος θα μπορούσαν να αποτελούν τα εξής:

- Η εξοικείωση με όρους και διαδικασίες αξιοποίησης του αντιληπτικού και γνωστικού περιεχομένου της Παιδείας, έτσι ώστε να καθίσταται ικανή η αναγκαία συνθήκη

κατανόησης, εξήγησης, ερμηνείας και διαύγασης των φιλοσοφικών προϋποθέσεων ανάδυσης του παιδευτικού γεγονότος στον σύγχρονο κόσμο.

- Η πρακτική εξάσκηση στο 'θέτειν ερωτήματα' (setting) και η επιλογή βέλτιστων στρατηγικών επίλυσης (solving).
- Η ενίσχυση της ικανότητας δόμησης επιχειρηματολογίας και οι εφικτοί συνδυασμοί ανάλογων φιλοσοφικών προσεγγίσεων.
- Η γνωριμία με τις επιμέρους 'ηθικές' της εκπαίδευσης και η πανανθρώπινη – οικουμενική διάσταση.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές αναμένεται να εξασκηθούν περαιτέρω:

- στην θεματοποίηση και διασάφηση όρων και περιεχομένων της Φιλοσοφίας της Παιδείας ειδικά, αλλά και των Επιστημών Αγωγής, εν γένει.
- στον αξιακό και ηθικό γραμματισμό, σε σχέση με τις ανάγκες και απαιτήσεις της σύγχρονης εκπαιδευτικής λειτουργίας και καθημερινής πράξης.
- στην κριτική και αξιολογική προσέγγιση ζητημάτων Παιδείας, που προκύπτουν από την εφαρμογή του σχετικού νομοθετικού πλαισίου εν σχέσει προς τις ιδιαιτερότητες των επιμέρους κοινωνικών – πολιτισμικών ομάδων μαθητών.

Αναμενόμενη συμβολή στο ακαδημαϊκό πλαίσιο προσόντων των φοιτητών:

- Κριτική προσέγγιση
- Αναλυτικό–συνθετική ικανότητα
- Αξιολογική προσέγγιση
- Προϋποθέσεις νομιμοποίησης (legitimation)
- Ιεράρχηση αναγκών και προτεραιοτήτων (σε συνθήκες οικονομικής κρίσης)

Περιεχόμενο του μαθήματος:

1. Όροι και περιεχόμενο της Φιλοσοφίας της Παιδείας
2. Θεμελιώδη προβλήματα της αγωγής (διαχρονική προσέγγιση, σύγχρονος πολιτισμός)
3. Θεωρία της Εκπαίδευσης και της Παιδείας – Παιδαγωγική Φιλοσοφία
4. Θέματα Ρητορικής και επιχειρηματολογίας
5. Μεθοδολογικές προσεγγίσεις. Ανθρωπολογία της Γνώσης – Οικολογία των Ιδεών – Νοολογική εξέταση
6. Οι μεγάλες Σχολές της Φιλοσοφίας της Παιδείας
7. Αξιακός γραμματισμός και Παιδεία – αντιμετώπιση των δογματισμών
8. Ηθικές προσεγγίσεις και η πανανθρώπινη διάσταση
9. Αξιοποίηση περιεχομένων της Φιλοσοφίας της Παιδείας

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

Θεοδωροπούλου, Έλενα (2014) (επιμ.). *Φιλοσοφία της Παιδείας: όψεις της πράξης*. Αθήνα: Πεδίο

Καζεπίδης, Τάσος (1992). *Η φιλοσοφία της Παιδείας*. Θεσσαλονίκη: Βάνιας.

Καρακατσάνης, Παναγιώτης (2015). *Φιλοσοφία της Παιδείας*. Αθήνα: Gutenberg.

Καραφύλλης, Γρηγόρης (2007). *Η φιλοσοφία της Παιδείας. Γνωσιολογικά και ηθικά ζητήματα*. Θεσσαλονίκη: Βάνιας.

Κεχαγιάς, Χρήστος (2009). *Η φύση της θέσης στην ελληνική σύλληψη του κόσμου*. Αθήνα: Ηρόδοτος.

Κουμάκης, Γεώργιος (2001). *Θεωρία και Φιλοσοφία της Παιδείας*. Αθήνα: Τυπωθήτω.

Πολυχρονόπουλος, Πάνος (1989). *Φιλοσοφία της Παιδείας, Προτάσεις εκπαιδευτικής πολιτικής*. Αθήνα: Αλφειός.

Διεξαγωγή μαθημάτων

Σε αυτό το διάστημα, οι φοιτητές θα επεξεργαστούν μελέτες περίπτωσης (case studies), για τις οποίες θα κληθούν να σκεφτούν τρόπους αντιμετώπισης συγκεκριμένων καταστάσεων που λαμβάνουν χώρα στο πραγματικό περιβάλλον της τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης. Η στάση και οι προσεγγίσεις που θα επιλέγουν θα πρέπει να βρίσκουν την αντίστοιχη έρση στο πεδίο της φιλοσοφίας της παιδείας και οι συνθήκες νομιμοποίησης των επιλογών και των δύο αντικρουόμενων πλευρών να καλύπτουν, με συγκεκριμένη επιχειρηματολογία και στρατηγική το φάσμα των δυνητικών επιλογών του εκπαιδευτικού στην πράξη. Μετά το πέρας του εξαμήνου, κάθε φοιτητής θα πρέπει να γνωρίζει τουλάχιστον πέντε (5) σχολές σκέψης της φιλοσοφίας της παιδείας και να είναι σε θέση να επιχειρηματολογεί υπέρ ή εναντίον αυτών.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Βρεττός, Ι. (2018). *Θεωρίες της Αγωγής: J.H. Pestalozzi, Αδαμάντιος Κοραΐς* (τόμ. Β'). Αθήνα: Διάδραση.

Νικολακάκη, Μ. (επιμ.) (2011). *Η Κριτική Παιδαγωγική στον Νέο Μεσαίωνα*. Αθήνα: Ι. Σιδέρης.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, διάλογος, μελέτη περιπτώσεων, παιχνίδι ρόλων, ηλεκτρονικές παρουσιάσεις, παρουσίαση φοιτητικών εργασιών

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU517/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορική εξέταση ή χρήση συνδυασμού ερωτηματολογίων πολλαπλών επιλογών και ανάπτυξης επιχειρηματολογίας σε μία μελέτη περίπτωσης κατά την διάρκεια του εξαμήνου ή κεντρική εργασία μαθήματος.

Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Κωδικός μαθήματος: A141

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκουσας: Καθηγ. Ζαφειρία – Ηρώ Μυλωνάκου – Κεκέ

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η θεωρητική και βιωματική εκπαίδευση των φοιτητών σε ζητήματα που σχετίζονται με την ενεργοποίηση και την αξιοποίηση της δημιουργικότητας των εκάστοτε εμπλεκόμενων στην (τυπική, μη τυπική και άτυπη) εκπαίδευση, καθώς και με τη συνειδητοποίηση του παιδαγωγικού και κοινωνικού ρόλου της δημιουργικότητας και της καινοτομίας στην αντιμετώπιση των σύγχρονων απαιτήσεων και αναγκών.

Μαθησιακοί στόχοι:

Επιδιώκεται οι φοιτητές/τριες, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος:

- Να γνωρίζουν τις θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις της Δημιουργικότητας στον χώρο της εκπαίδευσης και της κοινωνίας.
- Να κατανοούν και να εφαρμόζουν τη θεωρία και την πράξη της «κουλτούρας της Δημιουργικότητας» στην τυπική, στη μη τυπική και στην άτυπη εκπαίδευση.
- Να αναλύουν και να αξιολογούν μελέτες περίπτωσης και παραδείγματα Δημιουργικότητας.
- Να οργανώνουν και να εφαρμόζουν βιωματικά μεθόδους και τεχνικές για την ενεργοποίηση των δημιουργικών ικανοτήτων όλων των εμπλεκόμενων στον εκάστοτε εκπαιδευτικό και κοινωνικό χώρο (στην τυπική, μη τυπική και άτυπη) εκπαίδευση.
- Να συνθέτουν τρόπους αξιοποίησης και εφαρμογής της Δημιουργικότητας, προωθώντας μία «κουλτούρα καινοτομίας», για τη βελτίωση και την αλλαγή των διδακτικών, εκπαιδευτικών και κοινωνικών συνθηκών.
- Να συνειδητοποιούν και να αναπτύσσουν τον παιδαγωγικό και τον κοινωνικό ρόλο της Δημιουργικότητας και της καινοτομίας στην αντιμετώπιση των σύγχρονων απαιτήσεων και αναγκών.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Η «κουλτούρα της Δημιουργικότητας» στην Εκπαίδευση.
- Φαντασία, Δημιουργικότητα, Καινοτομία: αποσαφήνιση εννοιών, δυνατότητες και εφαρμογές.
- Θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις της Δημιουργικότητας.
- Ιστορικο-κριτική προσέγγιση της έρευνας για τη Δημιουργικότητα – Μελέτες περίπτωσης.
- Μύθοι και αλήθειες για τη δημιουργική σκέψη.
- Δημιουργικότητα και σύγχρονη Νευροεπιστημονική Έρευνα: Η διεπιστημονική αξιοποίηση στη μαθησιακή και στην εκπαιδευτική διαδικασία σε διαφορετικά περιβάλλοντα.
- Πηγές ενίσχυσης της Δημιουργικότητας στον εκπαιδευτικό και στον κοινωνικό χώρο.
- Χαρακτηριστικά της δημιουργικής κουλτούρας στη σύγχρονη εκπαίδευση και κοινωνία.
- Δημιουργικότητα, Τέχνη και Επιστήμη.
- Μέθοδοι και βιωματικές τεχνικές και δράσεις για την ενεργοποίηση και την ενίσχυση της Δημιουργικότητας στον εκπαιδευτικό και στον κοινωνικό χώρο.
- Δημιουργικότητα και κοινωνικοπαιδαγωγική έρευνα.
- Ο ρόλος της Δημιουργικότητας στη θέση και στην επίλυση προβλημάτων στην εκπαίδευση και στην κοινωνία.
- Εμπόδια στην ανάπτυξη της δημιουργικής σκέψης και αντιμετώπισή τους.
- Η Δημιουργικότητα των δασκάλων / εκπαιδευτών, των μαθητών/ εκπαιδευόμενων, των γονέων/ενηλίκων, των μελών της κοινότητας.
- Προωθώντας μία κουλτούρα καινοτομίας στην Εκπαίδευση.
- Δημιουργικότητα, καινοτομία και ηγεσία.
- Ο δημιουργικός ηγέτης: Από τη Διοίκηση Επιχειρήσεων στην Εκπαίδευση.
- Δημιουργικότητα, Καινοτομία και Αξιολόγηση.
- Δημιουργικότητα σε διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα.
- Δημιουργικότητα και ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.
- Βιωματικές μελέτες περίπτωσης στις σύγχρονες συνθήκες: Δημιουργική διακινδύνευση στην εκπαίδευση και καινοτόμες δράσεις.

- Μελέτες περίπτωσης και βιωματικές τεχνικές: Η αξιοποίηση της δημιουργικότητας, μέσω της Τέχνης και του παιχνιδιού, στη μαθησιακή διαδικασία και στις διδακτικές πρακτικές, στην τυπική και άτυπη εκπαίδευση.
- Μελέτες περίπτωσης: Δημιουργικές δράσεις για την αντιμετώπιση σύγχρονων κοινωνικοπαιδαγωγικών ζητημάτων στον εκπαιδευτικό και στον κοινωνικό χώρο.
- Δημιουργικές προσεγγίσεις στην ευαισθητοποίηση - εκπαίδευση μεγάλων ομάδων πληθυσμού (παιδιών και ενηλίκων): Δημιουργική αξιοποίηση των δυνατοτήτων του Κοινωνικού Μάρκετινγκ.
- Δημιουργικότητα, Καινοτομία και ευ – επιχειρείν για τη βελτίωση των εκπαιδευτικών και των κοινωνικών συνθηκών.

Το μάθημα «Η Δημιουργικότητα στην Εκπαίδευση» συμπληρώνεται από Βιωματικά Εργαστήρια, καθώς και Σεμινάρια, τα οποία συμπληρώνουν τις ποικίλες βιωματικές τεχνικές που αναπτύσσονται κατά τη διάρκεια των μαθημάτων.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

- Robinson, K. (2011) *Άλλη λογική. Για μια επανάσταση δημιουργικότητας*. Αθήνα: Εκδόσεις Εν πλω

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις/διαδραστική διδασκαλία, Βιωματικά Εργαστήρια, Ασκήσεις προσομοίωσης, Σεμινάρια, Βιωματικές ασκήσεις.

Σημείωση: Λόγω του βιωματικού χαρακτήρα του μαθήματος, δεν προσφέρεται σε κατηγορίες φοιτητών (π.χ. από κατατακτήριες), να το δηλώσουν κατά την πρώτη, μετά την εισαγωγή τους στο Τμήμα, εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου μόνο για να εξεταστούν, γιατί απαιτείται να το έχουν δηλώσει κατά το εαρινό εξάμηνο που προηγήθηκε και το μάθημα προσφέρθηκε.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU1106/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Ομαδικές-συνεργατικές Εργασίες, Γραπτή εξέταση. Συνυπολογίζονται: Φύλλο εργασίας/εμπέδωσης σε κάθε μάθημα, Πριμοδοτικές Εβδομαδιαίες Εργασίες και κεντρική Εργασία μαθήματος.

ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Κωδικός μαθήματος: A162

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκουσας: Αλεξία Ορφανού, Ε.ΔΙ.Π.

Σκοπός του μαθήματος:

Η εξοικείωση των φοιτητών με την εξέλιξη της αγωγής στον ευρωπαϊκό χώρο.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει να είναι ικανοί να περιγράφουν, να κατανοούν, να διακρίνουν, να συγκρίνουν και να αξιολογούν τους κυριότερους σταθμούς εξέλιξης της αγωγής στην Ευρώπη από την αρχαιότητα μέχρι τη σύγχρονη εποχή.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Η διαχρονική θεώρηση της αγωγής στο τοπικό πλαίσιο της Ευρώπης με ιδιαίτερη έμφαση στην Ελλάδα και με συγκριτική αναφορά μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών.
- Η διαχρονική θεώρηση των κυρίαρχων ιδεολογικών αναπαραστάσεων της έννοιας, του σκοπού και της αξίας που προσδίδονται στην αγωγή.
- Η διαμόρφωση και η υλοποίηση θεσμοποιημένων μορφών της αγωγής διαχρονικά.
- Κοινωνιολογικές, πολιτισμικές, ιδεολογικές, φιλοσοφικές, ιστορικές και ψυχολογικές επιδράσεις στην εξελικτική πορεία της αγωγής.
- Η επίδραση των θεωριών της αγωγής στα εκπαιδευτικά συστήματα και οι τοπικές ιδιομορφίες στο ευρωπαϊκό πλαίσιο.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Μπαμπάλης, Θ. (2014). *Από την Αγωγή στην Εκπαίδευση: επισημάνσεις στην εξέλιξη της παιδαγωγικής επιστήμης*. Αθήνα: Διάδραση.

Mialaret, G. (2002). *Εισαγωγή στις Επιστήμες της Αγωγής*. Αθήνα: Τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδανός.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, διάλογος, ηλεκτρονικές παρουσιάσεις, εποπτικό υλικό, παρουσίαση φοιτητικών εργασιών, εκπαιδευτικές επισκέψεις.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU499/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορικές εξετάσεις και προαιρετική γραπτή ενισχυτική εργασία

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Κωδικός μαθήματος: 136

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Επίκ. Καθηγ. Νικόλαος Αλεξόπουλος,

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με τις σημαντικότερες έννοιες, θεωρίες, αρχές της διοίκησης της εκπαίδευσης και τις λειτουργίες της σχολικής μονάδας.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι φοιτητές και οι φοιτήτριες να:

- γνωρίσουν τις βασικές θεωρίες και αρχές της διοίκησης της εκπαίδευσης
- είναι σε θέση να αξιολογούν πρακτικές εφαρμογές των αρχών και των θεωριών διοίκησης της εκπαίδευσης στο επίπεδο του σχολείου
- εξοικειωθούν με τη δομή, τους συντελεστές και τον τρόπο λειτουργίας της σχολικής μονάδας.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εισαγωγικές έννοιες (οργάνωση, διοίκηση, σχολείο).
- Η ιεραρχική δομή και η διοικητική διάρθρωση του εκπαιδευτικού μας συστήματος.
- Τα διοικητικά όργανα του σχολείου και το έργο τους.
- Επαγγελματικά δικαιώματα και υποχρεώσεις των εκπαιδευτικών.
- Η σχολική μονάδα και το εξωτερικό της περιβάλλον.
- Η έννοια και η σημασία της μελέτης περιπτώσεων (case studies).
- Η διαχείριση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της εκπαίδευσης (έννοια, σπουδαιότητα, λειτουργίες).
- Σχολική ηγεσία (ορισμός, μοντέλα).
- Η δυναμική της ομάδας των εκπαιδευτικών – συλλόγου των διδασκόντων.
- Η έννοια και η διαχείριση του σχολικού κλίματος.
- Ο ρόλος της παρακίνησης των εκπαιδευτικών στο σύγχρονο σχολικό περιβάλλον.
- Αποτελεσματική επικοινωνία και διαχείριση των συγκρούσεων στο σχολείο.
- Ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας των σχολικών μονάδων: Η διαχείριση των υλικών πόρων, της διοικητικής πληροφορίας, του σχολικού χώρου, της υγείας, της ασφάλειας, των σχολικών κρίσεων.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Αλεξόπουλος, Ν. & Μπαμπάλης, Θ. (2021). *Σχολείο και Ηγεσία*. Διάδραση.

Ράπτης, Ν., & Φαράς Χ. (2015). *Η Συνεργατική ηγεσία στην εκπαίδευση. Ο ρόλος της Διεύθυνσης και του Συλλόγου Διδασκόντων*. Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διάλεξη (με χρήση ψηφιακών εποπτικών μέσων), μελέτη περιπτώσεων, διαλογική συζήτηση.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (E-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU415/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ: ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ – ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Κωδικός μαθήματος: Α169

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής Εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 2^ο, 3^ο, 4^ο

Εξάμηνο: 3^ο, 5^ο, 7^ο

Όνομα διδάσκουσας: Αναπλ. Καθηγ. Ελισάβετ Λαζαράκου

Σκοπός του μαθήματος:

Το μάθημα αποσαφηνίζει το εννοιολογικό και θεωρητικό πλαίσιο της εκπαιδευτικής αξιολόγησης, φέρνει σε επαφή με τα μεθοδολογικά εργαλεία και τεχνικές της αξιολόγησης στην τάξη, επισημαίνει καλές παιδαγωγικές πρακτικές και δίνει παραδείγματα εφαρμογής της αξιολόγησης στην εκπαιδευτική πράξη. Ιδιαίτερως εστιάζεται στη διαμορφωτική αξιολόγηση η οποία κατατείνει στην ενδυνάμωση της μάθησης και στη βελτίωση της διδασκαλίας. Το περιεχόμενο του μαθήματος επικεντρώνεται στη σύνδεση της θεωρίας με την πράξη, στην κριτική θεώρηση ζητημάτων σε συνεργατικό περιβάλλον και στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τα προβλήματα που θέτει το πεδίο της αξιολόγησης στην ελληνική και διεθνή εκπαιδευτική πραγματικότητα.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να οριοθετούν το εννοιολογικό περιεχόμενο της αξιολόγησης και να την συσχετίζουν με συναφείς έννοιες.
- Να προσδιορίζουν τον σκοπό, τα προς αξιολόγηση αντικείμενα και τις λειτουργίες της αξιολόγησης. Να αναφέρουν την ιστορική εξέλιξη των συστημάτων αξιολόγησης που εφαρμόστηκαν στην ελληνική εκπαίδευση.
- Να περιγράφουν τις τυπολογίες της αξιολόγησης και να κατατάσσουν περιστάσεις αξιολόγησης στον τύπο που ανήκουν σύμφωνα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους.
- Να προβληματίζονται σχετικά με την αξιοπιστία, την εγκυρότητα και την αντικειμενικότητα του τεστ επίδοσης και να προσδιορίζουν τα πιθανά σφάλματα στη σύνταξή του.
- Να αποσαφηνίζουν την έννοια της διαμορφωτικής αξιολόγησης και να την συσχετίζουν με συναφείς έννοιες. Να εμβαθύνουν στην παιδαγωγική διάσταση της αξιολόγησης μέσω βιωματικών δράσεων.
- Να αντιλαμβάνονται τον σκοπό, τη μεθοδολογία και τις λειτουργίες των εναλλακτικών τεχνικών αξιολόγησης στην τάξη.
- Να αναλύουν τον ρόλο της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου της σχολικής μονάδας και να στοχάζονται κριτικά σχετικά με την ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου. Να εντοπίζουν άξονες, δείκτες ποιότητας και κριτήρια για την αξιολόγηση της σχολικής μονάδας.
- Να εντοπίζουν τις φάσεις και τα στάδια της αυτοαξιολόγησης της σχολικής μονάδας, να συνειδητοποιούν τον ρόλο που διαδραματίζουν οι εκπαιδευτικοί, οι μαθητές, οι γονείς και τα στελέχη της εκπαίδευσης στην αυτοαξιολόγηση της σχολικής μονάδας.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Το εννοιολογικό περιεχόμενο, ο σκοπός, τα αντικείμενα και οι λειτουργίες της αξιολόγησης της μαθησιακής διαδικασίας. Ιστορική εξέλιξη των συστημάτων αξιολόγησης τα οποία έχουν εφαρμοστεί στην ελληνική εκπαίδευση.
- Συγκριτική εξέταση της έννοιας της αξιολόγησης με τις έννοιες *βαθμολογία, επίδοση, εξέταση, ποιότητα στην εκπαίδευση, αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα*.

- Τυπολογίες της αξιολόγησης (εσωτερική/εξωτερική, ποιοτική/ποσοτική, διαμορφωτική/αθροιστική, διαδικασίας/αποτελέσματος). Λειτουργίες της αξιολόγησης στο σύγχρονο σχολείο.
- *Αξιοπιστία, εγκυρότητα και αντικειμενικότητα του τεστ επίδοσης.* Πιθανά σφάλματα του εκπαιδευτικού κατά την σύνταξη και αξιολόγηση του τεστ.
- Η παιδαγωγική-διδασκτική διάσταση της αξιολόγησης της μαθησιακής διαδικασίας: η έννοια της *διαμορφωτικής αξιολόγησης*. Συνεξέταση με τις έννοιες: *αξιολόγηση για τη μάθηση, ανατροφοδότηση και αυτορρύθμιση.*
- *Εναλλακτικές τεχνικές αξιολόγησης* στη σχολική τάξη: περιγραφική αξιολόγηση, αξιολόγηση μέσω παρατήρησης, αξιολόγηση μέσω παραγωγής καλλιτεχνικού έργου, αξιολόγηση μέσω εκπαιδευτικού δράματος, αυτοαξιολόγηση, ετεροαξιολόγηση, αξιολόγηση με πορτφόλιο.
- Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου της σχολικής μονάδας. Θεωρητικά μοντέλα, κριτήρια και δείκτες ποιότητας για την αξιολόγηση της σχολικής μονάδας.
- Η αυτοαξιολόγηση ως στρατηγική για τη βελτίωση της αυτονομίας και της αποτελεσματικότητας της σχολικής μονάδας: ο ρόλος των εκπαιδευτικών, των μαθητών, των στελεχών εκπαίδευσης, των γονέων.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Λαζαράκου, Ε. (2025). *Αξιολόγηση για τη μάθηση. Από τη θεωρία στην πράξη. Διάδραση.*

Κωνσταντίνου Χ. Ι. & Κωνσταντίνου, Ι. Χ. (2017). *Η Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση. Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου, του εκπαιδευτικού και του μαθητή ως θεωρία και πράξη.* Αθήνα: Gutenberg.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις με τη χρήση ψηφιακών μέσων, διάλογος, συνεργατικές δραστηριότητες, μελέτη περιπτώσεων, βιωματικές δραστηριότητες

Ηλεκτρονική τάξη:

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU780/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή ή προφορική εξέταση.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΡΙΣΕΩΝ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Κωδικός μαθήματος: Α177

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 3ο, 4ο

Εξάμηνο: ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Επίκ. Καθηγ. Νικόλαος Αλεξόπουλος,

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι (α) να εξοικειώσει τους φοιτητές/-τριες με την έννοια της στρατηγικής διοίκησης, του κινδύνου και των κρίσεων στο σύγχρονο περιβάλλον των σχολικών μονάδων και (β) να συμβάλει στο να διαδραματίσουν οι μελλοντικοί εκπαιδευτικοί ενεργό και δημιουργικό ρόλο στην ασφαλή λειτουργία του σχολείου.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι φοιτητές και οι φοιτήτριες να:

- Αναγνωρίσουν τη σημασία της στρατηγική σκέψης στα σύγχρονα σχολικά περιβάλλοντα.
- Εξοικειωθούν με έννοιες και συμβάντα που αφορούν τον κίνδυνο, την κρίση και την ασφάλεια στο σχολείο.
- Να ενημερωθούν για τις πολιτικές διαχείρισης κρίσεων στην εκπαίδευση.
- Να λαμβάνουν αποφάσεις και να ασκηθούν στην ενίσχυση της ετοιμότητας του σχολείου απέναντι στην κρίση.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Η θεωρία των συστημάτων - Το σχολείο ως ανοικτό σύστημα.
- Σχολικές οργανώσεις και περιβάλλον.
- Η έννοια της κρίσης και διαχείρισή της από το σχολείο.
- Η διαχείριση του κινδύνου στις σχολικές οργανώσεις.
- Βασικές διαστάσεις της σχολικής διοίκησης.
- Πολιτική και στρατηγική στη διαχείριση των σχολικών κρίσεων .
- Δυναμική της ομάδας και διαχείριση κρίσεων στο σχολείο – Ομάδες διαχείρισης σχολικών κρίσεων.
- Μοντέλα λήψης αποφάσεων - Η λήψη αποφάσεων σε περίοδο κρίσης.
- Μέσα μαζικής ενημέρωσης - κοινωνικής δικτύωσης και σχολικές κρίσεις.
- Η αξιοποίηση των ΤΠΕ σε κρίσιμες καταστάσεις στον χώρο του σχολείου.
- Ιατρική μέριμνα και αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών.
- Η πρακτική όψη της διαχείρισης των σχολικών κρίσεων. Η ετοιμότητα του σχολείου απέναντι στην κρίση.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Παπαβασιλείου, Β., Ξανθάκου, Γ., Νικολάου, Ε., & Καϊλα, Μ. (Επιμ.) (2023). *Προκλήσεις και κρίσεις: ενέργεια, επισιτισμός, πανδημίες, και άλλο, τι; Διάδραση*.

Hopkin, P. (2021). *Αξιολόγηση και διαχείριση κινδύνων*. Προπομπός.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διάλεξη (με χρήση ψηφιακών εποπτικών μέσων), μελέτη περιπτώσεων, διαλογική συζήτηση.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (E-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU1148/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή ή προφορική εξέταση μελετών περίπτωσης.

ΜΟΥΣΕΙΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ

Κωδικός μαθήματος: A167

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Καθηγ. Κωνσταντίνος Δ. Μαλαφάντης

Σκοπός του μαθήματος:

Το μάθημα έχει ως στόχο την εισαγωγή των φοιτητριών/τών στο γνωστικό αντικείμενο της Μουσειοπαιδαγωγικής ως κλάδου της Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής, την εξοικείωσή τους με τη θεωρία και την πράξη της μουσειακής εκπαίδευσης και τη λειτουργική διασύνδεσή της με την τυπικά παρεχόμενη εκπαίδευση προωθώντας παράλληλα και τον κριτικό στοχασμό μέσα από έργα τέχνης.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές/τριες μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

- κατανοούν τα μουσεία ως πολιτιστικούς φορείς μη τυπικής εκπαίδευσης, που συλλέγουν, επιμελούνται, ερμηνεύουν και εκθέτουν τον υλικό πολιτισμό και τα τεκμήρια της εθνικής ιστορικής μνήμης και αποτελούν συνδυασμένο γνωστικό πεδίο πολλών επιστημών (αρχαιολογίας, ιστορίας, λαογραφίας, παιδαγωγικής κ.ά.),
- μετασχηματίζουν αποτελεσματικά τη μουσειακή εμπειρία σε εξατομικευμένη μάθηση, που οδηγεί στη διαμόρφωση εθνικής αυτογνωσίας, πολιτισμικών αξιών, στην απόκτηση νέων γνώσεων, δεξιοτήτων και εμπειριών, στην ανάπτυξη της ερευνητικής διάθεσης, της δημιουργικής έκφρασης και στην ψυχαγωγία,
- συνδέουν λειτουργικά τα Αναλυτικά Προγράμματα της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με τη μουσειακή γνώση και εμπειρία,
- αξιοποιούν σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις για τη μάθηση και την άτυπη/εναλλακτική εκπαίδευση σε ανάλογους χώρους,
- σχεδιάζουν και να αξιολογούν Προγράμματα που αφορούν την ευρύτερη καλλιτεχνική δημιουργία σε χώρους τέχνης ή μουσείων,
- αξιοποιούν παιδαγωγικά τα έργα τέχνης και τα εκθέματα των μουσείων, ανάλογα με την ηλικία των επισκεπτών-θεατών,
- υλοποιούν δημιουργικές δράσεις και εφαρμογές για ομάδες διαφορετικής κοινωνικής/εθνικής προέλευσης.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Η Μουσειοπαιδαγωγική ως κλάδος της Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής. Ορισμός, αντικείμενο και στόχοι της Μουσειοπαιδαγωγικής.
- Μουσειακή αγωγή και εκπαίδευση: αφετηρίες, τάσεις, προοπτικές στην Ελλάδα και διεθνώς.
- Το μουσείο ως φορέας άτυπης εκπαίδευσης και ως περιβάλλον μάθησης και δημιουργικότητας: σύγχρονες προσεγγίσεις.
- Η παιδαγωγική διάσταση της μελέτης μουσειακών αντικειμένων, συλλογών και εν γένει του υλικού πολιτισμού.
- Θεωρητικές προσεγγίσεις στη μουσειακή εκπαίδευση: θεωρίες μάθησης, οικοδόμησης της γνώσης και επικοινωνίας.
- Μέθοδοι, μέσα και πολιτικές στη μουσειακή αγωγή και εκπαίδευση.
- Ο ρόλος της/του μουσειοπαιδαγωγού: φυσιογνωμία, δεξιότητες, εκπαίδευση. Σχεδιασμός μουσειακών εκπαιδευτικών εφαρμογών και δράσεων για διάφορες κοινωνικές ομάδες (παιδιά, εφήβους, ενηλίκους, οικογένειες, ΑμεΑ, σχολικές ομάδες,

ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, κ.ά.) και διαφορετικά είδη μουσείων και συλλογών.

- Μουσείο και Σχολείο: η σχέση τους σε ένα νέο πλαίσιο, ο ρόλος των εκπαιδευτικών, προκλήσεις και προοπτικές μιας δημιουργικής συνεργασίας, σύνδεση με τα Αναλυτικά Προγράμματα της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
- Μουσειακή εκπαίδευση σε ψηφιακό περιβάλλον: η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών.
- Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της μάθησης στα μουσεία: νέες προσεγγίσεις και μεθοδολογία.
- Προγραμματισμένες επισκέψεις σε μουσεία και εκθέσεις της Αθήνας κ.ά.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

1η επιλογή:

Sharon E. Shaffer, *Το παιδί και το μουσείο. Θεωρητικές προσεγγίσεις και παιδαγωγικές πρακτικές* (επιμ. Κ. Δ. Μαλαφάντης), εκδ. Ινστιτούτο του Βιβλίου – Καρδαμίτσα, Αθήνα 2019.

2η επιλογή:

Γιώργος Κόκκινος & Ευγενία Αλεξάκη (επιμ.), *Διεπιστημονικές προσεγγίσεις στη μουσειακή αγωγή*, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2002.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια και προγραμματισμένες επισκέψεις σε μουσεία της Αθήνας κ.ά.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU553/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις και προαιρετική πριμοδοτική εργασία, θεωρητική ή ερευνητική.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΣ – ΑΞΙΑΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κωδικός μαθήματος: A168

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Απόστολος Κατσίμπρας, Ε.ΔΙ.Π.

Σκοπός του μαθήματος:

Οι φοιτητές θα προσεγγίσουν ερευνητικά θέματα και προβλήματα, τα οποία αναφέρονται τόσο στο επικρατούν σύστημα αξιών όσο και στην παρακμή και κρίση των αξιών, και θα διαμορφώσουν μian εμπεριστατωμένη εικόνα των δυνατοτήτων αλλά και των ορίων της εκπαίδευσης στην προώθηση και ανάπτυξη αξιών στη σχολική μονάδα.

Μαθησιακοί στόχοι:

Ένας από τους βασικούς μαθησιακούς στόχους του μαθήματος είναι η περιγραφή και κατανόηση της μεταβλητότητας των αξιών μέσα στον χρόνο και η ανάδειξη της ευθύνης της αγωγής και της εκπαίδευσης για τη διαμόρφωση ενός συμπαγούς αξιακού συστήματος στη συνείδηση του μαθητή. Ένας παραπληρωματικός στόχος είναι η ανάπτυξη της αυτονομίας του μαθητή αλλά και του αισθήματος του 'συνανήκειν', πράγμα που σημαίνει την απάλειψη

στερεοτύπων και προκαταλήψεων μέσα από τον διάλογο αξιών διαφορετικών πολιτισμών. Στο πλαίσιο αυτών των προβληματισμών θα αξιοποιήσουμε την Τέχνη για τη βιωματική επεξεργασία των αξιών μέσα από την ανίχνευση διαφορετικών συναισθημάτων και διαφορετικής κοσμοθεωρίας και φιλοσοφίας της ζωής.

Τέλος θα ασχοληθούμε με τις σύγχρονες προτάσεις και θα επεξεργασθούμε ποικίλα μοντέλα για τη 'διδασκαλία' των αξιών.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα ασχοληθούμε με το θέμα της μεταβολής και της μεταβλητότητας των αξιών καθώς και με τη διαμόρφωση του αξιακού συστήματος και του ηθικού κώδικα στην ύστερη νεωτερικότητα. Θα προβάλουμε τις επικρατούσες αξίες αλλά και τα ηθικά διλήμματα που τις συνοδεύουν, δηλ. από το ένα μέρος τη χρησιμοθηρική γνώση, η οποία αναφέρεται στην 'αγορά' και από το άλλο μέρος την παιδευτική αποστολή του σχολείου. Θα εκθέσουμε τον άνθρωπο ως 'αξία' μέσα στον χρόνο και θα ασχοληθούμε με την ελευθερία ως ανθρωπολογική και ατομική αξία, αναδεικνύοντας τις αξίες που 'πρέπει' να επικρατούν σε μια πολυπολιτισμική κοινωνία. Τέλος θα θεματοποιήσουμε τις αξίες και θα επεξεργασθούμε διάφορα μοντέλα διδασκαλίας των αξιών.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Ελευθεράκης, Θ. & Οικονομίδης, Β. (2018). *Παιδαγωγική και Κοινωνιολογία της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων*. Διάδραση.

Καντζάρα, Β. (2011). *Τα όρια της εκπαίδευσης*. Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Εισήγηση/ Παρουσίαση, Βιωματική και Ενσυναισθητική Προσέγγιση, Προσομοίωση και Παιχνίδι Ρόλων, Εκπαιδευτική Επίσκεψη – Επικουρική/ Βοηθητική Διδασκαλία (φροντιστήρια) – προαιρετική εκπόνηση και παρουσίαση πριμοδοτικής εργασίας.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU541/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορική ή γραπτή εξέταση

ΣΧΟΛΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ, ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ

Κωδικός μαθήματος: Α166

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκουσας: Αναπλ. Καθηγ. Κωνσταντίνα Τσώλη

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η προσέγγιση και εμβάθυνση σε θέματα που αφορούν τη σχολική κοινωνικοποίηση, τη διαφοροποίηση των μαθητών και την κοινωνική τους ένταξη. Στο πλαίσιο της νέας, παγκόσμιας εκπαιδευτικής τάσης που υποστηρίζει την προαγωγή των αξιών

της ισότητας, της κοινωνικής δικαιοσύνης και της αποδοχής της διαφορετικότητας προτάσσεται το αίτημα διασφάλισης της ισότιμης πρόσβασης όλων ανεξαιρέτως των μαθητών στο εκπαιδευτικό αγαθό. Το μάθημα πραγματεύεται ενδεικτικά τις ακόλουθες θεματικές ενότητες: οριοθέτηση και ιστορική ανασκόπηση της κοινωνικοποίησης του παιδιού στο σχολείο από την αρχαία στη νεότερη και σύγχρονη Ελλάδα, διαφοροποιημένη παιδαγωγική, ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, ένταξη ομάδων στο κοινωνικό σύνολο, η ετερογένεια και η διαφορετικότητα ως συνθήκες σχολικού κλίματος και διδασκαλίας.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να:

- εξοικειωθούν με βασικές έννοιες που σχετίζονται με το πεδίο της κοινωνικοποίησης στο σχολείο,
- γνωρίζουν και να στέκονται κριτικά απέναντι σε δύο ιδιαίτερα μοντέλα κοινωνικοποίησης του παιδιού, Kibbutz και China,
- κάνουν μια αναδρομή στην κοινωνικοποίηση του παιδιού στην Ελλάδα (αρχαία, νεότερη και σύγχρονη Ελλάδα),
- διακρίνουν τα μοντέλα της Σχολικής Κοινωνικοποίησης (συστημικό, κοινωνικό, ψυχαναλυτικό, συνθετικό),
- διακρίνουν τις βασικές έννοιες και μοντέλα της Παιδαγωγικής της Ένταξης και
- αναγνωρίζουν την ετερογένεια των μαθητών (π.χ. φύλο, πολιτισμός) ως παράγοντα οικοδόμησης της διδασκαλίας.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Κοινωνικοποίηση του παιδιού στο σχολείο: Εισαγωγικές έννοιες και ιστορική ανασκόπηση
- Κοινωνικοποίηση του παιδιού στην αρχαία, νεότερη και σύγχρονη Ελλάδα
- Kibbutz και China: Δυο ιδιαίτερα κοινωνικά μοντέλα κοινωνικοποίησης του παιδιού
- Ζητήματα ανταπόκρισης στην κοινωνική και πολιτισμική ετερογένεια του σύγχρονου σχολείου
- Αναγνώριση των διαφορών: από τη θεωρία στην εκπαιδευτική πράξη
- Δημιουργία ενταξιακών σχολικών περιβαλλόντων μάθησης
- Διαφοροποιημένη διδασκαλία

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Τσιπλητάρης, Αθ. (2011). *Η κοινωνικοποίηση του παιδιού*. Διάδραση.

Μπαμπάλης, Θ. (2011). *Η κοινωνικοποίηση του παιδιού στη σχολική τάξη: ο ρόλος του εκπαιδευτικού*. Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Διαδραστική διδασκαλία, Βιωματικές και συνεργατικές δραστηριότητες

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU1102/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές Εξετάσεις

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Κωδικός μαθήματος: Α170

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής Κατάρτισης

Έτος σπουδών: 2ο

Εξάμηνο: Εαρινό

Όνομα διδάσκουσας: Επίκ. Καθηγ. Άννα Τσιμπουκλή

Σκοπός του μαθήματος:

Η εισαγωγή των νέων φοιτητών/τριών στις βασικές θεωρίες της Εκπαίδευσης Ενηλίκων.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να εντοπίζουν τις ανάγκες των ενήλικων εκπαιδευόμενων.
- Να διακρίνουν τις βασικές θεωρίες της Εκπαίδευσης Ενηλίκων και τις αρχές αυτών.
- Να αναλύουν τον σύγχρονο ρόλο του/της Εκπαιδευτή Ενηλίκων
- Να συνδέουν τα προγράμματα μη τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης με τις ανάγκες των ενήλικων εκπαιδευόμενων.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Βασικές έννοιες της εκπαίδευσης ενηλίκων
- Ο ορισμός της ενηλικιότητας (Gould, Jung)
- Διερεύνηση εκπαιδευτικών αναγκών ενηλίκων και εμπόδια στη μάθηση (P.Cross)
- Κεντρικές θεωρίες της Εκπαίδευσης Ενηλίκων (M. Knowles, P. Freire, P. Jarvis, Rogers, G. Bateson κλπ.).
- Τύποι Μάθησης (K. Illeris)
- Μοντέλο D. Kolb και εφαρμογή στον σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων
- Θεωρία Μετασχηματισμών (Jack Mezirow).
- Διερεύνηση αναγκών ενηλίκων
- Η Εναρκτήρια Συνάντηση και οι Ενεργητικές τεχνικές μάθησης
- Κατανόηση του ρόλου και των ορίων του εκπαιδευτή ενηλίκων.
- Σχεδιασμός προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων – ορισμός πλαισίου-τυπική, μη-τυπική, άτυπη μάθηση
- Μέτρηση ικανοποίησης εκπαιδευόμενων.
- Αυτοαξιολόγηση εκπαιδευτή, κριτικός αναστοχασμός, αξιολόγηση εκπαιδευτικού προγράμματος.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Βρεττός, Ι. & Καψάλης, Α. (2015). *Μικροδιδασκαλία και άσκηση διδακτικών δεξιοτήτων*. Αθήνα: Διάδραση (Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο: 86056319).

Βρεττός, Ι. (2018). *Μη λεκτική συμπεριφορά Εκπαιδευτικού-Μαθητή*. Αθήνα: Διάδραση (Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο: 86056307).

Jarvis, P. (2007). *Οι θεμελιωτές της Εκπαίδευσης Ενηλίκων*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Jarvis, P. (2004). *Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση και Κατάρτιση*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Illeris, K. (2016). *Ο τρόπος που μαθαίνουμε: Οι πολλαπλές διαστάσεις της μάθησης στην τυπική και άτυπη εκπαίδευση*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Κεδράκα, Κ., Φύλλιπς, Ν. (2017). *Σχεδιασμός Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων*. Θεσσαλονίκη: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ

Knowles, S, M., Holton, F.E., Swanson, A.R. (2011). *Ο ενήλικας μαθητής: Το απόλυτο εγχειρίδιο στην Εκπαίδευση Ενηλίκων και την Ανάπτυξη Ανθρώπινων Πόρων*. Αθήνα: University Studio Press.

Mezirow, Jack (2007). *Μετασχηματίζουσα Μάθηση*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Παυλή-Κορρέ Μ. & Λευθεριώτου, Π. (2020). *Σχεδιασμός Προγραμμάτων μη τυπικής εκπαίδευσης ενηλίκων – διά ζώσης εκπαίδευσης και ηλεκτρονικής μάθησης*. Αθήνα: Ύψιλον.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, βιωματικές δραστηριότητες, ομάδες εργασίας

Ηλεκτρονική τάξη:

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU858/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορικές εξετάσεις, προαιρετική ενισχυτική εργασία.

ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ, ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ, ΘΕΩΡΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Κωδικός μαθήματος: Α171

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής Κατάρτισης

Έτος σπουδών: 2ο

Εξάμηνο: Χειμερινό

Όνομα διδάσκουσας: Επίκ. Καθηγ. Άννα Τσιμπουκλή

Σκοπός του μαθήματος:

Η εισαγωγή των νέων φοιτητών/τριών στις βασικές θεωρίες της Δια βίου μάθησης και των πολιτικών αυτής.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να εντοπίζουν τις βασικές αρχές της Δια βίου μάθησης.
- Να διακρίνουν τις βασικές πολιτικές σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο.
- Να αναλύουν το ρόλο του/της Δια βίου μάθησης στην ένταξη κοινωνικά ευάλωτων ομάδων.
- Να συνδέουν τη Δια βίου μάθηση με τον σύγχρονο ρόλο του/της εκπαιδευτικού.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Βασικές έννοιες και ορισμοί της διά βίου μάθησης
- Θεωρίες διά βίου μάθησης
- Πολιτικές διά βίου μάθησης στην Ευρώπη και την Ελλάδα
- Κατάρτιση, τυπική, μη-τυπική και άτυπη εκπαίδευση
- Διά βίου μάθηση σε χώρους εργασίας και συνεχής επαγγελματική ανάπτυξη

- Εφαρμογή προγραμμάτων διά βίου μάθησης στο σχολικό περιβάλλον
- Δεξιότητες ζωής, κίνητρα συμμετοχής και διά βίου μάθηση
- Διά βίου μάθηση και απασχόληση
- Σχεδιασμός προγραμμάτων διά βίου μάθησης
- Διά βίου μάθηση και κοινωνική ένταξη
- Διά βίου μάθηση και τρίτη ηλικία
- Εφαρμογές και παραδείγματα προγραμμάτων διά βίου μάθησης στην Ελλάδα
- Ψηφιακή ένταξη και διά βίου μάθηση

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Παυλή-Κορρέ Μ. & Λευθεριώτου, Π. (2020). Σχεδιασμός Προγραμμάτων μη τυπικής εκπαίδευσης ενηλίκων – διά ζώσης εκπαίδευσης και ηλεκτρονικής μάθησης. Αθήνα: Ύψιλον.

Πρόκου, Ε. (2020). Πολιτικές Εκπαίδευσης Ενηλίκων και Διά βίου μάθησης. Αθήνα: Διόνικος

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, βιωματικές δραστηριότητες, ομάδες εργασίας

Ηλεκτρονική τάξη:

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU912/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορικές εξετάσεις, προαιρετική ενισχυτική εργασία.

**ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΟΜΑΔΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΕΝΗΛΙΚΩΝ**

Κωδικός μαθήματος: A172

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής Κατάρτισης

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: Χειμερινό

Όνομα διδάσκουσας: Επίκ. Καθηγ. Άννα Τσιμπουκλή

Σκοπός του μαθήματος:

Η εισαγωγή των νέων φοιτητών/τριών στις βασικές θεωρίες της Δυναμικής των Ομάδων στην Εκπαίδευση Ενηλίκων.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να εντοπίζουν τις βασικές αρχές των κεντρικών θεωριών για τις ομάδες.
- Να διακρίνουν τους πολλαπλούς ρόλους των εκπαιδευόμενων στις ομάδες.
- Να αναλύουν το ρόλο του/της Εκπαιδευτή ως διευκολυντή των ομαδικών διεργασιών.
- Να συνδέουν τη δυναμική με τη διεργασία των ομάδων.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Ορισμός της δυναμικής και διεργασίας των ομάδων
- Τα πέντε στάδια εξέλιξης των ομάδων κατά Tuckman
- Οι τρεις βασικές υποθέσεις του Bion για τις ομάδες

- Ρόλοι στις ομάδες και στους οργανισμούς
- Οι ομάδες κατάρτισης (t-groups) του Kurt Lewin
- Οι πολλαπλοί ρόλοι των μελών στην ομάδα
- Ο ρόλος του αποδιοπομπαίου τράγου και η συνοχή της ομάδας
- Άγχος, μηχανισμοί άμυνας, αντιστάσεις στις ομάδες
- Προσέγγιση κοινωνικά περιθωριοποιημένων ομάδων
- Συμμόρφωση και αλλαγή στις ομάδες
- Οι 'κλειστές ομάδες'
- Ενδυνάμωση της επικοινωνίας στην ομάδα και εμπόδια αλλαγής.
- Ο ρόλος και τα όρια του εκπαιδευτή στην ομάδα

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Amado, G. & Ambrose, (2001). The transitional Approach to Change. UK: Routledge

Douglas, T.D. (1997). Η επιβίωση στις Ομάδες. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Jacques, D. (2004). Μάθηση σε ομάδες. Αθήνα: Μεταίχμιο

Ναυρίδης, Κ. (2005). Ψυχολογία των Ομάδων. Αθήνα: Παπαζήσης

Πουλόπουλος, Χ. & Τσιμπουκλή, Α. (2016). Δυναμική των Ομάδων και Αλλαγή στους Οργανισμούς. Αθήνα: Τόπος.

Τσιμπουκλή, Α. (2010). Δυναμική της ομάδας και επικοινωνία στην εκπαίδευση ενηλίκων.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, βιωματικές δραστηριότητες, ομάδες εργασίας

Ηλεκτρονική τάξη:

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU913/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορικές εξετάσεις, προαιρετική ενισχυτική εργασία.

ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΟΥΣΙΩΝ

Κωδικός μαθήματος: Α173

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής Κατάρτισης

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: Εαρινό

Όνομα διδάσκουσας: Επίκ. Καθηγ. Άννα Τσιμπουκλή

Σκοπός του μαθήματος:

Η εισαγωγή των νέων φοιτητών στη Δια βίου μάθηση και την Πρόληψη της Χρήσης Ουσιών

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να εντοπίζουν τα αίτια της έναρξης της χρήσης ουσιών.
- Να διακρίνουν τις κατάλληλες παρεμβάσεις πρόληψης σε επίπεδο ατόμου, ομάδας, κοινότητας

- Να αναλύουν τις θεωρητικές, επιστημολογικές, μεθοδολογικές διαστάσεις των προγραμμάτων Δια βίου μάθησης
- Να συνδέουν τα προγράμματα Δια βίου μάθησης με τα προγράμματα πρόληψης της χρήσης ουσιών.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Ορισμός, αιτιολογία και επικράτηση του φαινομένου
- Ψυχοκοινωνικοί παράγοντες
- Το μοντέλο οικογένειας
- Ο ρόλος των ομηλίκων και σημαντικών άλλων
- Πρόληψη και Έγκαιρη Παρέμβαση: παράγοντες κινδύνου και προστατευτικοί παράγοντες
- Διερεύνηση των μοντέλων και εργαλείων πρόληψης
- Πρωτογενής, δευτερογενής, τριτογενής πρόληψη
- Ο ρόλος της οικογένειας και του δικτύου κοινωνικής στήριξης
- Τα στάδια της αλλαγής
- Συνέντευξη κινητοποίησης για αλλαγή
- Ο ρόλος των ΜΜΕ και του διαδικτύου
- Πρόληψη της υποτροπής και ανάπτυξη δικτύων κοινωνικής υποστήριξης
- Η σημασία της εκπαιδευτικής ένταξης στην κοινωνική ένταξη
- Ο ρόλος του σχολικού περιβάλλοντος στην προσέγγιση και παραπομπή

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

EMCDDA (2020). ESPAD Report 2019 — Results from the European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs. Lisbon:EMCDDA

Edwards, Griffith (2000). Alcohol: The World's Favorite Drug. NY: St. Martin's Press .

Shapiro, Harry (2009). Drugs: Ένας πλήρης οδηγός για τις νόμιμες και τις παράνομες ψυχοδραστικές ουσίες. Αθήνα: ΚΕΘΕΑ-EPEYNHTEΣ.

Stanton, Duncan, M. (2009). Οικογενειακή θεραπεία για την κατάχρηση ουσιών και την εξάρτηση. ΚΕΘΕΑ-EPEYNHTEΣ

Velasquez, Mary Marden, (2008). Ομαδική θεραπεία για κατάχρηση ουσιών :Ένα εγχειρίδιο θεραπειάς για τα στάδια της αλλαγής . ΚΕΘΕΑ-EPEYNHTEΣ

Λυκούδης, Η.Π. (2009). Η δύναμη του μυρμηγκιού. Από το νόημα της χρήσης στην ουσία της θεραπείας. ΚΕΘΕΑ-EPEYNHTEΣ.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, βιωματικές δραστηριότητες, ομάδες εργασίας

Ηλεκτρονική τάξη:

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU914/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορικές εξετάσεις, προαιρετική ενισχυτική εργασία.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΦΙΛΑΝΑΓΝΩΣΙΑ

Κωδικός μαθήματος: A175

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκουσας: Βασιλική Νίκα, Ε.ΔΙ.Π.

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/τριών στην κατανόηση των αρχών σχεδιασμού εκπαιδευτικού και παιδαγωγικού υλικού για την ανάγνωση και τη φιλαναγνωσία. Επίσης, η επαφή τους με βασικές θεωρίες μάθησης και στρατηγικές ανάγνωσης και η σύνδεση αυτών με τις θεωρητικές προσεγγίσεις του σχεδιασμού, τα κριτήρια αξιολόγησης εκπαιδευτικού υλικού και την παραγωγή πρωτότυπου εκπαιδευτικού υλικού τόσο για την ανάγνωση ως μαθησιακή διαδικασία όσο και για τη φιλαναγνωσία.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

- επινοούν, να κατασκευάζουν και να διαμορφώνουν κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό, από αναπτυξιακή και παιδαγωγική πλευρά, για τη διδασκαλία της ανάγνωσης και της φιλαναγνωσίας,
- συνδέουν τις θεωρίες μάθησης και τις στρατηγικές ανάγνωσης με τις μεθοδικές αρχές σχεδιασμού εκπαιδευτικού υλικού,
- κατανοούν τις διαφορετικές μεθοδολογίες σχεδιασμού εκπαιδευτικού υλικού,
- διακρίνουν τα διαφορετικά είδη εκπαιδευτικού υλικού για την ανάγνωση και τη φιλαναγνωσία,
- περιγράφουν τον σκοπό και τους επιμέρους στόχους του κάθε εκπαιδευτικού υλικού,
- αντιλαμβάνονται τη διαφοροποίηση των εκπαιδευτικών υλικών που στοχεύουν στην πρώτη ανάγνωση και για τη λογοτεχνία,
- προβληματίζονται σχετικά με τα ήδη υπάρχοντα υλικά (ψηφιακά και παραδοσιακά) που υπάρχουν σε άτυπα περιβάλλοντα μάθησης (π.χ. διαδίκτυο),
- αξιολογούν τα ποικίλα εκπαιδευτικά υλικά για την ανάγνωση και τη φιλαναγνωσία,
- δημιουργούν και να παράγουν εκπαιδευτικά υλικά σύμφωνα με διάφορες θεωρητικές προσεγγίσεις και τους εκάστοτε στόχους.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- 1) Αποσαφήνιση των όρων «εκπαιδευτικό», «διδασκτικό» και «παιδαγωγικό» υλικό (είδη, διαφορές, στόχευση).
- 2) Δημιουργικότητα, καινοτομία και εκπαιδευτικό υλικό.
- 3) Θεωρίες μάθησης (κονστрукτιβισμός, θεωρία γνωστικού φορτίου), ανάγνωσης και λογοτεχνίας και εκπαιδευτικό υλικό.
- 4) Θεωρίες σχεδιασμού εκπαιδευτικού υλικού (Θεωρία Διδακτικού Σχεδιασμού, Ταξινομίες Gagné & Bloom).
- 5) Είδη εκπαιδευτικού υλικού (παραδοσιακό, ψηφιακό, ειδικό).
- 6) Ζητήματα αξιολόγησης του εκπαιδευτικού υλικού.
- 7) Διερεύνηση σύγχρονων ψηφιακών εργαλείων για την ανάπτυξη πρωτογενούς εκπαιδευτικού υλικού για την ανάγνωση και τη φιλαναγνωσία.
- 8) Σχεδιασμός και παραγωγή παραδοσιακού εκπαιδευτικού υλικού.
- 9) Σχεδιασμός και παραγωγή ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού.
- 10) Σχεδιασμός και παραγωγή ειδικού εκπαιδευτικού υλικού.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

1η επιλογή:

Κων/νος Δ. Μαλαφάντης, *Το παιδί και η ανάγνωση*, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2005, I.D. 22464

2η επιλογή:

Κων/νος Δ. Μαλαφάντης, *Παιδαγωγική της λογοτεχνίας*, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2015, I.D. 50658124

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, συζήτηση, μελέτη περιπτώσεων, ηλεκτρονικές παρουσιάσεις, παρουσίαση εργασιών

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU1043/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορική εξέταση ή απαλλακτική εργασία (δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού)

ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ: ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

Κωδικός μαθήματος: A174

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκουσας: Μαρία Κοκολάκη, Ε.ΔΙ.Π.

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/τριών στην ανθρωπολογία της εκπαίδευσης ως επιμέρους ανθρωπολογικού κλάδου, η επαφή τους με βασικές αρχές, θεωρητικές προσεγγίσεις και σημαντικούς εκπροσώπους, η εξοικείωσή τους με την ανθρωπολογική μεθοδολογία έρευνας μέσα από εθνογραφικές μελέτες και επιλεγμένα ζητήματα, καθώς και η απόκτηση μιας ευρείας και ολιστικής οπτικής της εκπαίδευσης και των διαδικασιών παραγωγής/αναπαραγωγής της γνώσης σε ποικίλα κοινωνικά και πολιτισμικά πλαίσια.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

αναλύουν τη σχέση μεταξύ ανθρωπολογίας και εκπαίδευσης

περιγράφουν τις βασικές αρχές, έννοιες και τάσεις της ανθρωπολογίας της εκπαίδευσης

αντιλαμβάνονται τη διαφοροποίηση της διαδικασίας μάθησης και των εκπαιδευτικών συστημάτων σε ποικίλα πολιτισμικά συγκείμενα καθώς και της δόμησης και αναπαραγωγής της γνώσης σε άτυπα πλαίσια μάθησης

προβληματίζονται σχετικά με τον ρόλο του παιχνιδιού για τη μετάδοση της γνώσης σε τυπικά και άτυπα πλαίσια μάθησης

αντιλαμβάνονται την έννοια της ψηφιακής ανθρωπολογίας και τη συμβολή της στην κατανόηση και ανάλυση της ψηφιακής μάθησης,

αντιλαμβάνονται τον ρόλο της εκπαίδευσης στη διαχείριση της πολιτισμικής ετερότητας για την καλλιέργεια του αμοιβαίου σεβασμού και της αποδοχής της διαφορετικότητας καθώς και για την άρση προκαταλήψεων

περιγράφουν την πολιτισμική ποικιλομορφία, τη διαμόρφωση της πολιτισμικής ταυτότητας και ετερότητας, τις διαστάσεις της περιθωριοποίησης και του αποκλεισμού καθώς και την ελληνική εμπειρία σε σχέση με ζητήματα πολιτισμικού πλουραλισμού και αποκλεισμών

κατανοούν τις αρχές και τη μεθοδολογία της ανθρωπολογικής έρευνας και την προσφορά τους στην εκπαίδευση/εκπαιδευτική έρευνα.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Το μάθημα διερευνά πώς η ανθρωπολογία μπορεί να συμβάλει στην κατανόηση της εκπαιδευτικής θεωρίας και πράξης. Εξετάζει τις λειτουργίες της εκπαίδευσης σε όλο το εύρος της και σε ποικίλα πλαίσια. Εστιάζει στη συμβολή των μεθόδων ανθρωπολογικής έρευνας στην εκπαίδευση και την εκπαιδευτική έρευνα. Ταυτόχρονα, ασχολείται με τις διαδικασίες διδασκαλίας και μάθησης σε διαφορετικά πολιτισμικά συγκείμενα, με τα συστήματα (ανα)παραγωγής της γνώσης εν γένει, με πτυχές της διδασκαλίας και της μάθησης καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής, καθώς και με τυπικές (θεσμικές) και άτυπες πρακτικές στον μη δυτικό κόσμο, χρησιμοποιώντας παραδείγματα εθνογραφικών μελετών. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζεται η μελέτη της παιδικής ηλικίας από την ανθρωπολογία και ο ρόλος του παιχνιδιού στην πολιτισμική και κοινωνική μάθηση. Επίσης, επιλέγονται για μελέτη ενδεικτικά σημαντικά ζητήματα, όπως η συμβολή της ανθρωπολογίας στην ψηφιακή εκπαίδευση, η πολιτική των ταυτοτήτων, ο πολιτισμικός πλουραλισμός, οι ανισότητες και οι αποκλεισμοί στην εκπαίδευση, η εκπαίδευση ιθαγενών και μειονοτικών πληθυσμών.

Συγκεκριμένα:

10. Ανθρωπολογία (αντικείμενο, εννοιολόγηση και ιστορική ανασκόπηση).
11. Λειτουργίες της εκπαίδευσης και ανθρωπολογική οπτική.
12. Ανθρωπολογία της εκπαίδευσης: ιστορία του κλάδου, σημαντικοί εκπρόσωποι και οπτικές.
13. Η ανθρωπολογική μέθοδος και η εφαρμογή της στην εκπαίδευση-εκπαιδευτική έρευνα.
14. Σημαντικές εθνογραφικές μελέτες στην ανθρωπολογία της εκπαίδευσης
15. Ανθρωπολογία, παιδική ηλικία και παιχνίδι.
16. Ζητήματα δόμησης, μετάδοσης/αναπαραγωγής της γνώσης και διαδικασίες μάθησης σε ποικίλα πολιτισμικά συγκείμενα και εκπαιδευτικά πλαίσια: ιθαγενής/παραδοσιακή/τοπική γνώση και εθνογραφικά παραδείγματα από αναπτυσσόμενες χώρες.
17. Ψηφιακή ανθρωπολογία, εθνογραφία και ψηφιακή εκπαίδευση: νέες μαθησιακές ταυτότητες, ψηφιακά μαθησιακά περιβάλλοντα, πολυγραμματισμοί, δίκτυα, προθετικότητα.
18. Η πολιτική των ταυτοτήτων: ταυτότητα, ετερότητα, εθνοτισμός, εθνικισμός.
19. Ζητήματα πολυπολιτισμικής συγκρότησης των σύγχρονων κοινωνιών και τον πολιτισμικό πλουραλισμό καθώς και τη διαχείρισή τους στην εκπαίδευση: παγκοσμιοτικοποίηση, αίσθηση του τόπου, απεδανοποίηση, πολιτισμικός πλουραλισμός/πολιτισμική ποικιλομορφία, μετανάστευση, μειονότητες, ανισότητες,

αποκλεισμοί, η διαχείριση της πολυπολιτισμικότητας στην ελληνική εκπαιδευτική πολιτική και πράξη: μειονοτική, διαπολιτισμική, ομογενειακή εκπαίδευση.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

- Σωτηρόπουλος, Λ. (2013). *Ανθρωπολογία στην εκπαίδευση: Τι μπορεί να προσφέρει η πολιτισμική ανθρωπολογία στην εκπαίδευση*. Κριτική: Αθήνα.
- Kottak, C. P. (2025) Εισαγωγή στην Ανθρωπολογία. Παράθυρο στον κόσμο. 10^η έκδ. Β. Λαλιώτη, Ι. Μάνος & Μ. Σπυριδάκης (Επιμ.), ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α. ΤΖΙΟΛΑ & ΥΙΟΙ Α.Ε.
- Eriksen, H.T. (2007) *Μικροί τόποι, μεγάλα ζητήματα. Μια εισαγωγή στην κοινωνική και πολιτισμική ανθρωπολογία*. Αθήνα: Κριτική.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, διάλογος, ηλεκτρονικές παρουσιάσεις, εποπτικό υλικό, μελέτες περίπτωσης, παρουσίαση φοιτητικών εργασιών

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU1097/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορική εξέταση ή απαλλακτική εργασία.

ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ

Κωδικός μαθήματος: A176

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 4ο

Εξάμηνο: Εαρινό

Όνομα διδάσκοντος: Διδάσκων-ουσα με το πρόγραμμα «Απόκτηση ακαδημαϊκής διδακτικής εμπειρίας σε νέους επιστήμονες κατόχους διδακτορικού» (ΕΣΠΑ)

Σκοπός του μαθήματος:

Το μάθημα εξετάζει την σχέση μεταξύ εκπαιδευτικών συστημάτων, συστημάτων κατάρτισης και τρόπων οργάνωσης της εργασίας στις σύγχρονες δυτικές κοινωνίες. Ειδικότερα, επικεντρώνεται στον ρόλο της γνώσης, της μάθησης και της ανάπτυξης δεξιοτήτων στη διαμόρφωση των παραγωγικών σχέσεων, εστιάζοντας ιδιαίτερα στις προκλήσεις που σηματοδοτούν την ανάπτυξη των σύγχρονων μεταβιομηχανικών κοινωνιών: Παγκοσμιοποιημένη οικονομία & γνώση, Πράσινη & Ψηφιακή μετάβαση. Η εργασία αλλάζει, απορρυθμίζεται, η επισφάλεια βρίσκεται στο προσκήνιο. Στο ρευστό αυτό πλαίσιο αποκλεισμών και ανισοτήτων ο χώρος πολιτικής (*policy space*) της Διά Βίου Μάθησης στοχεύει σε μια ιδιαίτερα απαιτητική αποστολή: αφενός μεν την επανακατάρτιση και αναβάθμιση των δεξιοτήτων (*reskilling & upskilling*) του ανθρώπινου δυναμικού το οποίο «αναλαμβάνει την ευθύνη» της απασχολησιμότητάς του, αφετέρου δε την άμβλυνση των ανισοτήτων, των αποκλεισμών και της επισφάλειας.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι συμμετέχουσες και οι συμμετέχοντες να:

Αναλύουν σχέσεις αλληλεπίδρασης μεταξύ εκπαίδευσης-κατάρτισης και αγορών εργασίας, αναφερόμενοι/ες σε βασικές θεωρίες και σε ιστοριογραφικές προσεγγίσεις της εργασίας, της Διά Βίου Εκπαίδευσης και της Διά Βίου Μάθησης.

Χρησιμοποιούν μεθοδολογικά εργαλεία ανάλυσης της εργασίας (δείκτες ποιότητας), περιγραφής δεξιοτήτων (ήπιες-σκληρές/οριζόντιες-κάθετες) και διαμόρφωσης μαθησιακών περιεχομένων, (π.χ. επαγγελματικά περιγράμματα & βάσεις δεδομένων OECD & European Commission).

Εντοπίζουν τις βασικές μετατοπίσεις των κυρίαρχων πολιτικών για τη Διά Βίου Μάθηση και τις δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού σε επίπεδο Διεθνών και Υπερεθνικών Οργανισμών.

Αναλύουν το ζήτημα της κρίσης των δεξιοτήτων σε επίπεδο προσφοράς και ζήτησης δεξιοτήτων στο πλαίσιο των μετασχηματισμών που συντελούνται στην εργασία και στη Διά Βίου Εκπαίδευση-Μάθηση.

Συγκρίνουν τα χαρακτηριστικά εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών ΔΒΜ και ανάπτυξης δεξιοτήτων, ως προς τις επιπτώσεις τους στις επιλογές του ανθρώπινου δυναμικού για ΔΒΜ και στη λειτουργία των αγορών εργασίας.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Βασικές εννοιολογικές διασαφήσεις και οριοθετήσεις: Διά Βίου Μάθηση, Διά Βίου εκπαίδευση, εκπαίδευση, κατάρτιση, απασχόληση, εργασία & δεξιότητες

Βασικές προσεγγίσεις για την εκπαίδευση και την εργασία: Θεωρία Ανθρώπινου Κεφαλαίου

Οικονομική ανάπτυξη και επαγγελματική κατάρτιση: βασικοί δείκτες και ανάγνωση δεδομένων

Επαγγελματική εκπαίδευση και τυπολογία συστημάτων κατάρτισης (αρχική, συνεχιζόμενη, ενδοεπιχειρησιακή – μαθητεία & πρακτική άσκηση) – συγκριτικές προσεγγίσεις σε εθνικό και διεθνές επίπεδο

Η έννοια των «δεξιοτήτων», διάκριση από τις «ικανότητες» και τις «γνώσεις» - επιμέρους είδη δεξιοτήτων («επαγγελματικές», κοινωνικές, ψηφιακές, «πράσινες») και σχετικές τυπολογίες

Εκπαίδευση και εργασία: το «ασύμπτωτο μιας σχέσης», οριζόντιες και κάθετες αναντιστοιχίες στην αγορά εργασίας – Η Πολιτική Οικονομία των δεξιοτήτων

Παραγωγικά υποδείγματα και ποιότητα της εργασίας: από την «ένταση εργασίας» στην «ένταση γνώσης»

Τεχνολογική αλλαγή και μεταμορφώσεις της εργασίας: κίνητρα και εμπόδια για αναβάθμιση δεξιοτήτων και επανακατάρτιση – συμβουλευτική & επαγγελματικός προσανατολισμός

Εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές ανάπτυξης δεξιοτήτων

Μεθοδολογικά εργαλεία διαμόρφωσης μαθησιακών περιεχομένων της ΕΕΚ (επαγγελματικά περιγράμματα & βάσεις δεδομένων OECD & European Commission)

Ο ρόλος του ΟΟΣΑ στην προώθηση των πολιτικών για τις δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού: μελετώντας την ευρείας κλίμακας (*large-scale*) αξιολόγηση PIAAC

Πολιτικά εργαλεία για την προώθηση της απασχόλησης: Ατομικά Σχήματα Μάθησης (Ατομικοί Λογαριασμοί Δεξιοτήτων και *vouchers*) & Μικροδιαπιστευτήρια.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Καλογεράκης, Π., Ζάγκος, Χ. & Γούλας, Χ. (2023). *Διά Βίου Μάθηση, Δεξιότητες & Ατομικοί Λογαριασμοί: Πλαισιώσεις και Οριοθετήσεις*. Gutenberg. Κωδικός Ευδόξου: 122075849

Φωτόπουλος, Ν. (2023). *Εκπαίδευση και Διά βίου Μάθηση στην «κοινωνία των δεξιοτήτων»*. Gutenberg - INE ΓΣΕΕ.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις/Εισηγήσεις με τη χρήση PowerPoint. Case studies-πολυμεσικό περιεχόμενο από Cedefop, OECD, ILO, UNESCO. Ανάρτηση υλικού στο e-class.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU1141/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορική εξέταση

**ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ Ή ΞΕΝΗΣ
ΓΛΩΣΣΑΣ
(ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ)**

Κωδικός μαθήματος: B118

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκουσας: Ευγενία Μαγουλά

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές να γνωρίσουν τα χαρακτηριστικά των μαθητών που είναι δίγλωσσοι ή που κατακτούν μια δεύτερη γλώσσα, να κατανοήσουν τις δυσκολίες που εμφανίζει η Ελληνική γλώσσα για τους ξένους, να έρθουν σε επαφή με τη σχολική πραγματικότητα της πολύγλωσσης τάξης, να γνωρίσουν βασικά στοιχεία για την εκπαίδευση προσφύγων και μεταναστών στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές είναι σε θέση να:

κατανοούν βασικές έννοιες γύρω από τη διγλωσσία και τη διγλωσση εκπαίδευση,

γνωρίζουν βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις για τις γλωσσικές στρατηγικές κατάκτησης της μητρικής και της δεύτερης γλώσσας,

γνωρίζουν τη δομή της Ελληνικής γλώσσας και τα βασικότερα προβλήματα που συναντούν οι ξένοι κατά την κατάκτησή της,

μελετούν και να αξιολογούν μεθόδους διδασκαλίας σε δίγλωσσους μαθητές,

σχεδιάζουν διδακτικό υλικό πάνω σε συγκεκριμένο διδακτικό περιεχόμενο.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Οι έννοιες της δεύτερης και της ξένης γλώσσας.

Διαφορά γλωσσικής κατάκτησης και γλωσσικής εκμάθησης.

Είδη διγλωσσίας και γλωσσική ανάπτυξη.

Χαρακτηριστικά δίγλωσσων παιδιών-μαθητών.

Η γλώσσα του δίγλωσσου μαθητή και οι συστηματικές γλωσσικές διεργασίες.

Ο ρόλος του γλωσσικού εισαγόμενου στην κατάκτηση της μητρικής και της δεύτερης γλώσσας.

Γενικά χαρακτηριστικά της γλώσσας των ενηλίκων προς το παιδί.

Θεωρίες γύρω από τα γλωσσικά εισερχόμενα.

Η υπόθεση της διεπίδρασης και η υπόθεση του γλωσσικού εξαγόμενου.

Θεωρία και εφαρμογή στην κατάκτηση του λεξιλογίου στη δεύτερη/ξένη γλώσσα.

Στρατηγικές διδασκαλίας και δημιουργία υλικού.

Το μάθημα συμπληρώνεται με παρακολούθηση σε τάξη με δίγλωσσους μαθητές ή στο Διδασκαλείο της Νέας Ελληνικής.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Μπέλλα, Σ. (2011). *Η Δεύτερη Γλώσσα*. Αθήνα: Πατάκης.

Γκαρέλη, Ε. και συνεργ. (2015). *Ταξίδι στην Ελλάδα (1). Επίπεδα Α1 & Α2*. Αθήνα: Γρηγόρη.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Πρακτική άσκηση

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU209/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση, υποχρεωτική πρακτική άσκηση, προαιρετική ενισχυτική εργασία.

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΛΟΓΙΣΜΙΚΩΝ SPSS

Κωδικός μαθήματος: Α161

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 1ο , 4ο

Εξάμηνο: Χειμερινό -Εαρινό εξάμηνο

Όνομα διδάσκοντος: Καθηγ. Γεώργιος Σιδερίδης

Σκοπός του μαθήματος:

Η κατάρτιση των φοιτητών-ριών σε ζητήματα ανάλυσης δεδομένων περιγραφικής και επαγωγικής στατιστικής με τη χρήση του λογισμικού SPSS.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να μπορούν να φτιάξουν βάσεις δεδομένων στο SPSS.
- Να μπορούν να αναλύσουν δεδομένα από ποσοτικές μελέτες.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εισαγωγή στο περιβάλλον του SPSS.
- Δημιουργία βάσεων δεδομένων.
- Κατανομές και τυπικές τιμές.
- Ανάλυση μέσων όρων δύο ομάδων.
- Συσχέτιση.
- Πρόβλεψη με μία ανεξάρτητη και μια εξαρτημένη μεταβλητή.
- Παραγοντική ανάλυση δεδομένων, ανάλυση μέσων όρων σε παραγοντικούς σχεδιασμούς.
- Προβλεπτικά μοντέλα με πολλές ανεξάρτητες μεταβλητές.
- Ανάλυση αξιοπιστίας.
- Μη-παραμετρικοί στατιστικοί έλεγχοι.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Κατσης, Α. Σιδερίδης, Γ., & Εμβαλωτής, Α. (2016). *Στατιστικές μέθοδοι στις κοινωνικές επιστήμες*. Αθήνα: Μοτίβο – Τόπος.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Εργαστήρια.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU294/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση με ανοιχτά βιβλία και σημειώσεις.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κωδικός μαθήματος: 457

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκουσας: Καθηγ. Γεωργία (Τζίνα) Καλογήρου

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

- Οι φοιτητές/ τριες μετά το πέρας του μαθήματος θα πρέπει να έχουν εμβαθύνει στην ύλη του υποχρεωτικού μαθήματος Διδακτική της Λογοτεχνίας. Θεωρία και Πράξη και να έχουν αποκτήσει ειδικές γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν τη διδακτική αξιοποίηση της λογοτεχνίας και την ευρύτερη διάχυσή της στο σχολικό πρόγραμμα.
- Θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να σχεδιάζουν διδακτικές ενότητες, διδακτικές προσεγγίσεις λογοτεχνικών κειμένων στο επίπεδο της σχολικής τάξης, καθώς και δραστηριότητες με συναφές υποστηρικτικό διδακτικό υλικό.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Σχέσεις Εκπαίδευσης και Λογοτεχνίας.
- Η παρουσία της λογοτεχνίας στα Α.Π. και στα σχολικά βιβλία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- Οι «μεγάλοι» ποιητές, η ανθολόγησή τους και η διδασκαλία τους στο Δημοτικό Σχολείο. Ερμηνευτικές προσεγγίσεις ποιητικών και αφηγηματικών κειμένων. Αισθητικά-καλλιτεχνικά ρεύματα και η διδασκαλία τους (Ρομαντισμός, Συμβολισμός, Μοντερνισμός, Υπερρεαλισμός κ.ά.)
- Σύγχρονες διδακτικές/ μαθησιακές μέθοδοι και τεχνικές στη διδασκαλία της λογοτεχνίας: διαφοροποιημένη και δημιουργική διδασκαλία, η διδασκαλία της λογοτεχνικής ενσυναίσθησης κ.ά. Διδακτικές προσεγγίσεις – Δραστηριότητες. Σχεδιασμός διδακτικής ενότητας – σχέδιο διδακτικής προσέγγισης λογοτεχνικού κειμένου.
- Ζητήματα Κριτικής Παιδαγωγικής και Λογοτεχνίας – Σύγχρονες Κριτικές Θεωρίες, παρουσίασή τους και ο ρόλος τους στη διδασκαλία του λογοτεχνικού κειμένου – Παραδείγματα.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Η Δύναμη της Λογοτεχνίας: Διδακτικές Προσεγγίσεις – Αξιοποίηση Διδακτικού Υλικού (Δημοτικό – Γυμνάσιο – Λύκειο), εισαγωγή και επιστημονική επιμέλεια Β. Πάτσιου – Τζ. Καλογήρου, Αθήνα: Gutenberg/ Γ. Δαρδανός & ΣΙΑ Ε.Ε., 2013, ISBN 978-960-01-1565-9.

Τζίνα Καλογήρου (επιμ.) Δώρο Ασημένια Σάκα. Δημιουργικές προτάσεις και διδακτικές προσεγγίσεις για το μάθημα της Λογοτεχνίας στο σχολείο, Αθήνα, Επτάλοφος 2024.

Δίνονται επίσης σε ηλεκτρονική μορφή (μέσω του e-class) οι παρουσιάσεις (ppt) των μαθημάτων, καθώς και σημειώσεις για συγκεκριμένα ζητήματα/θέματα (π.χ. δείγματα σχεδίων μαθημάτων, δραστηριοτήτων, κτλ.).

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (E-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU206/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Απαλλακτική υποχρεωτική εργασία (θεωρητική ή ερευνητική) σε συνδυασμό με προφορική εξέταση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ II. ΘΕΩΡΙΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

Κωδικός μαθήματος: B192

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 2ο,3ο,4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Ονόματα διδασκουσών: Καθηγ. Γεωργία (Τζίνα) Καλογήρου, Βασιλική Οικονοπούλου Ε.ΔΙ.Π.

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητριών και των φοιτητών σε διάφορες τάσεις, σχολές και ρεύματα της σύγχρονης Κριτικής Θεωρίας/Θεωρίας της Λογοτεχνίας και η κατάδειξη της ουσιαστικής σύνδεσής τους με τη διδασκαλία της λογοτεχνίας : από τη διαμόρφωση της στοχοθεσίας του μαθήματος έως τον συνολικό σχεδιασμό της διδασκαλίας, την επιλογή των κατάλληλων διδακτικομαθησιακών στρατηγικών και ερμηνευτικών προσεγγίσεων.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές/ τριες μετά το πέρας του μαθήματος θα πρέπει να έχουν γόνιμα αφομοιώσει τις σημαντικότερες θεωρίες λογοτεχνίας, αλλά και να έχουν αποκτήσει δεξιότητες που θα τους επιτρέπουν να συνδέουν με επιτυχία τη λογοτεχνική θεωρία με τη διδακτική πράξη και να συνδυάζουν διαφορετικές λογοτεχνικές θεωρίες στο μάθημα της λογοτεχνίας. Επίσης, θα πρέπει να έχουν την ικανότητα κριτικής διερεύνησης της φύσης και του ρόλου της λογοτεχνίας, της έννοιας της λογοτεχνικότητας, της ερμηνείας και της πρόσληψης του λογοτεχνικού κειμένου. Τέλος, θα πρέπει να μπορούν να εξετάζουν μικροσκοπικά και μακροσκοπικά το λογοτεχνικό φαινόμενο.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Από τη λογοτεχνική θεωρία στις θεωρίες λογοτεχνίας. Η έννοια της λογοτεχνίας και το ζήτημα της λογοτεχνικότητας.
- Συγγραφέας-Κείμενο-Συγκείμενο-Αναγνώστης. Κείμενο και λογοτεχνική επικοινωνία στη σχολική τάξη.
- Το κείμενο ως δομή και κατασκευή. Ρητορική και παραγωγή του κειμένου. Λογοτεχνία και λογοτεχνική αναπαράσταση.
- Λογοτεχνικές θεωρίες και οι διδακτικές τους προεκτάσεις : Φορμαλισμός και Νέα κριτική, Δομισμός και Μεταδομισμός, Ερμηνευτική, Αποδόμηση και Μεταμοντέρνο, Θεωρίες της Πρόσληψης, Φεμινιστική και Μεταφεμινιστική κριτική, Μεταποικιακή κριτική, Νέος Ιστορικισμός κ.ά. Οι δυνατότητες εφαρμογής τους στη διδακτική προσέγγιση του λογοτεχνικού κειμένου.
- Παραδείγματα. Πώς σχεδιάζουμε και οργανώνουμε, για παράδειγμα, μία ερμηνευτική διδακτική προσέγγιση λογοτεχνικού κειμένου προσανατολισμένη στη φορμαλιστική, νεοκριτική, δομιστική, μεταδομιστική κτλ. θεωρία ; Πώς σχεδιάζουμε

και δομούμε τις ερωτήσεις και τη συζήτηση μέσα στην τάξη κάθε φορά; Πώς και με ποια κριτήρια σχεδιάζουμε τις δραστηριότητες;

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

1. Marc Angenot, Jean Bessière, Douwe Fokkema, Eva Kushner (επιμ.). *Θεωρία της λογοτεχνίας. Προβλήματα και προοπτικές*, μτφρ. Τιτίκα Δημητρούλια, Αθήνα: Gutenberg 2010, ISBN 978-960-01-1340-2.

2. Adrian Marino, *Συγκριτισμός και Θεωρία της Λογοτεχνίας*, μτφρ. Λητώ Ιωακειμίδου, Αθήνα: Gutenberg 2020, ISBN 978-960-01-2109-4.

Δίνονται επίσης σε ηλεκτρονική μορφή (μέσω του e-class) οι παρουσιάσεις (ppt) των μαθημάτων, καθώς και σημειώσεις για συγκεκριμένα ζητήματα/θέματα/θεωρίες (π.χ. δείγματα σχεδίων μαθημάτων, δραστηριοτήτων, κτλ.).

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (E-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU628/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Απαλλακτική υποχρεωτική εργασία (ερμηνευτική προσέγγιση λογοτεχνικού κειμένου/ σχεδιασμός και παρουσίαση σχεδίου διδασκαλίας) σε συνδυασμό με προφορική εξέταση.

ΡΕΑΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΥΘΟΠΛΑΣΙΑ

Κωδικός μαθήματος: B136

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκουσας: Ομότ. Καθηγ. Βίκυ Πάτσιου

Σκοπός του μαθήματος:

Επιδίωξη του μαθήματος αυτού είναι να εμπλουτίσει τις γνώσεις των φοιτητών και των φοιτητριών στα κύρια θεωρητικά ζητήματα που σχετίζονται με τους τρόπους αναπαράστασης του πραγματικού στα λογοτεχνικά έργα. Ειδικότερα προσεγγίζονται τα ιστορικά και κοινωνικά πλαίσια μέσα στα οποία αναπτύχθηκαν τα αισθητικά ρεύματα της ηθογραφίας, του ρεαλισμού και του νατουραλισμού και αναλύονται αντιπροσωπευτικά έργα. Τέλος γίνεται αναφορά στις βασικές έννοιες ανάλυσης και αναγνωστικής προσέγγισης ενός λογοτεχνήματος: αφήγηση, πλοκή, δομή, χαρακτήρες, οπτική γωνία/εστίαση, σκηνικό, θέμα.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να προσεγγίσουν την έννοια της «αναφορικότητας» στη λογοτεχνία και να διερευνήσουν τη συγκρότηση ενός ιδιαίτερου αφηγηματικού λόγου που γίνεται περισσότερο κριτικός, παρά περιγραφικός.

- Να εξοικειωθούν με τα σημαντικά ρεύματα και τις τάσεις της Ευρωπαϊκής και της Νεοελληνικής λογοτεχνίας (ηθογραφία, ρεαλισμός, νατουραλισμός).
- Να μπορούν να εντάξουν τα λογοτεχνικά έργα στο πνευματικό και ιδεολογικό κλίμα της εποχής τους.
- Να αποκτήσουν την εμπειρία βασικών εννοιών ανάλυσης και ανάγνωσης/προσέγγισης ενός λογοτεχνήματος.
- Να ερευνούν και να αναγνωρίζουν από γραμματολογική άποψη έργα γνωστών και καταξιωμένων συγγραφέων.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εισαγωγή. Στοιχεία Ιστορίας της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας.
- Αισθητικά ρεύματα (ηθογραφία ρεαλισμός, νατουραλισμός) και λογοτεχνικά είδη.
- Το μυθιστόρημα και τα όρια της ρεαλιστικής γραφής.
- Το διήγημα και οι ρεαλιστικές συμβάσεις του.
- Η παράδοση της ηθογραφίας και η υπονόμευσή της.
- Η εμφάνιση του νατουραλισμού: προϋποθέσεις και όροι.
- Θεωρητικά και ειδολογικά ζητήματα. Αναπαραστάσεις/ κατασκευές του πραγματικού.
- Η έννοια της λογοτεχνίας ως «κατόπτρου» της κοινωνικής πραγματικότητας.
- Πραγματικός και μυθοπλαστικός κόσμος: η χρήση της ιστορίας.
- Η παρουσία του χρόνου και η δραματοποίηση του χώρου.
- Κ. Θεοτόκης.
- Κ. Χατζόπουλος.
- Τρόποι κριτικής προσέγγισης και μέθοδοι ερμηνευτικής ανάλυσης λογοτεχνικών κειμένων.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Ελ. Πολίτου-Μαρμαρινού, Β. Πάτσιου (επιμ.), *Ο Νατουραλισμός στην Ελλάδα. Διαστάσεις – Μετασχηματισμοί – Όρια*, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2007.

Η. Tonnet, *Η ιστορία του ελληνικού μυθιστορήματος*, μτφ. Μ. Καραμάνου, εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2001.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις. Ηλεκτρονικές παρουσιάσεις – χρήση εποπτικού υλικού. Προαιρετική προφορική παρουσίαση φοιτητικών εργασιών και κριτική συζήτηση επί των πορισμάτων. Το μάθημα υποστηρίζεται από την πλατφόρμα ασύγχρονης τηλε-εκπαίδευσης «e class».

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class): (Παρατίθεται ο σύνδεσμος)

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU285/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορικές εξετάσεις ή απαλλακτική εργασία.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κωδικός μαθήματος: B135

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκουσας: Καθηγ. Γεωργία (Τζίνα) Καλογήρου

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

- Οι φοιτητές/τριες μετά το πέρας του μαθήματος θα πρέπει να έχουν αποκτήσει ειδικές γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν σε ζητήματα θεωρίας, ανάγνωσης και κριτικής προσέγγισης του βιβλίου και των εικόνων του στις ποικίλες και διαφορετικές μορφές και είδη τους.
- Να έχουν αποκτήσει ειδικές γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν στη ρητορική της εικόνας και της λειτουργίας της σε ένα παιδικό βιβλίο.
- Θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να σχεδιάζουν διδακτικές ενότητες και διδακτικές προσεγγίσεις ποικίλων ειδολογικά βιβλίων στο μικροεπίπεδο της σχολικής τάξης.
- Να είναι σε θέση να σχεδιάζουν και να οργανώνουν λέσχες ανάγνωσης/λογοτεχνικούς κύκλους στην τάξη.
- Να σχεδιάζουν διδακτικές δραστηριότητες με συναφές υποστηρικτικό διδακτικό υλικό.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εισαγωγή στην έννοια του Λογοτεχνικού Γένους και Είδους.
- Η αμφίδρομη σχέση λογοτεχνίας και γνωστικών αντικειμένων. Μορφές βιβλίων και η αξιοποίησή τους στην εκπαίδευση: λογοτεχνικό και βιβλίο γνώσεων, έντυπο και ηλεκτρονικό βιβλίο, ανθολογίες, κ.ά..
- Βιβλία τέχνης για παιδιά.
- Διαθεματικές διδακτικές προσεγγίσεις του λογοτεχνικού βιβλίου και του βιβλίου γνώσεων για παιδιά. Παραδείγματα.
- Η διδασκαλία του ολόκληρου βιβλίου. Μελέτη και ερμηνευτική και διδακτική προσέγγιση ολόκληρου μυθιστορήματος. Παραδείγματα.
- Η ποιητική του εικονοβιβλίου και η διδακτική αξιοποίησή του στο Σχολείο. Κώδικες, τεχνικές και αισθητικά ρεύματα στην εικονογράφηση του παιδικού βιβλίου. Αναγνώσεις – Ερμηνευτικές προσεγγίσεις σύγχρονων εικονοβιβλίων και graphic novels.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Τζίνα Καλογήρου (επιμ..) Δώρο Ασημένια Σάκα. Δημιουργικές προτάσεις και διδακτικές προσεγγίσεις για το μάθημα της Λογοτεχνίας στο σχολείο, Αθήνα, Επτάλοφος 2024.

Τζίνα Καλογήρου, *Λογοτεχνικά βιβλία για παιδιά: Θεωρητικές και κριτικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Επτάλοφος, 2019.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακό μάθημα.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (E-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU249/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Απαλλακτική υποχρεωτική εργασία σε συνδυασμό με προφορική εξέταση.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

Κωδικός μαθήματος: B193

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκουσας: Καθηγ. Γεωργία (Τζίνα) Καλογήρου

Σκοπός του μαθήματος: Σκοπός του μαθήματος είναι η βιωματική εισαγωγή των φοιτητών στην έννοια και τις τεχνικές της λογοτεχνικής ανάγνωσης και η άσκησή τους σε διαφορετικές πρακτικές ανάγνωσης εντός και εκτός της σχολικής τάξης όπως: λέσχες ανάγνωσης και λογοτεχνικοί κύκλοι, δημιουργία δικτύων κειμένων και συνεξέταση κειμένων και εικαστικών έργων στην τάξη, φιλαναγνωστικές πρακτικές και δράσεις, παιχνίδια και τεχνικές σύνδεσης της λογοτεχνικής ανάγνωσης με τη δημιουργική γραφή.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Μετά το πέρας του μαθήματος οι φοιτητές να είναι σε θέση να σχεδιάζουν, να οργανώνουν και να εφαρμόζουν ποικίλες δράσεις και πρακτικές λογοτεχνικής ανάγνωσης, συνδέοντας και συνδυάζοντας την τυπική (στο σχολείο) διδασκαλία της λογοτεχνικής ανάγνωσης με τις άτυπες μορφές της διδασκαλίας της.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Λέσχες ανάγνωσης και λογοτεχνικοί κύκλοι στην κοινωνία και τη σχολική τάξη: οργάνωση και λειτουργία. Στο πλαίσιο του μαθήματος συγκροτούμε και λειτουργούμε ως προσομοίωση μία ή περισσότερες λέσχες ανάγνωσης (λογοτεχνικούς κύκλους).
- Φιλαναγνωστικές πρακτικές και δράσεις μέσα στη σχολική τάξη και εκτός αυτής.
- Η σχέση της λογοτεχνικής ανάγνωσης με τις Άλλες Τέχνες και τη Μουσική. Η διάχυση (integration) των Τεχνών στη διδασκαλία της λογοτεχνίας. Η Λογοτεχνία και η Λογοτεχνική Ανάγνωση στην Πινακοθήκη: δραστηριότητες, ανάγνωση in situ και εκπαιδευτικό υλικό.
- Δημιουργία δικτύων κειμένων και συνεξέταση κειμένων και εικαστικών έργων στην τάξη.
- Παιχνίδια και τεχνικές σύνδεσης της λογοτεχνικής ανάγνωσης με τη δημιουργική γραφή.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Harold Bloom, *Ο Δυτικός Κανόνας. Τα Βιβλία και τα Σχολεία των Εποχών*. Μτφρ. Κ. Ταβαρτζόγλου, Αθήνα: Gutenberg / Γ. Δαρδανός & ΣΙΑ Ε.Ε., 2007 ISBN 978-960-01-1192-7.

Harold Bloom, *Πώς και Γιατί Διαβάζουμε*. Μτφρ. Κ. Ταβαρτζόγλου, Αθήνα: Gutenberg / Γ. Δαρδανός & ΣΙΑ Ε.Ε. 2004 ISBN 78-960-402-179-6

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, βιωματικά εργαστήρια και σεμινάρια. Οι ποικίλες βιωματικές μέθοδοι που αναπτύσσονται κατά τη διάρκεια των μαθημάτων συμπληρώνονται από εκπαιδευτικές επισκέψεις σε χώρους πολιτιστικού ενδιαφέροντος (Οικείες/αρχαία λογοτεχνών και πινακοθήκες) όπου οι φοιτητές έχουν την ευκαιρία να εξασκηθούν σε in situ λογοτεχνικές αναγνώσεις.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (E-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU629/>

Μέθοδοι αξιολόγησης: Αξιολογείται η βιωματική συμμετοχή των φοιτητών στις δράσεις του μαθήματος καθ' όλη την διάρκεια του εξαμήνου :με προφορικές παρουσιάσεις, υλοποίηση ασκήσεων δημιουργικού-διακαλλιτεχνικού χαρακτήρα, διατήρηση αναγνωστικών ημερολογίων ,συμπλήρωση φύλλων εργασίας, προτάσεις καλλιτεχνικού εκπαιδευτικού υλικού.

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

Κωδικός μαθήματος: B188

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Ονόματα διδασκουσών: Καθηγ. Γεωργία (Τζίνα) Καλογήρου, Βασιλική Οικονομοπούλου Ε.ΔΙ.Π.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να εξοικειωθούν με τα βασικά χαρακτηριστικά του σύγχρονου λογοτεχνικού παιδικού βιβλίου και των συναφών προϊόντων που απευθύνονται σε παιδιά και νέους από το χώρο του πολιτισμού και των media.
- Να αποκτήσουν ειδικές γνώσεις γύρω από ζητήματα ιδεολογίας, αισθητικής, πρόσληψης και διασκευής των λογοτεχνικών βιβλίων για παιδιά.
- Να αποκτήσουν ειδικές δεξιότητες που θα τους επιτρέπουν να μπορούν να επιλέγουν, να προσαρμόζουν και να προσεγγίζουν ερμηνευτικά και διδακτικά το λογοτεχνικό παιδικό βιβλίο σε όλη τη γκάμα των σύγχρονων μεταμορφώσεών του.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Σύγχρονες τάσεις και εξελίξεις στο χώρο του βιβλίου και των media για παιδιά και νέους: οι νέες θεματολογίες και η νέα αισθητική.
- Σταθμοί στην εξέλιξη του λογοτεχνικού παιδικού βιβλίου.
- Συγχρονία και διαχρονία στο λογοτεχνικό βιβλίο για παιδιά. Ο ρόλος της ιδεολογίας.
- Το μεταμοντέρνο και ανατρεπτικό παιδικό βιβλίο, το «αμφιλεγόμενο» παιδικό βιβλίο, παράδοση και νεωτερικότητα στο λογοτεχνικό βιβλίο για παιδιά.
- Το μυθιστόρημα φαντασίας και η σύγχρονη δυστοπία.
- Η ποίηση για παιδιά και εφήβους. Ποιητικές ανθολογίες για παιδιά.
- Ταυτότητα και ετερότητα στο λογοτεχνικό βιβλίο για παιδιά.
- Η θεωρία της διασκευής. Το διασκευασμένο και προσαρμοσμένο παιδικό βιβλίο, κ.ά..
- Η εξέλιξη του παιδιού ως αναγνώστη. Κριτική παρουσίαση θεωριών (Rosenblatt, Appleyard, Meek, Tucker, κ.ά.).
- Ο ρόλος του φύλου στην ανάγνωση, εισαγωγή στην έννοια του αναγνώσματος για αγόρια και κορίτσια και η διδακτική του αξιοποίηση.
- Θεωρητικές και διδακτικές προσεγγίσεις λογοτεχνικών παιδικών βιβλίων. Ερμηνευτικές προσεγγίσεις λογοτεχνικών βιβλίων για παιδιά.
- Σενάρια διδασκαλίας και εφαρμογές.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Τζίνα Καλογήρου, *Λογοτεχνικά βιβλία για παιδιά: Θεωρητικές και κριτικές προσεγγίσεις*. Αθήνα, Επτάλοφος 2019 .

Η Λογοτεχνία στο Σχολείο. Θεωρητικές προσεγγίσεις και διδακτικές εφαρμογές στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, επιμέλεια Τζ. Καλογήρου – Κ. Λαλαγιάννη, Αθήνα: τυπωθήτω / Γιώργος Δαρδανός, 2005.

Δίνονται επίσης σε ηλεκτρονική μορφή (μέσω του e-class) οι παρουσιάσεις (ppt) των μαθημάτων, καθώς και σημειώσεις για συγκεκριμένα ζητήματα/θέματα (π.χ. δείγματα σχεδίων μαθημάτων, δραστηριοτήτων, κτλ.).

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (E-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU356/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Απαλλακτική υποχρεωτική εργασία σε συνδυασμό με προφορική εξέταση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ: ΙΔΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΛΕΚΤΟΙ ΜΕ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Κωδικός μαθήματος: B200

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών:

Εξάμηνο: Εαρινό

Όνομα διδάσκοντος: Διδάσκων-ουσα με το πρόγραμμα «Απόκτηση ακαδημαϊκής διδακτικής εμπειρίας σε νέους επιστήμονες κατόχους διδακτορικού» (ΕΣΠΑ)

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να γνωρίσουν τις βασικές γεωγραφικές ποικιλίες της Νεοελληνικής γλώσσας και πώς εντάσσονται στην γλωσσική εκπαίδευση των μαθητών. Το νέο Πρόγραμμα Σπουδών για τη Νεοελληνική γλώσσα στο Δημοτικό και το Γυμνάσιο αναδεικνύει τη γεωγραφική ποικιλία (ιδιώματα και διαλέκτους) και την αξιοποιεί στη μαθησιακή διαδικασία. Οι φοιτητές αποκτούν γνώσεις και ικανότητες ώστε να κατανοούν τις σχετικές έννοιες, να αξιοποιούν δημιουργικά και κριτικά το υπάρχον εκπαιδευτικό υλικό και να σχεδιάζουν ερευνητικές εργασίες για το σχολείο.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται:

- να κατανοήσουν την έννοια της γεωγραφικής ποικιλίας και τη διάκριση μεταξύ νεοελληνικής κοινής, διαλέκτων και ιδιωμάτων στα πεδία του λεξιλογίου, της προφοράς και της γραμματικής
- να γνωρίσουν ποιες γεωγραφικές ποικιλίες είναι ζωντανές και πώς αυτές επιδρούν στη μαθησιακή διαδικασία των μαθητών
- να ανακαλύψουν τις διαφορές και τις ομοιότητες μεταξύ γεωγραφικών ποικιλιών και τη σύνδεση με την ιστορία της ελληνικής γλώσσας
- να εφαρμόζουν σχέδια μαθήματος σε πραγματικές συνθήκες τάξης
- να χειρίζονται και να αξιοποιούν γλωσσικά ψηφιακά εργαλεία
- να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν ερευνητικές εργασίες στο σχολείο, όπως προβλέπεται από το νέο Πρόγραμμα Σπουδών (2022/2023), με επίκεντρο γλωσσική ποικιλία (π.χ. περίοδος μετάβασης δημοτικού-γυμνασίου).

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εισαγωγή στις έννοιες Νεοελληνική κοινή, διάλεκτοι και ιδιώματα. Βιβλιογραφία-πηγές και βασικά ψηφιακά εργαλεία.
- Νέο Πρόγραμμα Σπουδών για τη Νεοελληνική γλώσσα. Η γλωσσική ποικιλία στο σχολείο.
- Οι διαλεκτικές ποικιλίες των Επτανήσων -φύλλα εργασίας
- Διαλεκτική ποικιλία της Κρήτης-φύλλα εργασίας
- Διαλεκτικές ποικιλίες των Κυκλάδων-φύλλα εργασίας
- Διαλεκτικές ποικιλίες Ηπείρου, Θεσσαλίας και Μακεδονίας-φύλλα εργασίας
- Διαλεκτικές ποικιλίες Δωδεκανήσων, της Μικράς Ασίας και της Κύπρου -φύλλα εργασίας
- Διαλεκτικές ποικιλίες Πόντου και Κάτω Ιταλίας-φύλλα εργασίας
- Μεθοδολογία στον σχεδιασμό ερευνητικών εργασιών για το σχολείο και πρακτική άσκηση.
- Παρουσιάσεις εργασιών

Πρακτικές εφαρμογές:

Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες καλούνται να εργαστούν σε ομάδες/ή ατομικά αναλαμβάνοντας μία γεωγραφική περιοχή που τους ενδιαφέρει, και μελετούν τη γλωσσική ποικιλία μέσα από το διαθέσιμο υλικό ή/και με ατομική έρευνα. Είτε εφαρμόζουν το υπάρχον εκπαιδευτικό υλικό είτε σχεδιάζουν μια ερευνητική εργασία για το σχολείο. Τέλος παρουσιάζουν τις εφαρμογές τους στην ολομέλεια στο πλαίσιο του μαθήματος.

Συγγράμματα:

1. Chambers. J.K. & Trudgil, P. (2011). Διαλεκτολογία. Αθήνα: Πατάκης
Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 12608758
2. Κατσούδα, Γ. & Μαγουλά, Ε. (2024). Νεοελληνική γλώσσα και ποικιλία: ένα ταξίδι στα ιδιώματα και τις διαλέκτους με εκπαιδευτικό υλικό. Αθήνα: Gutenberg.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, προβολή οπτικοακουστικού υλικού, μελέτη φύλλων εργασίας, ομαδικές ή ατομικές εργασίες, προαιρετική πρακτική άσκηση.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

...

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Το μάθημα εξετάζεται με απαλλακτική εργασία και την παρουσίασή στο πλαίσιο του μαθήματος.

ΑΦΗΓΗΣΕΙΣ ΖΩΗΣ, ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κωδικός μαθήματος: B175

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκουσας: Καθηγ. Ρέα Κακάμπουρα

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η θεωρητική, ερευνητική και εκπαιδευτική αξιοποίηση των συνεντεύξεων αφηγήσεων ζωής από τις κοινωνικές επιστήμες με έμφαση στη Λαογραφία και η απόκτηση ερευνητικής εμπειρίας από τους/ τις φοιτητές/ τριες με τη λήψη και ανάλυση μίας βιογραφικής συνέντευξης.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να γνωρίζουν τις βασικές θεωρητικές, ερευνητικές και εκπαιδευτικές εφαρμογές της βιογραφικής προσέγγισης,
- Να εξασκηθούν πρακτικά στη διεξαγωγή μίας βιογραφικής συνέντευξης,
- Να αναλύουν τα ποιοτικά δεδομένα που προκύπτουν από μια συνέντευξη με βάση παραμέτρους της σύγχρονης κοινωνικής θεωρίας.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Βιογραφική προσέγγιση και κοινωνικές επιστήμες στο διεθνή χώρο και την Ελλάδα (κοινωνιολογία, προφορική ιστορία, κοινωνική ανθρωπολογία, λαογραφία, κοινωνική ψυχολογία, πολιτισμικές σπουδές, ψυχανάλυση).

- Αφηγήσεις ζωής και Λαογραφία.
- Η βιογραφική προσέγγιση ως μέθοδος βιωματικής κατανόησης των πολιτισμικών ταυτοτήτων στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Εκπαιδευτικά προγράμματα βιογραφικής

διερεύνησης της οικογενειακής ιστορίας των μαθητών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Αντικείμενο, στόχοι, μεθοδολογία, εφαρμογή, αποτελέσματα.

- Αρχείο Αφηγήσεων Ζωής του Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αθηνών: Σκοποί ίδρυσής του:
 - α) εκπαιδευτικοί, β) ερευνητικοί.
- Εργαστήριο βιογραφικής συνέντευξης:
 1. Οι τεχνικές συνεντεύξεων αφηγήσεων ζωής: α) ελεύθερη, β) ημικατευθυνόμενη, γ) κατευθυνόμενη.
 2. Η προεργασία για τη διεξαγωγή της βιογραφικής αφηγηματικής συνέντευξης.
 3. Η διαδικασία και τα τεχνολογικά μέσα υλοποίησης της συνέντευξης.
 4. Η στάση του ερευνητή κατά τη διενέργεια της συνέντευξης: Βασικές αρχές. Ζητήματα ηθικής δεοντολογίας.
 5. Η διαδικασία της μεταγραφής.
 6. Σύνταξη έκθεσης σχετικά με τη ερευνητική διαδικασία διεξαγωγής της συνέντευξης.
 7. Ερμηνευτική ανάλυση της συνέντευξης με βάση το δίπολο παράδοση – νεωτερικότητα.
 8. Αναστοχαστική ανάλυση συνέντευξης (ρεαλιστική/ εξιδανικευτική μνήμη, ατομικό/ οικογενειακό γόητρο, σιωπές του αφηγητή).

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Κακάμπουρα, Ρ. (2011). *Αφηγήσεις ζωής. Η βιογραφική προσέγγιση στη σύγχρονη λαογραφική έρευνα*. Αθήνα: Διάδραση.

Τσιώλης, Γ. (2006). *Ιστορίες ζωής και βιογραφικές αφηγήσεις. Η βιογραφική προσέγγιση στην κοινωνιολογική ποιοτική έρευνα*. Αθήνα: Κριτική.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – εργαστήρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU279/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Απαλλακτική εργασία, προφορική εξέταση

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ Η ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ

Κωδικός μαθήματος: B127

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2^ο, 3^ο, 4^ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Ονόματα διδάσκοντος-ουσας: Αναπλ. Καθηγ. Ελισάβετ Λαζαράκου

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη, εφαρμογή και αξιολόγηση σύγχρονων μορφών και διδακτικών πρακτικών της σχολικής εργασίας στο μάθημα της Ιστορίας, με στόχο την, με βιωματικούς τρόπους, προσέγγιση της ιστορικής γνώσης από τους μαθητές και τις μαθήτριες των δημοτικών σχολείων.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να εφαρμόζουν σύγχρονες διδακτικές πρακτικές της σχολικής εργασίας στο μάθημα της Ιστορίας.
- Να περιγράφουν τις μεθοδολογικές προσεγγίσεις της Τοπικής Ιστορίας.
- Να αναλύουν τις ψυχολογικές προϋποθέσεις μάθησης και κατανόησης της ιστορίας από τους μαθητές του δημοτικού σχολείου.
- Να προσεγγίζουν βιωματικά την ιστορική γνώση με την ενεργοποίηση ενσυναισθητικών διδακτικών προσεγγίσεων.
- Να περιγράφουν και να εφαρμόζουν τεχνικές αξιολόγησης στο μάθημα της Ιστορίας.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Η ιδιαιτερότητα της ιστορίας ως κοινωνικής επιστήμης, ως μέσου παιδείας και ως αντικειμένου διδασκαλίας.
- Εισαγωγή στις βασικές έννοιες και αρχές της διδακτικής του ιστορικού μαθήματος.
- Η ανάπτυξη της σκέψης και η κατανόηση της ιστορίας.
- Τα Προγράμματα Σπουδών και τα σχολικά εγχειρίδια του μαθήματος της Ιστορίας και η κριτική τους παρουσίαση.
- Διδακτική προσέγγιση ενοτήτων γενικής και τοπικής ιστορίας.
- Ιστορία και περιβαλλοντική εκπαίδευση.
- Αξιολογικές κρίσεις στην ιστορία.
- Ενσυναίσθηση στο μάθημα της Ιστορίας. Παραγωγή ενσυναισθητικών αφηγήσεων.
- Μέσα προσφοράς του περιεχομένου διδασκαλίας της ιστορίας.
- Γλώσσα, λογοτεχνία, τέχνη και εκπαιδευτικό δράμα στο μάθημα της Ιστορίας.
- Αξιολόγηση στο μάθημα της Ιστορίας. Εναλλακτικές τεχνικές.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Λαζαράκου, Ε. (2011). *Αξιολόγηση στο μάθημα της Ιστορίας: Εναλλακτικές τεχνικές*. Αθήνα: Γρηγόρης.

Λεοντσίνης Γ., (2006). *Διδακτική της ιστορίας. Γενική – τοπική ιστορία και περιβαλλοντική εκπαίδευση*, Αθήνα: αυτοέκδοση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – εισηγήσεις, διάλογος, φροντιστηριακές ασκήσεις

Ηλεκτρονική τάξη:

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU1052/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση

**ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ
ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ**

Κωδικός μαθήματος: B141

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκοντος: Διδάσκων-ουσα με το πρόγραμμα «Απόκτηση ακαδημαϊκής διδακτικής εμπειρίας σε νέους επιστήμονες κατόχους διδακτορικού» (ΕΣΠΑ)

Σκοπός του μαθήματος:

Εξετάζεται το θέατρο όχι ως αυτοσκοπός, αλλά ως μέρος της διδακτικής μεθοδολογίας για την προσέγγιση μαθημάτων του ωρολογίου προγράμματος στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Επισημαίνεται η αξιοποίησή του ως αναθεωρητική διδακτική μέθοδος και αναπτύσσονται τεχνικές του Εκπαιδευτικού Δράματος και τρόποι εφαρμογής του. Με γνώμονα την κοινωνική ευαισθητοποίηση στα πολυπολιτισμικά σχολεία οι εκπαιδευτικοί του μέλλοντος καλούνται να συμμετάσχουν άμεσα και βιωματικά σε εργαστήρια μεταγραφής κειμένων που αντιστοιχούν σε ποικίλα γνωστικά αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Η μεταγραφή βασίζεται στη θεωρία του Paulo Freire (Η αγωγή του καταπιεζόμενου) και στις τεχνικές του Augusto Boal.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να εξοικειωθούν με τις σύγχρονες τάσεις και μεθόδους διδασκαλίας που αξιοποιούν το εκπαιδευτικό δράμα και τις τεχνικές Boal στη μαθησιακή διαδικασία, στο πλαίσιο της διαθεματικής και διαδραστικής διδασκαλίας.
- Να οργανώσουν την εμπειρία που αποκτούν και το βίωμα που προκύπτει από την εμπλοκή τους σε ρόλους, ώστε να μπορούν να σχεδιάσουν μια ενδεικτική διδασκαλία με ενότητα μαθήματος που εκείνοι επιθυμούν.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Ο χαρακτήρας του μαθήματος είναι πρακτικός και η δίνεται έμφαση στην εφαρμογή και αξιοποίηση του εκπαιδευτικού δράματος στη διδακτική μεθοδολογία σειράς μαθημάτων της τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης.
- Οι φοιτητές καλούνται να συμμετάσχουν σε ομάδες των πέντε ατόμων και να χρησιμοποιήσουν ενδεδειγμένες τεχνικές του εκπαιδευτικού δράματος για το σχεδιασμό διδασκαλίας ενός μαθήματος της αρεσκείας τους από το ισχύον αναλυτικό πρόγραμμα του σχολείου.

Πρακτικές εφαρμογές:

Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες ασκούνται στις τεχνικές του Boal, έτσι όπως αυτές διευθετούνται στο αγγλοσαξωνικό μοντέλο του εκπαιδευτικού δράματος και παρουσιάζουν ένα σχέδιο διδασκαλίας που απορρέει από αυτό.

Βιβλιογραφία:

Θ. Γραμματάς, *Το Θέατρο στην Εκπαίδευση. Καλλιτεχνική έκφραση και παιδαγωγία*, Διάδραση, εκδ. Αθήνα 2014

Θ. Γραμματάς, *Θεατρική Αγωγή και Παιδεία*, εκδ. Διάδραση, Αθήνα 2017

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Εργαστήριο, Προβολή οπτικοακουστικού υλικού

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU212/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Εργασίες – Προφορικές εξετάσεις – Παρουσίαση θεατρικών δρώμενων

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

Κωδικός μαθήματος: B155

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Αναπλ. Καθηγ. Μαρία Δημάκη-Ζώρα, Τάκης Τζαμαργιάς, ΕΕΠ

Σκοπός του μαθήματος:

Ο σκοπός του μαθήματος είναι να γνωρίσουν τη διαδρομή από το κείμενο στη σκηνή, από το γραπτό λόγο στην εικόνα, προκειμένου να αισθητοποιήσουν τη διττή έννοια του θεάτρου, ως κείμενο και ως παράσταση και τη λειτουργία του θεάτρου ως μορφοπαιδευτικό αγαθό. Το Θέατρο, ως αισθητικό προϊόν αλλά και μέσο αγωγής και παιδείας. Αναπτύσσονται τρόποι διδασκαλίας του στη διαπαιδαγώγηση των μαθητών μέσα και έξω από την αίθουσα διδασκαλίας.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να διακρίνουν τα γνωρίσματα της «λογοτεχνικότητας» και της «θεατρικότητας» που χαρακτηρίζουν ένα έργο ως δραματικό κείμενο.
- Να αναπτύξουν τη διαδικασία μεταγραφής του σε σκηνικό θέαμα, με την μεσολάβηση των επιμέρους θεατρικών κωδίκων όπως η σκηνοθεσία και η υποκριτική, η σκηνογραφία και ο φωτισμός, η μουσική και τα οπτικο – ακουστικά εφέ.
- Να αναλύουν τους «κώδικες του δράματος», τους «κώδικες του θεάτρου», την αμφίδρομη επικοινωνία σκηνής – πλατείας και το ρόλο που διαδραματίζει ο θεατής.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Το Θέατρο αναλύεται ως καλλιτεχνικό αλλά και πολιτιστικό αγαθό, ως αισθητικό προϊόν αλλά και μέσο αγωγής και παιδείας.

- Παράλληλα, αναπτύσσονται οι τρόποι διδασκαλίας του στην εκπαίδευση (ως ειδική διδακτική) και επισημαίνεται η συμβολή του στη διαπαιδαγώγηση των μαθητών μέσα και έξω από την αίθουσα διδασκαλίας, έτσι ώστε οι φοιτητές/ τριες:
- Να διαχωρίσουν την έννοια της «ειδικής διδακτικής» του θεάτρου και να γνωρίσουν τους ποικίλους τρόπους προσέγγισης και ανάλυσης του δραματικού κειμένου.
- Να προσεγγίσουν τον πρακτικό και εμπειρικό χαρακτήρα της διδασκαλίας του θεάτρου.
- Να εντοπίζουν, αναδεικνύουν και αξιοποιούν κατάλληλα θεατρικές τεχνικές και κώδικες για επαγγελματικούς, κοινωνικούς ή άλλους λόγους.
- Να διαθέτουν βασικές γνώσεις δραματουργίας, ώστε να μπορούν, να προχωρήσουν σε μια δραματουργική επεξεργασία του δραματικού κειμένου.
- Να έχουν τη δυνατότητα συγγραφής μιας σύντομης σκηνής και παραγωγής δραματικού λόγου.
- Να προσδιορίζουν τους τρόπους σκηνικής ερμηνείας και απόδοσης του έργου.
- Να συνεργάζονται με άλλους συντελεστές της παράστασης με ποικίλες ιδιότητες (κριτικός αναγνώστης, δραματουργός, σκηνοθέτης).
- Να προσδιορίζουν το θεωρητικό και τον πρακτικό χαρακτήρα του θεάτρου και να κινούνται με την ίδια άνεση και στα δύο επίπεδα.
- Να κατανοούν, αναλύουν και επεξηγούν έννοιες και δεδομένα που συνδέουν το θέατρο ως καλλιτεχνική δημιουργία με το θέατρο ως καταναλωτικό αγαθό.
- Να επιλέγουν την κατάλληλη θεατρική σκηνή και χώρο για την ανάπτυξη του συγκεκριμένου θέματος.

Πρακτικές εφαρμογές:

Οι φοιτητές χωρισμένοι σε ζευγάρια δοκιμάζονται σε εργαστήρι γραφής και παραγωγής μιας σύντομης θεατρικής σκηνής από το μικρόκοσμο και την ανταλλάσσουν με άλλη που θα τους παραδώσει άλλο ζευγάρι φοιτητών για να το αναπτύξουν στην αυτοσχέδια σκηνή της τάξης. Έτσι συνειδητοποιούν με βιωματικό τρόπο την πορεία από το κείμενο στη σκηνή και το διττό χαρακτήρα του θεάτρου.

Βιβλιογραφία:

Θ. Γραμματάς – Τ. Τζαμαργιάς, *Πολιτισμικές εκδηλώσεις στο Σχολείο*, εκδ. Διάδραση, Αθήνα 2011.

Θ. Γραμματάς, *Διδακτική του Θεάτρου*, εκδ. Τυπωθήτω, Γ. Δαρδανός – Κ. Δαρδανός Ο.Ε., Αθήνα 1999.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Προβολή οπτικοακουστικού υλικού – Εργαστήριο - Πρακτική άσκηση

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU211/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορική εξέταση ή απαλλακτική εργασία

Κωδικός Αριθμός Μαθήματος: B190

Είδος Μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο Μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος Σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η' - Εαρινό.

Όνομα διδάσκοντος-ουσας: Εντεταλμένος Διδάσκων-ουσα

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση της ιστορικής εξέλιξης των δικαιωμάτων του παιδιού σε συνάρτηση με τους κοινωνικούς και οικονομικούς παράγοντες που άσκησαν επίδραση στη διαμόρφωση της αντίστοιχης ιδεολογίας. Παράλληλα, το μάθημα σκοπεύει στην κατανόηση από τις φοιτήτριες και τους φοιτητές της σύγχρονης εξέλιξης του θεωρητικού πλαισίου των δικαιωμάτων του παιδιού, του τρόπου που αυτές μετουσιώνονται σε θεσμικές προβλέψεις στο πλαίσιο της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού του Ο.Η.Ε., καθώς και της εφαρμογής των δικαιωμάτων του παιδιού στην Ελλάδα.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ολοκληρώνοντας την παρακολούθηση του μαθήματος θα πρέπει να έχουν εξοικειωθεί και να έχουν αποκτήσει βασικές γνώσεις όσον αφορά: **α)** την εξέλιξη των δικαιωμάτων του παιδιού και τους κύριους παράγοντες που την προσδιόρισαν, **β)** τις σύγχρονες θεωρητικές εξελίξεις στο πεδίο των δικαιωμάτων του παιδιού και τις ιδιαιτερότητές τους σε σχέση με τα ανθρώπινα δικαιώματα. **γ)** τη θεσμική διάσταση των δικαιωμάτων του παιδιού, τις θεμελιώδεις αρχές της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού του Ο.Η.Ε., καθώς και την εφαρμογή των δικαιωμάτων του παιδιού στην Ελλάδα.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Ιστορική εξέλιξη των δικαιωμάτων του παιδιού σε συνάρτηση με τους κοινωνικούς και οικονομικούς παράγοντες που άσκησαν επίδραση στη διαμόρφωση της ιδεολογίας για το παιδί ως κάτοχο δικαιωμάτων. Παράλληλα, το μάθημα σκοπεύει στην κατανόηση του θεωρητικού πλαισίου για τα δικαιώματα του παιδιού και του τρόπου που οι θεωρητικές αρχές για τα δικαιώματα του παιδιού μετουσιώνονται σε θεσμικές προβλέψεις στο πλαίσιο της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού του Ο.Η.Ε., καθώς και της εφαρμογής των δικαιωμάτων του παιδιού στην Ελλάδα.

Μαθησιακά αποτελέσματα:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ολοκληρώνοντας με επιτυχία την παρακολούθηση του μαθήματος:

- Θα γνωρίζουν την ιστορική εξέλιξη των δικαιωμάτων του παιδιού και θα διακρίνουν τη διαφοροποίηση που επήλθε στις κοινωνικές αντιλήψεις και στην αντιμετώπιση των παιδιών διαχρονικά και τους παράγοντες που συνέβαλλαν σε αυτήν τη μεταβολή
- Θα γνωρίζουν βαθύτερα θεωρητικά ζητήματα των δικαιωμάτων των παιδιών, κυρίως όσον αφορά τη διαφοροποίηση στην κατοχή δικαιωμάτων μεταξύ παιδιών και ενηλίκων και να είναι ικανοί να διακρίνουν τον τρόπο που αυτή η διαφοροποίηση εκδηλώνεται σε νομοθετικό και κοινωνικό επίπεδο σήμερα
- Θα γνωρίζουν την σύγχρονη θεωρητική εξέλιξη των δικαιωμάτων του παιδιού και θα είναι ικανοί να εντοπίζουν τους παράγοντες στους οποίους αυτή βασίστηκε

- Θα γνωρίζουν την Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, τον τρόπο εφαρμογής της στην Ελλάδα και θα είναι ικανοί να εντοπίζουν τα κύρια ζητήματα και υστερήσεις των δικαιωμάτων των παιδιών σήμερα

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις/ Παραδόσεις

Βιβλιογραφία:

Δασκαλάκης, Δ. (2013), *Όψεις της Παιδικής Ηλικίας*, Εκδόσεις Διάδραση, Αθήνα.

Δασκαλάκης, Δ., & Γκίβαλος, Μ., (2011), *Παιδική Ηλικία και τα Δικαιώματα του Παιδιού*, Εκδοτικός Οίκος Α.Α. Λιβάνη, Αθήνα.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU177/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

α) Προφορική Εξέταση, β) Υποχρεωτική Εκπόνηση Απαλλακτικής Εργασίας και Υποχρεωτική Παρουσίαση των Απαλλακτικών Εργασιών των φοιτητών και φοιτητριών.

ΜΟΥΣΙΚΗ-ΜΟΥΣΙΚΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Κωδικός μαθήματος: B166

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: 4ο, 6ο, 8ο

Όνομα διδάσκουσας: Καθηγ. Σμαράγδα Χρυσοστόμου

Μαθησιακοί στόχοι:

Το μάθημα έχει ως στόχο να προσφέρει στους υποψήφιους εκπαιδευτικούς μια γνωριμία με τους στόχους και τα μέσα διδασκαλίας της Μουσικής δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στη διαθεματική/ διεπιστημονική προσέγγιση του γνωστικού αντικειμένου στο πλαίσιο της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Βασικές έννοιες και δεξιότητες του γνωστικού αντικειμένου αναλύονται και περιγράφονται τα μέσα, καθώς και οι μέθοδοι που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι μελλοντικοί δάσκαλοι της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στις διδακτικές τους προσεγγίσεις της μουσικής. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη διαθεματική/ διεπιστημονική προσέγγιση του μαθήματος της Μουσικής με τα άλλα γνωστικά αντικείμενα του αναλυτικού προγράμματος όλων των τάξεων του δημοτικού σχολείου. Στο τέλος του εξαμήνου οι φοιτητές αναμένεται να έχουν κατανοήσει:

- τις έννοιες της διαθεματικότητας και της διεπιστημονικότητας και πώς αυτές εφαρμόζονται στο πλαίσιο των μαθημάτων αισθητικής αγωγής και συγκεκριμένα της Μουσικής
- τη θέση του μαθήματος της Μουσικής στην υποχρεωτική εκπαίδευση
- τους στόχους του μαθήματος της Μουσικής στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση και πώς αυτοί μπορούν να επιτευχθούν μέσα από μια διαθεματική προσέγγιση που θα συνδέει τη μουσική με άλλα γνωστικά αντικείμενα

- τα εργαλεία και τις μουσικές δραστηριότητες και συμπεριφορές που εφαρμόζονται και χρησιμοποιούνται στη διδασκαλία του μαθήματος της Μουσικής.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Οι έννοιες της διαθεματικότητας και της διεπιστημονικότητας – ερμηνείες και διαφοροποιήσεις των όρων.

- Η πορεία προς την ενιαιοποίηση και τη διαθεματικότητα και οι φιλοσοφικές και θεωρητικές απαρχές της
- Θετικά και αρνητικά στοιχεία της διαθεματικότητας
- Εφαρμογές και χαρακτηριστικά των εφαρμογών της διαθεματικότητας και της διεπιστημονικότητας
- Προβλήματα και αποτελέσματα από τις εφαρμογές
- Η Μουσική ως αυτόνομη επιστήμη και γνωστικό αντικείμενο
- Η σημασία της Μουσικής στη ζωή και στην εκπαίδευση
- Η σύνδεση της Μουσικής με άλλα γνωστικά αντικείμενα: θεωρητικές και πρακτικές προσεγγίσεις
- Εφαρμογές ενιαιοποίησης των τεχνών (εντός και εκτός Ελλάδας)
- Το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών Μουσικής
- Το νέο Πρόγραμμα Σπουδών Μουσικής – σκοποί και στόχοι διδασκαλίας του μαθήματος
- Συνδυάζοντας τη Μουσική με άλλα γνωστικά αντικείμενα του αναλυτικού προγράμματος: παραδείγματα εφαρμογών και δραστηριοτήτων

Ενδεικτική βιβλιογραφία(τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Χρυσοστόμου, Σ. (2005). *Η Μουσική στην Εκπαίδευση: το δίλημμα της διεπιστημονικότητας*. Αθήνα: Παπαρηγορίου – Νάκας.

Παπαπαναγιώτου, Ξ.(επιμ.) (2009). *Ζητήματα Μουσικής Παιδαγωγικής*. Θεσσαλονίκη: ΕΕΜΕ.

Δίνονται επίσης σε ηλεκτρονική μορφή (μέσω του e-class) οι παρουσιάσεις (ppt) των μαθημάτων, καθώς και σημειώσεις για συγκεκριμένα ζητήματα/ θέματα (π.χ. δείγματα σχεδίων μαθημάτων, δραστηριοτήτων, κτλ.).

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Το μάθημα διδάσκεται με διαλέξεις και πρακτικές εφαρμογές των δραστηριοτήτων. Πραγματοποιείται μία (τουλάχιστον) δειγματική διδασκαλία.

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορική Εξέταση Εργασίες

Η ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΟΝ 20ό ΑΙΩΝΑ. Η ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ ΤΗΣ ΕΦΗΒΕΙΑΣ

Κωδικός μαθήματος: B187

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκουσας: Ομότ. Καθηγ. Βίκυ Πάτσιου

Σκοπός του μαθήματος:

Επιδίωξη του μαθήματος αυτού είναι να εμπλουτίσει τις γνώσεις των φοιτητών και των φοιτητριών στα κύρια θεωρητικά ζητήματα που σχετίζονται με ορισμένες τάσεις και αναζητήσεις της πεζογραφίας του εικοστού αιώνα. Ειδικότερα προσεγγίζεται η παρουσία των εφήβων ως αφηγηματικών προσώπων, καθώς και η σχέση τους με την πλοκή, τα θεματικά μοτίβα και τους χωρο-χρονικούς προσδιορισμούς της δράσης. Τέλος γίνεται αναφορά στις βασικές έννοιες ανάλυσης και αναγνωστικής προσέγγισης ενός λογοτεχνήματος: αφήγηση, πλοκή, δομή, χαρακτήρες, οπτική γωνία/εστίαση, σκηνικό, θέμα.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να εξοικειωθούν με τις τάσεις της Νεοελληνικής λογοτεχνίας που ακολουθούν την παράδοση της «γενιάς του 1930» καθώς και της σύγχρονης εφηβικής λογοτεχνίας.
- Να προσεγγίσουν την ανάλυση του αφηγηματικού προσώπου σε σχέση με τις κοινωνικές προδιαγραφές που αφορούν μια συγκεκριμένη ηλικιακή περίοδο.
- Να μπορούν να εντάξουν τα λογοτεχνικά έργα στο πνευματικό και ιδεολογικό κλίμα της εποχής τους.
- Να αποκτήσουν την εμπειρία βασικών εννοιών ανάλυσης και ανάγνωσης/ προσέγγισης ενός λογοτεχνήματος.
- Να ερευνούν και να αναγνωρίζουν από γραμματολογική άποψη έργα γνωστών και καταξιωμένων συγγραφέων.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εισαγωγή. Στοιχεία Ιστορίας της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας καθώς και της σύγχρονης εφηβικής λογοτεχνίας.
- Η «ανακάλυψη» της εφηβείας και η «γενιά του 1930».
- Η μεταπολεμική πεζογραφία και η ανήσυχη παρουσία της νεότητας.
- Η σύγχρονη εφηβική λογοτεχνία: κοινωνικές και ιδεολογικές προϋποθέσεις.
- Η αυτοβιογραφική εξιστόρηση και οι όψεις του εαυτού.
- Ο υποκειμενικός χρόνος και η καταγραφή του πραγματικού.
- Η συγκρότηση της ταυτότητας: ιδεολογία και κοινωνικό φύλο.
- Κ. Πολίτης – Eroica
- Γ. Θεοτοκάς – Λεωνής
- Μ. Λυμπεράκη – Ψάθινα καπέλα
- Α. Ζέη – Η μωβ ομπρέλα
- Ζ. Σαρή – Νινέτ
- Τρόποι κριτικής προσέγγισης και μέθοδοι ερμηνευτικής ανάλυσης λογοτεχνικών κειμένων.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Mario Vitti, *Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Αθήνα, εκδ. Οδυσσέας, ³2008.

Μα τι γυρεύουν οι ψυχές μας ταξιδεύοντας: Αναζητήσεις και αγωνίες των Ελλήνων Λογοτεχνών του Μεσοπολέμου (1918-1939), επιμ. Ελένα Κουτριάνου και Έλλη Φιλοκύπρου, Αθήνα, εκδ. Νεφέλη, 2018.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις. Ηλεκτρονικές παρουσιάσεις – χρήση εποπτικού υλικού. Προαιρετική προφορική παρουσίαση φοιτητικών εργασιών και κριτική συζήτηση επί των πορισμάτων.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class): (Παρατίθεται ο σύνδεσμος)

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU402/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορικές εξετάσεις ή απαλλακτική εργασία.

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ. ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΙ

Κωδικός μαθήματος: B132

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδασκουσών: Ομότ. Καθηγ. Βίκυ Πάτσιου, Βασιλική Οικονομοπούλου Ε.ΔΙ.Π.

Σκοπός του μαθήματος:

Επιδίωξη του μαθήματος αυτού είναι να εμπλουτίσει τις γνώσεις των φοιτητών και των φοιτητριών στα κύρια θεωρητικά ζητήματα που σχετίζονται με την εμφάνιση της σύγχρονης πεζογραφίας (από το 1974 έως τις μέρες μας). Ειδικότερα προσεγγίζονται τα ιστορικά και κοινωνικά πλαίσια μέσα στα οποία αναπτύχθηκαν οι τάσεις του μεταμοντερνισμού, του μαγικού ρεαλισμού και της ιστορικής μεταμυθοπλασίας. Τέλος γίνεται αναφορά στις βασικές έννοιες ανάλυσης και αναγνωστικής προσέγγισης ενός λογοτεχνήματος: αφήγηση, πλοκή, δομή, χαρακτήρες, οπτική γωνία/εστίαση, σκηνικό, θέμα.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι: Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να εξοικειωθούν με τα σημαντικά ρεύματα και τις τάσεις της Νεοελληνικής λογοτεχνίας που ακολουθούν την παράδοση της μεταπολεμικής πεζογραφίας.
- Να προσεγγίσουν τις σχέσεις ανάμεσα στην αντικειμενική και την υποκειμενική αλήθεια της γραφής και να διερευνήσουν τη συγκρότηση ενός ιδιαίτερου αφηγηματικού λόγου που στηρίζεται στην εναλλαγή του φανταστικού και του πραγματικού στοιχείου.
- Να μπορούν να εντάξουν τα λογοτεχνικά έργα στο πνευματικό και ιδεολογικό κλίμα της εποχής τους.
- Να αποκτήσουν την εμπειρία βασικών εννοιών ανάλυσης και ανάγνωσης/ προσέγγισης ενός λογοτεχνήματος.

- Να ερευνούν και να αναγνωρίζουν από γραμματολογική άποψη έργα γνωστών και καταξιωμένων συγγραφέων.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εισαγωγή. Στοιχεία Ιστορίας της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας.
- Αισθητικά ρεύματα και τάσεις (μεταμοντερνισμός, μαγικός ρεαλισμός, μεταμυθοπλασία).
- Η παράδοση της μεταπολεμικής πεζογραφίας και η υπονόμευσή της.
- Η λογοτεχνία της αλληγορίας και του φανταστικού.
- Η υπαρξιακή απροσδιοριστία και η σύντηξη των λογοτεχνικών ειδών.
- Η αναζήτηση του Άλλου και η ανάδειξη του ανοίκειου.
- Η μεταπολεμική μοντερνιστική παράδοση και ο Παύλος Μάτεσις.
- Το υλικό της αφήγησης και η παρουσία των εξωλογοτεχνικών πηγών (Θ. Βαλτινός).
- Διακειμενικότητα και αυτοαναφορικότητα στο έργο του Δημήτρη Καλοκύρη.
- Η αληθοφάνεια και η υπέρβασή της στο έργο του Μισέλ Φάις.
- Η ιστορική μεταμυθοπλασία και η επίφοβη αλήθεια της ιστορίας (Ρέα Γαλανάκη, Μάρω Δούκα).
- Η κοινωνιολογία του αστυνομικού μυθιστορήματος (Πέτρος Μάρκαρης, Φίλιππος Φιλίππου).
- Τρόποι κριτικής προσέγγισης και μέθοδοι ερμηνευτικής ανάλυσης λογοτεχνικών κειμένων.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Σύγχρονη ελληνική πεζογραφία. Διεθνείς προσανατολισμοί και διασταυρώσεις, επιμέλεια: Α. Σπυροπούλου, Θ. Τσιμπούκη, εκδ. Αλεξάνδρεια, 2002.

Α. Αργυρίου, *Ιστορία της ελληνικής λογοτεχνίας και η πρόσληψή της. Όταν η δημοκρατία δοκιμάζεται, υπονομεύεται και καταλύεται (1964 – 1974 και μέχρι τις ημέρες μας)*, τόμος Η', εκδ. Καστανιώτης, Αθήνα 2007.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις. Ηλεκτρονικές παρουσιάσεις – χρήση εποπτικού υλικού. Προαιρετική προφορική παρουσίαση φοιτητικών εργασιών και κριτική συζήτηση επί των πορισμάτων.

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορικές εξετάσεις ή απαλλακτική εργασία.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

Κωδικός μαθήματος: B144

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Δ', Ε', ΣΤ', Ζ', Η' (διδάσκεται χειμερινό και εαρινό εξάμηνο)

Όνομα διδάσκουσας: Καθηγ. Ρέα Κακάμπουρα

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η παιδαγωγική εμβάθυνση των φοιτητών/τριών στον κλάδο της Παιδαγωγικής Λαογραφίας που συνδυάζει τα πορίσματα των σύγχρονων λαογραφικών και ανθρωπολογικών σπουδών με την εκπαιδευτική πράξη ιδιαίτερα της προσχολικής και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να διακρίνουν τα γνωρίσματα της Παιδαγωγικής Λαογραφίας,
- Να συντάσσουν σχέδια διδασκαλίας με βάση τη μέθοδο project για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση με εστίαση σε όψεις του λαϊκού πολιτισμού και σε σύνδεση με το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ αξιοποιώντας τις ερευνητικές μεθόδους της Λαογραφίας και της Οπτικής Εθνογραφίας, στο πλαίσιο της συμπεριληπτικής και κριτικής παιδαγωγικής,
- Να καλλιεργήσουν τον οπτικό και ψηφιακό εγγραμματισμό, δεξιότητες ζωής, καθώς και εξοικείωση με τη βιωματική μάθηση,
- Να αναπτύξουν θετική στάση σχετικά με την πολιτισμική διαφορετικότητα και σεβασμό στον πολιτισμό των Άλλων.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Παιδαγωγική Λαογραφία: Ορισμός και περιεχόμενο της έννοιας.

- Παράδοση και νεωτερικότητα στο λαϊκό πολιτισμό: Κοινωνικοϊστορική ανάλυση.
- Η έννοια της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς και η Σύμβαση της UNESCO (2003) για τη διαφύλαξή της.
- Εκπαιδευτικές δράσεις και προγράμματα με εστίαση σε όψεις του λαϊκού πολιτισμού στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση.
- Μεθοδολογία σχεδίων διδασκαλίας Λαογραφίας και Οπτικής Εθνογραφίας. Καθορισμός σκοπών και γνωστικών, συναισθηματικών, ψυχοκινητικών και ειδικών στόχων. Καλλιέργεια δεξιοτήτων και αξιών ζωής (συλλογικότητα, συνεργασία, αλληλεγγύη και σεβασμός στην πολιτισμική και έμφυλη διαφορετικότητα, μετασχηματιστική διαπολιτισμική ικανότητα, κριτική σκέψη, δημιουργικότητα).
- Αναζήτηση, κριτική ερμηνεία και παραγωγή φωτογραφικών και οπτικοακουστικών εθνογραφικών τεκμηρίων από τους/τις μαθητές/ήτριες. Διαδικτυακές πηγές φωτογραφικών και οπτικοακουστικών εθνογραφικών δεδομένων και λαογραφικής βιβλιογραφίας.
- Οι μαθητές και οι μαθήτριες ως ερευνητές – λαογράφοι.
- Σχέδια διαπολιτισμικής διδασκαλίας για το δημοτικό σχολείο με εστίαση στις τελετουργίες και τα έθιμα με τη μέθοδο της Λαογραφίας και Οπτικής Εθνογραφίας:
 1. «Γαμήλιες τελετουργίες και έθιμα άλλοτε και τώρα, στην Ελλάδα και τον κόσμο».
 2. «Μεταμφιέσεις του Δωδεκαήμερου και της Αποκριάς στο χωριό και την πόλη, στην Ελλάδα και τον κόσμο».
 3. «Κάλαντα του Δωδεκαήμερου στην Ελλάδα και την Ευρώπη».

4. «Χαρταετοί στον ουρανό της Ελλάδας και του κόσμου, στο παρελθόν και στο παρόν».
5. 5«Γιορτάζοντας το Πάσχα στο παρελθόν και στο παρόν, στην Ελλάδα και στον κόσμο».
6. «Πανηγύρια, τοπικές γιορτές, φεστιβάλ στην Ελλάδα και στον κόσμο».

Εργασίες – παρουσιάσεις φοιτητών/ τριών: Σχέδια διδασκαλίας του λαϊκού πολιτισμού στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Κακάμπουρα, Ρ., & Κασσαβέτη Ο.–Ε, (2018). *Οπτική Εθνογραφία και Εκπαίδευση. Θεωρητικές προσεγγίσεις και διδακτικές προτάσεις*. Αθήνα: εκδ. Πεδίο.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – εργαστήρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU515/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Απαλλακτική εργασία, προφορική εξέταση

ΣΧΟΛΙΚΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Κωδικός μαθήματος: B163

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος Σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Εαρινό

Όνομα διδάσκοντος: Γεώργιος Θραψανιώτης, Ε.ΔΙ.Π.

Σκοπός του μαθήματος:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα πρέπει με την ολοκλήρωση του κύκλου των μαθημάτων του συγκεκριμένου μαθήματος να είναι σε θέση να σχεδιάσουν μια διδασκαλία στηριζόμενοι στη σύγχρονη θεωρία της σχολικής θρησκευτικής αγωγής, καθώς και στις αναπτυξιακές δυνατότητες των διδασκομένων.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μετά το πέρας του μαθήματος θα πρέπει να είναι σε θέση να αξιολογήσουν και να κρίνουν: **α)** τη θέση και τη σημασία 83 της σχολικής θρησκευτικής αγωγής στην ελληνική εκπαίδευση με βάση τα σύγχρονα εκπαιδευτικά και κοινωνικοπολιτισμικά δεδομένα (δημοκρατική παιδεία, πλουραλιστική κοινωνία, θεωρίες μάθησης και αγωγής κ.ά.), **β)** τις ομοιότητες και τις διαφορές που παρουσιάζονται αναφορικά με τη θέση και το περιεχόμενο της σχολικής θρησκευτικής αγωγής σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες σε σύγκριση με την ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα, **γ)** την αποτελεσματικότητα των εν ισχύει σχολικών εγχειριδίων του μαθήματος των Θρησκευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Φιλοσοφική, κοινωνιολογική και ψυχολογική προσέγγιση της έννοιας της θρησκείας. - Η γένεση του θρησκευτικού συναισθήματος (εμπειρία/ βίωμα) και η ανάπτυξη της πίστης με βάση κυρίως τα σύγχρονα δεδομένα της αναπτυξιακής και εξελικτικής ψυχολογίας. – Ανάλυση της σχέσης θρησκείας και θρησκευτικής αγωγής, με βάση τα ιδεώδη της Ευρωπαϊκής παιδείας και τις πολιτικές, φιλοσοφικές και κοινωνικές αρχές από τις οποίες εμφορείται η Ευρωπαϊκή Ένωση (δημοκρατικές αρχές, ανθρώπινα δικαιώματα, πλουραλισμός, σεβασμός στην πολυμορφία της γνώσης και της πανανθρώπινης θρησκευτικής εμπειρίας, αξία της τεχνολογικής προόδου κ.λπ.). – Η θρησκευτική αγωγή στην ελληνική πρωτοβάθμια εκπαίδευση: σύντομη επισκόπηση της θέσης του μαθήματος στην εκπαίδευση, σκοποί, αναλυτικά προγράμματα, διδακτικά εγχειρίδια και διδακτικές προσεγγίσεις. – Η θρησκευτική αγωγή στις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες – σύγκριση με την ελληνική κατάσταση (με βάση θρησκευτοφιλοσοφικές, κοινωνιολογικές και παιδαγωγικές αρχές). – Ανάλυση εννοιών και θεμάτων από τη σκοπιά της διδακτικής του μαθήματος των Θρησκευτικών στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, όπως: αφήγηση, μύθος, σύμβολο, δόγμα, τελετουργία, τέχνη παραβολή, θαύμα, αμαρτία, μετάνοια, σωτηρία, προσευχή, δικαιοσύνη, αγιότητα, πνευματικότητα κ.ά..

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις/ Παραδόσεις

Βιβλιογραφία:

Περσελής, Εμ. Π., (1998), *Σχολική θρησκευτική αγωγή*, Εκδόσεις Γρηγόρη, Αθήνα.

Περσελής, Εμ. Π., (2000), *Θεωρίες θρησκευτικής ανάπτυξης και αγωγής*, Εκδόσεις Γρηγόρη, Αθήνα.

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορική Εξέταση

ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Κωδικός μαθήματος: B157

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ΄, Δ΄, Ε΄, ΣΤ΄, Ζ΄, Η (Επαναλαμβάνεται χειμερινό και εαρινό εξάμηνο)

Όνομα διδάσκουσας: Αλεξία Παπακώστα, Ε.ΔΙ.Π.

Σκοπός του μαθήματος:

Το μάθημα στοχεύει στη διερεύνηση και ανάδειξη του ευρύτερα πολιτισμικού και μορφοπαιδευτικού ρόλου που διαδραματίζει το Θέατρο. Παρουσιάζονται τα σημεία σύζευξης Θεάτρου και Πολιτισμού διαχρονικά και σύγχρονικά και ο τρόπος με τον οποίο αυτά μπορούν να αναδειχθούν και να αξιοποιηθούν στην Εκπαίδευση. Ειδικότερα διερευνάται η συμβολή του Θεάτρου, σε όλες τις μορφές και τις εκφάνσεις του, στην ανανέωση και τον εκσυγχρονισμό των σχολικών γιορτών και γενικότερα των σύγχρονων εκδηλώσεων Πολιτισμού στο σχολικό περιβάλλον.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να γνωρίσουν την πολύπλευρη λειτουργία του Θεάτρου ως μορφοπαιδευτικού αγαθού, καλλιτεχνικής δημιουργίας και κοινωνικού γεγονότος και να διερευνήσουν πώς αυτή μπορεί να ενεργοποιηθεί στο σχολικό περιβάλλον.
- Να ανακαλύψουν τη σύνδεση του Θεάτρου και της Εκπαίδευσης στους τομείς της ανάπτυξης προσωπικής και συλλογικής πολιτισμικής ταυτότητας και της αισθητικής και κοινωνικής ευαισθητοποίησης.
- Να συνειδητοποιήσουν την αναγκαιότητα του εκσυγχρονισμού και της ανανέωσης των παραδοσιακών σχολικών γιορτών μέσα από συγκριτικές μεθόδους και να προσεγγίσουν τα κύρια χαρακτηριστικά των σύγχρονων Πολιτιστικών Εκδηλώσεων στο Σχολείο.
- Να διερευνήσουν τον τρόπο με τον οποίο υποστηρίζονται και υλοποιούνται οι σύγχρονες παιδαγωγικές θεωρίες (βιωματική και ανακαλυπτική μάθηση κ.ά.) και μέθοδοι διδασκαλίας (ομαδοσυνεργατική, πολυτροπική, διαφοροποιημένη διδασκαλία κ.ά.) μέσα από τις πολιτιστικές δράσεις στο σχολικό περιβάλλον.
- Να εντοπίσουν τον τριπλό άξονα πάνω στον οποίο αναπτύσσεται ο εορτασμός μιας επετείου (ιστορικός-πληροφοριακός, ιδεολογικός, αισθητικός-καλλιτεχνικός) καθώς και τις παραμέτρους ανάπτυξης καθενός.
- Να μελετήσουν παραδείγματα πρακτικών εφαρμογών και να εντοπίσουν την πρωτοτυπία, την καινοτομία, την ανάδειξη του συναισθηματικού χαρακτήρα, την διαπολιτισμικότητα, τη διαθεματικότητα, την αναφορικότητα των συγκεκριμένων εκδηλώσεων στο σήμερα.
- Να αξιολογήσουν τόσο ως θεατές όσο και ως συντελεστές δημιουργίας πολιτιστικών εκδηλώσεων το αποτέλεσμα ως προς την καλλιτεχνική του επιμέλεια και την παιδαγωγική του στόχευση.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Το Θέατρο ως πολυσημικό πολιτισμικό φαινόμενο και διαδραστικό σύστημα επικοινωνίας, διαχρονικά και συγχρονικά.
- Το Θέατρο ως «Παμμουσία των Τεχνών» και «Πάμμουσος Παιδαγωγία».
- Πολιτισμός και Εκπαίδευση: Σύγχρονες προτεραιότητες – νέες προοπτικές με αρωγό το θέατρο.
- Πολιτιστικές εκδηλώσεις στο Σχολείο: Ανανεωτικές προτάσεις – καινοτόμες προσεγγίσεις. Στόχοι, είδη, θέματα, μέθοδοι – τεχνικές, περιοχές – περιβάλλον ανάπτυξης, εφαρμογές (οι εφαρμογές που προτείνονται συσχετίζονται με τα Νέα Αναλυτικά Προγράμματα και αφορούν είτε συγκεκριμένους εορτασμούς είτε θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος, που εντάσσονται και προσαρμόζονται σε περιοχές ανάπτυξης όπως η Ευέλικτη Ζώνη, τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων και τα Προγράμματα Σχολικών Δραστηριοτήτων).
- Το μάθημα πλαισιώνεται με προβολές οπτικού υλικού και σχολιασμό. Προβλέπεται επίσης να πραγματοποιηθούν επισκέψεις σε σχολεία και σε πολιτιστικούς χώρους προκειμένου οι φοιτητές να έχουν άμεση, προσωπική και βιωματική επαφή με τις πολιτιστικές δράσεις, αλλά και τους υπεύθυνους εκπαιδευτικούς.

Πρακτικές εφαρμογές:

Οι φοιτητές καλούνται και οι ίδιοι με την ομαδοσυνεργατική μέθοδο να σχεδιάσουν προτάσεις αξιοποιώντας ετερόκλητο υλικό που θα τους δοθεί. Να παρουσιάσουν κάποιες από αυτές ώστε να δημιουργηθούν συζητήσεις και γόνιμοι προβληματισμοί.

Βιβλιογραφία:

Θ. Γραμματάς – Τ. Τζαμαργιάς, *Πολιτιστικές εκδηλώσεις στο Σχολείο*, Διάδραση, Αθήνα 2011.

Θ. Γραμματάς, *Το Θέατρο ως Πολιτισμικό Φαινόμενο*, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2015.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Θεατροπαιδαγωγικές μέθοδοι και Θεατρικές Τεχνικές, Διαλέξεις, Προβολή οπτικοακουστικού υλικού, Εκπαιδευτικές Επισκέψεις, Εκπόνηση project – καλλιτεχνική δημιουργία.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU537/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορική εξέταση ή απαλλακτική εργασία.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ ΚΩΔΙΚΕΣ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ. ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ

Κωδικός μαθήματος: B156

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Διδάσκων-ουσα με το πρόγραμμα «Απόκτηση ακαδημαϊκής διδακτικής εμπειρίας σε νέους επιστήμονες κατόχους διδακτορικού» (ΕΣΠΑ)

Σκοπός του μαθήματος:

Κώδικες του θεάτρου στη σκηνή και στο θρανίο. Ο τριπλός άξονας συντεταγμένων του θεάτρου μέσα από τη διαδικασία εμπύχωσης και των πολλαπλών όψεων του θεάτρου στην εκπαίδευση (θεατρικό παιχνίδι, δραματοποίηση, αναλόγιο, χάπενινγκ, θέατρο σκιών, κουκλοθέατρο, θεατρική παράσταση, πολυθέαμα) και η άμεση διασύνδεσή του με άλλες μορφές Τέχνης, στη δημιουργία μιας ολικής αντιμετώπισης του Πολιτισμού στο σχολείο. Στοχεύει ακόμα, μέσα από προτάσεις εφαρμογής, να δώσει παραδείγματα αξιοποίησης του Θεάτρου στις ποικίλες (εθνικές, θρησκευτικές, κοινωνικές) σχολικές γιορτές και εκδηλώσεις.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να προσδιορίσουν με σαφήνεια τα βασικά χαρακτηριστικά ενός σκηνικού θεάματος, αυτοσχέδιου ή οργανωμένου και να συνειδητοποιήσουν τις αρχές που το διέπουν.
- Να αναλύσουν την έννοια της θεατρικής ψευδαίσθησης, αναδείχνοντας τη θεατρική σύμβαση που λειτουργεί συνειδητά μεταξύ πλατείας – σκηνής ως την προϋπόθεση ανάπτυξης του θεάτρου.

- Να εμβαθύνουν στις έννοιες της μίμησης και του ρόλου, δια των οποίων ο ηθοποιός από φυσικό γίνεται δρών πρόσωπο, ήρωας του συγκεκριμένου έργου που παρουσιάζεται στη σκηνή.
- Να συσχετίσουν την έννοια «θέαμα» και «θέατρο», παρουσιάζοντας μερικά αντιπροσωπευτικά του είδους, όπως το κουκλοθέατρο και οι μαριονέτες, το θέατρο σκιών και το τσίρκο.
- Να περιγράψουν και να αναλύσουν την τέχνη της εμφύχωσης και το ρόλο που διαδραματίζει σε αυτήν ο εμφυχωτής, ως βασικός δημιουργός και συντονιστής της θεατρικής δράσης.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Επισημαίνονται εννοιολογικά τα όρια και το περιεχόμενο των μορφών του θεάτρου στην εκπαίδευση καθώς και η λειτουργία τους τόσο σε σχολικό όσο και σε εξωσχολικό περιβάλλον.
- Αναγνωρίζουν πως η μια μορφή θεάτρου στην εκπαίδευση αποτελεί προϋπόθεση της άλλης και πως δομούνται αυτές από τις απλούστερες στις συνθετότερες.
- Αναγνωρίζουν το πολυδιάστατο ρόλο και την αποστολή του θεάτρου στην εκπαίδευση και την κοινωνία.
- Διακρίνουν την ανάλυση της έννοιας «σκηνοθεσία» και το ρόλο που διαδραματίζει ο σκηνοθέτης, στην προετοιμασία και δημιουργία μιας θεατρικής παράστασης είτε αυτή συντελείται με ανήλικους μαθητές σε σχολικό χώρο, είτε με ενήλικους σε εξωσχολικό περιβάλλον.
- Διαχωρίζουν τη σκηνοθεσία προς αυτήν της «εμφύχωσης» και του «εμφυχωτή».
- Αναδεικνύουν την παιδαγωγική διάσταση της σκηνοθεσίας και αντίστοιχα τη σκηνοθετική λειτουργία του εκπαιδευτικού και του εκπαιδευτή.
- Γνωρίζουν εμβληματικές μορφές από τον χώρο του θεάτρου και της εκπαίδευσης, που διαφωτίζουν τις έννοιες «δάσκαλος – σκηνοθέτης», «σκηνοθέτης – δάσκαλος».
- Το μάθημα πλαισιώνεται με προβολές οπτικού υλικού και σχολιασμό εμβληματικών παραστάσεων.

Πρακτικές εφαρμογές:

Υπό την καθοδήγηση και επίβλεψη του διδάσκοντος, οι φοιτητές/ τριες συνθέτουν έναν σύντομο Οδηγό Σπουδών για το Θέατρο στην Εκπαίδευση με τις μορφές που μπορεί αυτός να έχει, από αισθητηριακές, σωματικές, φωνητικές ασκήσεις και παιχνίδια μέχρι το θεατρικό παιχνίδι, τη δραματοποίηση και τη θεατρική παράσταση στην υποχρεωτική εκπαίδευση.

Βιβλιογραφία:

Θ. Γραμματάς, *Το Θέατρο στην Εκπαίδευση. Καλλιτεχνική έκφραση και παιδαγωγία*, εκδ. Διάδραση, Αθήνα 2014.

Θ. Γραμματάς, *Διδακτική του Θεάτρου*, εκδ. Τυπωθήτω, Γ. Δαρδανός – Κ. Δαρδανός Ο.Ε., Αθήνα 1999.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Εργαστήριο, Προβολή οπτικοακουστικού υλικού Παρακολούθηση θεατρικών παραστάσεων.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU281/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Εργασίες – Προφορικές εξετάσεις – Παρουσίαση θεατρικών δρώμενων.

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κωδικός μαθήματος: B189

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκοντος: Γεώργιος Θραψανιώτης, Ε.ΔΙ.Π.

Μαθησιακοί στόχοι:

Η απόκτηση γνώσης για την κατανόηση του θρησκευτικού φαινομένου, όχι δογματικά, αλλά πρωτίστως κοινωνικά, πολιτισμικά, θρησκευολογικά, και ειδικότερα την κατανόηση και ένταξη της μελέτης των θρησκειών στην εκπαιδευτική διαδικασία, με βάση τις σύγχρονες διδακτικές και παιδαγωγικές μεθόδους. Σε αυτό το πλαίσιο αποδίδουμε με έμφαση, αφενός στη λογική και σύγχρονη πρακτική της καλλιέργειας του διαλόγου μεταξύ των θρησκειών και αφετέρου στη διαθρησκειακή επικοινωνία, ώστε να γίνεται εφικτή η κατανόηση της θρησκευτικής ετερότητας, που αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη συνύπαρξη απόμων διαφορετικών θρησκειών και θρησκευμάτων, τα οποία συμβιώνουν και διαντιδρούν στο ίδιο εκπαιδευτικό και κοινωνικό περιβάλλον.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Το μάθημα πραγματεύεται επίκαιρα κοινωνικά και εκπαιδευτικά ζητήματα που αναφέρονται στο θρησκευτικό φαινόμενο, στον ρόλο των θρησκειών στα πλαίσια των σύγχρονων πολυπολιτισμικών κοινωνιών, στη θρησκευτική εκπαίδευση και αγωγή ως απόρροια των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων του παιδιού καθώς και στη διδακτική τους. Συμπεριλαμβάνονται θεματικές για το «ουδετερόθρησκο» σχολείο και τη θρησκευτική εκπαίδευση, για τη διαθρησκειακή αγωγή στο σύγχρονο σχολείο της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης. Μελετώνται οι κύριοι άξονες της θρησκευτικής εκπαίδευσης σύμφωνα με τα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών αλλά και με τα Σχολικά Εγχειρίδια του μαθήματος των Θρησκευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στη διασύνδεσή τους με το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο του Προγράμματος Σπουδών.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Θραψανιώτης, Γ. (2019). *Θρησκεία, Κοινωνία και Εκπαίδευση*. Αθήνα: Εκδόσεις Διάδραση.

Δασκαλάκης, Δ. (Επιμ.). (2014). *Ζητήματα Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Εκδόσεις Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, επικουρική/ βοηθητική διδασκαλία (φροντιστήρια), εκπαιδευτικές επισκέψεις, εκπόνηση και παρουσίαση προαιρετικά Πριμοδοτικής Εργασίας.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU499/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορική εξέταση

ΘΕΣΜΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

Κωδικός μαθήματος: B 191

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκοντος-ουσας: Εντεταλμένος Διδάσκων-ουσα

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση εκ μέρους των φοιτητριών και φοιτητών των θεσμών κοινωνικής προστασίας για τα παιδιά, το θεωρητικό τους υπόβαθρο, τις θεμελιώδεις αρχές τους, τον χαρακτήρα και την τυπολογία τους, καθώς και τις πολιτικές, τις δομές, τους φορείς και τις υπηρεσίες που εμπλέκονται στην εφαρμογή τους.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές μετά το πέρας του μαθήματος θα είναι σε θέση να γνωρίζουν τους σημαντικότερους θεσμούς κοινωνικής προστασίας για τα παιδιά, τις στοχεύσεις τους, το θεωρητικό τους υπόβαθρο και τις αρχές τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Η έννοια της παιδικής ηλικίας και της κοινωνικής προστασίας: οριοθέτηση των εννοιών. Ιστορική και σύγχρονη διάσταση. Η κοινωνική προστασία στα διεθνή κείμενα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων του παιδιού. Το θεωρητικό υπόβαθρο της κοινωνικής προστασίας για το παιδί. Οι σημαντικότεροι θεσμοί κοινωνικής προστασίας για τα παιδιά, οι στοχεύσεις τους. Φορείς, δομές και υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας των παιδιών στην Ελλάδα.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις/ Παραδόσεις

Μαθησιακά αποτελέσματα:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ολοκληρώνοντας με επιτυχία την παρακολούθηση του μαθήματος:

- Το περιεχόμενο, τη σκοπιμότητα και τις αρχές της κοινωνικής προστασίας για τα παιδιά.
- Τους σημαντικότερους θεσμούς κοινωνικής προστασίας για τα παιδιά, τις στοχεύσεις τους, το θεωρητικό τους υπόβαθρο και τις αρχές τους.

Προτεινόμενα συγγράμματα:

Ρομπόκου – Καραγιάννη Α. (2007). *Κοινωνική προστασία των ανηλίκων στην Ελλάδα*. Σάκκουλα Εκδόσεις Α.Ε..

Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (Ε.Κ.Κ.Ε.), Μαράτου – Αλιπράντη, Λ. (2002). Οικογένειες και κράτος πρόνοιας στην Ευρώπη. Τάσεις και προκλήσεις στον εικοστό πρώτο αιώνα. Εκδόσεις Gutenberg.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU177/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

α) Προφορική Εξέταση, β) Υποχρεωτική Εκπόνηση Απαλλακτικής Εργασίας και Υποχρεωτική Παρουσίαση των Απαλλακτικών Εργασιών των φοιτητών και φοιτητριών.

ΘΕΩΡΙΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ, ΔΙΑΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Κωδικός μαθήματος: Κ.Μ 81Β199

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο,3ο,4ο

Εξάμηνο: Εαρινό

Όνομα διδάσκοντος-ουσας: Καθηγ. Γεωργία (Τζίνα) Καλογήρου

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/τριών σε θεωρίες λογοτεχνίας και η βιωματική εισαγωγή τους στην έννοια και τις τεχνικές της διακαλλιτεχνικής ποιητικής και η άσκησή τους σε διαφορετικές πρακτικές της εντός και εκτός της σχολικής τάξης όπως: διακαλλιτεχνικός διάλογος με βάση τα νέα Προγράμματα Σποδών για τη Λογοτεχνία , παιχνίδια και τεχνικές σύνδεσης του τρόπου της ποιητικής «έκφρασης» με τη δημιουργική γραφή, ανάλυση εικαστικών έργων σε συνδυασμό με ποιήματα κλπ.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι: Μετά το πέρας του μαθήματος οι φοιτητές να είναι σε θέση να σχεδιάζουν, να οργανώνουν και να εφαρμόζουν ποικίλες δράσεις και πρακτικές διακαλλιτεχνικής ποιητικής, συνδέοντας και συνδυάζοντας τη λογοτεχνική θεωρία με τη διδακτική πράξη στο μάθημα της Λογοτεχνίας και τη Λογοτεχνία με τις Πλαστικές Τέχνες στο Σχολείο.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εισαγωγή στην έννοια του διακαλλιτεχνικού διαλόγου με βάση τα νέα Προγράμματα Σπουδών για τη Λογοτεχνία.
- Η σχέση της λογοτεχνικής ανάγνωσης με τις Άλλες Τέχνες. Η διάχυση (integration) των Τεχνών στη διδασκαλία της λογοτεχνίας. Η Λογοτεχνία και η Λογοτεχνική Ανάγνωση στην Πινακοθήκη/Μουσείο: δραστηριότητες, ανάγνωση in situ και εκπαιδευτικό υλικό.
- Δημιουργία συστάδων κειμένων και συνεξέταση κειμένων και εικαστικών έργων στην τάξη.
- Παιχνίδια και τεχνικές σύνδεσης της λογοτεχνικής ανάγνωσης με τη δημιουργική γραφή.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Δημήτρης Αγγελάτος, Λογοτεχνία και Ζωγραφική. Προς μια ερμηνεία της διακαλλιτεχνικής αναπαράστασης. Αθήνα: Gutenberg / Γ. Δαρδανός & ΣΙΑ Ε.Ε.,2017.

Τζίνα Καλογήρου (επίμ.), Δώρα Ασημένια Σάκα. Δημιουργικές προτάσεις και διδακτικές προσεγγίσεις για το μάθημα της Λογοτεχνίας στο σχολείο. Αθήνα, Επτάλοφος 2024.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, βιωματικά εργαστήρια και σεμινάρια. Οι ποικίλες βιωματικές μέθοδοι που αναπτύσσονται κατά τη διάρκεια των μαθημάτων συμπληρώνονται από εκπαιδευτικές επισκέψεις σε πινακοθήκες) όπου οι φοιτητές έχουν την ευκαιρία να εξασκηθούν σε in situ λογοτεχνικές αναγνώσεις/ συγγραφή εκφράσεων.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class): -

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Αξιολογείται η βιωματική συμμετοχή των φοιτητών στις δράσεις του μαθήματος καθ' όλη την διάρκεια του εξαμήνου :με προφορικές παρουσιάσεις, υλοποίηση ασκήσεων δημιουργικού-διακαλλιτεχνικού χαρακτήρα, διατήρηση αναγνωστικών ημερολογίων, και σημειωματαρίων δημιουργικής γραφής, σχεδιασμό και συμπλήρωση φύλλων εργασίας, προτάσεις καλλιτεχνικού εκπαιδευτικού υλικού, δοκιμές δημιουργικής μετάφρασης εκφραστικών ποιημάτων, δημιουργία ανθολογίων ποίησης.

ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κωδικός μαθήματος: B197

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: Χειμερινό

Όνομα διδάσκοντος: Διδάσκων/Διδάσκουσα με το πρόγραμμα «Απόκτηση ακαδημαϊκής διδακτικής εμπειρίας σε νέους επιστήμονες κατόχους διδακτορικού»

Σκοπός του μαθήματος:

Το μάθημα αναπτύσσεται στον άξονα του Θεάτρου στην Εκπαίδευση αξιοποιώντας τις δυνατότητες των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ). Αρχικά, εστιάζουμε στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του μαθητικού δυναμικού, όπως αυτά διαμορφώνονται μέσα στο σύγχρονο τεχνολογικό περιβάλλον. Ακολούθως αναδεικνύουμε τα σημεία συνάντησης του Θεάτρου και των ΤΠΕ στην εκπαίδευση και επισημαίνουμε την προστιθέμενη αξία που αυτές μπορούν να αποφέρουν μέσα από αυτή τη διαδικασία. Προχωρούμε στην παιδαγωγική τεκμηρίωση του συγκεκριμένου συγκερασμού, αναλύουμε γνωστές θεατρικές τεχνικές και πειραματιζόμαστε με τη δυνατότητα του τεχνολογικού εμπλουτισμού τους. Το μάθημα ολοκληρώνεται με τη δημιουργία προτάσεων διδασκαλίας με συγκεκριμένη δομή και στοχοθεσία, που εμπλέκουν δημιουργικά τις θεατρικές τεχνικές με τις δυνατότητες των νέων τεχνολογιών και των ψηφιακών μέσων.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται:

- Να γνωρίσουν την ψηφιακή εκδοχή γνωστών θεατρικών τεχνικών
- Να προβούν σε συσχετισμούς ανάμεσα στην αναλογική και ψηφιακή εκδοχή των θεατρικών τεχνικών
- Να κατανοήσουν την προστιθέμενη αξία που μπορούν να αποφέρουν οι ΤΠΕ για το Θέατρο στην Εκπαίδευση

- Να αναγνωρίσουν τα σημεία συνάντησης του Θεάτρου στην Εκπαίδευση και των ΤΠΕ
- Να πειραματιστούν με τις τεχνικές του Θεάτρου στην Εκπαίδευση
- Να δημιουργήσουν εκπαιδευτικές δραστηριότητες που εμπλέκουν ευφάνταστα και εποικοδομητικά τους δύο επιμέρους τομείς.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

1. Παρουσιάζονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της τεχνολογικά εγγράμματης γενιάς που αποτελεί το σημερινό μαθητικό δυναμικό και τονίζεται η ανάγκη για ενίσχυση της σχολικής εμπλοκής και της έκφρασης των μαθητών/τριών
2. Παρουσιάζονται τεχνικές του Θεάτρου στην Εκπαίδευση και αναδεικνύεται η δυνατότητα για “τεχνολογικό εμπλουτισμό” τους
3. Εντοπίζονται τα σημεία “συνάντησης” του Θεάτρου στην Εκπαίδευση και των ΤΠΕ και τεκμηριώνεται ο συγκερασμός τους πάνω σε σύγχρονες παιδαγωγικές θεωρίες
4. Μελετώνται τα οφέλη και οι κίνδυνοι της ενίσχυσης των θεατρικών τεχνικών από τις ΤΠΕ
5. Παρουσιάζεται βασική δομή (σχέδιο εργασίας) των δραστηριοτήτων και προτείνεται η δημιουργική σύνθεση νέων.

Πρακτικές εφαρμογές:

Στο πλαίσιο των σεμιναριακών μαθημάτων κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, οι φοιτητές/τριες καλούνται να εργαστούν σε ομάδες. Αξιοποιώντας τις τεχνικές του Θεάτρου στην Εκπαίδευση που έχουν παρουσιαστεί κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, καλούνται να τις εμπλουτίσουν με αξιοποίηση ψηφιακών μέσων και νέων τεχνολογικών. Με σκοπό την εξασφάλιση της παιδαγωγικής εγκυρότητας καλούνται να δομήσουν τις προτάσεις τους και να τις παρουσιάσουν πάνω σε συγκεκριμένα σχέδια εργασίας.

Συγγράμματα:

1. Γραμματάς, Θ. (2014). *Το Θέατρο στην Εκπαίδευση. Καλλιτεχνική Έκφραση και Παιδαγωγία*. Αθήνα: Διάδραση.
2. Φανουράκη, Κ. (2016). *Το Θέατρο στην Εκπαίδευση με τη χρήση Ψηφιακών Τεχνολογιών*. Αθήνα: Παπαζήση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάριο, Προβολή οπτικοακουστικού υλικού, Παρακολούθηση και κριτικός σχολιασμός θεατρικών παραστάσεων.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Το μάθημα θα εξετασθεί με απαλλακτική εργασία και την προφορική παρουσίασή της στην τάξη.

ΨΗΦΙΑΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΘΕΑΤΩΝ

Κωδικός μαθήματος: B198

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 4ο

Εξάμηνο: Εαρινό

Όνομα διδάσκοντος: Διδάσκων/Διδάσκουσα με το πρόγραμμα «Απόκτηση ακαδημαϊκής διδακτικής εμπειρίας σε νέους επιστήμονες κατόχους διδακτορικού»

Σκοπός του μαθήματος:

Το μάθημα μελετά και παρουσιάζει σύγχρονες τάσεις και προοπτικές στο Θέατρο για κοινό ανηλίκων θεατών. Αρχικά, γίνεται λόγος για την τυπολογία του ανηλίκου θεατή από την πρώτη στιγμή διαμόρφωσης του είδους, φθάνοντας μέχρι σήμερα και αναλύοντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της σύγχρονης γενιάς των ψηφιακών γηγενών (digital natives). Ακολουθώντας, μελετώνται εμβληματικές θεατρικές παραστάσεις του Θεάτρου για παιδιά και εφήβους, εστιάζοντας σε αυτές που εντάσσουν δημιουργικά και αξιοποιούν τις νέες τεχνολογίες, τα ψηφιακά μέσα και τις σύγχρονες προηγμένες δυνατότητές τους. Λόγος γίνεται και για την παιδαγωγική τεκμηρίωση της επιλογής και λειτουργίας των τελευταίων μέσα στο σύγχρονο περιβάλλον εντός του οποίου οι ανήλικοι/ες αποκτούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, αναπτύσσουν τη σκέψη τους και διαμορφώνουν την προσωπικότητά τους. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται και στην προώθηση και προβολή διαχρονικών αξιών και μηνυμάτων μέσα από τον συγκεκριμένο συγκερασμό της θεατρικής τέχνης και των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα έχουν την ευκαιρία να συνομιλήσουν με καταξιωμένους καλλιτέχνες του χώρου και να αναπτύξουν τους προβληματισμούς τους. Το μάθημα ολοκληρώνεται με τη δημιουργία προτάσεων αξιοποίησης της εμπειρίας θέασης μίας θεατρικής παράστασης εντός του σχολικού πλαισίου με δημιουργικές παιδαγωγικές δραστηριότητες που έπονται και ακολουθούν αυτής.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται:

- Να κατανοήσουν την αξία και την παιδαγωγική σκοπιμότητα παρακολούθησης θεατρικών παραστάσεων από τους/τις ανηλίκους/ες.
- Να προβούν σε συσχετισμούς ανάμεσα στην αναλογικό σχεδιασμό και τον ψηφιακό εμπλουτισμό των θεατρικών κωδίκων του θεάτρου για παιδιά και νέους.
- Να κατανοήσουν την προστιθέμενη αξία που μπορούν να αποφέρουν οι ΤΠΕ για το Θέατρο για παιδιά και νέους.
- Να αντιληφθούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των σημερινών ανηλίκων και τον τρόπο με τον οποίο ο συγκερασμός του Θεάτρου με τις ΤΠΕ μπορεί να ανταποκριθεί σε αυτά.
- Να μελετήσουν τους κινδύνους που προκύπτουν από την αλόγιστη και μη παιδαγωγικά στοχευμένη χρήση των ΤΠΕ στο συγκεκριμένο πλαίσιο.
- Να συνειδητοποιήσουν τη διαχρονικότητα αξιών και μηνυμάτων που απορρέουν από το Θέατρο για ανήλικους θεατές.
- Να δημιουργήσουν εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αφορούν τη φάση που προηγείται και τη φάση που έπεται της παρακολούθησης μίας θεατρικής παράστασης.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

1. Παρουσιάζεται η τυπολογία του ανηλίκου θεατή σε βάθος χρόνου με ιδιαίτερη έμφαση στα χαρακτηριστικά της σύγχρονης “ψηφιακής γενιάς”.
2. Παρουσιάζονται και μελετώνται παραστάσεις του Θεάτρου για παιδιά και νέους που κάνουν μικρότερη ή μεγαλύτερη αξιοποίηση των ΤΠΕ με τρόπο δημιουργικό που εμπλέκει ουσιαστικά το κοινό στο προβαλλόμενο θέαμα.
3. Αναφέρονται και εντοπίζονται οι κίνδυνοι που ελλοχεύουν από τη μη παιδαγωγική χρήση των ΤΠΕ στο Θέατρο για κοινό ανηλίκων θεατών κυρίως για λόγους εντυπωσιασμού.

4. Παρουσιάζονται τα οφέλη που προκύπτουν από τον συγκερασμό της θεατρικής τέχνης με τις σύγχρονες τεχνολογικές δυνατότητες με εστίαση στην προβολή και προώθηση διαχρονικών αξιών και μηνυμάτων.
5. Παρουσιάζονται και δοκιμάζονται θεατροπαιδαγωγικές δραστηριότητες που είναι σημαντικό να προηγούνται ή/και να έπονται της παρακολούθησης μίας θεατρικής παράστασης (προετοιμασία και αναστοχασμός).

Πρακτικές εφαρμογές:

Τα μαθήματα κατά τη διάρκεια του εξαμήνου θα έχουν και σεμιναριακό χαρακτήρα. Οι φοιτητές/τριες θα εργαστούν τόσο ατομικά όσο και σε ομάδες προκειμένου να προβούν στην παρουσίαση, την ανάλυση και τον σχολιασμό θεατρικών παραστάσεων για κοινό ανήλικων θεατών που κάνουν δημιουργική χρήση των ΤΠΕ, αλλά και να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν δημιουργικές θεατροπαιδαγωγικές δραστηριότητες που θα μπορούσαν να προηγηθούν ή να ακολουθήσουν εντός του σχολικού πλαισίου τεκμηριώνοντας τους λόγους επιλογής αυτών.

Συγγράμματα:

3. Γραμματάς, Θ. (2010). *Στη χώρα του Τοτώρα*. Αθήνα: Πατάκης.
4. Φανουράκη, Κ. (2016). *Θέατρο στην Εκπαίδευση με τη χρήση Ψηφιακών Τεχνολογιών*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάριο, Προβολή οπτικοακουστικού υλικού, Παρακολούθηση και κριτικός σχολιασμός θεατρικών παραστάσεων

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Το μάθημα θα εξετασθεί με απαλλακτική εργασία και την προφορική παρουσίασή της στην τάξη.

ΤΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ Ι

Κωδικός μαθήματος: B194

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2^ο, 3^ο, 4^ο

Εξάμηνο: Ε

Όνομα διδάσκουσας: Αναπλ. Καθηγ. Μαρία Δημάκη - Ζώρα

Σκοπός του μαθήματος:

Το μάθημα εστιάζει στη μελέτη του θεατρικού κειμένου και τη διερεύνηση των ιδιαίτερων κειμενικών χαρακτηριστικών του δράματος, με σκοπό να αναδειχθούν οι πολλαπλές δυνατότητες αξιοποίησής του στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Μέσα από την ανάγνωση, τη μελέτη και την ανάλυση ποικίλων θεατρικών κειμένων, οι φοιτητές/φοιτήτριες θα ασκηθούν στον εντοπισμό των μορφολογικών, δομικών και υφολογικών χαρακτηριστικών του δράματος. Παράλληλα, θα διερευνήσουν τα βασικά στοιχεία της πλοκής, με έμφαση στο χτίσιμο των θεατρικών χαρακτήρων και των δραματικών συγκρούσεων. Με βάση τα στοιχεία αυτά, θα προχωρήσουμε σε προτάσεις εκπαιδευτικών εφαρμογών, που αξιοποιούν θεατρικά κείμενα για

ανήλικο κοινό και αποσκοπούν στη δημιουργική εμπλοκή των μαθητών/μαθητριών στην εκπαιδευτική διαδικασία, με τη συμβολή του θεάτρου.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται:

- Να διακρίνουν τις βασικές ειδοποιούς διαφορές μεταξύ αφηγηματικού και δραματικού κειμένου
- Να προσλάβουν την έννοια του «αόρατου» θεατρικού συγγραφέα σε αντιδιαστολή προς τη λειτουργία του αφηγητή στην πεζογραφία
- Να είναι σε θέση να αναγνωρίσουν τα μορφολογικά, δομικά και υφολογικά στοιχεία του δραματικού κειμένου
- Να εξοικειωθούν με την έννοια του θεατρικού χαρακτήρα και με τη δομική κατηγορία του «στόχου» του ήρωα ως απαραίτητου στοιχείου για την εξέλιξη της πλοκής
- Να μελετήσουν την εφαρμογή του άξονα πλοκής και των «δρωσών δυνάμεων» στην εξέλιξη ενός δραματικού κειμένου για παιδιά
- Να είναι σε θέση να εφαρμόσουν τη δραματολογική ανάλυση σε θεατρικά έργα για παιδιά
- Να καλλιεργήσουν τη δημιουργικότητά τους με ασκήσεις θεατρικής γραφής

Περιεχόμενο του μαθήματος:

1. Παρουσίαση της ειδοποιού διαφοράς μεταξύ αφηγηματικού και δραματικού κειμένου που έγκειται στην ύπαρξη ή μη, αντιστοίχως, της αφηγηματικής φωνής. Παρουσίαση και ανάλυση του επικοινωνιακού σχήματος (Πομπός – Μήνυμα – Δέκτης) και της διαφοροποίησης των λειτουργιών του Πομπού και του Δέκτη στην αφηγηματική και στη θεατρική γραφή.

Μορφολογικά, δομικά και υφολογικά στοιχεία του δραματικού κειμένου.

Μορφολογικά στοιχεία: αναλυτική παρουσίαση και εφαρμογή σε συγκεκριμένα κείμενα.

Δομικά στοιχεία: Χώρος και Χρόνος στο δραματικό κείμενο. Εφαρμογές

Δομικά στοιχεία: Πλοκή (μύθος – υπόθεση – πλοκή). Εφαρμογές

Δομικά στοιχεία: Ο θεατρικός χαρακτήρας.

Το τόξο ανάπτυξης του χαρακτήρα (character's arc).

Υφολογικά στοιχεία στο δραματικό κείμενο.

Προτάσεις εφαρμογής στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: Σχεδιασμός διδακτικών σεναρίων με αξιοποίηση αποσπασμάτων από θεατρικά έργα για παιδιά

Αξιοποίηση ψηφιακών μέσων στον σχεδιασμό και την υλοποίηση των διδακτικών σεναρίων που βασίζονται σε θεατρικά έργα για παιδιά

Πρακτικές εφαρμογές:

Σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου και σε όλες τις προαναφερθείσες ενότητες θα υπάρχουν ασκήσεις με δημιουργικό και ομαδοσυνεργατικό χαρακτήρα, με σκοπό την εμπέδωση της θεωρίας αλλά και την καλλιέργεια των δημιουργικών δεξιοτήτων των φοιτητών/τριών.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Μαρία Δημάκη-Ζώρα, *Θεατρικές σελίδες. Μελέτες για τη νεοελληνική δραματολογία και το θέατρο για κοινό ανήλικων θεατών*, Ηρόδοτος, Αθήνα, 2018, 312 σελίδες, (I.D. 86199957)

Θ. Γραμματάς- Τ. Τζαμαργιάς, *Πολιτιστικές εκδηλώσεις στο Σχολείο*, Διάδραση, Αθήνα 2011.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Προβολή οπτικοακουστικού υλικού – Εργαστήριο δημιουργικής γραφής

Ηλεκτρονική τάξη:

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU1044/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Το μάθημα θα εξετασθεί με απαλλακτική εργασία και την προφορική παρουσίασή της στην τάξη.

**ΤΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΤΗΝ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ II**

Κωδικός μαθήματος: B195

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2^ο, 3^ο, 4^ο

Εξάμηνο: Ε΄

Όνομα διδάσκουσας: Αναπλ. Καθηγ. Μαρία Δημάκη - Ζώρα

Σκοπός του μαθήματος:

Το μάθημα επεκτείνει την εστίαση στη μελέτη του θεατρικού κειμένου και τη διερεύνηση των ιδιαίτερων κειμενικών χαρακτηριστικών του δράματος, με σκοπό να αναδείξει ακόμη τις πολλαπλές δυνατότητες αξιοποίησής του στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Μέσα από την ανάγνωση, τη μελέτη και την ανάλυση ποικίλων θεατρικών κειμένων, οι φοιτητές/φοιτήτριες θα εμπεδώσουν τα στοιχεία που συνιστούν τη θεατρική γραφή και παράλληλα καθιστούν το δραματικό κείμενο «ανοιχτό» και έτοιμο να παρασταθεί και να εικονοποιηθεί σκηνικά. Με βάση τα στοιχεία αυτά, θα προχωρήσουμε σε προτάσεις εκπαιδευτικών εφαρμογών, σχεδιασμό διδακτικών σεναρίων αλλά και ευρύτερων θεατροπαιδαγωγικών προγραμμάτων, που αξιοποιούν θεατρικά κείμενα για ανήλικο κοινό και αποσκοπούν στη δημιουργική εμπλοκή των μαθητών/μαθητριών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Παράλληλα, θα γίνει αξιοποίηση σύγχρονων τεχνολογικών εργαλείων και εφαρμογών με σκοπό την ενίσχυση της δημιουργικότητας και την παραγωγή πρωτότυπων δραματικών κειμένων.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται:

Να κατανοήσουν τη σημασία της πλοκής και των δραματικών συγκρούσεων ως βασικών χαρακτηριστικών του δράματος

Να είναι σε θέση να δημιουργήσουν πρωτότυπους δραματικούς χαρακτήρες

Να αναπτύξουν τη φαντασία και τη δημιουργικότητά τους μέσω της παραγωγής δραματικών κειμένων

Να καλλιεργήσουν την ικανότητά τους για παραγωγή διαλογικών κειμένων με τα υφολογικά, δομικά και μορφολογικά χαρακτηριστικά του δράματος.

Να είναι σε θέση να εφαρμόσουν συγκεκριμένες δραστηριότητες θεατρικής γραφής στην καθημερινή διδακτική πράξη της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Να εξοικειωθούν με σύγχρονα τεχνολογικά εργαλεία για την παραγωγή και τη διδακτική αξιοποίηση των δραματικών κειμένων

Περιεχόμενο του μαθήματος:

2. Παρουσίαση των διαφορετικών πτυχών της θεατρικής επικοινωνίας, με έμφαση στην επικοινωνιακή σχέση μεταξύ δραματικού συγγραφέα και κειμένου που απευθύνεται σε συγκεκριμένο κοινό

Ρόλος και δραματικός χαρακτήρας

Ανάλυση της έννοιας της Δραματοποίησης και πρακτικές εφαρμογές

Ανάλυση της έννοιας της Διασκευής και πρακτικές εφαρμογές

Ανάλυση της έννοιας της Διακειμενικής Σύνθεσης και πρακτικές εφαρμογές

Εφαρμογές και δραστηριότητες δημιουργικής θεατρικής γραφής για τη διαμόρφωση δραματικών χαρακτήρων

Εφαρμογές και δραστηριότητες δημιουργικής θεατρικής γραφής για την ανάπτυξη πλοκής

Εφαρμογές και δραστηριότητες δημιουργικής θεατρικής γραφής για τη δημιουργία δραματικών συγκρούσεων

Προτάσεις εφαρμογής στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση με αξιοποίηση σύγχρονων τεχνολογικών εργαλείων Ψηφιακής Αφήγησης.

Προτάσεις εφαρμογής στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση με αξιοποίηση σύγχρονων τεχνολογικών εργαλείων για τη δημιουργία πρωτότυπων δραματικών κειμένων.

Πρακτικές εφαρμογές:

Οι πρακτικές εφαρμογές και οι βιωματικές δραστηριότητες αποτελούν τον κεντρικό άξονα του συγκεκριμένου μαθήματος καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου. Το μεγαλύτερο μέρος των δραστηριοτήτων έχει ομαδοσυνεργατικό χαρακτήρα και κύρια στόχευση μεταξύ άλλων την ανάπτυξη της φαντασίας, την καλλιέργεια της δημιουργικότητας και την ενίσχυση της ουσιαστικής και ενεργού εμπλοκής.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Θ. Γραμματάς, *Το Θέατρο στην Εκπαίδευση. Καλλιτεχνική έκφραση και παιδαγωγία*, Διάδραση, Αθήνα 2014 (I.D. 41962638)

Μαρία Δημάκη-Ζώρα, *Θεατρικές σελίδες. Μελέτες για τη νεοελληνική δραματολογία και το θέατρο για κοινό ανήλικων θεατών*, Ηρόδοτος, Αθήνα, 2018, 312 σελίδες, (I.D. 86199957)

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Προβολή οπτικοακουστικού υλικού, Εργαστήριο δημιουργικής γραφής, Αξιοποίηση φορητών συσκευών (smartphones) και σύγχρονων ψηφιακών εφαρμογών

Ηλεκτρονική τάξη:

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU1076/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Το μάθημα θα εξετασθεί με απαλλακτική εργασία και την προφορική παρουσίασή της στην τάξη.

ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Κωδικός μαθήματος: Γ158

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών 2^ο, 3^ο, 4^ο

Εξάμηνο: Γ, Δ, Ε, ΣΤ, Ζ, Η

Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων: 4 ECTS

Διδάσκοντες/ουσες: **Ομότ. Καθηγ.** Κ. Σκορδούλης, Αναπλ. Καθηγ. Γ. Κουτρομάνος, Αναπλ. Καθηγ. Γ. Κατσιαμπούρα, Αναπλ. Καθηγ. Κ. Τσώλη

Σκοπός του μαθήματος: Σκοπός του μαθήματος «Κριτικός Ψηφιακός Γραμματισμός» είναι να εφοδιάσει τους/ις φοιτητές/ήτριες με τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για την κατανόηση και κριτική θέαση/ανάλυση του ψηφιακού περιεχομένου.

Μαθησιακοί στόχοι:

Μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:

- διαθέτουν τις δεξιότητες για την κριτική αξιολόγηση της αξιοπιστίας των διαδικτυακών πηγών,
- εντοπίζουν και να αντιμετωπίζουν την παραπληροφόρηση στον ψηφιακό χώρο,
- επικοινωνούν με αποτελεσματικότητα σε διάφορα ψηφιακά περιβάλλοντα, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών μηνυμάτων, των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και των φόρουμ,
- κατανοούν και αναδεικνύουν τη σημασία της προστασίας των προσωπικών πληροφοριών και τους κινδύνους που σχετίζονται με την κοινή χρήση προσωπικών δεδομένων στο διαδίκτυο,
- αναγνωρίζουν διάφορες μορφές απειλών στον κυβερνοχώρο, όπως phishing, troll, κακόβουλο λογισμικό και
- αξιοποιήσουν αυτή τη γνώση στη μετέπειτα εργασιακή και ακαδημαϊκή τους δραστηριότητα.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Βασική αρχή του μαθήματος αυτού είναι ότι σε έναν κόσμο όπου η πληροφορία ρέει ταχύτατα μέσω διαδικτυακών πλατφορμών και κοινωνικών δικτύων, η ικανότητα αναγνώρισης αξιόπιστων πηγών, η διάκριση ανάμεσα σε αληθή και παραπλανητικά δεδομένα, και η κατανόηση των μηχανισμών διάδοσης της παραπληροφόρησης είναι ζωτικής σημασίας για κάθε πολίτη και κυρίως εκπαιδευτικό.

Το μάθημα είναι εργαστηριακής μορφής και επικεντρώνεται:

- στη θεωρητική κατανόηση του ψηφιακού οικοσυστήματος,
- στην ανάλυση παραδειγμάτων παραπληροφόρησης,
- καθώς και στην ανάπτυξη πρακτικών εργαλείων και τεχνικών.

Τα θέματα που εξετάζονται περιλαμβάνουν:

- Το ζήτημα της ψηφιακής πολιτεότητας
- Το ζήτημα της παραπληροφόρησης
- Την εννοιολογική συζήτηση
- Τη διδασκαλία και τη μάθηση στο ψηφιακό σχολικό περιβάλλον
- Την αξιολόγηση του ψηφιακού γραμματισμού στα σχολεία

- Τη διερεύνηση των βασικών πρακτικών των μαθητών/τριών όσον αφορά τα μέσα ενημέρωσης
- Τη διδασκαλία του ψηφιακού γραμματισμού στα μέσα ενημέρωσης και την παραπληροφόρηση
- Την ανάπτυξη ικανοτήτων ψηφιακού γραμματισμού στα μέσα ενημέρωσης στη σχολική τάξη
- Πρακτικά παραδείγματα σχεδίων μαθήματος

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

1. Barker, C., & Jane, E. (2022). *Πολιτισμικές σπουδές. Θεωρία και πρακτική*. Αθήνα: Εκδόσεις Τζιόλα. Κωδικός Ευδόξου: 94645725
2. Τζιμογιάννης, Α. (2019). *Ψηφιακές τεχνολογίες και μάθηση του 21^{ου} αιώνα*. Αθήνα: Κριτική. Κωδικός Ευδόξου: 86055478

Επιπλέον άρθρα από την ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία

Ενδεικτικά:

Κοντόσταυλου, Ε., & Κατσιαμπούρα, Γ. (2024). Κριτικός ψηφιακός γραμματισμός. Για τη μείωση των ανισοτήτων πρόσβασης στην ψηφιακή γνώση. *Κριτική Εκπαίδευση*, 5, 32-43, <http://dx.doi.org/10.26247/kritekp.5.2564>.

Κοντόσταυλου, Ε., & Κατσιαμπούρα, Γ. (2023). Κριτικές προσεγγίσεις της ψηφιακής γνώσης. *Παιδαγωγική Επιθεώρηση*, 75, 56-68, <https://doi.org/10.26266/jpevol75pp56-68>.

Tomczyk, L., & Fedeli, L. (eds) (2022). *Digital Literacy for Teachers*. Springer.

Savage, M., & Barnett, A. (2015). *Digital Literacy for Primary Teachers*. Critical Publishing.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Εργαστηριακό μάθημα με χρήση ψηφιακών τεχνολογιών

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (E-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU1164/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Εβδομαδιαίες εργαστηριακές δραστηριότητες

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ Ι

Κωδικός μαθήματος: Γ111

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκοντος: Αναπλ. Καθηγ. Γεώργιος Κουτρομάνος

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με βασικά θέματα που σχετίζονται με τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού και πολυμεσικού εκπαιδευτικού ψηφιακού υλικού.

Μαθησιακοί στόχοι:

Στόχοι του μαθήματος είναι να καταστήσει τους φοιτητές ικανούς:

- Να σχεδιάζουν πολυμεσικές εκπαιδευτικές εφαρμογές στηριζόμενοι στις θεωρίες μάθησης (π.χ. λογισμικά καθοδήγησης και διδασκαλίας, πρακτικής και εξάσκησης).
- Να αναπτύσσουν εκπαιδευτικό λογισμικό και πολυμεσικό εκπαιδευτικό ψηφιακό υλικό χρησιμοποιώντας συγκεκριμένα εργαλεία και εφαρμογές (συγγραφικά εργαλεία ανάπτυξης πολυμεσικών εφαρμογών, ελεύθερο λογισμικό και λογισμικό ανοιχτού κώδικα).
- Να αξιολογούν εκπαιδευτικό λογισμικό χρησιμοποιώντας συγκεκριμένα μοντέλα και θεωρίες μάθησης καθώς και τεχνολογικά και παιδαγωγικά κριτήρια αξιολόγησης.
- Να αξιολογούν εκπαιδευτικά ψηφιακά σενάρια με την υποστήριξη διαφορετικού πολυμεσικού εκπαιδευτικού υλικού.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Θεωρία μαθήματος:

- Θεωρίες μάθησης και ΤΠΕ.
- Κατηγοριοποίηση εκπαιδευτικού λογισμικού με βάση τις θεωρίες μάθησης.
- Παιδαγωγικές αρχές σχεδιασμού εκπαιδευτικού λογισμικού.
- Περιβάλλοντα σχεδίασης εκπαιδευτικού λογισμικού.
- Ευρετική και διαμορφωτική αξιολόγηση.
- Μοντέλα και θεωρίες αξιολόγησης εκπαιδευτικού λογισμικού.
- Παιδαγωγικά και τεχνολογικά κριτήρια αξιολόγησης εκπαιδευτικού λογισμικού.
- Μεθοδολογίες και εργαλεία συλλογής δεδομένων για την αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού.

Εργαστήρια μαθήματος:

- Ανάπτυξη εκπαιδευτικού λογισμικού με συγκεκριμένα εργαλεία και εφαρμογές.
- Παραδείγματα πρωτότυπου και παιδαγωγικά κατάλληλου εκπαιδευτικού λογισμικού.
- Ασκήσεις αξιολόγησης εκπαιδευτικού λογισμικού.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Μικρόπουλος, Τ. (2000). *Εκπαιδευτικό λογισμικό. Θέματα σχεδίασης και αξιολόγησης λογισμικού υπερμέσων*. Αθήνα: Κλειδάριθμος.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις και Εργαστήριο Πληροφορικής (υποχρεωτικό).

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU202/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση, εκπόνηση εργασίας, εργαστηριακές ασκήσεις.

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ II

Κωδικός μαθήματος: Γ147

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Αναπλ. Καθηγ. Γεώργιος Κουτρομάνος

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι ο σχεδιασμός, η ανάπτυξη και η αξιολόγηση εφαρμογών Ιστού 2.0 για τη διδασκαλία και τη μάθηση καθώς και εφαρμογών κινητής μάθησης.

Μαθησιακοί στόχοι:

Στόχοι του μαθήματος είναι να καταστήσει τους φοιτητές ικανούς:

- Να σχεδιάζουν εκπαιδευτικό ψηφιακό υλικό και δραστηριότητες για το διαδίκτυο στηριζόμενοι στις θεωρίες μάθησης.
- Να αναπτύσσουν εκπαιδευτικό ψηφιακό υλικό και δραστηριότητες για το διαδίκτυο χρησιμοποιώντας συγκεκριμένα εργαλεία για την ανάπτυξη ιστοσελίδων, εφαρμογές Ιστού 2.0 και ελεύθερο λογισμικό και λογισμικό ανοιχτού κώδικα.
- Να αναπτύσσουν εφαρμογές κινητής μάθησης.
- Να αξιολογούν εκπαιδευτικό ψηφιακό υλικό στο διαδίκτυο, εφαρμογές κινητής μάθησης, ψηφιακά μαθησιακά αντικείμενα και αποθετήρια χρησιμοποιώντας συγκεκριμένα μοντέλα και θεωρίες μάθησης καθώς και τεχνολογικά και παιδαγωγικά κριτήρια αξιολόγησης.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Αξιοποίηση του Διαδικτύου στη διδασκαλία και τη μάθηση
- Εφαρμογές Ιστού 2.0 και θεωρίες μάθησης
- Κινητή μάθηση (Mobile learning)
- Ψηφιακά Μαθησιακά Αντικείμενα
- Ψηφιακά Αποθετήρια
- Αξιολόγηση ψηφιακών μαθησιακών αντικειμένων

Εργαστήρια μαθήματος:

- Ανάπτυξη εκπαιδευτικών ιστοσελίδων, blogs, wiki και ιστοεξερευνήσεων.
- Ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού με εφαρμογές Ιστού 2.0.
- Ανάπτυξη εφαρμογών κινητής μάθησης (παιχνίδια τοποθεσίας, επαυξημένης πραγματικότητας).

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Φεσάκης, Γ. (2019). *Εισαγωγή στις Εφαρμογές των Ψηφιακών Τεχνολογιών στην Εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις και Εργαστήριο Πληροφορικής (υποχρεωτικό).

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU516/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Εκπόνηση εργασίας/ιών, εργαστηριακές ασκήσεις.

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ Ι

Κωδικός μαθήματος: Γ109

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκουσας: Επίκ. Καθηγ. Χριστίνα Μισαηλίδου

Προαπαιτούμενα: Μαθηματικά Ι και Φροντιστήρια, Μαθηματικά ΙΙ και Φροντιστήρια.

Σκοπός του μαθήματος:

Η ενασχόληση των φοιτητριών και φοιτητών με θέματα ειδικού ενδιαφέροντος από τον χώρο της Διδακτικής Μαθηματικών.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να έρθουν σε επαφή με θέματα ειδικού ενδιαφέροντος από το χώρο της σύγχρονης έρευνας στη Διδακτική των Μαθηματικών.
- Να μελετήσουν σε βάθος το θέμα που έχει επιλεγθεί καλλιεργώντας ταυτόχρονα την κριτική τους σκέψη σε σχέση με αυτό.
- Να επεξεργαστούν περαιτέρω το θέμα που έχει επιλεγθεί μέσω ομαδικών ασκήσεων.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Θα επιλέγεται κάθε φορά ένα θέμα ειδικού ενδιαφέροντος από το χώρο της Διδακτικής Μαθηματικών όπως, για παράδειγμα, «Η έννοια του αριθμού», «Βασικές Μαθηματικές Έννοιες», «Γλώσσα στα Μαθηματικά» κ.λπ..

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Χασάπης, Δ. (2000). *Διδακτική βασικών μαθηματικών εννοιών*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Λεμονίδης, Χ. (2020). *Νοεροί υπολογισμοί και εκτιμήσεις*. Θεσσαλονίκη: Ζυγός.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class): <https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU502>

Μέθοδοι αξιολόγησης: Απαλλακτική Εργασία (Χωρίζεται σε δύο επιμέρους εργασίες από τις οποίες η μία παραδίδεται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και η δεύτερη κατά τη διάρκεια της εξεταστικής περιόδου).

ΒΑΣΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΙΙ – ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ – ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Κωδικός μαθήματος: Γ149

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Αναπλ. Καθηγ. Ανδρέας Μούτσιος – Ρέντζος

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι να δώσει στους φοιτητές και τις φοιτήτριες ευκαιρίες για ν' αρχίσουν να συνειδητοποιούν προβλήματα που αφορούν στη μάθηση και διδασκαλία των Μαθηματικών.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι να στηρίξει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στην προοδευτική αναδιοργάνωση των παραδοσιακών αντιλήψεων και πρακτικών που συνήθως έχουν για τη διδασκαλία των Μαθηματικών που διδάσκονται στο δημοτικό σχολείο.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Μέσα από τη συμμετοχή τους σε ειδικά σχεδιασμένες πρακτικές ασκήσεις που θα γίνονται σε δημοτικά σχολεία, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα ασχοληθούν με θέματα όπως:

- η αξιολόγηση και η αξιοποίηση των διδακτικών βιβλίων Μαθηματικών του δημοτικού σχολείου στη διδασκαλία ειδικών μαθηματικών εννοιών,
- ο σχεδιασμός κατάλληλων ακολουθιών προβλημάτων για τη στήριξη της μάθησης των μαθητών και των μαθητριών,
- η σημασία των διδακτικών αναπαραστάσεων (εποπτικά υλικά, εικόνες, σχεδιαγράμματα κτλ.) στο μάθημα των Μαθηματικών και
- η οργάνωση παραγωγικών συζητήσεων στην τάξη κατά τη διδασκαλία των Μαθηματικών.

Βιβλιογραφία:

Καλαβάσης, Φ., & Μούτσιος-Ρέντζος, Α. (2015). *Ανάμεσα στο μέρος και στο όλο. Αναστοχαστική οικοδόμηση μαθηματικών εννοιών*. Gutenberg.

Καφούση, Σ., & Χαβιάρης, Π. (2013). *Σχολική τάξη, οικογένεια, κοινωνία και μαθηματική εκπαίδευση*. Πατάκης.

Δεσλή, Δ. (2021). *Οι εκτιμήσεις στη μαθηματική εκπαίδευση*. Gutenberg.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες λύνουν μαθηματικά προβλήματα και συμμετέχουν σε συζητήσεις των λύσεών τους, αναλύουν τις παρατηρήσεις τους από τις πρακτικές τους ασκήσεις σε σχολεία.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU552/> (κ. Μούτσιος-Ρέντζος)

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορικές εξετάσεις, εργασίες

ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ

Κωδικός μαθήματος: 447

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων: 4 ECTS

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκουσας: Καθηγ. Ε. Μαυρικάκη

Σκοπός του μαθήματος:

Οι φοιτητές να εξοικειωθούν με τις βασικές αρχές και στόχους της Αγωγής Υγείας και τις μεθόδους εφαρμογής της.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- να είναι σε θέση να αναφέρουν τους στόχους της ΑΥ,
- να περιγράφουν μεθόδους εφαρμογής της,
- να προσδιορίζουν το ρόλο του εκπαιδευτικού στη σχολική ΑΥ,
- να σχεδιάζουν ένα πρόγραμμα ΑΥ, δηλαδή να θέτουν στόχους που να ταιριάζουν με την ηλικιακή ομάδα στην οποία απευθύνονται, να σχεδιάζουν εκπαιδευτικές δραστηριότητες που να ανταποκρίνονται στους στόχους που έθεσαν και τέλος να αξιολογούν το συνολικό πρόγραμμα και την επίτευξη ή μη των στόχων.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εννοιολογικός προσδιορισμός, στόχοι και μέθοδοι της Αγωγής Υγείας.
- Τα «σχολεία που προάγουν την Υγεία» και ο ρόλος του εκπαιδευτικού στη σχολική Αγωγή Υγείας.
- Θεωρητική προσέγγιση και διδακτικές εφαρμογές [επιλογή, εφαρμογή και αξιολόγηση σχεδίων εργασίας (project) – παιχνίδια ρόλων - δημόσιες αντιπαραθέσεις (debate) κ.ά.] στις θεματικές ενότητες: αυτοεκτίμηση – αυτοπεποίθηση, διατροφή, σωματική άσκηση, χρήση και κατάχρηση ουσιών, σεξουαλική αγωγή, αγωγή στοματικής υγείας, άγχος.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Γκούβρα, Μ., Κυρίδης, Α., & Μαυρικάκη, Ευ. (2001). *Αγωγή Υγείας και Σχολείο*. Αθήνα: τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδανός.

Αθανασίου, Κ. (2007). *Αγωγή Υγείας*. Αθήνα: Γρηγόρης.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις και βιωματικές δράσεις

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU122/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Κωδικός μαθήματος: Γ022

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκοντος: Ομότ. Καθηγ. Κωνσταντίνος Σκορδούλης

Σκοπός του μαθήματος:

Η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τα κυριότερα επιστημολογικά ρεύματα που επικράτησαν στην ιστορία της επιστήμης καθώς και η σχέση τους με τη διδακτική των φυσικών επιστημών.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να εντοπίζουν τα προβλήματα που συνδέονται με τη φύση της επιστημονικής γνώσης και να μπορούν να τη διακρίνουν από άλλες μορφές γνώσης
- Να διακρίνουν τα ζητήματα που αφορούν στη «φύση της επιστήμης»
- Να αναλύουν και να σκέπτονται κριτικά για το γενικότερο πολιτισμικό, πολιτικό και κοινωνικό πλαίσιο που διαμορφώνει την επιστημονική γνώση
- Να συνδέουν έννοιες, μεθόδους και θεωρητικές προσεγγίσεις από τη φιλοσοφία της επιστήμης στη διδακτική μεθοδολογία των φυσικών επιστημών

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Επιστημολογία: Βασικές έννοιες – Θεμελιώδη ερωτήματα. Το πρόβλημα της Γνώσης.
- Η Επιστημονική Μέθοδος.
- Επαλήθευση ή Διάψευση.
- Η Ιστορική Στροφή.
- Κοινωνιολογία της Επιστημονικής Γνώσης.
- Από την Κριτική Θεωρία στις Πολιτισμικές Σπουδές.
- Διδακτική Μεθοδολογία: Η Συμβολή της Ιστορίας και Φιλοσοφίας των Φυσικών επιστημών στη Διδασκαλία των Φυσικών επιστημών.
- Η Φύση της Επιστήμης και η Εκπαίδευση στις Φυσικές επιστήμες.
- Η σχέση Επιστήμης, Τεχνολογίας και Κοινωνίας ως Πρόγραμμα Σπουδών στις Φυσικές Επιστήμες.
- Για την Κριτική Παιδαγωγική των φυσικών επιστημών.
- Ειδικά Κεφάλαια: Μεταμοντέρνος Σχετικισμός και Επιστημονική Ορθολογικότητα. Η Κοινωνική Συγκρότηση της Επιστήμης.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Κ. Σκορδούλης: *Επιστημονική Γνώση*, Εκδ. Τόπος. 2014.

Μ. Γκίβαλος: *Επιστήμη, Γνώση και Μέθοδος*, Εκδ. Νήσος. 2003.

Μέθοδοι διδασκαλίας: Διάλεξη (με χρήση ψηφιακών εποπτικών μέσων) και Φροντιστηριακά Σεμινάρια στα οποία εκπονούνται εργασίες

Ηλεκτρονική τάξη:

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU197/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές Εξετάσεις. Οι εργασίες των φροντιστηριακών σεμιναρίων συνυπολογίζονται στον τελικό βαθμό.

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΜΕ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

Κωδικός μαθήματος: Γ145

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκουσας: Αποστολία Γαλάνη

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι να παρουσιάσει τις δυνατότητες των νέων τεχνολογιών και μέσων επικοινωνίας στην γεωγραφική εκπαίδευση και να εντοπίσει προσεγγιστικά τις επιπτώσεις και μεταβολές που επέρχονται από την εισαγωγή και χρήση των νέων αυτών τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία, αναδεικνύοντας τόσο τη θετική, όσο και την αρνητική τους όψη. Μέσα από τη διαδικασία αυτή θα καταστεί δυνατή η διερεύνηση των κατάλληλων διδακτικών και παιδαγωγικών αρχών και μεθοδολογιών με απώτερο σκοπό τη βελτίωση και προαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας στη γεωγραφική εκπαίδευση με τη συμβολή των νέων τεχνολογιών.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να γνωρίσουν εργαλεία που θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν στην τάξη με τους μαθητές τους προκειμένου να προσεγγίσουν με θελκτικό τρόπο τη σχολική γεωγραφία.
- Να επιλέγουν τα κατάλληλα τεχνολογικά εργαλεία ανάλογα με τις γεωγραφικές έννοιες που καλούνται να διδάξουν.
- Να εξοικειωθούν με τη χρήση των τεχνολογικών εργαλείων για το μετασχηματισμό και τη διδασκαλία των γεωγραφικών εννοιών.
- Να καλλιεργήσουν τον ψηφιακό και γεωγραφικό γραμματισμό που είναι απαραίτητος για το δάσκαλο του σύγχρονου σχολείου.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εκπαιδευτική πολιτική για τις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας – Ιστορικό και Κοινωνικό Πλαίσιο. Πρότυπα ένταξης και ενσωμάτωσης των Τ.Π.Ε. στην

εκπαιδευτική διαδικασία. Διδακτικές και μαθησιακές δυνατότητες των Τ.Π.Ε. Οι γνώσεις και ο νέος ρόλος των εκπαιδευτικών στην κοινωνία της πληροφορίας.

- Ψηφιοποίηση και απόδοση της γεωγραφικής πληροφορίας μέσα από ελεύθερα λογισμικά (ΕΛ/ΛΑΚ).
- Sketch Up: Δημιουργώντας οντότητες και περιβάλλοντα.
- Excel: Απόδοση δημογραφικών και αριθμητικών δεδομένων στη γεωγραφία.
- Esa – Leoworks: Δορυφορικές εικόνες και η αξιοποίησή τους στο μάθημα της Γεωγραφίας.
- QGIS /ArcGIS: Θεματική χαρτογραφία – δημιουργώντας θεματικούς χάρτες. Απόδοση συμβόλων – Παραγωγή θεματικών χαρτών.
- Scratch - Storytelling και γεωγραφική εκπαίδευση
- Storymaps και η αξιοποίησή τους στη γεωγραφία
- Edusco και επίλυση γεωγραφικών ζητημάτων σχετικών με την κλιματική κρίση
- Εκπαιδευτικό λογισμικό: Είδη, ταξινόμηση και μέθοδοι αξιολόγησης. Βαθμός διάδρασης. Λογισμικά διαθέσιμα στο εμπόριο και εφαρμογές στο διαδίκτυο.
- Ψηφιακή οπτικοποίηση: ο τρισδιάστατος χώρος, η εικονική πραγματικότητα και η τρισδιάστατη και διαδραστική πλοήγηση.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Γαλάνη, Α. Ρόκκα, Α. (2016). *Η διδασκαλία της Γεωγραφίας με λογισμικά ανοιχτού κώδικα* (ΕΛ/ΛΑΚ), εκδ. Gutenberg.

Ελληνικό κέντρο ψηφιακής Γεωγραφικής Εκπαίδευσης: <http://www.digital-earth.edu.gr/index.php/el/>

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – Συζήτηση – Υποχρεωτικά

Εργαστήρια Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU400/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Συμμετοχή – παραδοτέα ανά εβδομάδα

Portfolio

Σημείωση:

Το μάθημα δέχεται έως 18 φοιτητές/ τριες με κριτήριο τη σειρά προτεραιότητας και η παρακολούθησή του είναι υποχρεωτική.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ

Κωδικός μαθήματος: Γ143

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης, Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκουσας: Διδάσκων-ουσα με το πρόγραμμα «Απόκτηση ακαδημαϊκής διδακτικής εμπειρίας σε νέους επιστήμονες κατόχους διδακτορικού» (ΕΣΠΑ)

Σκοπός του μαθήματος:

Η Φυσική Γεωγραφία βρίσκεται στην τομή των δύο μεγάλων επιστημονικών κλάδων: της Γεωγραφίας και των Επιστημών της Γης. Ο κύριος σκοπός των Στοιχείων Γεωγραφίας είναι να εξηγήσει τα χωρικά χαρακτηριστικά των διαφόρων φυσικών φαινομένων που σχετίζονται με τη γήινη υδρόσφαιρα, βιόσφαιρα, ατμόσφαιρα και λιθόσφαιρα. Το περιεχόμενο του μαθήματος παρέχει το απαραίτητο γνωστικό υπόβαθρο προκειμένου οι απόφοιτοι του τμήματος να είναι ικανοί να διδάξουν θέματα που αφορούν τη φυσική γεωγραφία στο σχολείο.

Μαθησιακοί στόχοι

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να αναφέρουν και να κατανοούν τις φυσικές διεργασίες που λαμβάνουν χώρα στην επιφάνεια της γης.
- Να αναγνωρίζουν και να ερμηνεύουν τοπία που υπάρχουν γύρω τους βασιζόμενοι στο θεωρητικό τους υπόβαθρο.
- Να είναι ικανοί/ές να διδάξουν σχετικές έννοιες στους μαθητές.
- Να αναγνωρίζουν το ρόλο και τη σπουδαιότητα της παρατήρησης στη Γεωγραφία και να είναι ικανοί να υλοποιούν εργαστηριακές ασκήσεις.
- Να αναγνωρίζουν τα παιδαγωγικά εργαλεία που θα χρησιμοποιήσουν για το μετασχηματισμό της επιστήμης σε σχολική επιστήμη.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Ατμόσφαιρα: Δομή της ατμόσφαιρας, Άνεμοι, Καιρός (δημιουργία καιρικών φαινομένων), Κλίμα.
- Υδρόσφαιρα: Γεωμορφολογική δράση του επιφανειακού νερού. Ποτάμια συστήματα. Ποτάμιας αποθέσεις.
- Οριζόντιος και κατακόρυφος διαμελισμός.
- Σχηματισμοί: Κοιλάδες, φαράγγια, δέλτα ποταμών, λίμνες.
- Παγετώνες: δημιουργία των παγετώνων, τύποι παγετώνων.
- Θάλασσες και ωκεανοί.
- Μηχανική και χημική αποσάθρωση και διάβρωση.
- Παράκτιες διεργασίες και τοπία: Κύματα και παλίρροιες. Γεωμορφές παράκτιας διάβρωσης. Παράκτιες αποθέσεις.
- Αιολικές γεωμορφές.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Κατσίκης, Α. (2004). *Δια-θεματική Γεωγραφία*, Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ - Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ Ο.Ε., ISBN: 978-960-402-159-1, Κωδικός στον Εύδοξο: 32165.

Βουβαλίδης, Κ. (2011). *Φυσική Γεωγραφία*, εκδ. Δίσιγμα.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Οι παραδόσεις βασίζονται στο θεωρητικό υπόβαθρο το οποίο διαθέτουν οι φοιτητές/-τριες, τις εγκυκλοπαιδικές τους γνώσεις και εμπλουτίζονται με στοιχεία της επιστήμης της Φυσικής Γεωγραφίας τα οποία είναι απαραίτητα στον/η μελλοντικό/ή δάσκαλο/α, προκειμένου να διδάξει Φυσική Γεωγραφία. Το μάθημα εμπλουτίζεται με εικόνες και στοιχεία τα οποία βοηθούν τους/τις φοιτητές/τριες να κατανοήσουν τα φαινόμενα που εξετάζονται και να εξάγουν συμπεράσματα. Είναι επιθυμητή η συμμετοχή των φοιτητών/τριών κατά τη διάρκεια της διάλεξης.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU227/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορικές εξετάσεις

Συμπληρωματικά προαιρετική παρουσίαση θέματος

ΑΤΥΠΕΣ ΚΑΙ ΜΗ ΤΥΠΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΙΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Κωδικός μαθήματος: Γ150

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Η'

Όνομα διδάσκουσας: Κωνσταντίνα Στεφανίδου, Ε.ΔΙ.Π.

Σκοπός του μαθήματος:

Η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις άτυπες και μη τυπικές μορφές μάθησης στις φυσικές επιστήμες και η διδακτική τους αξιοποίηση.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές/τριες μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται να:

- Εντοπίζουν την πολιτισμική συνιστώσα της επιστήμης και να εκτιμούν το ρόλο των άτυπων και μη τυπικών μορφών μάθησης στην ανάδειξη της επιστήμης ως πολιτισμικό προϊόν.
- Αξιοποιούν διδακτικά τις άτυπες και μη τυπικές πηγές μάθησης και συγκεκριμένα:
- Να οργανώνουν μια επίσκεψη σε ένα μουσείο επιστημών, πλανητάριο ή και βοτανικό κήπο σχεδιάζοντας και το αντίστοιχο εκπαιδευτικό υλικό.
- Να αξιοποιούν διδακτικά ένα θεατρικό κείμενο ή αποσπάσματα από βιβλία εκλαϊκευμένης επιστήμης.
- Να αξιοποιούν διδακτικά άρθρα από τον ημερήσιο τύπο που αφορούν στις φυσικές επιστήμες.
- Συνεργάζονται με τις/τους συμφοιτητριάς/τές της/του ώστε να παρουσιάσουν μια μελέτη περίπτωσης διδακτικής αξιοποίησης ενός μουσείου επιστημών ή επιστημονικού κέντρου ή ενός θεατρικού κειμένου ή να οργανώσουν ένα φεστιβάλ επιστήμης για το δημοτικό σχολείο.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Από την επιστημονική γνώση στην επιστημονική καλλιέργεια.
- Διάκριση τυπικών μορφών από μη τυπικές μορφές και άτυπες μορφές μάθησης στις φυσικές επιστήμες – Λειτουργικοί ορισμοί – Παρουσίαση των διάφορων μορφών (μουσεία επιστημών, πλανητάρια, θεατρικά κείμενα, βιβλία εκλαϊκευμένης επιστήμης, κόμικς, ντοκιμαντέρ, κα).
- Συμβολή των άτυπων μορφών μάθησης στον επιστημονικό γραμματισμό (επιστημονική καλλιέργεια) των πολιτών – Δημόσια κατανόηση της Επιστήμης
- Βασικές παράμετροι άτυπων πηγών μάθησης στις φυσικές επιστήμες.
- Συστήματα ταξινόμησης άτυπων πηγών γνώσης στις φυσικές επιστήμες.
- Η περίπτωση του Μουσείου Φυσικών Επιστημών (Μουσεία, Εικονικά μουσεία, Τοπικά μουσεία, Κέντρα Επιστημών, Εκθέσεις, κα)
- Δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού για την διδακτική αξιοποίηση των άτυπων πηγών μάθησης.
- Επίσκεψη στο μουσείο επιστημών, κέντρο επιστημών, πλανητάριο, βοτανικό κήπο, ζωολογικό πάρκο.
- Εκπαιδευτική επίσκεψη στο Ίδρυμα Ευγενίδου.
- Βιβλία, περιοδικά και ντοκιμαντέρ εκλαϊκευμένης επιστήμης για μαθητές και ενήλικο κοινό.
- Το θέατρο και η εκπαίδευση στις φυσικές επιστήμες.
- Παρακολούθηση σχετικής θεατρικής παράστασης.
- Παρουσίαση Εργασιών – projects.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Δημ. Κολιόπουλος, *Η διδακτική προσέγγιση του μουσείου Φυσικών Επιστημών*, Εκδόσεις Μεταίχμιο, 2005.

Π. Κόκκοτας & Κ. Πλακίτση, *Η Μουσειοπαιδαγωγική Εκπαίδευση στις Φυσικές Επιστήμες*, Εκδόσεις Πατάκη, 2005.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις και Project

Ηλεκτρονική τάξη:

<https://eclass.uoa.gr/modules/document/?course=PRIMEDU497>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Portfolio, απαλλακτική εργασία

ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Κωδικός μαθήματος: Γ155

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 2^ο, 3^ο, 4^ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων: 4 ECTS

Όνομα διδάσκουσας: Αναπλ. Καθηγ. Ιωάννα (Γιάννα) Κατσιαμπούρα

Σκοπός του μαθήματος: Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτήτριες/ές να γνωρίσουν τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις για το ρόλο και τη συμμετοχή των γυναικών στις επιστήμες και να κατανοήσουν τους λόγους για τους οποίους η συμμετοχή αυτή είναι ήταν ιστορικά και εξακολουθεί να είναι εξαιρετικά.

Μαθησιακοί στόχοι:

Μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτήτριες/ές θα είναι σε θέση να:

- αντιλαμβάνονται ότι το φύλο είναι μια κεντρική διάσταση της κουλτούρας, της κοινωνικής δομής, της εξουσίας, των γνωστικών πρακτικών και των ισχυρισμών γνώσης της επιστήμης, και πώς οι επιστημονικοί θεσμοί, η εξουσία, οι ιδέες, οι πρακτικές και η γνώση διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στη διατήρηση των κανονιστικών δομών του βιολογικού και κοινωνικού φύλου
- γνωρίζουν γιατί οι γυναίκες εκπροσωπούνται επαρκώς σε ορισμένους τομείς επιστημονικών σπουδών αλλά όχι σε άλλους
- κατανοούν ότι οι πεποιθήσεις για το φύλο επηρεάζουν το περιεχόμενο της επιστημονικής γνώσης

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Αυτό το μάθημα διερευνά τη σχέση του φύλου και της επιστήμης από την ανάδυση της επιστημονικής σκέψης και κυρίως από το πρόταγμα του Μπέικον τον 17ο αιώνα για τη συγκρότηση της «νέας επιστήμης» μέχρι την σημερινή εποχή.

Το μάθημα διερευνά τη σχέση της επιστήμης και του φύλου μέσω της ενασχόλησης με τις σύγχρονες αντιπαραθέσεις και τη μελέτη διαφόρων πρωτογενών πηγών (άρθρα εφημερίδων, λογοτεχνικά κείμενα, κείμενα κοινωνικών κινημάτων κλπ). Μέσα από τις δραστηριότητες και τις εργασίες που εκπονούνται, αυτό το μάθημα υιοθετεί διεπιστημονικές πρακτικές δημιουργώντας συνδέσεις μεταξύ των κοινωνικών, ανθρωπιστικών και φυσικών επιστημών.

Τα θέματα που εξετάζονται περιλαμβάνουν:

Κορίτσια, αγόρια και επιστημονική εκπαίδευση

Φύλο και Τεχνολογία

Γυναίκες στα Επιστημονικά Επαγγέλματα

Προκατάληψη και Αντικειμενικότητα στην Επιστήμη

Το φύλο και η επιστήμη στη λογοτεχνία, τον κινηματογράφο και τη λαϊκή κουλτούρα

Βιβλιογραφία

Τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο:

1. Londa Schiebinger, *Ο νους δεν έχει φύλο*,. Αλ. Μάμαλης και Σια ΟΕ, Αθήνα 2006.

Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 15995

2. Margaret Wertheim, *Το παντελόνι του Πυθαγόρα. Η φυσική, ο Θεός, και ο πόλεμος των φύλων*. Εκδόσεις Τραυλός, Αθήνα 1998. Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 6496

Επιπλέον άρθρα από την ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία

Ενδεικτικά:

Harding, Sandra (2006), «Θα μπορούσαν ποτέ οι γυναίκες να είναι νεωτερικές; Ζητήματα επιστήμης και τεχνολογίας», *Κριτική Επιστήμη και Εκπαίδευση* 3, 3-12

Κατσιαμπούρα, Γιάννα (2008), «Το φύλο στην ιστορία των επιστημών», στο Κ.Δ. Σκορδούλης (επισ. επιμ.), *Ζητήματα θεωρίας των επιστημών της φύσης*, Αθήνα: Τόπος, 151-163.

Κατσιαμπούρα, Γιάννα (2019), «Επιστήμη, σεξισμός και κριτική εκπαίδευση: μαθαίνοντας από την Έβελυν Ρηντ», Γιάννα Κατσιαμπούρα, Τάσος Λιάμπας, Περικλής

Παυλίδης (επιμ.), *Η Κριτική Εκπαίδευση για το Σχολείο των Κοινωνικών Αναγκών*, Πρακτικά 1ου Πανελλήνιου Συνεδρίου Κριτικής Εκπαίδευσης, Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 330-336

Haraway, Donna (1988), "Situated Knowledges: The Science Question in Feminism and the Privilege of Partial Perspective." *Feminist Studies* 14, no. 3, 575-599.

Harding, Sandra (1993), "Rethinking Standpoint Epistemology: What is 'Strong Objectivity'?", Linda Alcoff and Elizabeth Potter (eds), *Feminist Epistemologies*, New York: Routledge, 49-82

Keller, Evelyn Fox (1988), "Feminist Perspectives on Science Studies", *Science, Technology, & Human Values* 13, no. 3/4, 235-249.

Longino, Helen E. (1987), "Can there be a feminist science?" *Hypatia* 2, no. 3.

Special issue of *Signs*, "Feminism Inside the Sciences" (2003): "Has Feminism Changed Archaeology?" by Margaret Conkey, "Has Feminism Changed Physics?" by Amy Bug, and "Sexual Natures: How Feminism Changed Evolutionary Biology" by Patricia Adair Gowaty

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις με χρήση ψηφιακών εποπτικών μέσων

Μελέτη και συζήτηση πρωτογενών πηγών (κειμένων, ντοκυμαντέρ, κινηματογραφικών ταινιών) σε ομάδες

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (E-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU795/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Απαλλακτικές εργασίες ή προφορικές εξετάσεις

ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κωδικός μαθήματος: Γ156

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών (2^ο, 3^ο, 4^ο)

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων: 4 ECTS

Όνομα διδάσκουσας: Αναπλ. Καθηγ. Ιωάννα (Γιάννα) Κατσιαμπούρα

Σκοπός του μαθήματος: Σκοπός του μαθήματος είναι να γνωρίσουν οι φοιτήτριες/ές τις βασικές αρχές της κριτικής παιδαγωγικής και εκπαίδευσης και πιο συγκεκριμένα τα προτάγματα μιας απελευθερωτικής παιδαγωγικής σε σχέση με το φύλο στο πλαίσιο της ανάπτυξης του δημοκρατικού ρεύματος της κριτικής-μετασχηματιστικής λογικής στο χώρο της Παιδαγωγικής και της Εκπαίδευσης.

Μαθησιακοί στόχοι:

Μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτήτριες/ές θα είναι σε θέση να:

- αντιλαμβάνονται ότι το δικαίωμα στην εκπαίδευση είναι μια κεντρική διάσταση της φεμινιστικής οπτικής από τις απαρχές της
- γνωρίζουν ότι οι πεποιθήσεις για το φύλο επηρεάζουν τη δομή και το περιεχόμενο της εκπαίδευσης
- κατανοούν τη θέση της Κριτικής Εκπαίδευσης σε σχέση με το φύλο και την ισότητα συμμετοχής στην εκπαίδευση
- γνωρίζουν τη στενή σχέση της Κριτικής φεμινιστικής θεωρίας με την Κριτική Εκπαίδευση

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Αυτό το μάθημα διερευνά τη σχέση του φύλου και της εκπαίδευσης μέσα από τις αρχές της Κριτικής Εκπαίδευσης και της Κριτικής φεμινιστικής θεωρίας.

Το μάθημα διερευνά τη σχέση της εκπαίδευσης και του φύλου μέσω της ενασχόλησης με τις ιστορικές και τις σύγχρονες αντιπαραθέσεις και της μελέτης διαφόρων πρωτογενών πηγών (άρθρα εφημερίδων, λογοτεχνικά κείμενα, κείμενα κοινωνικών κινημάτων κλπ).

Τα θέματα που εξετάζονται περιλαμβάνουν:

Φύλο και εκπαίδευση στην ιστορική τους συνάρθρωση

Ο ρόλος των εκπαιδευτικών παγκοσμίως και στην Ελλάδα για τη διεκδίκηση έμφυλης ισότητας στην εκπαίδευση

Φεμινιστικό κίνημα, εκπαίδευση και γνώση

Κριτική εκπαίδευση και αντιλήψεις για το φύλο

Κριτική φεμινιστική θεωρία και Κριτική Εκπαίδευση

Βιβλιογραφία

Τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο:

Γούναρη, Π., Γρόλλιος Γ. (επιμ.) (2010), Κριτική Παιδαγωγική. Αθήνα: Gutenberg

Θάνος, Θ., Κογκίδου, Δ. (επιστ. επιμέλεια), Φύλο και εκπαίδευση. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τζιόλα

Επιπλέον υλικό μελέτης από την ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία (άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά, κεφάλαια σε βιβλία)

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις με χρήση ψηφιακών εποπτικών μέσων

Μελέτη και συζήτηση πρωτογενών πηγών (άρθρα, ντοκιμαντέρ) σε ομάδες

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (E-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU1012/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Απαλλακτικές εργασίες ή προφορικές εξετάσεις

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Κωδικός μαθήματος: Γ154

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 2^ο, 3^ο, 4^ο

Εξάμηνο: Δ, ΣΤ, Η

Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων: 4 ECTS

Όνομα διδάσκουσας: Αναπλ. Καθηγ. Ιωάννα (Γιάννα) Κατσιαμπούρα

Σκοπός του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση-ανάλυση μελέτη θεμάτων που άπτονται του ευρύτερου πεδίου της πολιτικής, κοινωνικής και ηθικής πλευράς της επιστημονικής έρευνας και της τεχνοεπιστήμης, όπως και της κοινωνικής ευθύνης του/ης επιστήμονα όσον αφορά τις εξελίξεις στον σύγχρονο κόσμο.

Μαθησιακοί στόχοι:

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες/ές θα είναι σε θέση να:

- κατανοούν τη σχέση μεταξύ επιστήμης (και τεχνολογίας) και ηθικής
- αναγνωρίζουν και κατανοούν τις βασικές ηθικές έννοιες, αρχές και θεωρίες και της εξέλιξής τους
- αναπτύσσουν την κριτική σκέψη και τον κοινωνικό προβληματισμό σε σχέση με τα σύγχρονα επιτεύγματα της επιστήμης
- προσεγγίζουν από κριτική σκοπιά ορισμένα σύγχρονα προβλήματα που τροφοδοτούνται από την ανάπτυξη της τεχνοεπιστήμης
- αναγνωρίζουν την κοινωνική ευθύνη του κάθε επιστήμονα και του εκπαιδευτικού ως διανοούμενου στο κοινωνικό πεδίο, την κοινωνική του ευθύνη, το ζήτημα της συγχρονικής παρέμβασής του στη δημόσια σφαίρα αλλά και της επιστημονικής ευθύνης του στις εξελίξεις

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Η επιστήμη, η τεχνολογία και η κοινωνία είναι αλληλένδετες σε κάθε πτυχή της ζωής μας - τις μεταφορές, τις επικοινωνίες, την πολιτική, την υγειονομική περίθαλψη και το εμπόριο. Οι νέες τεχνολογίες και τα επιστημονικά ευρήματα διαμορφώνουν αναμφισβήτητα την κοινωνία, όπως ο τρόπος με τον οποίο οι πλατφόρμες μέσω κοινωνικής δικτύωσης έχουν μεταμορφώσει τις σχέσεις μας με τους άλλους. Ομοίως, η κοινωνία διαμορφώνει τους τύπους των τεχνολογιών που αναπτύσσονται και τις επιστημονικές μελέτες που επιδιώκονται. Αυτές οι τεχνολογίες και τα επιστημονικά ευρήματα επηρεάζουν τις αποφάσεις μας τόσο σε ατομικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο. Αυτές οι αποφάσεις έχουν βαθιές ηθικές επιπτώσεις που πρέπει να ληφθούν υπόψη καθώς θεσπίζουμε δημόσιες πολιτικές που σχετίζονται με την επιστήμη και

την τεχνολογία. Αυτό το μάθημα θέτει τα γενικά ερωτήματα, ποιες είναι οι ηθικές αξίες που στηρίζουν τις τεχνολογίες που αναπτύσσουμε και χρησιμοποιούμε; Είναι επιθυμητές αυτές οι αξίες; Μας βοηθούν οι τεχνολογίες να επιδιώξουμε την ευδαιμονία, την «ενάρετη ζωή» του Αριστοτέλη;

Για να απαντήσουμε σε αυτό το ερώτημα, θα προσπαθήσουμε πρώτα να ορίσουμε τους όρους επιστήμη και τεχνολογία. Θα συζητήσουμε επίσης την ηθική φύση της επιστήμης και της τεχνολογίας: είναι εγγενώς ουδέτερες από άποψη αξίας ή εμπεριέχουν αξίες; Στη συνέχεια, θα εξοικειωθούμε με τις σημαντικότερες ηθικές θεωρίες για να αποκτήσουμε ένα λεξιλόγιο ηθικής και, στη συνέχεια, θα χρησιμοποιήσουμε αυτούς τους όρους και τις έννοιες για να αναλύσουμε την ηθική ορισμένων από τα πιο πιεστικά τεχνολογικά ζητήματα των αρχών του εικοστού πρώτου αιώνα.

Τα ειδικά θέματα και παραδείγματα που θα συζητάμε θα καθοριστούν εν μέρει από τα ενδιαφέροντα της τάξης, αλλά μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις σχετικά με το ποιος διεξάγει και ωφελείται από την επιστήμη και την τεχνολογία, και ερωτήσεις σχετικά με ηθικά ζητήματα στην μηχανική λογισμικού, το ψηφιακό απόρρητο, την τεχνητή νοημοσύνη, τη βιοϊατρική επιστήμη και τεχνολογία, την υπερκατανάλωση και την βιώσιμη ανάπτυξη.

Βιβλιογραφία

Τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο:

Γιάννα Κατσιαμπούρα, *Επιστήμες και πολιτική δέσμευση. Ιστορίες του 20ού αιώνα*. Εκδόσεις Προπομπός, Αθήνα 2020. Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 102073869

Περικλής Παυλίδης, *Η γνώση στη διαλεκτική της κοινωνικής εξέλιξης*. Εκδόσεις Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη 2011. Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο: 13255340

Και επιπλέον υλικό μελέτης από την ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία (άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά και κεφάλαια σε βιβλία)

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις με χρήση ψηφιακών εποπτικών μέσων

Εργασίες σε ομάδες με μελέτη πηγών (άρθρα, βιογραφίες, ντοκυμαντέρ, κινηματογραφικές ταινίες)

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (E-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU879/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Απαλλακτική εργασία ή προφορικές εξετάσεις

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΤΟΝ 20ό αι.

Κωδικός μαθήματος: Γ152

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής Εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 2^ο, 3^ο, 4^ο

Εξάμηνο: Γ, Ε, Ζ

Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων: 4 ECTS

Όνομα διδάσκουσας: Αναπλ. Καθηγ. Ιωάννα (Γιάννα) Κατσιαμπούρα

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση-ανάλυση των επιστημονικών εξελίξεων από τις αρχές του 20ού αιώνα σε σχέση με το ιστορικό και κοινωνικό περιβάλλον στο οποίο πραγματοποιούνται. Ταυτόχρονα, η εξοικείωση των φοιτητών/φοιτητριών με την ιστορία των επιστημών σε συνάρτηση με την κοινωνική και πολιτισμική ιστορία και τις σπουδές επιστήμης.

Μαθησιακοί στόχοι:

Η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με:

- τις μεθόδους και τις σχολές της ιστορίας των επιστημών
- την ένταξη της ιστορίας των επιστημών στις σπουδές επιστήμης
- τις κυριότερες εξελίξεις στις επιστήμες τον 20ό αιώνα καθώς και η σχέση τους με τη διδακτική των φυσικών επιστημών
- τη χρήση των επιστημονικών επιτευγμάτων στη σύγχρονη εποχή
- ζητήματα που αφορούν τη συγκρότηση της σύγχρονης επιστήμης ως κοινωνικού φαινομένου και τους παράγοντες που επηρεάζουν την εξέλιξή της
- τις διαμάχες για τη φύση της επιστήμης
- τον κοινωνικό ρόλο του/ης επιστήμονα

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Το μάθημα αρθρώνεται στις εξής θεματικές ενότητες

- Ανάπτυξη και εξέλιξη της επιστήμης στον 20ό αιώνα
- Κοινωνικές προσεγγίσεις της επιστήμης
- Επιστήμες και πολιτική
- Επιστήμες και πόλεμος
- Επιστήμες και θρησκεία
- Επιστήμες και φύλο
- Επιστήμες και τεχνολογία
- Επιστήμονες και κοινωνική παρέμβαση

Βιβλιογραφία

Τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο:

Γιάννα Κατσιαμπούρα, *Επιστήμες και πολιτική δέσμευση. Ιστορίες του 20ού αιώνα*. Εκδόσεις Προπομπός, Αθήνα 2020. Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο: 102073869

Bowler Peter, Rhys Morus Iwan, *Η ιστορία της νεότερης επιστήμης*. ΠΕΚ, Ηράκλειο 2014. Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο: 32998378

Και επιπλέον υλικό μελέτης από την ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία (άρθρα σε σχετικά επιστημονικά περιοδικά, κεφάλαια σε βιβλία)

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις με χρήση ψηφιακών εποπτικών μέσων

Εργασίες σε ομάδες με μελέτη-ανάλυση πηγών (έντυπων και οπτικοακουστικών)

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (E-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU795/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Απαλλακτική εργασία ή προφορικές εξετάσεις

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ

Κωδικός μαθήματος: Γ157

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικού υποβάθρου

Έτος σπουδών: 3^ο, 4^ο

Εξάμηνο: ΣΤ, Η

Όνομα διδάσκουσας: Καθηγ. Ευαγγελία Μαυρικάκη

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές και φοιτήτριες να εφοδιαστούν με τις απαραίτητες δεξιότητες ώστε ως μέλλοντες/μέλλουσες εκπαιδευτικοί να είναι σε θέση να μετασχηματίζουν την επιστημονική γνώση σε σχολική στο πεδίο της βιολογίας.

Μαθησιακοί στόχοι:

Με το πέρας του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Σχεδιάζει μαθησιακά περιβάλλοντα που θα μπορούν να υποστηρίξουν αποτελεσματικά την οικοδόμηση της βιολογικής γνώσης από τους/τις εκπαιδευόμενους/ες, την εξοικείωση τους με σημαντικές επιστημονικές πρακτικές και την ανάπτυξη κριτικής σκέψης
- Αναπτύσσει εργαλεία αξιολόγησης των περιβαλλόντων αυτών
- Διατυπώνει εκπαιδευτικούς στόχους και βάσει αυτών να αναπτύσσει κατάλληλα σχέδια μαθήματος
- Χρησιμοποιεί ψηφιακά περιβάλλοντα μάθησης στη Βιολογία.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Διδακτικοί στόχοι – σχέδια μαθήματος – Εποικοδομισμός και εννοιολογική αλλαγή
- Διερευνητική μάθηση. Διαισθητική βιολογία – τελολογία – βιταλισμός
- Διδακτικός μετασχηματισμός
- Γνώση Παιδαγωγικού Περιεχομένου
- Βιολογία στα Αναλυτικά Προγράμματα της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Ο ρόλος του εκπαιδευτικού
- Επιστημονικός εγγραμματισμός

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Καμπουράκης, Κ., Εργαζάκη, Μ., Κορφιάτης, Κ., Στασινάκης, Π. Κ. (Επιμ.) (2022). *Διδακτική της Βιολογίας*. Ίδρυμα Τεχνολογίας & Έρευνας – Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

Ζόγκας, Β. (2009). *Θέματα διδακτικής της βιολογίας*. Μεταίχμιο.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις (Σεμινάρια), Ασκήσεις, Αυτοτελής μελέτη, Ατομικές εργασίες εξάσκησης

Ηλεκτρονική τάξη:

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU1037/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Διαμορφωτική

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

Κωδικός μαθήματος: Γ160

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικού υποβάθρου

Έτος σπουδών:

Εξάμηνο: Εαρινό

Μέγιστος αριθμός φοιτητών/τριών: 30 - Υποχρεωτική παρακολούθηση

Όνομα διδάσκουσας: Καθηγ. Ευαγγελία Μαυρικάκη, Καθηγ. Αποστολία Γαλάνη

Περιγραφή:

Οι συνεχείς εξελίξεις στον τομέα της επιστήμης και της τεχνολογίας επηρεάζουν άμεσα την κοινωνία και τον τρόπο με τον οποίο η τελευταία αντιμετωπίζει την επιστήμη. Ως κοινωνικοεπιστημονικά ζητήματα (ΚΕΖ) χαρακτηρίζονται πολλά επιστημονικά ζητήματα τα οποία δεν επιδέχονται προφανείς και μοναδικές προσεγγίσεις. Για το λόγο αυτό, θεωρούνται ιδανικό πλαίσιο για την ανάπτυξη άτυπης συλλογιστικής και επιχειρηματολογίας, προκειμένου να υποστηριχθεί μια ποικιλία απόψεων. Σε αυτό το μάθημα, θέματα όπως η κλιματική κρίση, οι φυσικές καταστροφές, η πανδημία COVID-19, είναι μεταξύ των κύριων θεμάτων που θα αναλυθούν. Θα εντοπιστούν διάφοροι βιολογικοί, γεωγραφικοί, κοινωνικοί, οικονομικοί και άλλοι παράγοντες που επηρεάζουν ή επηρεάζονται από αυτά τα θέματα. Οι φοιτητές/φοιτήτριες θα εκπαιδευτούν να εντοπίζουν κατάλληλες και αξιόπιστες πηγές δεδομένων, να εργάζονται σε ομάδες για να αναλύουν αυτά τα δεδομένα και να παρέχουν επιχειρήματα για την υποστήριξη αποφάσεων σχετικά με θέματα που προκύπτουν και αφορούν τη θεματολογία του μαθήματος.

Μαθησιακά αποτελέσματα: Με το πέρας του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες θα είναι σε θέση:

- να παρέχουν παραδείγματα ΚΕΖ
- να αναγνωρίζουν την πολύπλευρη φύση των κοινωνικοεπιστημονικών ζητημάτων (ΚΕΖ)
- να αναλύουν ΚΕΖ και να παρέχουν λύσεις βασισμένες σε τεκμήρια
- να παρέχουν επιχειρήματα υψηλού επιπέδου
- να εντοπίζουν αξιόπιστες πηγές δεδομένων.

Οι φοιτητές/τριες θα αποκτήσουν επίσης τις δεξιότητες να χρησιμοποιούν τα ΚΕΖ για την καλλιέργεια των δεξιοτήτων επιχειρηματολογίας και του επιστημονικού εγγραμματισμού των μαθητών/τριών τους.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

1. Μανέτας, Γ. (2019) *Περί φυτών αφηγήματα – Μικρές ιστορίες για φυτά που άλλαξαν τον κόσμο*. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης. Κωδικός Εύδοξου 32998371
2. Πλειώνης, Μ. (επιμ.) (2023). *Ψευδοεπιστήμες και θεωρίες συνωμοσίας – Ένας οδηγός πλοήγησης*. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης. Κωδικός Εύδοξου 122077934

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Ηλεκτρονική τάξη:

Μέθοδοι αξιολόγησης:

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΦΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Κωδικός μαθήματος: Γ159

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', Ζ', Θ'

Όνομα διδάσκοντος/ουσας: Κωνσταντίνα Στεφανίδου, Ε.ΔΙ.Π.

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με σύγχρονες έννοιες των φυσικών επιστημών και τις εφαρμογές τους, τη σύνδεσή τους με τη φύση της επιστημονικής διερεύνησης καθώς και τη μεθοδολογία διδασκαλίας των εννοιών αυτών στη πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές/τριες μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται να:

Έχουν εξοικειωθεί με βασικές διεπιστημονικές έννοιες των φυσικών επιστημών, όπως η ύλη, η ενέργεια και οι αλληλεπιδράσεις τους στον μικρόκοσμο και τον μακρόκοσμο.

Έχουν εξοικειωθεί και να μπορούν αναγνωρίζουν το επιστημονικό υπόβαθρο αντίστοιχων σύγχρονων εφαρμογών, όπως:

Είδη ακτινοβολιών – Εφαρμογές και Προκλήσεις

Πυρηνική ενέργεια – Εφαρμογές και Προκλήσεις

Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας – Εφαρμογές και Προκλήσεις

Νανοτεχνολογία – Εφαρμογές και Προκλήσεις

Μπορούν να διακρίνουν στοιχεία της φύσης της επιστήμης και της φύσης της επιστημονικής διερεύνησης που άπτονται των παραπάνω εφαρμογών με έμφαση:

- στη διάκριση επιστημονικών και ψευδοεπιστημονικών απόψεων

- στον εξελικτικό και εμπειρικό χαρακτήρα της επιστήμης
- στη σχέση επιστήμης, κοινωνίας, τεχνολογίας και περιβάλλοντος

Μπορούν να εντοπίζουν σημεία του Προγράμματος Σπουδών της πρωτοβάθμιας που άπτονται των παραπάνω θεμάτων και να αναπτύσσουν κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό.

Συνεργάζονται με τις/τους συμφοιτήτριες/τές τους προκειμένου να σχεδιάζουν / εκπονούν περιορισμένης έκτασης εκπαιδευτικές διερευνήσεις / προτάσεις στα παραπάνω ζητήματα.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

1. Εφαρμογές διεπιστημονικών εννοιών όπως η ενέργεια, η ύλη και οι αλληλεπιδράσεις τους, σε πεδία σύγχρονου ενδιαφέροντος όπως:

Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

- Πυρηνική ενέργεια
- Νανοτεχνολογία
- Ακτινοβολία

2. Εργαστηριακή προσέγγιση των παραπάνω εφαρμογών, όπου είναι εφικτό (πχ εκπαιδευτικές πειραματικές διατάξεις για τη νανοτεχνολογία, τα φωτοβολταϊκά, κα).

3. Φύση της επιστήμης και φύση της επιστημονικής διερεύνησης, όπως:

- Διάκριση επιστημονικών και ψευδοεπιστημονικών απόψεων
- Εξελικτικός και εμπειρικός χαρακτήρας της επιστήμης
- Σχέση επιστήμης, κοινωνίας, τεχνολογίας και περιβάλλοντος

5. Σύνδεση των παραπάνω πεδίων με τους γενικούς και ειδικούς στόχους του Προγράμματος Σπουδών των Φυσικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού

6. Σχεδιασμός ομαδικών εργασιών – project για σύγχρονα επιστημονικά θέματα

7. Παρουσίαση εργασιών – projects

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Σπύρτου, Α., Μάνου, Λ., Πέικος, Γ., Παπαδοπούλου, Π. (2018) Διερευνώντας τα μυστικά του νανόκοσμου. Εκδόσεις Gutenberg

Chalmers, A. (2012) Τι είναι αυτό που το λέμε επιστήμη. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης

Σκορδούλης, Κ. (2015) Επιστημονική γνώση. Εκδόσεις Τόπος

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Εργαστηριακή προσέγγιση, Project

Ηλεκτρονική τάξη:

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU1207/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Portfolio, απαλλακτική εργασία

Εκπαιδευτική Ρομποτική με Αναδυόμενες Τεχνολογίες Μάθησης

Κωδικός μαθήματος: Γ161

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο

Εξάμηνο: Γ΄

Όνομα διδάσκοντος: Νικόλαος Λάριος, ΕΔΙΠ

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/τριών στην Εκπαιδευτική Ρομποτική με την αξιοποίηση αναδυόμενων τεχνολογιών μάθησης μέσα από τη διεπιστημονική προσέγγιση STEAM (Science - Technology – Engineering – Arts - Mathematics). Το μάθημα επικεντρώνεται στην εκπαιδευτική αξιοποίηση επίγειων, υποβρύχιων και εναέριων ρομποτικών συστημάτων, καθώς και στην ενσωμάτωση τεχνητής νοημοσύνης, κινητής μάθησης και τρισδιάστατης εκτύπωσης στο διδακτικό πλαίσιο. Έμφαση δίνεται στον παιδαγωγικό σχεδιασμό και την κριτική εφαρμογή δημιουργικών, καινοτόμων και βιώσιμων διδακτικών παρεμβάσεων με γνώμονα τη συνεργατική και ενεργή μάθηση.

Μαθησιακοί στόχοι:

Στόχοι του μαθήματος είναι να καταστήσει τους φοιτητές/τριες ικανούς/ές:

- Να αναγνωρίζουν τις δυνατότητες και τις εφαρμογές της Εκπαιδευτικής Ρομποτικής στο STEAM πλαίσιο.
- Να σχεδιάζουν δραστηριότητες που αξιοποιούν επίγειες, υποβρύχιες και εναέριες ρομποτικές πλατφόρμες στη σχολική τάξη.
- Να ενσωματώνουν στοιχεία τεχνητής νοημοσύνης και εργαλεία κινητής μάθησης στον προγραμματισμό και τη διαχείριση ρομποτικών κατασκευών.
- Να χρησιμοποιούν βασικά εργαλεία 3D σχεδίασης και εκτύπωσης για την ανάπτυξη δημιουργικών εκπαιδευτικών υλικών.
- Να εφαρμόζουν βασικές αρχές σχεδιασμού STEAM δραστηριοτήτων, προσαρμοσμένες στο επίπεδο των μαθητών/τριών.
- Να αναστοχάζονται για την παιδαγωγική, τεχνική και ηθική διάσταση της αξιοποίησης της ρομποτικής και των αναδυόμενων τεχνολογιών στη μαθησιακή διαδικασία.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Θεωρητικές αρχές και εκπαιδευτικές προσεγγίσεις της Εκπαιδευτικής Ρομποτικής στο STEAM.
- Είδη ρομποτικών τεχνολογιών: επιγείες, υποβρύχιες, εναέριες – εκπαιδευτικές εφαρμογές και δυνατότητες.
- Τεχνητή Νοημοσύνη στην Εκπαιδευτική Ρομποτική: βασικές έννοιες και πρακτικά σενάρια.
- Κινητή μάθηση και αξιοποίηση tablets για τον προγραμματισμό και την αλληλεπίδραση με ρομποτικές πλατφόρμες.
- Εισαγωγή στην τρισδιάστατη σχεδίαση και εκτύπωση (3D printing) στο πλαίσιο STEAM.
- Σχεδιασμός διδακτικών παρεμβάσεων με ενσωμάτωση αναδυόμενων τεχνολογιών μάθησης.

Εργαστηριακό μέρος:

- Συναρμολόγηση, προγραμματισμός και πειραματισμός με επίγειες, υποβρύχιες και εναέριες ρομποτικές πλατφόρμες.
- Ανάπτυξη και εφαρμογή εκπαιδευτικών σεναρίων με χρήση κινητών συσκευών και εργαλείων προγραμματισμού.
- Κατασκευή 3D μοντέλων και ένταξή τους σε STEAM δραστηριότητες.
- Παρουσίαση και αναστοχασμός διδακτικών παρεμβάσεων βασισμένων σε σύγχρονες τεχνολογίες μάθησης.
-

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

- Alnajjar, F., Bartneck, C., Baxter, P., Belpaeme, T., Cappuccio, M. L., Di Dio, C., Eyssel, F., Handke, J., Mubin, O., Obaid, M., & Reich-Stiebert, N. (2022). *Η ρομποτική στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- Τσαγκάρης, Α., Ξανθός, Σ., Χατζηκύρκου, Μ., & Καμούτσης, Κ. (2020). *Εκπαιδευτική Ρομποτική*. Αθήνα: Εκδόσεις Τόπος.
- Παπαδάκης, Σ., & Λαμπρόπουλος, Γ. (2021). *Εκπαιδευτική ρομποτική με Scratch 3.0 και BBC micro:bit*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις και Εργαστήριο Πληροφορικής

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση, εκπόνηση εργασίας/ών, εργαστηριακές ασκήσεις

COURSES FOR CIVIS/ERASMUS+ STUDENTS

COURSES DESCRIPTION

INTRODUCTION TO THE NATURE OF SCIENCE (NOS): EPISTEMOLOGY AND HISTORY

Course code: 81E006

Course type: Elective

Course level: General background

Year: 2, 3, 4

Semester: Winter Semester

Lecturer: Konstantinos Skordoulis, Ioanna (Gianna) Katsiampoura

Course aim:

The familiarization of students with the history of science and the main epistemological currents that prevailing in the history of science and their relation to the science teaching.

Course goals:

The goals of the course are for the students :

- Understand key periods in the history of science, changes in the character of science over time as related to general cultural, economic and intellectual change
- Understand modern trends and key research questions in the fields of History and of Science and Epistemology
- Acquire the capacity to analyze and think critically about the broad cultural, political and social contexts shaping scientific change
- Acquire the skills to communicate effectively on issues of science in historical context
- Acquire the capacity to apply the historiographical skills acquired to new historical materials and fields
- Understand problems connected with the nature of scientific knowledge and the capacity to distinguish it from other forms of knowledge
- Understand problems associated with defining the Nature of Science

Course content:

The Medieval World View

Basic Astronomical Phenomena and Planetary Models.

Astronomical Models. Qualitative and quantitative. “Saving the Appearances.”

Planetary Astronomy and the Ptolemaic Paradigm. A model of success for 1500 years.

Copernicus v. Ptolemy. The Copernican Revolution as anomalistic. The equivalence of Copernican and Ptolemaic astronomical models.

Kepler’s Laws; Heavenly harmony and Pythagoreanism.

Reflections on the Copernican Revolution

The Old Physics of Motion: Aristotle. Impetus.

The New Physics: Kinetics - the ‘why’ of motion. The New Physics Completed. Galileo’s Trial.

Newton. His life. The apple myth. The Grand Design: Newton's Principia. Contents, Laws, Rules of Reasoning.

The New Scientific Method of the Seventeenth Century. Galileo, Bacon, and Descartes.

The Legacy of the Scientific Revolution. Considerations and Reflections.

The Beginning of Modern Physics: Rutherford to Planck
Einstein, 1905 and Special Relativity; General Relativity.
Bohr and the Theory of the Atom
Copenhagen, and the Creation of Quantum Mechanics
The Interpretation of Quantum Mechanics. The Legacy of Modern Physics

Bibliography (indicative):

- Lindberg, D.C. (2008), *The Beginnings of Western Science*. Chicago: University of Chicago Press. Second Edition
Westfall, R. S. (1978), *The Construction of Modern Science*. Cambridge: Cambridge University Press
Chalmers, A. F. (2013), *What is this thing called Science?* Cambridge, MA: Hackett Publishing. Fourth Edition
Butterfield, H. (1997), *The Origins of Modern Science*. New York: Free Press. Revised Edition
Cline, B. L. (1987), *Men Who Made a New Physics*. Chicago: University of Chicago Press
Cohen, I.B. (1985), *Birth of a New Physics*. New York: W. W. Norton & Company.
Related scientific Journals:
Almagest,
Advances in Historical Studies,
Centaurus,
History of Science
Archives Internationales d'Histoire des Sciences

Teaching methods:

Seminar course format

E-class:

-

Assessment methods:

Continuing Evaluation

- Development of written essay -60.0%
- Oral communications - 20.0%
- Attendance and Participation - 20.0%

ENVIRONMENTAL ETHICS AND CLIMATE CRISIS

Course code: 81E007

Course type: Elective

Course level: General background

Year: 2, 3, 4

Semester: Spring Semester

Lecturer: Konstantinos Skordoulis, Ioanna (Gianna) Katsiampoura

Course aim:

To bring students in contact with the basic principles of Environmental Education and Education for Sustainability and the methodology of their application principles in teaching and learning.

Course goals:

The goals of the course are for the students :

- Understand the key concepts of nature / ecology sciences;
- Understand the importance of ecosystems for human well-being;
- Identify processes and interactions taking place in natural systems;

- Recognize the impacts of subject / environment interactions, based on the notion of system;
- Realize the importance of ecological and environmental literacy as a major factor for environmental sustainability;
- Recognize various contexts of teaching and learning ecological and environmental literacy promoters;
- Develop skills in conceptual, procedural and attitudinal domain to the intervention in education for environmental sustainability.

Course content:

Fundamental concepts of nature / ecology sciences, Ecosystems – life support;

Components and functional processes intrinsic to ecosystems;

Ecosystem services and human well-being;

Socio-environmental problems – Implications for models of social and economic development in the ability to support life on the planet and implications for human well-being;

Determinants of environmental sustainability – values and principles on which it sustainable development relies;

Favorable contexts of teaching and learning ecological and environmental literacy;

Education practices for environmental sustainability.

Bibliography (indicative):

Bartels, K. A., Parker, K. A. (2012), *Teaching Sustainability*. Stylus Publishing.

Castro, P., Azeiteiro, U.M., Bacelar-Nicolau, P., Filho, W.L., Azul, A. A. (Eds) (2016), *Biodiversity and education for sustainable development*. Springer.

Clarke, P. (2011), *Education for Sustainability: Becoming Naturally Smart*. Routledge Publishing.

Colman, D., Bennett, L., Barlow, Z. (2012), *Ecoliterate. How Education are cultivating emotional, social an ecological intelligence*. Jossey-Bass.

Lieberman, G. A. (2013), *Education and the environment. Creat Standards-based programs in schools and districts*. Harvard Education Press

Holland. C. (2012), *I love my world. The playful, hands-on, nature connection guidebook*. Wholeland Press. 2nd edition.

UNEP, CDB, OMS (Eds) (2015), *Connecting Global Priorities: Biodiversity and Human Health A State of Knowledge Review*.
<https://www.who.int/publications/i/item/9789241508537>

Teaching methods:

Progressive construction of interpretive models of the world, in a systemic and functional perspective, providing identification and understanding of ecological key concepts. Reflection about human activities impacts on ecosystems. Field trips.

Socio-environmental problems analysis are promoted, by collecting science-based documents, organization and presentation of information; it is encouraged the discussion of the multifactorial nature of environmental problems; ethical and civic dimension in environmental issues is reflected. Practical activities planning. Tutorial Guidance.

Continuous assessment – individual performance in the classroom, including through attendance, punctuality, participation and motivation of students (20%), development of written (60%) and oral communications (20%) in which structure and organization of information, appropriateness to the objectives, language, quality of scientific information are valued as well as the critical attitude.

E-class:

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU1024/>

Assessment methods:

- Continuing Evaluation

- Development of written essay - 60.0%
- Oral communications - 20.0%
- Attendance and Participation - 20.0%

SCHOOL BASED DRUG AND ALCOHOL PREVENTION PROGRAMMES

Course code: 81E004

Course type: Elective

Course level: General Background

Year: 2, 3, 4

Semester: Spring

Lecturer: Anna Tsiboukli

Course aim:

The current course wishes to introduce students on school-based drug and alcohol prevention lifelong learning programmes.

Course goals:

The goals of the course are for the students:

- to increase their knowledge and skills in relation to lifelong learning intervention and drug and alcohol prevention programmes within the school setting.
- to understand drug and alcohol prevention strategies and policies.
- to focus on drug and alcohol etiology, on the sociocultural factors, the role of peers and social media and the role of the family.
- to be able to identify the prevalence of the phenomenon, the onset of drug and alcohol use and the link with school dropout.
- to identify the differences between primary, secondary, and tertiary prevention programmes.

Course content:

- Prevalence of drug and alcohol use
- Psychosocial variables and drug and alcohol use onset
- Familial factors and the social support network
- The role of peers and significant others
- Lifelong learning, Prevention and Early intervention
- Models and tools of prevention programmes in lifelong learning settings
- Primary, secondary, and tertiary prevention programmes
- The stages of change from use to abstinence
- Motivational Interviewing and Relapse Prevention
- The role of media and social networks
- School drop-out, prevention of school-drop-out and social re-entry
- Referrals and lifelong learning.

Bibliography (indicative):

Handbook of Drug Abuse Prevention [electronic resource], ISBN: 9780387354088
HEAL-Link Springer eBooks.

EMCDDA (2020). ESPAD Report 2019 — Results from the European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs. Lisbon: EMCDDA

Edwards, Griffith (2000). Alcohol: The World's Favorite Drug. NY: St. Martin's Press.

Teaching methods:

Lectures, site visits, group work.

E-class:

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU994/>

Assessment methods:

Essays, Class presentations, Participation in site visits, Oral Exams

SPECIAL TOPICS IN MATHEMATICS EDUCATION

Course code: 81E008

Course type: Elective

Course level: Specialisation

Year: 4

Semester: 7

Lecturer: Christina Misailidou

Course aim:

The students will have the opportunity to examine in depth topics of interest within the area of Mathematics Education.

Course goals:

The students will be able:

- To gain deep understanding about topics of special interest in the area of Mathematics Education.
- To design and implement small scale research studies relevant to the chosen topic.

Course content:

Each semester a different topic will be selected. Some of the topics may be:

- Sociocultural Perspectives of teaching and learning Mathematics,
- Language and Mathematics,
- Equity and Mathematics
- etc.

Bibliography (indicative):

Research papers relevant to the selected topic.

Teaching methods:

Guided self-study: The students are guided in studying research papers relevant to the selected topic.

E-class:

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU1031/>

Assessment methods:

Weekly study reports and a final essay on the selected topic.

**SYSTEMIC APPROACHES AND COMPLEXITY IN
INTERDISCIPLINARY MATHEMATICS EDUCATION**

Course code: 81E002

Course type: Elective

Course level: General background

Year: 2, 3, 4

Semester: Spring

Lecturer: Andreas Moutsios-Rentzos

Course aim:

Development of skills in interdisciplinary communication and planning of mathematical activities.

Development of systemic thinking about mathematics within complex learning environments.

Course goals:

Upon successful completion of the course, the students will be able to:

- to know, describe, distinguish, compare, classify, and evaluate basic theories, constructs, and ideas about systemic approaches, complexity, and interdisciplinarity in education and in mathematics education
- to know, describe, distinguish, review and make inferences about effective ways of interdisciplinary teaching mathematics that are included in the curriculum of primary school
- to know, describe, review, and evaluate mathematics teaching decisions for the subject of mathematics in the school class and school unit systems
- to know, describe, review, and evaluate mathematics teaching decisions for the subject of mathematics drawing upon a systemic engineering of the textbooks and the curriculum
- to know, describe, review, make inferences and evaluate direct/indirect ways to support the development of interdisciplinary mathematical thinking in the system of the primary mathematics classroom
- to know, describe, apply, synthesize and organize criteria for the evaluation of mathematics textbooks, as well as to reorganize and adapt them to the needs of students in a class, within the perspective of a systemic, interdisciplinary approach.

Course content:

The course includes, but is not delimited to, the following:

- System, learning organization, types of systems.
- Complexity.
- Conceptualisations of interdisciplinarity compare/contrast with multidisciplinary, transdisciplinarity, ST(R)E(A)M etc.
- System thinking
- Learning as linking links
- Interdisciplinary problem solving and problem posing.
- The school unit and the school class as learning organisations.
- Signs and significations in the everyday teaching and learning: inter-/intra-disciplinary investigations.
- Mathematics and mathematics notation in in the everyday teaching and learning: inter-/intra-disciplinary investigations.
- Textbooks and curriculum: interdisciplinary perspectives.
- Norms of social interactions in the complex mathematics class.
- Social systems in education.
- Familial relationships in the complex primary school mathematics school class.
- Development of mathematical argumentation in the complex classroom.

Bibliography (indicative):

- Davis, B., & Sumara, D. J. (2006). Complexity and education: Inquiries into learning, teaching, and research. Psychology Press.
- Davis, B., Sumara, D., & Luce-Kapler, R. (2008). Engaging minds: Changing teaching in a complex world. Routledge.
- Davis, B., Francis, K., & Friesen, S. (2019). STEM education by design: Opening horizons of possibility. Routledge.
- Hager, P., & Beckett, D. (2019). The emergence of complexity: Rethinking education as a social science. Springer Nature.
- MacDonald, A., Danaia, L., & Murphy, S. (2020). STEM Education Across the Learning Continuum. Springer.
- Pepin, B., & Roesken-Winter, B. (Eds.). (2014). From beliefs to dynamic affect systems in mathematics education: Exploring a mosaic of relationships and interactions. Springer.

Watzlawick, P., Beavin, J., & Jackson, D. D. (1967). *Pragmatics of Human Communication. A study of interactional patterns, pathologies, and paradoxes*. Norton.

Williams, J., Roth, W.M., Swanson, D., Doig, B., Groves, S., Omuvwie, M., Borromeo Ferri, R., & Mousoulides, N., (2016). *Interdisciplinary mathematics education*. Springer Nature.

Wittmann, E. C. (2021). *Connecting Mathematics and Mathematics Education: Collected Papers on Mathematics Education as a Design Science*. Springer Nature.

Teaching methods:

- Lectures
- Reflecting laboratories and design
- Study & Analyse Literature
- Essay writing
- In-class presentations

E-class:

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU949/>

Assessment methods:

Assessment in English: Formative & Summative

- Written assignment (up to 45%)
- Oral Examinations (up to 45%)
- In-class presentations (up to 10%)

THEORY OF LITERATURE AND LITERARY CRITICISM. AN INTRODUCTION

Course code: 81E005

Course type: Elective

Course level: Introductory / Graduate level

Year: 1-4

Semester: SPRING

Lecturer: GEORGIA KALOGIROU

Course aim:

The course offers an introduction to the complex yet crucial area of literary theory. It presents a wide range of positions and movements in contemporary literary theory. It organizes the theories into clearly defined sections and aims in providing an overview in the different literary theories and approaches of interpreting literary texts.

Course goals:

The goals of the course are for the students :

- Participants will learn how to apply sophisticated literary terms to a given text.
- They will familiarize themselves with the challenges of performing such an analysis on a literary text/work they don't actually know, or they read for the very first time.
- Participants will also be equipped with the language and ideas necessary to have constructive conversations about literature.
- After the end of the course the participants will be able to analyze literature in a variety of different interpretative angles

Course content:

What is literary criticism?

Trends in literary theory. Methodologies of approaching and interpreting literary texts.

Examples.

New Criticism and Russian Formalism.

The Bakhtin School and the theory of the Carnival in literature.

Structuralism and Post-Structuralism.
Psychoanalytic Criticism.
Reader-oriented theories.
Gender Theories, Feminist and Post-Feminist theories, Queer theories.
Post-colonialist theories.
Postmodernism.

Bibliography (indicative):

RAMAN SELDEN, PETER WIDDOWSON, and PETER BROOKER *A Reader's Guide to Contemporary Literary Theory*, London: Pearson 2005. [the electronic version of the book will be provided to the students].

A selection of articles, papers, and written material (provided)

Teaching methods:

Participants will read a selection of literary texts in English and answer some discussion questions. Then they will write a brief interpretative analysis of a literary text of their own choice.

E-class:

-

Assessment methods:

The students will write a brief interpretative analysis of a literary text of their own choice.

LITERATURE TEACHING. THEORY AND PRACTICE

Course code: 81E009

Course type: Elective

Course level: Introductory / Graduate level

Year: 1-4

Semester: WINTER

Lecturer: GEORGIA KALOGIROU

Course aim:

The course offers an introduction to the field of Literature Teaching/Literary Education. It presents a whole gamut of theoretical and practical matters that circulate Literature as a subject matter in Education.

Course goals:

After the end of the course participants will be able to design teaching plans and apply teaching strategies and activities aimed to the productive, creative, and critical instruction of Literature in Education.

Course content:

What is Literature Teaching and why Literature is important for our lives?

Reading, Responding to Literature, and Teaching the text.

A brief introduction to poetry and its teaching.

A brief introduction to narrative (either short story or novel) and its teaching.

Protocols of Reading. Examples and Activities.

Reader- response theories and their implications in the teaching of literature.

Playful activities in the teaching of literature . Creative writing activities.

A workshop in creative writing [optional]

Bibliography (indicative):

A selection of articles, papers, and written material mostly from the open access international academic Journal of Literary Education

<https://ojs.uv.es/index.php/JLE>

Teaching methods:

Lectures, workshops

E-class:

-

Assessment methods:

Written assignment

EMERGING TECHNOLOGIES IN EDUCATION

Course code: 81E001

Course type: Elective

Course level: General background

Year: 2nd, 3rd and 4th

Semester: Winter Semester

Lecturer: George Koutromanos

Course aim:

The aim of this course is to inform students about the affordances of emerging technologies in education and their pedagogical use in teaching and learning.

Course goals:

The goals of this course are to enable students to:

- Recognize the affordances and challenges of emerging technologies in their teaching.
- Choose the appropriate emerging technology to support teaching and learning.
- Design educational interventions using emerging technologies with instructional criteria and added pedagogical value.
- Evaluate applications for emerging technologies used in learning from an educational perspective.
- Examine the features that affect the acceptance and use of emerging technologies used for learning by teachers and students in formal and informal learning environments.

Course content:

- Immersive learning
- Virtual reality (VR), Augmented reality (AR), Mixed reality (MR), and other extended reality (XR) technologies
- 3D printing
- Aerial educational robots

Bibliography (indicative):

Learning materials (e.g., articles, chapters), resources and assignments are available from the University's course platform (E-class).

Related academic journals:

- British Journal of Educational Technology
- Computer Science Education
- Computers & Education
- Education and Information Technologies
- Educational Technology Research & Development
- Interactive Learning Environments
- International Journal of Artificial Intelligence in Education
- Journal of Computing in Childhood Education
- Journal of Educational Technology & Society
- Journal of Interactive Media in Education
- Journal of Research on Technology in Education
- Themes in science and technology education

Teaching methods:

Students' participation in the course is obligatory. The student cannot omit more than two sessions. The course involves a theoretical, a laboratory part as well as homework submission.

E-class:

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU1032/>

Assessment methods:

Submission of mandatory coursework and lab assignments.

IX. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2025 – 2026

Α΄ ΠΙΝΑΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Α΄ εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	ECTS	Διδάσκοντες/ουσες
1.	A003	Εισαγωγή στην Παιδαγωγική	5	Κ. Μαλαφάντης, Καθηγητής
2.	332	Εισαγωγή στη Γλωσσολογία	5	Αικ. Τζανάνη, εντεταλμένη διδάσκουσα
3.	B012	Νεοελληνική Λογοτεχνία: Ποίηση και Πεζογραφία	5	Β. Πάτσιου, Ομ. Καθηγήτρια Β. Οικονομοπούλου, μέλος
4.	A040	Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας	5	Θ. Μπαμπάλης, Καθηγητής Ν. Αλεξόπουλος, Επίκ. Καθηγητής
5.	B034	Λαϊκός Πολιτισμός και Εκπαίδευση	5	Ρέα Κακάμπουρα, Καθηγήτρια

Β΄ εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	ECTS	Διδάσκοντες/ουσες
1.	A020	Εκπαιδευτικός Σχεδιασμός και Καινοτομία: Αλληλεπίδραση Α.Π.Σ. & Διδακτικής Πράξης	5	Θ. Μπαμπάλης, Καθηγητής Ν. Αλεξόπουλος, Επίκ. Καθηγητής
2.	B003	Νεότερη Ελληνική Ιστορία (10 ^{ος} αιώνας – 1830)	5	Διδάσκων/Διδάσκουσα μέσω ΕΣΠΑ
3.	B014	Θεατρική παιδεία	5	Μ. Δημάκη, Αναπλ. Καθηγήτρια
4.	311	Μαθηματικά Ι	5	Γ. Μπαλαλής, Ομ. Καθηγητής

Γ΄ εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	ECTS	Διδάσκοντες/ουσες
1.	130	Αναπτυξιακή Ψυχολογία	5	Ε. Γαλανάκη, Καθηγήτρια
2.	B032	Διδακτική της Λογοτεχνίας: Θεωρία και Πράξη	5	Γ. Καλογήρου, Καθηγήτρια
3.	330	Φυσικές Επιστήμες Ι: Φυσική	5	Κ. Σκορδούλης, Ομ. Καθηγητής
4.	321	Μαθηματικά ΙΙ	5	Γ. Μπαλαλής, Ομ. Καθηγητής

Δ' εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	ECTS	Διδάσκοντες/ουσες
1.	131	Παιδαγωγική Ψυχολογία	5	Ε. Γαλανάκη, Καθηγήτρια Γ. Σιδερίδης, Καθηγητής
2.	A015	Εκπαιδευτική Νευροεπιστήμη	5	Μ. Παπαδάτου-Παστού, Αναπλ. Καθηγήτρια
3.	Γ003	Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση	5	Γ. Κουτρομάνος, Αναπλ. Καθηγητής
4.	360	Φυσικές Επιστήμες II: Βιολογία	5	Ε. Μαυρικάκη, Καθηγήτρια
5.	A039	Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών: Μικροδιδασκαλίες – Πρακτική Άσκηση	5	Θ. Μπαμπάλης, Καθηγητής Κ. Τσώλη, Αναπλ. Καθηγήτρια Ελ. Λαζαράκου, Αναπλ. Καθηγήτρια

Ε' εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	ECTS	Διδάσκοντες
1.	140	Κοινωνική Παιδαγωγική: Θεωρία και Πράξη	5	Ζ. Μυλωνάκου – Κεκέ, Καθηγήτρια
2.	250	Γενικές Αρχές και Στρατηγικές Διδασκαλίας και Πρακτική Άσκηση I	5	Θ. Μπαμπάλης, Καθηγητής Κ. Τσώλη, Αναπλ. Καθηγήτρια Ελ. Λαζαράκου, Αναπλ. Καθηγήτρια Ν. Αλεξόπουλος, Επίκ. Καθηγητής
3.	B022	Λογοτεχνία για παιδιά και νέους	5	Β. Πάτσιου, Ομ. Καθηγήτρια Β. Οικονομοπούλου, μέλος Ε.ΔΙ.Π.
4.	B026	Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία (ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ/ΕΣ ΕΝΕΓΡΑΦΗΣΑΝ ΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟ 2024-2025)	5	Μ. Κοκολάκη, μέλος Ε.ΔΙ.Π.
5.	Γ021	Φυσικές Επιστήμες III: Γεωγραφία	5	Απ. Γαλάνη, Καθηγήτρια

ΣΤ' εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	ECTS	Διδάσκοντες/ουσες
1.	260	Διαχείριση της Σχολικής Τάξης και Πρακτική Άσκηση II	5	Θ. Μπαμπάλης, Καθηγητής Κ. Τσώλη, Αναπλ. Καθηγήτρια Ελ. Λαζαράκου, Αναπλ. Καθηγήτρια

2.	A012	Ειδική Αγωγή	5	Αλ.-Στ. Αντωνίου, Καθηγητής Στ. Πολυχρονοπούλου, Ομ. Καθηγήτρια
3.	147A	Κοινωνική Ψυχολογία: Πεδία Επιστημονικής Έρευνας και Εφαρμογές	5	Αλ.-Στ. Αντωνίου, Καθηγητής
4.	A041	Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	5	Ι. Κατσιαμπούρα, Αναπλ. Καθηγήτρια

Ζ' Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	ECTS	Διδάσκοντες/ουσες
1.	B028	Διδακτική της Γλώσσας	5	Αικ. Τζανάκη, εντεταλμένη διδάσκουσα
2.	270	Διδακτική Μαθηματικών Ι	5	Α. Μούτσιος–Ρέντζος, Αναπλ. Καθηγητής Χρ. Μισαηλίδου, Επίκ. Καθηγήτρια

Η' Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	ECTS	Διδάσκοντες/ουσες
1.	281	Διδακτική Μαθηματικών ΙΙ	5	Α. Μούτσιος–Ρέντζος, Αναπλ. Καθηγητής Χρ. Μισαηλίδου, Επίκ. Καθηγήτρια
2.	271	Διδακτική Φυσικών Επιστημών	5	Κ. Σκορδούλης, Ομ. Καθηγητής Κ. Στεφανίδου, μέλος Ε.ΔΙ.Π.
3.	Π100	Δι-Εβδομαδιαία Πρακτική Άσκηση	14	Θ. Μπαμπάλης, Καθηγητής Κ. Τσώλη, Αναπλ. Καθηγήτρια Ν. Αλεξόπουλος, Επίκ. Καθηγητής

Β΄. ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Α΄ Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	ECTS	Διδάσκοντες/ουσες
1.	Γ008	Εξέλιξη της Μαθηματικής Επιστήμης (Ιστορικές ρίζες των στοιχειωδών Μαθηματικών)	4	Α. Μούτσιος-Ρέντζος, Αναπλ. Καθηγητής

Β΄ Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	ECTS	Διδάσκοντες/ουσες
1.	A031	Προαγωγή της Ψυχικής Υγείας και της Μάθησης	4	Ε. Γαλανάκη, Καθηγήτρια
2.	160α	Θεωρίες της Αγωγής	4	Ε. Λαζαράκου, Αναπλ. Καθηγήτρια
3	345	Νεοελληνική Γλώσσα. Γραμματική και Σύνταξη	4	Διδάσκων/Διδάσκουσα μέσω ΕΣΠΑ

Γ΄ Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	ECTS	Διδάσκοντες/ουσες
1.	A035	Βασικές αρχές της Ψυχολογίας - Θεωρίες Προσωπικότητας & Αποκλίσεων	4	Αλ.-Στ. Αντωνίου, Καθηγητής
2.	Γ120	Βιολογία Ανθρώπου	4	Ε. Μαυρικάκη, Καθηγήτρια
3.	A163	Σχεδιασμός, Αειφορία και Δεξιότητες Ζωής: παιδαγωγικές και διδακτικές προσεγγίσεις	4	Θ. Μπαμπάλης, Καθηγητής
4.	A119	Παιδαγωγική της Λογοτεχνίας	4	Κ. Μαλαφάντης, Καθηγητής

Δ΄ Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	ECTS	Διδάσκοντες/ουσες
1.	A146	Ψυχοκοινωνιολογία της Σχολικής Τάξης	4	Θ. Μπαμπάλης, Καθηγητής
2.	B027	Σύγχρονες Γλωσσολογικές Έννοιες και Διδακτικές Εφαρμογές	4	Διδάσκων/Διδάσκουσα μέσω ΕΣΠΑ
3.	317	Θεωρία Αριθμών	4	Χρ. Μισαηλίδου, Επίκ. Καθηγήτρια

4.	Γ006	Ο Κόσμος μας: Η Διδασκαλία βασικών εννοιών Αστρονομίας και Επιστημών της Γης	4	Απ. Γαλάνη, Καθηγήτρια
----	------	--	---	------------------------

Ε΄ Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ	Μάθημα	ECTS	Διδάσκοντες/ουσες
1.	A038	Σχολική Ψυχολογία και Συμβουλευτική	4	Ε. Γαλανάκη, Καθηγήτρια
2.	B139	Θέατρο για παιδιά και νέους – Από το κείμενο στην παράσταση	4	Μ. Δημάκη - Ζώρα, Αναπλ. Καθηγήτρια Τ. Τζαμαργιάς, μέλος Ε.Ε.Π.

ΣΤ΄ Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	ECTS	Διδάσκοντες/ουσες
1.	137	Μαθησιακές δυσκολίες – Δυσλεξία: Αξιολόγηση και παιδαγωγική αντιμετώπιση	4	Αλ.-Στ. Αντωνίου, Καθηγητής
2.	Γ130	Περιβαλλοντική Ηθική και Εκπαίδευση	4	Διδάσκων/Διδάσκουσα μέσω ΕΣΠΑ

Ζ΄ Εξάμηνο

α/α	Κ.Μ	Μάθημα	ECTS	Διδάσκοντες/ουσες
1.	A032	Ψυχικές διαταραχές και μαθησιακές δυσκολίες παιδιών και εφήβων: Ψυχολογία ΑμΕΕΑ	4	Αλ.-Στ. Αντωνίου, Καθηγητής

Γ'. ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

α/α	Κ.Μ.	Μάθημα	ECTS	Διδάσκοντες/ουσες
1.	A140	Επικοινωνία Σχολείου, Οικογένειας και Κοινότητας	4	Ζ. Μυλωνάκου – Κεκέ, Καθηγήτρια
2.	A153	Το παραμύθι και ο μύθος στην Εκπαίδευση	4	Κ. Μαλαφάντης, Καθηγητής
3.	A142	Το Παιδικό Σχέδιο και η Παιδαγωγική του Αξιοποίηση	4	Ζ. Μυλωνάκου – Κεκέ, Καθηγήτρια
4.	Γ143	Στοιχεία Γεωγραφίας	4	Διδάσκων/Διδάσκουσα μέσω ΕΣΠΑ
5.	A169	Αξιολόγηση της Μαθησιακής Διαδικασίας: Παιδαγωγική-Διδακτική Προσέγγιση	4	Ελ. Λαζαράκου, Αναπλ. Καθηγήτρια
6.	B163	Σχολική Θρησκευτική Αγωγή	4	Γ. Θρασανιώτης, μέλος Ε.ΔΙ.Π.
7.	A105	Σχολική Παιδαγωγική & Πρακτική Άσκηση	4	Κ. Τσώλη, Αναπλ. Καθηγήτρια
8.	Γ152	Ιστορία των Επιστημών στον 20 ^ο αιώνα	4	Ι. Κατσιαμπούρα, Αναπλ. Καθηγήτρια
9.	B166	Μουσικοπαιδαγωγικά συστήματα	4	Σ. Χρυσοστόμου, Καθηγήτρια
10.	B175	Αφηγήσεις ζωής, Λαογραφία και Εκπαίδευση	4	Ρ. Κακάμπουρα, Καθηγήτρια
11.	B127	Η Ιστορία και η Διδακτική της	4	Ελ. Λαζαράκου, Αναπλ. Καθηγήτρια
12.	Γ016	Το πείραμα στη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών	4	ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ
13.	146	Φιλοσοφία της Παιδείας	4	Χ. Κεχαγιάς, μέλος Ε.ΔΙ.Π.
14.	Γ145	Η Διδασκαλία της Γεωγραφίας με Ψηφιακές Τεχνολογίες	4	Α. Γαλάνη
15.	A141	Η Δημιουργικότητα στην Εκπαίδευση και στην Κοινωνία	4	Ζ. Μυλωνάκου – Κεκέ, Καθηγήτρια
16.	Γ150	Άτυπες και μη Τυπικές Μορφές Εκπαίδευσης στις Φυσικές Επιστήμες	4	Κ. Στεφανίδου, μέλος Ε.ΔΙ.Π.
17.	A170	Εκπαίδευση Ενηλίκων και Σχεδιασμός Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων	4	Α. Τσιμπουκλή, Επίκ. Καθηγήτρια
18.	447	Αγωγή Υγείας	4	Καθηγήτρια Ε. Μαυρικάκη

19.	B157	Θέατρο και Πολιτισμός: Πολιτιστικές εκδηλώσεις στο σχολείο	4	Αλ. Παπακώστα, μέλος Ε.ΔΙ.Π.
20.	B135	Το βιβλίο στην Εκπαίδευση	4	Γ. Καλογήρου, Καθηγήτρια
21.	457	Λογοτεχνία και Εκπαίδευση	4	Γ. Καλογήρου, Καθηγήτρια
22.	B136	Ρεαλισμός και Μυθοπλασία	4	Β. Πάτσιου, Ομ. Καθηγήτρια
23.	B144	Παιδαγωγική Λαογραφία	4	Ρ. Κακάμπουρα, Καθηγήτρια
24.	479	Αγωγή του Λόγου και της Ομιλίας	4	ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ
25.	Γ109	Ειδικά θέματα Διδακτικής των Μαθηματικών Ι	4	Χρ. Μισαηλίδου, Επίκ. Καθηγήτρια
26.	Γ111	Σχεδιασμός-Ανάπτυξη και Αξιολόγηση Εκπαιδευτικού Λογισμικού Ι	4	Γ. Κουτρομάνος, Αναπλ. Καθηγητής
27.	Γ147	Σχεδιασμός-Ανάπτυξη και Αξιολόγηση Εκπαιδευτικού Λογισμικού ΙΙ	4	Γ. Κουτρομάνος, Αναπλ. Καθηγητής
28.	B188	Ειδικά θέματα θεωρίας και διδακτικής του λογοτεχνικού βιβλίου για παιδιά	4	Γ. Καλογήρου, Καθηγήτρια Β. Οικονομοπούλου, μέλος Ε.ΔΙ.Π.
29.	B132	Σύγχρονη πεζογραφία: Τάσεις και προσανατολισμοί	4	Β. Πάτσιου, Ομ. Καθηγήτρια Β. Οικονομοπούλου, μέλος Ε.ΔΙ.Π.
30.	B141	Σύγχρονες μέθοδοι διδασκαλίας με την αξιοποίηση του δράματος και του θεάτρου	4	Ευθ.-Κρ. Καραντζούλη, εντεταλμένη διδάσκουσα
31.	Γ149	Βασικά ζητήματα διδασκαλίας των Μαθηματικών στο δημοτικό σχολείο Ι – Πρακτική Άσκηση – Σεμινάρια	4	Α. Μούτσιος – Ρέντζος, Αναπλ. Καθηγητής ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ
32.	Γ149	Βασικά ζητήματα διδασκαλίας των Μαθηματικών στο δημοτικό σχολείο ΙΙ – Πρακτική Άσκηση – Σεμινάρια	4	Α. Μούτσιος – Ρέντζος, Αναπλ. Καθηγητής
33.	B155	Διδακτική και Παιδαγωγική του Θεάτρου	4	Μ. Δημάκη-Ζώρα, Αναπλ. Καθηγήτρια, Τάκης Τζαμαργιάς, ΕΕΠ
34.	B156	Εισαγωγή στους Κώδικες του Θεάτρου. Θεωρία και Πράξη	4	Διδάσκων/Διδάσκουσα μέσω ΕΣΠΑ

35.	A156	Οργανωσιακή ψυχολογία και συμπεριφορά στην εκπαίδευση	4	Αλ.-Στ. Αντωνίου, Καθηγητής ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ
36.	B187	Η Νεοελληνική πεζογραφία στον 20 ^ο αιώνα. Η νοσταλγία της εφηβείας	4	Β. Πάτσιου, Ομ. Καθηγήτρια
37.	136	Διοίκηση της εκπαίδευσης και λειτουργία σχολικών μονάδων	4	Ν. Αλεξόπουλος, Επίκ. Καθηγητής
38.	A168	Παιδαγωγικός – αξιακός λόγος και Εκπαίδευση	4	Απ. Κατσίμπρας, μέλος Ε.ΔΙ.Π.
39.	A166	Σχολική Κοινωνικοποίηση, Διαφοροποίηση και Κοινωνική Ένταξη	4	Κ. Τσώλη, Αναπλ. Καθηγήτρια
40.	A161	Εφαρμογές στατιστικής με τη χρήση λογισμικών SPSS	4	Γ. Σιδερίδης, Καθηγητής
41.	B189	Ζητήματα Μελέτης του Θρησκευτικού Φαινομένου και των Θρησκειών στην Εκπαίδευση	4	Γ. Θρασανιώτης, μέλος Ε.ΔΙ.Π.
42.	B192	Διδακτική της Λογοτεχνίας II. Θεωρία Λογοτεχνίας και διδακτική Πράξη	4	Γ. Καλογήρου, Καθηγήτρια Β. Οικονομοπούλου, μέλος Ε.ΔΙ.Π.
43.	B193	Εισαγωγή στη Λογοτεχνική Ανάγνωση	4	Γ. Καλογήρου, Καθηγήτρια
44.	Γ154	Η Κοινωνική ευθύνη της Επιστήμης	4	Ι. Κατσιαμπούρα, Αναπλ. Καθηγήτρια
45.	A172	Δυναμική Ομάδας και Επικοινωνία στην Εκπαίδευση Ενηλίκων	4	Α. Τσιμπουκλή, Επίκ. Καθηγήτρια
46.	A173	Δια Βίου Μάθηση και Πρόληψη της χρήσης ουσιών	4	Α. Τσιμπουκλή, Επίκ. Καθηγήτρια
47.	Γ155	Φύλο και Επιστήμες	4	Ι. Κατσιαμπούρα, Αναπλ. Καθηγήτρια
48.	Γ156	Φύλο και Κριτική Εκπαίδευση	4	Ι. Κατσιαμπούρα, Αναπλ. Καθηγήτρια
49.	Γ153	Φύλο, Επιστήμη και Κριτική Εκπαίδευση	4	Ι. Κατσιαμπούρα, Αναπλ. Καθηγήτρια ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ
50.	Γ157	Διδακτική της Βιολογίας	4	Ε. Μαυρικάκη, Καθηγήτρια

51.	B194	Το θεατρικό κείμενο και η αξιοποίησή του στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση Ι	4	Μ. Δημάκη – Ζώρα, Αναπλ. Καθηγήτρια
52.	B195	Το θεατρικό κείμενο και η αξιοποίησή του στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση ΙΙ	4	Μ. Δημάκη – Ζώρα, Αναπλ. Καθηγήτρια
53.	A174	Ανθρωπολογία της Εκπαίδευσης: παιδαγωγικές και διδακτικές προσεγγίσεις	4	Μ. Κοκολάκη, μέλος Ε.ΔΙ.Π.
54.	A176	Δια βίου Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Εργασία	4	Διδάσκων/Διδάσκουσα μέσω ΕΣΠΑ
55.	A178	Νεοελληνική Παιδεία και Εκπαίδευση	4	Κ. Μαλαφάντης, Καθηγητής
56.	A177	Στρατηγική διοίκηση και Διαχείριση κρίσεων στο σχολείο	4	Ν. Αλεξόπουλος, Επίκ. Καθηγητής
57.	Γ158	Κριτικός ψηφιακός Γραμματισμός	4	Κ. Σκορδούλης, Ομ. Καθηγητής Γ. Κουτρομάνος, Αναπλ. Καθηγητής
58.	B199	Θεωρία Λογοτεχνίας, Διακαλλιτεχνική Ποιητική και Διδασκαλία	4	Γ. Καλογήρου, Καθηγήτρια
59.	Γ160	Κοινωνικοεπιστημονικά ζητήματα στη Βιολογία και Γεωγραφία	4	Ε. Μαυρικάκη, Καθηγήτρια Απ. Γαλάνη, Καθηγήτρια
60.	Γ159	Διδασκαλία Σύγχρονων Εννοιών Φυσικών Επιστημών και Φύση της Επιστήμης	4	Κ. Στεφανίδου, μέλος Ε.ΔΙ.Π.
61.	B198	Ψηφιακά Μέσα και Νέες Τεχνολογίες στο Θέατρο για κοινό ανηλίκων θεατών	4	Διδάσκων/Διδάσκουσα μέσω ΕΣΠΑ
62.	B197	Θέατρο και Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση	4	Ευθ.-Κρ. Καραντζούλη, εντεταλμένη διδάσκουσα
63.	B201	Κριτική Ανάλυση Λόγου	4	Π. Γούναρη, Καθηγήτρια
64.	B165	Φωνητική και Φωνολογία της Ελληνικής Γλώσσας. Θεωρία και Ασκήσεις	4	Ευγ. Μαγουλά, Καθηγήτρια ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ
65.	A162	Ιδεολογικές Αναπαραστάσεις και Θεσμοποιημένες Μορφές της Αγωγής στην Ευρώπη	4	Αλ. Ορφανού, μέλος Ε.ΔΙ.Π.
66.	A167	Μουσειοπαιδαγωγική	4	Κ. Μαλαφάντης, Καθηγητής

67.	A171	Δια Βίου Μάθηση: Βασικές Αρχές Θεωρίες και Πολιτικές	4	Α. Τσιμπουκλή, Επίκ. Καθηγήτρια
68.	A175	Εκπαιδευτικό Υλικό για την ανάγνωση και τη φιλαναγνωσία	4	Β. Νίκα, μέλος Ε.ΔΙ.Π.
69.	A165	Εγκέφαλος και Γλώσσα	4	Μ. Παπαδάτου-Παστού, Αναπλ. Καθηγήτρια ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ
70.	A179	Αρχές Ψυχολογικής Έρευνας	4	Μ. Παπαδάτου-Παστού, Αναπλ. Καθηγήτρια ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ
71.	A164	Γνωστική Ψυχολογία στην Εκπαίδευση	4	Μ. Παπαδάτου-Παστού, Αναπλ. Καθηγήτρια
72.	Γ022	Ιστορία και Επιστημολογία Φυσικών Επιστημών	4	ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ
73.	Γ161	Εκπαιδευτική Ρομποτική με Αναδυόμενες Τεχνολογίες Μάθησης	4	Ν. Λάριος, μέλος Ε.ΔΙ.Π.
74.	Γ113	Ειδικά Θέματα Διδακτικής Μαθηματικών ΙΙ	4	Χρ. Μισαηλίδου, Επίκ. Καθηγήτρια ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ
75.	B200	Διδακτική της Νεοελληνικής Γλώσσας: Ιδιώματα και Διάλεκτοι με εκπαιδευτικό υλικό και ψηφιακά εργαλεία	4	Διδάσκων/Διδάσκουσα μέσω ΕΣΠΑ
76.	B202	Γλωσσική Ανάπτυξη, Πολυγλωσσία και Εκπαίδευση	4	Π. Γούναρη, Καθηγήτρια
77.	81ΑΠ Α1	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΕΣΠΑ	8	Θ. Μπαμπάλης, Καθηγητής, Κ. Τσώλη, Αναπλ. Καθηγήτρια

Δ'. TABLE OF COURSES FOR CIVIS/ERASMUS+ STUDENTS

s/n	C.L.	ΜάθημαCourse Title	ECTS	Taught by
1.	81E006	Introduction to the Nature of Science (NOS): Epistemology and History	5	Konstantinos Skordoulis, Ioanna (Gianna) Katsiampoura
2.	81E007	Environmental Ethics and Climate Crisis	5	Konstantinos Skordoulis, Ioanna (Gianna) Katsiampoura
3.	81E004	School Based Drug and Alcohol Prevention Programmes	5	Anna Tsiboukli
4.	81E008	Special Topics in Mathematics Education	5	Christina Misailidou
5.	81E002	Systemic Approaches and Complexity in Interdisciplinary Mathematics Education	5	Andreas Moutsios-Rentzos
6.	81E005	Theory of Literature and Literary Criticism. An Introduction	5	Georgia Kalogirou
7.	81E009	Literature Teaching. Theory and Practice	5	Georgia Kalogirou
8.	81E001	Emerging Technologies in Education	5	Georgios Koutromanos

Χ. ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΛΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ:

ΠΡ.	= Πρόεδρος
ΑΝ.ΠΡ.	= Αναπλ. Προέδρου
Δ.Τ.	= Διευθυντής/ντρια Τομέα
Κ.	= Καθηγητής/τρια
Α.Κ.	= Αναπληρωτής Καθηγητής/τρια
Ε.Κ.	= Επίκουρος Καθηγητής/τρια
Λ.	= Λέκτορας
Δ.Π.	= Διοικητικό Προσωπικό
Ε.Τ.Ε.Π.	= Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό
Ε.Ε.Π.	= Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό
Ε.ΔΙ.Π.	= Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό

α/α	Ονοματεπώνυμο	Ιδιότητα	Διεύθυνση Γραφείου	Τηλέφωνο
1.	Αλεξόπουλος Νικόλαος	Ε.Κ.	Ιπποκράτους 20, ισόγειο	210 368 8528
2.	Αντωνίου Αλέξανδρος – Σταμάτιος	Κ.	Ιπποκράτους 20, 3ος όροφος	210 368 8535 /8541
3.	Γεωργακοπούλου Κωνσταντίνα – Νεκταρία	Δ.Π.	Ναυαρίνου 13α, ισόγειο	210 368 8012
4.	Γαλανάκη Ευαγγελία	Κ.	Ναυαρίνου 13α, 1 ^{ος} όροφος	210 368 8089/8088
5.	Γαλάνη Αποστολία	Κ.	Ναυαρίνου 13α, 4 ^{ος} όροφος	210 368 8034
6.	Γούναρη Παναγιώτα	Κ.		
7.	Δημάκη – Ζώρα Μαρία	Α.Κ. ΑΝ.ΠΡ.	Ιπποκράτους 20, 2ος όροφος	210 368 8537
8.	Δημητρακοπούλου Βασιλική	Δ.Π.	Ναυαρίνου 13α, ισόγειο	210 368 8017
9.	Εξαρχάκος Λεωνίδας	Δ.Π.	Ναυαρίνου 13α, ισόγειο	210 368 8021
10.	Θάνου Ειρήνη	Ε.Τ.Ε.Π.	Δραγατσανίου 4	210 368 8014
11.	Θραψανιώτης Γεώργιος	Ε.ΔΙ.Π.	Ιπποκράτους, 20, 4ος όροφος	210 368 9566
12.	Κακάμπουρα Ρέα	Κ.	Ναυαρίνου 13α, 1 ^{ος} όροφος	210 368 8036
13.	Καλογήρου Γεωργία	Κ. Δ.Τ.	Ιπποκράτους 20, 3ος όροφος	210 368 8520
14.	Κατσιαμπούρα Ιωάννα	Α.Κ.	Μαρασλή 4	210 3688031

**Χ. ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΛΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

15.	Κατσίμπρας Απόστολος	Ε.ΔΙ.Π.	Ιπποκράτους 20, ισόγειο	210 368 8524
16.	Κατσόρχης Σταμάτιος	Ε.ΔΙ.Π.	Μαρασλή 4	210 368 9587
17.	Κεχαγιάς Χρήστος-Θωμάς	Ε.ΔΙ.Π.	Ιπποκράτους 20, ισόγειο	210 368 8525
18.	Κοκολάκη Μαρία	Ε.ΔΙ.Π.	Ιπποκράτους 20, ισόγειο	210 368 8534
19.	Κουτρομάνος Γεώργιος	Α.Κ.	Ιπποκράτους 20, 2ος όροφος	210 368 8505
20.	Κωστακοπούλου Ελένη	Ε.Τ.Ε.Π.	Δραγατσανίου 4	210 368 9605
21.	Λαζαράκου Ελισάβετ	Α.Κ.	Ιπποκράτους 20, 3ος όροφος	210 368 8011
22.	Λυρίτση Ευδοκία	Δ.Π.	Ναυαρίνου 13α, ισόγειο	210 368 8022
23.	Μαγουλά Ευγενία	Κ.	Ιπποκράτους 20, 1ος όροφος	210 368 8511/ 8514
24.	Μαλαφάντης Κωνσταντίνος	Κ. Δ.Τ.	Ναυαρίνου 13α, 1 ^{ος} όροφος	210 368 8082 /8078
25.	Μαυρικάκη Ευαγγελία	Κ.	Ναυαρίνου 13α, 4 ^{ος} όροφος	210 368 8033
26.	Μισαηλίδου Χριστίνα	Ε.Κ.	Ιπποκράτους 20, 3ος όροφος	210 368 8532
27.	Μούτσιος – Ρέντζος Ανδρέας	Α.Κ.	Ναυαρίνου 13α, 1 ^{ος} όροφος	210 368 8074 /9587
28.	Μπαμπάλης Θωμάς	Κ. ΠΡ.	Ιπποκράτους 20, 1ος όροφος	210 368 8507 /8529
29.	Μπόθου Φραντζέσκα	Δ.Π.	Ναυαρίνου 13α, ισόγειο	210 368 8028
30.	Μπρόβα Ευτέρπη – Χριστίνα	Δ.Π.	Ναυαρίνου 13α, ισόγειο	210 368 8081
31.	Μυλωνάκου – Κεκέ Ζαφειρία – Ηρώ	Κ.	Ναυαρίνου 13α, 1 ^{ος} όροφος	210 368 8263/ 8032
32.	Νίκα Βασιλική	Ε.ΔΙ.Π.	Ιπποκράτους 20, ισόγειο	210 368 8540
33.	Ξανθοπούλου Αγγελική	Δ.Π.	Ναυαρίνου 13α, ισόγειο	210 368 8020
34.	Οικονομοπούλου Βασιλική	Ε.ΔΙ.Π.	Ιπποκράτους 20, 3ος όροφος	210 368 8520
35.	Ορφανού Αλεξία	Ε.ΔΙ.Π.	Ιπποκράτους 20, 3ος όροφος	210 368 8516

**Χ. ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΛΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

36.	Παπαδάτου – Παστού Μαριέττα	Α.Κ.	Ναυαρίνου 13α, 4 ^{ος} όροφος	210 368 8047
37.	Παπακώστα Αλεξία	Ε.ΔΙ.Π.	Ιπποκράτους 20, 4ος όροφος	210 368 8513
38.	Σιδερίδης Γεώργιος	Κ.	Ναυαρίνου 13α, 1 ^{ος} όροφος	210 368 8030
39.	Σοϊλέδη Μαρίνα	Δ.Π.	Ναυαρίνου 13α, ισόγειο	210 368 8007
40.	Στεφανίδου Κωνσταντίνα	Ε.ΔΙ.Π.	Ναυαρίνου 13α, 4 ^{ος} όροφος	210 368 8008
41.	Τζαμαργιάς Παναγιώτης	Ε.Ε.Π.	Ιπποκράτους 20, 4ος όροφος	210 368 8555
42.	Τσιμπουκλή Άννα	Ε.Κ.	Ιπποκράτους 20, 4ος όροφος	210 368 8011
43.	Τσώλη Κωνσταντίνα	Α.Κ.	Ιπποκράτους 20, 2ος όροφος	210 368 8526